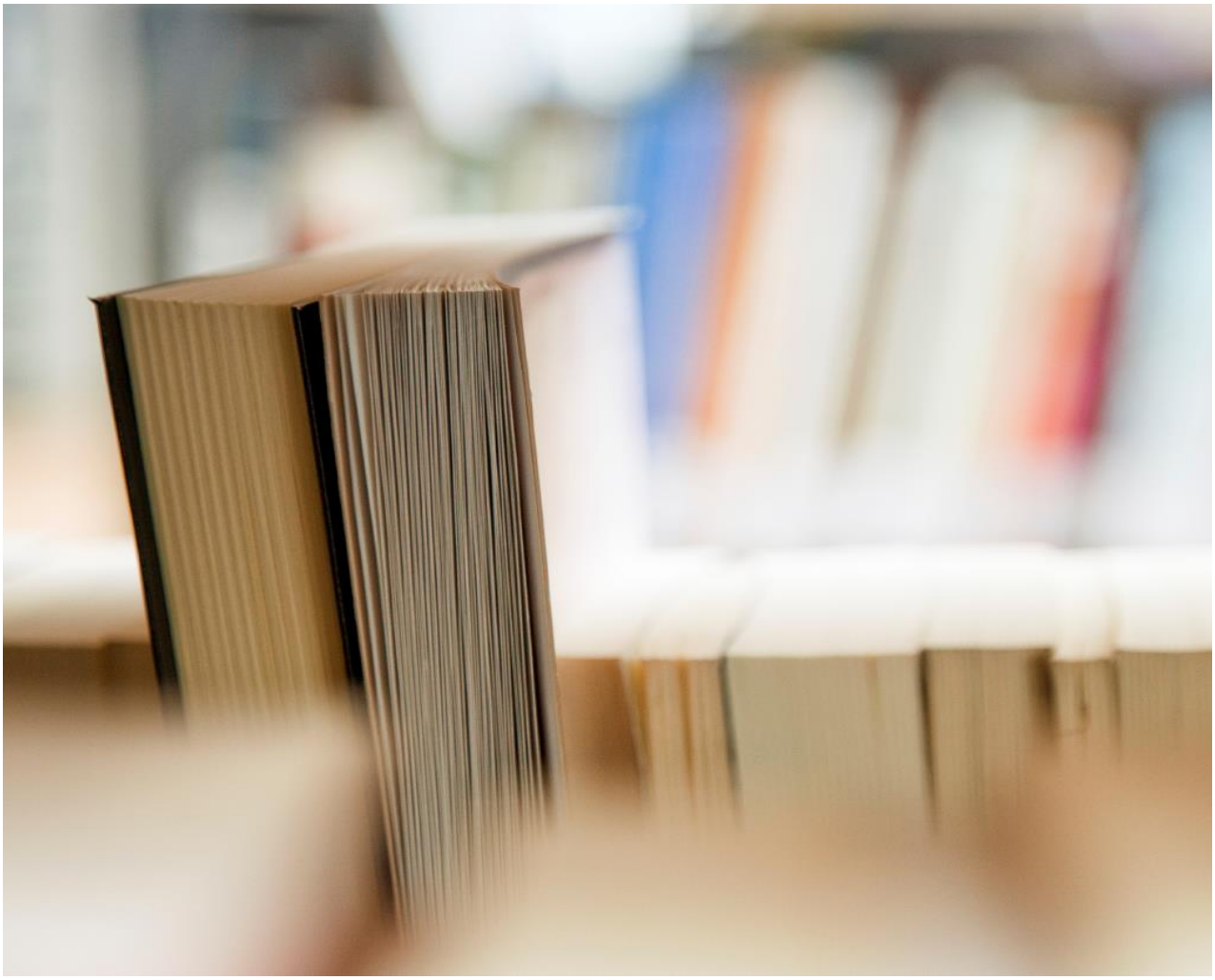

Ghid Metodologic

pentru profesori în vederea stabilirii și aplicării instrumentelor pedagogice și operaționale de prevenție, reducere și depășirea analfabetismului funcțional

OFI-ICT-PSI Eramus + proiect | 2020-2023 | Produs intelectual

"Overcoming functional illiteracy through ICT, to ensure social and professional integration" 2020-1-RO01-KA201-080152

“Depășirea analfabetismului funcțional prin TIC, în vederea asigurării integrării sociale și profesionale.”

2020-1-RO01-KA201-080152

ȘCOALA GIMNAZIALĂ CRISTIAN – ROMÂNIA

Coordonator: STANCIU VALENTINA NARCISA

Autori:

ENACHE MARIA CAMELIA;

COMAN FLORENTINA;

GRAPĂ BOGDANA GABRIELA;

GIURGIU LOREDANA SONIA;

ONUȚE OTILIA;

TAROPA LAVINIA;

TĂNASE MARINA LAURA;

TOADERE DANIEL;

TUDOR MIHAELA.

Traducere: MATEI ELISA

Tehnoredactori: STANCIU VALENTINA și MATEI ELISA

CRISTIAN, BRAȘOV

2023

ISBN 978-973-0-38750-6

Argument

Conform analizei nevoilor efectuate de solicitant, pe baza informațiilor culese din școlile partenere, situația actuală arată că, anual, cel puțin 2 elevi, din fiecare școală analizată, părăsesc sistemul de învățământ în timpul școlii gimnaziale, după ce repetă anul o dată sau de două ori, în timp ce numărul abandonului în primii doi ani de liceu este dublu. Mai mult, aproape 40% dintre elevi nu au un scris lizibil, nici măcar ei nu reușesc să înțeleagă ceea ce au scris. Motivația din spatele acestui ghid metodologic este dată de rezultatele testelor PISA. La alfabetizarea în lectură, România a obținut 428, Macedonia de Nord 393, Grecia 457, Turcia 466, Italia 476, Croația și Lituania 479, nivelul de analfabetism funcțional, în aceste țări fiind de peste 40%. România și Republica Macedonia de Nord, sunt situate printre cele 8 țări care au dat testul folosind hârtie și stilou în loc de instrumente digitale. Predarea și evaluarea tradițională, într-o era digitală cu studenți digitali nativi, este principala cauză a analfabetismului funcțional. Copiii preferă să butoneze, scrisul și cititul fiind o corvoadă pentru ei. Jane Healy, în „Endangered Minds" atrage atenția asupra faptului că, după ce învață să citească, elevii care petrec mult timp în lumea virtuală, nu au suportul necesar pentru progres. Nu doar lectura, ci și capacitatea de a scrie este afectată, elevii având dificultăți reale în a-și exprima ideile, gândurile și sentimentele. Au nevoie de sprijin specializat, care poate fi oferit de profesori specializați în alfabetizare. Din păcate, școlile nu dispun de resurse umane specializate.

Prin aceasta, ne propunem să sprijinim personalul prin prezentarea de practici inovatoare într-o eră digitală, dar și să întărim dezvoltarea competențelor cheie, prin prezentarea de exemple concrete, de metode și activități care pot fi utilizate, în interiorul și în afara sălii de clasă, pentru consolidarea și dezvoltarea aptitudinilor de alfabetizare. Cititul este una dintre competențele elementare care trebuie dobândite. Fără a citi și fără a înțelege textele citite, elevii sunt expuși riscului de eșec școlar și abandon școlar, în timp ce indivizii nu pot funcționa în societate și nu se pot integra profesional, fiind expuși excluziunii și sărăciei.

Intenționăm ca acest produs să fie un manual de modalități digitale și practice de prevenire și depășire a analfabetismului funcțional, un ghid metodologic pentru profesorii din Europa, deoarece un profesor bun este un profesor bine pregătit.

Scopul principal este de a crea materiale școlare inovatoare, folosind TIC, pentru a face lectura mai atractivă și mai ușor de înțeles, dar și de a oferi profesorilor instrumentele necesare pentru a identifica, cât mai devreme posibil, elevii aflați în risc, astfel încât aceștia să își poată reorganiza demersul didactic, pentru a ajuta elevii să-și depășească dificultățile de învățare.

Cuprins

Argument 2

A. Analfabetismul funcţional, o problemă europeană: 6

1. Introducere 6

2. Evaluarea analfabetismului funcțional în școlile și țările partenere 6

2.1. Analfabetismul funcțional în Croația 6

2.2. Analfabetismul funcțional în Grecia 16

2.3. Analfabetismul funcțional în Italia 31

2.4. Analfabetismul funcțional în Lituania 43

2.5. Analfabetismul funcțional în Macedonia 64

2.6. Analfabetismul funcțional în România 81

2.7. Analfabetismul funcțional în Turcia 107

3. Analfabetismul funcțional - studiu comparativ 131

B. Trusa profesorilor pentru prevenirea, reducerea şi depăşirea analfabetismului funcţional: 149

1. Proiectarea şi dezvoltarea instrumentelor pedagogice operaţionale pentru prevenirea şi reducerea analfabetismului funcţional: 149

1.1. Screening psihopedagogic pentru clasele pregătitoare pentru a identifica premisele cu care copilul intră în mediul şcolar. 149

1.2. Teste standard pentru evaluarea abilităţilor de alfabetizare după fiecare unitate de predare (pentru elevii din ciclul primar, gimnaziul şi liceul); 151

Competenţe de urmat pentru evaluarea abilităţilor de alfabetizare a elevilor 151

1.3. Instrumente de instruire corelate cu rezultatele studenţilor la examenele naţionale, pentru ameliorarea dificultăţilor de alfabetizare 188

2. Proiectarea şi aplicarea strategiilor motivaţionale care să stimuleze interesul elevilor pentru lectură şi să faciliteze înţelegerea textelor citite. 194

2.1. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII - CARTOGRAFIEREA TEXTULUI 194

2.2. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – DIAGRAMA VENN 196

2.3. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – Gramatica prin dramatism 200

2.4. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – TABEL DE AȘTEPTĂRI 201

2.5. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – INTELIGENȚE MULTIPLE 202

2.6. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – JIGSAW 206

2.7. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI CURSULUI DE CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – O METODĂ DE INTERVIEVARE 208

2.8. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – A CUNOAȘTE/A VREA SĂ ȘTI/A ÎNVĂȚA 209

2.9. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR DE CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – GÂNDEȘTE- GRUPEAZĂ-TE- ÎMPĂRTĂȘEȘTE 211

2.10. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – GRUP COMPACT 212

2.11. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – EVOCARE – REFLECȚIE – SENS 213

2.12. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPENTENȚEI LECTURII – CUBUL 219

2.13. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – MODEL DE ÎNVĂȚARE 5E 223

2.14. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – EDUCAȚIA ÎN AER LIBER 228

3. Crearea de jocuri didactice pentru depășirea analfabetismului funcțional. 230

4. Utilizarea instrumentelor TIC și a alfabetizării digitale în timpul procesului de predare și învățare. 247

4.1. OSCRISOARE 247

4.2. LIVRESQ 248

4.3. ALICE 3D 249

4.4. CACOO 250

4.5. PIXTON 251

4.6. QUIZLET 252

4.7. KAHOOT 254

4.8. LITTLE BIRD TALES 255

4.9. BOOKCREATOR 256

4.10. GENIALLY 258

5. Crearea de situații de învățare contextualizate, pornind de la situații din viața cotidiană în care să se folosească abilitățile de alfabetizare (citit, scris, numărat) în moduri variate și originale. 258

5.1. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular medical în Grecia 258

5.2. STUDIU DE CAZ – Cum să obțineți o carte de identitate în Croația 259

5.3. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular de înscriere la școală în Italia 259

5.4. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular de înregistrare la un centru de medical din Lituania 261

5.5. STUDIU DE CAZ – Cum să obțineți o carte de identitate în Macedonia de Nord 263

5.6. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular GDPR, conform legislației naționale din România 263

5.7. STUDIU DE CAZ – Cum se aplică pentru viza turcă 265

6. Proiectarea programelor personalizate de recuperare pentru elevii care se confruntă cu dificultăți de învățare. 266

7. Instituirea unui model pedagogic de intervenție timpurie pentru dezvoltarea abilităților de decodare automată la copiii cu risc de analfabetism funcțional. 271

C. Competențele profesorilor pentru prevenirea, reducerea și depășirea analfabetismului funcțional: 278

1. Abilități de comunicare 278

2. Competențe de selectare și utilizare a textelor adecvate pentru atingerea obiectivelor lecției 281

3. Capacitatea de a folosi introspecția personală și creativitatea pentru a genera situații de învățare 285

4. Abilități de alfabetizare, calcul, rezolvare de probleme, gândire critică și abilități de învățare reflexivă 288

5. Competențe privind stimularea învățării transdisciplinare pentru formarea deprinderilor de viață 291

6. Capacitatea de a proiecta activități care vizează formarea competenței „a învăța să înveți" 295

7. Abilități socio-emoționale în funcție de particularitățile de vârstă ale copilului 297

D. Schimb de bune practici pentru prevenirea, reducerea și depășirea analfabetismului funcțional 301

E. Modele de ateliere pentru părinți – Alfabetizare în familie 317

A. Analfabetismul funcţional, o problemă europeană:

1. Introducere

Analfabetismul funcțional este un fenomen care afectează generațiile noastre de elevi din ce în ce mai mult. La fiecare patru ani, elevii europeni trec printr-o evaluare internă, testele PISA și rezultatele aferente arată o tendință clară spre analfabetism funcțional.

Specialiștii în educație sunt preocupați de motivele pentru care elevii au dificultăți atât de mari și de soluțiile pe care profesorii le pot aplica pentru a-i ajuta pe aceștia să le depășească. Acest ghid metodologic este rezultatul a trei ani de muncă a șapte profesori din șapte țări europene diferite, care au încercat să ajungă la cele mai bune răspunsuri legate de întrebările de mai sus.

Această carte conține nu doar aspecte teoretice, dar și sfaturi practice, în încercarea de a ajuta profesorii din comunitatea internațională să își îmbunătățească abilitățile de predare, să facă învățatul mai atractiv și mai potrivit pe nevoile și interesele elevilor din ziua de azi.

2. Evaluarea analfabetismului funcţional în şcolile şi ţările partenere

2.1. Analfabetismul funcţional în Croaţia

Definiţii şi semne ale alfabetizării funcţionale/ analfabetismului funcţional

Alfabetizarea, pe scurt, înseamnă abilitatea de a citi și a scrie. Conceptul de alfabetizare este ambiguu și se schimbă în concordanță cu nivelul de tehnologizare și cu dezvoltarea civilizației și a societății. Odată cu expansiunea canalelor de informare dincolo de tipar, noțiunea de alfabetizare nu a mai fost limitată doar la abilitățile de a scrie și a citi.

Era modernă a informației, ce transcende diferențele geografice, a impus o nouă practică socială și noi căi de a crea sensuri, deci și noi moduri de interpretare a alfabetizării. Astăzi, diferite tipuri de alfabetizare sunt necesare, în domenii ca: înțelegerea informațiilor, utilizarea computerului, noțiuni grafice, scrierea de rapoarte științifice sau în prezentări de business. Aria alfabetizării se extinde constant în diferite domenii – astfel putem vorbi despre: alfabetizare literară, alfabetizarea în domeniul sănătății, alfabetizare fără limite (cunoștințe de limbă), alfabetizare legislativă etc. Diferite tipuri de alfabetizare sunt o precondiție pentru eficiența la locul de muncă și în cadrul societății.

Alfabetizarea este, de asemenea, asociată cu vârsta, existând diferențe între alfabetizarea preșcolară, alfabetizarea timpurie și alfabetizarea tinerilor sau adulților. Sintagma “profil de alfabetizare” este de asemenea folosit; a găsi informații relevante într-un text științific, a căuta informații într-un orar de călătorie, a înțelege conținutul unui formular ce trebuie completat, a scrie un CV pentru un post sau a calcula plăți lunare necesită profiluri specifice de alfabetizare.

Există câteva definiții diferite pentru alfabetizare în Croația.

În Raportul despre Alfabetizare (din februarie 2015) al Ministerului Științelor, Educației și Sportului, se citează Biroul Central de Statistică care definește alfabetizarea ca fiind "abilitatea unui individ de a citi și scrie pe subiecte cotidiene", o definiție conformă cu abordarea internațională. În următoarea secțiune, autorul citează definiția locală a unei persoane alfabetizate, astfel: ***"orice persoană care a terminat ciclul primar de studii, care este obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Croația."***

Definirea alfabetizării în raport cu timpul petrecut la școală a fost aspru criticată.

Pe de o parte, aceasta împarte indivizii în alfabetizați sau nealfabetizați fără să țină cont de nivelul însușit al unor standarde de competență.

Pe de altă parte, unii indivizi lipsiți de opt ani de educație pot avea un nivel ridicat de alfabetizare, iar alții, care deși au terminat școala primară, sunt adesea lipsiți de unele abilități de bază.

Aceste date sunt adesea singurele date raportate de țări la nivel individual, reprezentând o imagine rapidă și necostisitoare a nivelului național de alfabetizare (deși acestea pot fi destul de inexacte).

Societatea Cititorilor Croați diferențiază între:

Alfabetizare elementară sau primară: abilitatea de a citi și scrie la nivel de bază

Alfabetizare secundară sau funcțională: capacitatea de a înțelege instrucțiuni scrie în viața cotidiană, cum ar fi utilizarea a diverse produse, completarea formularelor sau contractelor.

Alfabetizare terțiară: abilitatea de a folosi informația, internetul, SMS-ul etc.

Trendul testării alfabetizării dincolo de definirea individului doar ca fiind alfabetizat sau nealfabetizat este în continuă creștere.

Această abordare reflectă schimbări în gândirea alfabetizării atât la nivel național cât și internațional, ca ceva ce se dezvoltă și evoluează pe parcursul vieții individului.

Acest aspect este reflectat în definiția folosită de **Studiul Internațional al Alfabetizării Adulților (IEPS):** ***"[Alfabetizarea este] abilitatea de a înțelege și a absorbi informații tipărite în viața de zi cu zi la locul de muncă și în societate – pentru a atinge ținte specifice și pentru a dezvolta cunoștințe și abilități potențiale ale individului."***

Așadar, termenul "alfabetizare" este asociat cu provocările adulților din partea mediului înconjurător. Alfabetizarea este definită ca o funcție a nevoilor reale ale mediului de afaceri/ profesional și cel privat/social. "Alfabetizare funcțională" este denumirea generală folosită pentru acest concept.

Cadrul European al Competențelor Cheie pentru Învățare Continuă accentuează rolul educației în obținerea de competențe necesare cetățenilor pentru a se adapta la o lume ce se schimbă

rapid și care devine tot mai conectată. Cheia atingerii acestei ținte este: comunicare în limba maternă, comunicarea într-o limbă străină, alfabetizare în domeniul matematicii, științei și tehnologiei, competențe IT, a învăța cum să înveți, competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice, inovare în antreprenoriat, aprecierea culturii și exprimarea acesteia. În Europa, alfabetizarea funcțională este caracterizată prin: o nevoie tot mai mare pentru citire, scriere, înțelegere, analiză și sinteză; este asociată tot mai puțin cu timpul petrecut la școală; este tot mai influențată de factori ca migrația, excluziunea socială și dezvoltarea unor competențe fundamentale; este asociată îndeaproape cu stima de sine, încrederea în sine și autocontrolul.

Alfabetizarea este cel mai de jos nivel de educație al populației și este considerată necesară pentru o educare ulterioară. De asemenea, alfabetizarea este o minimă precondiție pentru incluziunea în procesul modern al muncii și pentru o mai bună calitate a vieții.

Importanța ratei alfabetizării/analfabetismului este cel mai bine înțeleasă prin faptul că aceasta reprezintă un indicator al indexului dezvoltării individuale, ceea ce arată că aceasta reprezintă un indicator al dezvoltării generale a societății.

Instrumente pentru evaluarea și statistica alfabetizării/analfabetismului

Când discutăm de alfabetizare este important să observăm că, în statistica internațională, aceasta se referă la populația de peste 15 ani, în timp ce în Croația este luată în calcul populația de peste 10 ani.

În definirea alfabetizării, se pot face următoarele diferențieri: alfabetizarea primară sau elementară (scris și citit la nivel de bază), alfabetizarea secundară sau funcțională (înțelegerea instrucțiunilor în viața cotidiană, de exemplu completarea unor formulare) și alfabetizarea terțiară (alfabetizare informațională). Odată cu dezvoltarea tehnologiei informației, alfabetizarea informațională, definită ca fiind abilitatea de a utiliza computerul și programele pe computer, devine tot mai importantă.

Din totalitatea definițiilor alfabetizării funcționale putem concluziona că o persoană alfabetizată este o persoană care, pe lângă abilitățile de a scrie și a citi, are capacitatea de a înțelege materiale scrise și de a le aplica în viața cotidiană, la muncă, acasă și în societate.

UNESCO, 2004, definește persoanele analfabete funcțional ca acele persoane care sunt incapabile să se descurce în toate activitățile care necesită alfabetizare pentru a participa eficient în mediul imediat și nu numai, iar abilitățile de citire, scriere și de calcul nu pot contribui la bunăstarea personală și la cea a comunității sociale în care individul trăiește.

Ariile generale de testare ale alfabetizării de către UNESCO în 2004 sunt:

• ***Lectura prozei*** – implică cunoștințe și abilități care permit înțelegerea și utilizarea informațiilor obținute din diverse texte, cum ar fi publicații, povestiri și poezii.

• ***Alfabetizarea documentară*** – reprezintă cunoștințe și abilități necesare localizării informației în diverse formulare, grafice, orare, documente de plată, aplicații etc.

• ***Înțelegerea matematică*** – implică cunoștințe și abilități necesare pentru aplicarea unor operații matematice de bază (adunare, scădere, împărțire, înmulțire) ca operații individuale sau complexe, cum ar fi: rapoarte sau extrase de cont bancare, calculul dobânzilor, determinarea impozitului pe venit etc.

Analfabetismul este necunoașterea alfabetului și imposibilitatea de a scrie și a citi.

Rata analfabetismului funcțional în Croația

În conformitate cu metodologia folosită în cadrul Recensământului Populației și al Locuințelor din Croația din 2001, o persoană care poate citi și scrie un eseu simplu și scurt despre viața sa este considerată alfabetizată. Conform metodologiei recensământului din 2011, definiția alfabetizării rămâne aceeași.

Până 1950, alfabetizarea alfabetică era criteriul alfabetizării, adică simpla cunoaștere a literelor. După 1950, definiția alfabetizării este extinsă: a fi alfabetizat înseamnă să înțelegi, adică să fii capabil să citești, să scrii și să vorbești (Dijanošić, 2012).

O schimbare în definirea alfabetizării a survenit în Croația în Noiembrie 2003, când Guvernul Republicii Croate a adoptat ***Strategia de Educare a Adulților.***

Strategia subliniază, pentru prima dată, o nouă înțelegere a "alfabetizării secolului 21", care, în completarea noțiunii "tradiționale" – scris, citit și (uneori) abilități de utilizare a numerelor – înseamnă înțelegerea lecturii, abilități de comunicare, cunoașterea limbilor străine și o bună folosire a tehnologiilor de informare și comunicare, ceea ce duce la o înțelegere calitativă a evenimentelor naturale și sociale, la rezolvarea problemelor, capacitatea de a lucra în echipă, acceptarea celorlalți și învățare continuă.

În practică însă, rămâne înțelegerea obișnuită a termenului ca abilitatea de a citi, scrie și socoti, combinată cu definiția unei persoane alfabetizate ca cineva care a terminat o școală primară.

Definiția alfabetizării folosită în recensământul din 2011 descrie o persoană alfabetizată ca cineva cu sau fără școală care poate să scrie și să citească un text cotidian, sau care poate citi și scrie o scrisoare indiferent de limbă – această definire corespunde definiției UNESCO, dar nu și celei din Strategia de Educare a Adulților.

Cu toate acestea, definiția alfabetizării a fost în uz pentru o perioadă lungă de timp. Astăzi discutăm tot mai des despre aceasta ca fiind abilitatea de a folosi limba și diferite forme de exprimare

și comunicare, care nu sunt întotdeauna în formă scrisă, ci și în formă grafică sau de alt fel, într-un mod corect, și nu doar atât, dar să fie înțeles ceea ce s-a citit. Să existe o atitudine față de materialul parcurs, și fiecare la rândul său să poată produce un text specific, care nu doar reproduce lectura, ci are conținut și sens proprii.

În 2014 Guvernul croat a adoptat ***Strategia pentru educație, știință și tehnologie.***

Aceasta a evidențiat dobândirea și dezvoltarea unor grupuri de competențe cheie, care sunt necesare pentru a fi cultivate: gândire critică, evaluare estetică, responsabilitate față de sine, ceilalți și mediul înconjurător, muncă în echipă, orientare spre rezolvarea problemelor, valori etice fundamentale, abilități parentale, activism civic, alfabetizare media, financiară și de consum etc.

Importanța dobândirii de cunoștințe și abilități transversale și fundamentale în știință, tehnologie și inginerie de la o vârstă fragedă și matematică este accentuată.

Aceste cunoștințe și abilități sunt necesare pentru a face față unei societăți dependente de tehnologie - pentru acțiuni ulterioare în cadrul cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și ca o bază solidă pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Învățarea prin practică este recomandată cu insistență.

Conform recensământului din 1953, 16,3% din populația totală a Republicii Croația în vârstă de peste 10 ani era analfabetă.

Dacă observăm modificări ale numărului de analfabeți prin recensăminte, observăm că ponderea acestora este în scădere, iar în 2011 a fost de doar 0,8%.

Majoritatea persoanelor analfabete sunt femei, care în 1953 erau de 2,8 ori mai multe decât bărbații analfabeți, iar în 2011 erau de până la 3,8 ori mai multe, în primul rând datorită faptului că femeile trăiesc în medie cu 7 ani mai mult decât bărbații și că în ultimele decenii nu au fost la fel de reprezentați în sistemul de învățământ precum sunt astăzi.

Datele de la recensământul din 2011 arată că majoritatea femeilor analfabete aparțin grupelor de vârstă mai înaintate. Aproximativ 64,6% dintre analfabeți sunt femei de peste 60 de ani, iar restul de 35,4% dintre analfabeți sunt bărbați de toate vârstele și femei sub 60 de ani.

Dacă ne uităm la analfabetism în funcție de distribuția regională, cea mai mare pondere a persoanelor analfabete de peste 10 ani se află în județul Šibenik-Knin și reprezintă 2,0% din populația totală a respectivului județ, în timp ce cea mai mică pondere este în județul Primorje-Gorski Kotar, doar 0,3%.

Conform acestor date, cei mai puțin analfabeți sunt în Zagreb și în județul Primorje-Gorski Kotar.

Între 10-14 ani, 323 de băieți și 208 de fete sunt analfabeți. Printre aceștia se numără 14.521 de persoane cu vârsta de peste 75 de ani.

Cauze, amenințări și măsuri de combatere a analfabetismului funcțional

Cele mai multe date despre analfabetismul funcțional în Croația provin din teste și cercetări internaționale, cum ar fi TIMS, PISA, ICILS.

Tinerii croați de 15 ani obțin rezultate (sub) medii la evaluările internaționale de cunoștințe (PISA4) a limbilor străine și matematică și științe, ceea ce indică faptul că abordarea dobândirii cunoștințelor, predarea abilităților de bază și în special aplicarea practică trebuie să se schimbe în școlile primare.

Croația a participat până acum la patru cicluri de cercetare PISA și, la toate nivelurile de alfabetizare, studenții noștri au obținut rezultate semnificativ mai slabe decât media OCDE.

Mai mult, performanța studenților noștri în ultimii zece ani a stagnat în cel mai bun caz sau, la fel că în cazul alfabetizării științifice, a scăzut.

Prima este ponderea celor care nu sunt alfabetizați funcțional, adică obțin un rezultat sub nivelul PISA 2. Aceasta nu înseamnă că nu știu să citească, să scrie, să adune și să scadă, pentru că știu cu siguranță, ci înseamnă că, nici la nivel de bază, nu sunt capabili să aplice cunoștințele dobândite în situații specifice de viață.

În 2015, erau 24,6 la sută dintre elevi alfabetizați științific, față de 17 la sută în 2006.

În cazul alfabetizării matematice, în 2015, în Croația procentul era de 32,1 la sută.

O treime dintre elevii noștri sunt analfabeți din punct de vedere matematic.

Poate și mai important este procentul de elevi care ating cele mai înalte niveluri de performanță, deoarece țările își bazează inovația, dezvoltarea tehnologică și economică pe acești indivizi.

Nivelurile cinci și șase ale realizărilor PISA indică adaptarea în situații și sarcini mai complexe și arată un nivel foarte dezvoltat de alfabetizare individuală.

Doar 5,6% dintre elevii croați atingeau cele mai înalte două niveluri de alfabetizare matematică în 2015.

Nivelul de bază de alfabetizare în lectură în Croația nu este atins de fiecare al cincilea elev de cincisprezece ani, adică fiecare al patrulea băiat și fiecare a șaptea fată, și este deosebit de îngrijorător faptul că nu este atins nici măcar de fiecare al doilea copil de cincisprezece ani care este educat într-un program industrial sau vocațional.

Ponderea atât de mare a elevilor de cincisprezece ani fără competențe de citire de bază înseamnă că, în viitor, în Croația o mare parte a cetățenilor va avea abilitățile necesare în societatea modernă și pe piața muncii subdezvoltate.

La celălalt capăt al spectrului, există elevi ce se situează la cele mai înalte niveluri de cunoștințe și abilități. Acești elevi vor fi „motorul” economiei naționale și globale în viitor, iar datele privind ponderea acestora arată în ce măsură un sistem reușește să dezvolte excelența.

Cele mai înalte niveluri de alfabetizare în lectură din Croația sunt atinse de doar 5% dintre studenți.

Capacitatea de citire este un set de competențe care nu sunt dezvoltate exclusiv în predarea limbii materne.

Din acest motiv, este important ca profesorii de la toate disciplinele să conștientizeze importanța alfabetizării lecturii pentru succesul elevilor la materia lor. Cadrele didactice ar trebui să cunoască bine toate dimensiunile competenței de citire și să încurajeze în predarea disciplinei lor dezvoltarea competențelor de găsire a informațiilor, folosirea diferitelor strategii de citire, înțelegerea a ceea ce se citește și, mai ales, evaluarea calității și credibilității informațiilor cel mai puțin dezvoltate la elevii croați.

În plus, elevii ar trebui să fie expuși la o mai mare diversitate și autenticitate a textelor de diferite formate, atât în mediul tipărit cât și digital, deoarece numai astfel se poate dezvolta în totalitate competența lor de citire.

Având în vedere că în Croația s-a demonstrat că elevii care primesc sprijin de la părinți sub forma întăririi încrederii în sine obțin un rezultat semnificativ mai bun în competența de citire, pentru a-i ajuta pe elevi să înfrunte dificultățile școlare și pentru a-i determina pe elevi să depună efort în învățare, școlile ar trebui să depună eforturi pentru a-i face pe părinți conștienți de importanța unor astfel de forme de sprijin prin ateliere, prelegeri și interviuri individuale.

În alfabetizarea matematică, Croația înregistrează, de asemenea, un rezultat sub medie în acest ciclu de cercetare, rezultat ce nu s-a schimbat semnificativ din 2006.

Chiar și fiecare al treilea elev de cincisprezece ani din Croația este sub nivelul de bază al competențelor matematice (nivelul 2).

6% dintre liceenii nu ajung la nivelul de bază, 33% dintre elevii din școlile profesionale în programe de patru sau cinci ani și aproape 59% dintre elevii din școli profesionale și 68% dintre elevii din programele vocaționale.

Doar 5% dintre studenții din Croația au niveluri ridicate de alfabetizare matematică, cu jumătate mai puțin decât media OCDE.

Faptul că în Croația, fiecare al treilea copil de cincisprezece ani nu este alfabetizat funcțional în matematică are implicații grave pentru societatea croată, economia și piața muncii viitoare.

Datorită dezvoltării accelerate a tehnologiei informației și automatizării proceselor de rutină, competențele în formularea problemelor matematice și interpretarea rezultatelor și traducerea

situațiilor din viața reală în termeni și concepte matematice sunt astăzi mai importante decât efectuarea de proceduri matematice standard.

În predarea matematicii ar trebui să se pună accent pe învățarea conceptuală și pe dezvoltarea capacității de a dezvolta modele în situații complexe și nefamiliare. Procedând astfel, ar trebui să fie predate mai des sarcini deschise în care elevii trebuie să-și dezvolte competențele de argumentare și căutarea soluțiilor de comunicare.

Ca și în alfabetizarea lecturii și matematice, studenții croați au obținut rezultate sub medie în acest ciclu de cercetare și în alfabetizarea științifică, unde nivelul de bază (nivelul 2) nu a fost atins de fiecare al patrulea elevi croați, 4% dintre elevii de liceu, fiecare al patrulea student din programele profesionale de patru ani sau cinci ani și aproximativ fiecare alt student din programele industriale și vocaționale.

Acești studenți nu posedă cunoștințe de bază și nu sunt capabili să aplice competențele de care vor avea nevoie în viața cotidiană viitoare pentru a lua decizii informate și pentru a face față provocărilor legate de știință.

În predarea științelor, trebuie pus accent pe învățarea conceptuală, aplicarea cunoștințelor în sarcini bazate pe probleme originale, învățarea prin cercetare care stimulează interesul și activarea cognitivă a elevilor și integrarea conținutului didactic din toate disciplinele din domeniul științelor naturale. Astfel de activități necesită adesea o utilizare mai intensă a creativității acestor profesori, abilități profesionale și metodologice adecvate, timp suplimentar necesar pregătirii și accesorii și materiale adecvate.

Unul dintre posibilele motive pentru care elevii croați obțin rezultate sub medie la toate cele trei niveluri de alfabetizare ar putea fi că o practică obișnuită de evaluare a cunoștințelor elevilor este reproducerea conținutului, iar aceste abilități se află cel mai jos pe scara PISA de alfabetizare. Evaluarea elevilor ar trebui să se bazeze pe înțelegerea și aplicarea conceptelor în contexte familiare, dar și nefamiliare.

Rezultatele au arătat că studenții care încep să folosească dispozitivele digitale și internetul mai devreme și cei care estimează că sunt mai independenți și mai competenți în utilizarea dispozitivelor digitale obțin un rezultat mai bun în toate cele trei arii de alfabetizare.

Cu toate acestea, rezultatele arată că scorurile mai bune sunt obținute de elevii care au învățat mai puțin despre utilizarea internetului la școală și care au folosit dispozitive digitale în predarea anumitor materii.

Acest lucru ar putea duce la concluzia că alfabetizarea informațională și de comunicare a elevilor ar trebui să fie dezvoltată sistematic în toate disciplinele, dar în special în tehnologia

informației și comunicației, care ar trebui să fie obligatorie și că dispozitivele digitale și internetul ar trebui utilizate în conformitate cu o bună strategie de predare.

Deși datele sunt slabe, nu se efectuează cercetări concrete privind alfabetizarea funcțională în Croația. Cercetările care acoperă starea de alfabetizare funcțională a tuturor celor care nu au terminat școala sau au finalizat-o în sens formal, dar care au rămas șomeri din cauza noilor condiții de pe piața muncii, nu sunt efectuate. În Croația, este necesar să se efectueze cercetări privind alfabetizarea funcțională în conformitate cu metodologia utilizată în cercetarea mondială.

În Croația, există o serie de generații de indivizi care, în ciuda absolvirii educației formale, nu au anumite cunoștințe și abilități necesare pentru a funcționa în societatea actuală. Există, de asemenea, o populație mare de persoane în vârstă fără studii primare finalizate sau cu studii incomplete.

Se poate presupune că aproape întreaga majoritate nu a dobândit totalitatea competențelor cheie, așa că nu stăpânesc elementele așa-numitei noi alfabetizări funcționale, care include cunoștințe și abilități de bază pentru lucrul la calculator, cunoașterea limbii materne și cunoașterea la nivel de bază a limbilor străine, dar și disponibilitatea și motivația de a învăța lucruri noi în general.

Pentru toți acești cetățeni, dobândirea acestor abilități poate fi susținută prin programe de educație pentru adulți.

Prin urmare, pentru adoptarea și dezvoltarea competențelor menționate mai sus, curriculum, procesele, programele și rezultatele educaționale trebuie dezvoltate la toate nivelurile de învățământ, dar, în același timp, acestea vor fi consolidate în continuare prin implementarea unor metode non-formale și informale de învățare continuă, pe tot parcursul vieții.

Schimbările rapide de pe piața muncii, îmbătrânirea populației și creșterea concurenței globale indică necesitatea de a folosi toate cunoștințele și abilitățile disponibile - indiferent de unde și cum le-a dobândit un individ.

Evaluarea rezultatelor învățării non-formale și informale deschide noi oportunități de a primi certificate formale pentru persoanele care au dobândit anumite cunoștințe și abilități de-a lungul vieții, prin acestea devenind mai ușor de angajat sau să faciliteze continuarea educației.

Sistemul și procesele de evaluare a învățării non-formale și informale în Croația nu au fost încă dezvoltate. Tendințele europene, exemplele de bune practici și punctele de plecare internaționale sunt bazele începerii unui sistem similar în Croația.

Alfabetizarea înseamnă mult mai mult decât citit și scris, este o modalitate de comunicare, de dobândire a cunoștințelor, de învățare a unei limbi, de dezvoltare a culturii. Alfabetizarea este dovedită în multe forme: pe hârtie, computer, TV și alte medii. Pe lângă alfabetizarea elementară sau primară, adică cunoștințele de citire și scriere ca abilități de bază, astăzi folosim termenii de alfabetizare

secundară sau funcțională (înțelegerea instrucțiunilor scrise în viața de zi cu zi, de exemplu la utilizarea anumitor produse, completarea de contracte sau formulare, în comerț, trafic, instituții publice etc.), precum și alfabetizare terțiară (informații, computer, Internet, SMS). Majoritatea oamenilor sunt excluși din aceste ultime două forme de alfabetizare sau comunicare. (Nadriljanski, 2006).

Motivele pentru care alfabetizarea este atât de importantă sunt: comunicarea în masă în creștere, proliferarea canalelor de comunicare, tehnologizarea progresivă a lumii, pierderea limitărilor de comunicare, diferențele dintre culturi și multe altele. Deci definiția alfabetizării este mult mai complexă și mai dinamică - trebuie actualizată constant odată cu dezvoltarea progresivă al umanității.

Cerințele tehnologice ca o condiție prealabilă pentru angajare cresc astăzi mai rapid decât s-ar fi putut imagina în urmă cu treizeci de ani. Odată dobândite, cunoștințele nu sunt suficiente pentru întreaga viață profesională, ci s-a impus conceptul de învățare continuă. Astăzi sunt necesare diferite tipuri de alfabetizare funcțională: informațională, informatică, grafică, alfabetizare în domeniul redactării de rapoarte științifice sau cea necesară prezentărilor de afaceri. De aici și noțiunea de analfabetism funcțional: prin aceasta se înțelege un nivel scăzut de alfabetizare, care nu este suficient pentru ca o persoană să fie eficientă la locul său de muncă și în viața comunității. De asemenea, este important să fii alfabetizat politic pentru a putea participa la procesul decizional care are loc în comunitatea socială, pentru a înțelege problemele politice și economice legate de viața de zi cu zi.

Problema analfabetismului funcțional afectează toate țările lumii, aceasta atrăgând atenția începând cu anii 1960, deși a fost descoperită în SUA la sfârșitul anilor 1940 de către soldați: deși aceștia cunoșteau alfabetul, nu înțelegeau instrucțiunile scrise de utilizare a armelor.

Această problemă este cercetată cel mai bine în țările industrial dezvoltate, deși acestea au văzut uneori problema ca fiind specifică unor anumite grupuri sociale (ex: imigranți din țările subdezvoltate etc.). Analfabetismul funcțional a fost considerat a fi ceva care se aplică numai țărilor subdezvoltate și în curs de dezvoltare din cauza unui sistem școlar subdezvoltat.

Problema analfabetismului funcțional devine deosebit de pronunțată într-o perioadă în care producția industrială mondială trece la era post-industrială (condusă de computere), ceea ce a dus la un număr mare de șomeri. Cei mai puțin educați au dus-o cel mai rău, și-au pierdut statutul social deoarece erau cei mai puțin capabili să facă față singuri noilor situații: erau educați doar să lucreze pe diverse utilaje, cu greu se puteau adapta la utilizarea noilor tehnologii, pur și simplu nu putea să îndeplinească sarcinile ce implicau independență și inovație, iar de multe ori nu își găsesc singuri un nou loc de muncă pentru că nu știu să scrie o cerere etc. Și, în sfârșit, faptul foarte important că există un număr mare de analfabeți funcțional înseamnă și o mare pierdere pentru societatea în care trăiesc.

Cauzele analfabetismului funcțional pot fi diferite, de la un mediu economic și cultural inadecvat (inaccesibilitatea evenimentelor culturale), sistemul școlar nepotrivit care nu oferă

cunoștințele necesare, dar cauzele țin și de caracteristicile persoanelor analfabete funcțional (fie că este vorba de o experiență proastă de la școală, obiceiuri de învățare nedezvoltate, timiditate, nevoia de a fi anonim în mediul în care trăiește, motivație insuficientă pentru a progresa etc.).

În Croația, s-a acordat o mare atenție alfabetizării funcționale în timpul anilor 1970. Societatea de Andragogie din Zagreb a organizat mai multe colocvii pe această temă și au fost publicate diverse culegeri de lucrări.

Întrebările sunt aproape identice cu cele la care căutăm răspunsuri astăzi – cum să organizăm o educație funcțională al cărei scop este nu doar educarea formală a populației analfabete, ci obținerea unor persoane alfabetizate funcțional care să poată acționa în societate.

Bibliografie

Branko Dijanošić, FUNKCIONALNA PISMENOST POLAZNIKA OSNOVNOG OBRAZOVANJA ODRASLIH OD TREĆEG DO ŠESTOG OBRAZOVNOG RAZDOBLJA, Andragoški glasnik Vol. 16, br. 1, 2012, str. 21-31 Izvorni znanstveni članak

PISA 2018: REZULTATI, ODREDNICE I IMPLIKACIJE Međunarodno istraživanje znanja i vještina učenika Ana Markočić Dekanić Margareta Gregurović Matija Batur Sanja Fulgosi

Matijević, M. (2003):, Hrvatska bez nepismenih, bib.irb.hr,

https://bib.irb.hr/datoteka/693755.Matijevi_elaborat_o_nepismenosti_2003.pdf

Nadrljanski, Đ. (2006): Informatička pismenost i informatizacija obrazovanja, Informatologija, 4

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije , Nove boje znanja

2.2. Analfabetismul funcțional în Grecia

Definițiile analfabetismului funcțional

Când ne referim la „analfabetism funcțional”, am putea începe prin a lua în considerare ceea ce implică opusul, adică alfabetizarea, prin definiția oferită de UNESCO (1978): „O persoană este alfabetizată funcțional dacă se poate implica în toate acele activități în care alfabetizarea este necesară pentru funcționarea eficientă a grupului și comunității sale și, de asemenea, pentru a-i permite să continue să folosească cititul, scrisul și calculul pentru dezvoltarea proprie și a comunității.” În acest sens, alfabetizarea este tratată ca un mijloc de comunicare, care se concentrează mai degrabă pe acțiunea comunicativă decât pe dobândirea și utilizarea abilităților în afara contextului (Maybin în Katsarou).

Alfabetizarea a fost, de asemenea, definită de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) ca fiind „abilitatea de a înțelege, evalua, utiliza și de a se angaja în texte scrise

pentru a participa în societate, a-și atinge obiectivele și a-și dezvolta cunoștințele și potențialul. (OCDE, 2013, p. 59)". Bazându-ne pe această definiție, este evident că alfabetizarea este sinonimă cu bunăstarea cuiva ca parte a societății și că, atunci când aceasta lipsește, individul nu își poate atinge întregul potențial atunci când interacționează cu ceilalți.

Conform lui Harman (1971), se întâmpla în timpul Celui de-al Doilea Război Mondial ca limitările oamenilor nealfabetizați să fie observate pentru prima dată în armata americană, soldații fiind „incapabili să înțeleagă tipurile de instrucțiuni scrise care sunt necesare pentru îndeplinirea funcțiilor sau sarcinilor militare de bază ". Odată cu încheierea războiului, UNESCO a identificat nevoia unei educații de bază care să faciliteze dezvoltarea alfabetizării. După cum au afirmat Bulajić(2019), conceptele de alfabetizare funcțională și analfabetism funcțional (FI) au apărut în a doua jumătate a secolului al XX-lea, datorită circumstanțelor create de progresul industrial, în timp ce, în același timp, s-a realizat că educația singură nu ar reuși să ofere nivelul necesar pentru dezvoltarea socioeconomică.

Ceea ce cineva ar putea sau nu ar putea face în cadrul societății trasează granița dintre alfabetizare și analfabetismul funcțional: „O persoană este analfabetă funcțional dacă nu se poate implica în toate acele activități în care alfabetizarea este necesară pentru funcționarea eficientă a grupului și comunității sale și, de asemenea, dacă nu poate să continue să folosească cititul, scrisul și calculul pentru dezvoltarea proprie și a comunității" (UNESCO, 1978, p.183)."

Edukacyjnych pune în lumină problema înlocuirii termenului „analfabet modern" cu „analfabet funcțional", susținând în același timp că acești indivizi au crescut în perioada alfabetizării și au într-adevăr capacitatea de a citi și de a scrie; ei, totuși, nu reușesc să înțeleagă propoziții complexe și să scrie, atrăgând astfel atenția cercetătorului asupra nivelului de alfabetizare al oamenilor.

Când ne gândim la analfabetismul funcțional, nu trebuie să neglijăm matematica funcțională, aceasta din urmă ținând de incapacitatea de a folosi matematica la nivelul necesar pentru funcționarea proprie în societate, la muncă sau alte domenii.

Semne ale analfabetismului funcțional

Persoanele analfabete sunt, cel mai adesea, înclinate spre ignoranță, pretinzând că nu există niciun motiv de îngrijorare. De asemenea, ele vor avea tendința de a fi rușinate de starea lor, în timp ce cred că sunt singurele care se confruntă cu astfel de probleme. Acest lucru va duce inevitabil la o stimă de sine scăzută și chiar la agresivitate. Comportamentul lor funcționează ca o cortină de fum cu scopul de a distrage atenția interlocutorilor de la observarea problemei. De multe ori se știe că persoanele analfabete se poziționează în partea inferioară a spectrului social, deoarece adesea cred că nu merită să fie apreciate. În ambele situații, încearcă să-și ascundă vulnerabilitatea în spatele unui comportament

provocator. Destul de des, ele vor recurge la o fațadă care a devenit parte din rutina lor pentru a-și ascunde dificultățile. Vocabularul lor va fi, de asemenea, limitat și vor întâmpina probleme în exprimarea emoțiilor. De asemenea, se știe că percep timpul și spațiul în mod inexact.

Destul de des, adulții care prezintă semne de analfabetism funcțional recurg la scuze precum „Mi-e teamă că mi-am uitat ochelarii". Dacă ocupația lor implică numărarea ca în procesul de inventariere, ei nu reușesc să apară în ziua respectivă deoarece au abilități slabe de calcul. De asemenea, s-a observat că nu înțeleg instrucțiunile angajatorilor și își plătesc colegii să le explice ce se așteaptă de la ei. Oamenii analfabeți din punct de vedere funcțional au tendința de a pune întrebări simpliste și naive.

Când sunt la școală, ei nu reușesc să înțeleagă un text, cu atât mai mult să îl rezume, chiar dacă îl pot citi. Este de la sine înțeles că au probleme și cu matematica și lipsesc adesea de la cursuri pentru a nu fi testați.

Instrumente de evaluare a analfabetismului funcțional la nivel național

În ceea ce privește numărul din Europa, analfabeții funcțional au fost estimați la aproximativ 80 de milioane; cel mai mic procent a fost înregistrat în Suedia cu 8% și cel mai mare în Portugalia cu 40% (de exemplu, în Eme, 2011; Grotlüschen și Riekmann, 2011a). Au fost folosite definiții și standarde diferite de evaluare și de aceea este necesar un strop de precauție; neutilizarea unui instrument comun la nivel mondial pentru a evalua cifrele analfabetismului poate duce la estimări epidemiologice fundamental diferite, astfel încât orice estimări ale ratelor analfabetismului funcțional pot fi nesigure. În scopul acestei cercetări, rezultatele obținute de ADIPPDE (Autoritatea pentru Asigurarea Calității Învățământului în Învățământul Primar și Secundar) vor fi folosite, deoarece studiul în cauză a durat trei ani și a fost explicat pe larg în Raportul lor anual (2019). De asemenea, trebuie menționat că nu există un instrument oficial implementat de către Ministerul Educației elen (grec) pentru a evalua analfabetismul funcțional, astfel încât această cercetare este cea mai apropiată de obiectivul în cauză.

Conform recensământului din 2001 din Grecia, absolvenții de învățământ terțiar au atins numărul record de 1.265.168. Cu toate acestea, 4 milioane de persoane în vârstă de peste 16 ani, pe scurt, unul din doi, nu au absolvit învățământul școlar obligatoriu de 9 ani (școala primară și liceul).

Aproape douăzeci de ani mai târziu, rezultatele publicate în 2019 în raportul anual al *Autorității pentru Asigurarea Calității Educației în Învățământul Primar și Secundar* (ΑΔΙΠΠΔΕ/ADIPPDE) cu privire la ratele de alfabetizare/ analfabetism din Grecia sunt destul de descurajatoare. În acest moment, trebuie menționat că examenele de admitere la Universitatea din țară sunt foarte competitive și în fiecare an studenții sunt chemați să-și „depășească" colegii. Alegerea

cuvântului „depășească” ar putea părea prea dură, dar profesorii sau părinții absolvenților din Grecia sunt într-adevăr conștienți că aceasta nu este deloc o exagerare.

Este adevărat că cei care excelează sunt obligați să-și continue studiile, dar, de fapt, sunt destul de mulți care vor rămâne în urmă în ceea ce privește alfabetizarea. Deși problema este observată cel mai adesea în ultimii ani de liceu, ea a apărut, fără îndoială, mult mai devreme, adică în timpul școlii primare, dar nu a fost luată în serios. Din păcate, este o realitate că mulți tineri vor părăsi școala înainte de a fi alfabetizați funcțional măcar la nivel de bază, o problemă diferită de analfabetismul *per se* și, deci, mai greu de depistat. O avertizare este necesară aici: analfabetismul funcțional poate fi chiar mai periculos decât analfabetismul, deoarece primul poate duce la concluzii false cu privire la eficiența cuiva în societate. O persoană analfabetă își dă seama de ignoranța lor și s-ar putea strădui să remedieze problema prin autodezvoltare, ceea ce este improbabil pentru o persoană analfabetă funcțional care e posibil să aibă și anumite certificări școlare.

ADIPPDE, după ce i s-a acordat permisiunea, a accesat sistemul informatic *Școala Mea* operat de Ministerul Educației, unde sunt înregistrate toate datele referitoare la elevi și profesori și funcționarea zilnică a tuturor unităților școlare. Datele variază de la numărul de absențe ale fiecărui student până la notele pe care le obțin pe trimestru și la examenele finale la fiecare materie. Mai precis, Autoritatea a analizat datele colectate pentru anii 2015-2018, care au implicat:

1. Date privind notele tuturor elevilor țării în trei ani de studii în clasa a VI-a școala primară (2015-2016), în clasa I de gimnaziu (2016-17) și în anul II de gimnaziu (2017-18).
2. Date despre notele tuturor elevilor din țară pe parcursul studiilor de trei ani în anul III de gimnaziu.
3. sau liceu (2015-16), în anul I de liceu (2016-17), în anul II de liceu (2017-18) și în anul III de liceu (2017-2018).

Baza de date a oferit Autorității posibilitatea de a cerceta repartizarea notelor la primară, gimnaziu și liceu (atât de tip general (GEL) cât și de tip profesional (EPAL)) și de a evalua eventualele diferențe între cursuri, niveluri de învățământ, tipuri de Liceu (GEL și EPAL) și gen. Un element important în configurarea celor două baze de date a fost parametrul psihologic al tranziției școlare de la un nivel educațional la un alt nivel, trăit de elevi cu o situație stresantă, ce le afectează negativ învățarea și comportamentul social.

La acea vreme, evaluarea în Grecia, menționată în Monitorul Oficial al Guvernului (4358, Volumul B) era descrisă astfel: „Evaluarea studenților (sau testarea) este procesul pedagogic continuu prin care este monitorizat parcursul învățării, sunt determinate rezultatele finale și, în același timp, sunt evaluate și alte caracteristici legate de proiect. Primul obiectiv este îmbunătățirea predării, dar și

informarea cadrelor didactice despre eficacitatea eforturilor lor, pentru a obține cele mai bune rezultate posibile".

În ceea ce privește procedurile de evaluare, acestea se diferențiază în școala primară pe clase astfel: la clasele I-a și a II-a există doar o evaluare descriptivă orală, care este însoțită de informarea părinților de către profesor despre progresul elevului la sfârșitul cursului. Elevii sunt fie „promovați", fie trebuie să reia din nou materia. Scala de notare este formată din simbolurile următoare: Excelent (A), Foarte bine (B), Bine (C), Destul de bine (D). Nota este înregistrată în registrul elevului și registrul de progres în carnetele lor de note. La publicarea rezultatelor, în registrul și caietul de progres este scris doar cuvântul „Promovat". La clasele a III-a și a IV-a există o evaluare descriptivă în combinație cu o scală de evaluare formată din simbolurile caracteristicilor verbale: Excelent (A), Foarte bine (B), Bine (C), Aproape bine (D). Nota este înregistrată în Registrul elevului și Registrul de progres și este păstrată în carnetele lor de note. La publicarea rezultatelor, în Registrul și Caietul de progres este scris doar cuvântul „Promovat".

În clasele a V-a și a VI-a de școală primară se oferă o evaluare descriptivă în combinație cu o scală de note verbală și aritmetică, astfel: Excelent (9-10), Foarte bine (7-8), Bun (5-6) și Aproape bine (<5). Scorul este înregistrat în registrul și caietul de progres cu simboluri numerice. La sfârșitul anului, media performanței anuale a elevului pe materii este măsurată ca o unitate întreagă, precum și media generală a performanței acestuia la toate cursurile.

Rezultatele performanței elevilor la criteriile de evaluare fac parte integrantă din programa școlară și sunt incluse în materialul didactic. La criteriile care se adresează elevilor celor două forme superioare, pot fi adăugate întrebări mai complexe, ținând cont și de rezultatele temelor pe care elevul le face la școală sau acasă.

Tabelul de mai jos este o reprezentare a procentului de elevi care au obținut o notă mai mică de șapte din zece în ultimul an de școală primară. Ei sunt cel mai în pericol de a fi analfabeți funcțional în viitor.

Ultimul an din școala primară (al șaselea) (2015-16)	
Materie	**Nota ≤7**
Limbă	**7.0 %**
Matematica	**8.7 %**
Fizică	**5.5 %**

Istorie	**9.4 %**
TIC	**0.8 %**

(**http://www.adippde.gr/images/data/ektheseis/ekth2019.pdf**))

Analizând notele studenților pentru a identifica corelația dintre cursuri, s-a observat că există o corelație semnificativă statistic de 74,8% - 78,2% între limbă, matematică, fizică și istorie, ceea ce înseamnă că la aceste cursuri există o corelație mare în ceea ce privește notele elevilor. La celălalt capăt al spectrului, la TIC corelația scade semnificativ în comparație cu celelalte cursuri și variază de la 36,4% la 37,1%.

În ceea ce privește liceul, evaluarea este descrisă ca „procesul pedagogic continuu, pe baza căruia se monitorizează procesul de învățare, se determină rezultatele finale ale acestuia și, în același timp, se evaluează diverse caracteristici ale personalității elevului legate de proiect". Evaluarea, ca raportare individuală a performanței elevilor, nu este un scop în sine și nu își asumă în niciun caz un caracter competitiv sau selectiv pentru elevii de liceu. Se referă nu numai la performanța lor la cursuri, ci și la alte caracteristici, cum ar fi efortul pe care îl fac elevii, interesul pe care îl manifestă, inițiativele pe care le dezvoltă, creativitatea lor, cooperarea cu alți oameni și aprecierea față de școală.

Evaluarea performanțelor scrise și orale ale elevilor de liceu se face cu note întregi pe o scală de la 1 la 20, 10 din 20 fiind nota inferioară de promovare (PD 465, FEK 129 A'/ 15-05-1981). Media generală a elevului este media notelor la toate cursurile, înscrise în registrul oficial și titlurile cu partea fracționată a acestuia. Această notă este indicată ca: „insuficient", „moderat", „bine", „foarte bine", „excelent". Intervalul este definit după cum urmează: a) „Insuficient" 01-9,5, b) „Moderat" 10 –12, c) „Bine" 12,5 –15, d) „Foarte bine" 15,5 –18 și e) „Excelent" 18,5 –20. La cursurile de limba și literatura greacă modernă (predarea limbii și literaturii grecești moderne), matematică, fizică și istorie, performanța anuală a studenților este de o treime din suma notelor trimestrului I, trimestrului II și al probei finale scrisă de la sfârșitul anului. În cadrul cursurilor limba antică greacă și secretariat (limba greacă antică, texte de greacă veche traduse), chimie, biologie, geologie-geografie, drepturi sociale și civile, educație religioasă, engleză, a doua limbă străină și economie locală, tehnologie-informatică, muzică-educație artistică și educație fizică, nota performanței anuale a elevilor este media notelor din primul și al doilea trimestru (PD 126, FEK211 A '/ 11-11-2016).

Colectarea datelor la nivel național arată că în timpul anului școlar 2016-17, 10 din 20 a fost Valoarea Modală (valoarea cu cea mai mare frecvență) pentru matematică, 17 pentru limbă, 19 pentru istorie și fizică și 20 pentru biologie, geografie și informatică.

Următorul tabel prezintă **Măsurile tendinței centrale și măsurile de dispersie a punctajului total al elevilor clasei întâi de liceu A΄ (2015-2016, citat din**

http://www.adippde.gr/images/data/ektheseis/ekth2019.pdf).

Materie	Nr. de Elevi	Tendința Centrală	Mediană	Valoare Modală	Variație	Deviație Standard	Canal de Variație
Limbă	96,0325	15.03	15	17	8.493	2.914	19
Matematică	96,315	14.74	15	10	11.769	3.431	19
Fizică	96,538	15.43	16	19	10.131	3.183	19
Biologie	96,504	16.09	17	20	9.940	3.153	19
Geografie	96,539	16.23	17	20	9.852	3.139	19
TIC	95,998	17.85	19	20	5.685	2,384	19
Istorie	96,560	15.19	16	19	11.435	3,382	19

Tabelul de mai jos prezintă note sub 9 sau 10 din 20 obținute de elevii de liceu din anul III (2015-2016) și procentul de elevi cu cea mai mare probabilitate de a fi analfabeți funcțional în viitor.

Clasa a treia din Ciclul Gimnazial		
Materie	**Notă ≤ 9**	**Notă ≤ 10**
Limbă	**1.7%**	**9.4%**
Matematică	**1.1%**	**20.7%**
Fizică	**0.5%**	**15.7%**
Biologie	**0.3%**	**12.1%**
Chimie	**0.3%**	**13.2%**
Istorie	**0.4%**	**13.1%**

TIC	**0.3%**	**2.1%**

(http://www.adippde.gr/images/data/ektheseis/ekth2019.pdf)

Liceenii sunt evaluați de două ori pe an în timpul perioadei școlare și la susținerea examenelor finale. Profesorii au în vedere următoarele criterii: „a. Participarea [elevilor] la procesul de învățare. b. Diligența și interesul lor pentru curs. c. Performanța elevilor la probele scrise. d. Realizarea temelor de clasă sau pentru acasă. e. Dosarul de performanță și activități ale studentului" (articolul 7, alin. 1, modificat prin articolul 34, alin. 4 din Legea 4521/2018, valabilă de la 2.3.2018). " Scala de punctaj, pe baza căreia se calculează notele elevilor la toate disciplinele, este 0 - 20 și este determinată verbal de caracteristicile: a) Prost 0 –5, b) Insuficient 5,1 –9,4, c) Aproape bine 9,5 –13, d) Bine 13,1 – 16, e) Foarte bine 16,1 –18 și f) Excelent 18,1 –20 „(articolul 5, alin. 1)." În clasa I și a II-a din Liceul de zi și în clasele I, a II-a și a III-a ale Liceului General de Seară: (i) Cursul de limbă greacă este împărțit în următoarele discipline: a) Limba și literatura greacă veche, b.) Limba greacă modernă, c) Literatura greacă modernă, (ii). Materia matematică este împărțită în următoarele sub-cursuri: a) Algebră, b) Geometrie, (iii). Cursul de științe este împărțit în următoarele sub-cursuri: a) Fizică, b) Chimie, c) Biologie. Fiecare ramură este punctată separat. Nota finală pentru fiecare curs cu ramuri este media notelor finale ale ramurilor sale cu o apropiere de o zecime" (articolul 4, alin. 1) − 100 numai cu numere întregi și nota finală a eseului scris se reduce la scara 0−20 și se scrie ca zecimală, acolo unde este necesar, cu o aproximare de o zecime. Notele orale ale elevilor sunt date în numere întregi. Media notelor orale din cele două patru luni este nota orală anuală a elevului la fiecare curs și este dată cu o aproximare a unui număr zecimal.

Sistemul de notare din Grecia a folosit în ultimul timp și metoda de evaluare formativă, care este relevantă pentru o gândire constructivă, deoarece ia în considerare performanța generală a elevilor și nu doar performanța acestora la testele scrise. Deși criteriile pot diferi atunci când vine vorba de evaluarea personală a profesorului, este evident din rezultatele de mai jos că unii elevi sunt în pericol de a fi analfabeți funcțional.

Tabelul de mai jos prezintă procentul elevilor de liceu (2017-18) care au obținut o notă mai mică de 9 din 10 sau 10 la anumite materii. Acești studenți riscă să fie analfabeți funcțional în viitor.

A doua clasă de Liceu (2017-18)		
Materie	**Notă ≤9**	**Notă ≤9**
Greacă Modernă	**3.3 %**	**7.1 %**

Algebră	**30.5 %**	**38.9 %**
Geometrie	**33.4%**	**44.2%**
Fizică	**39.2 %**	**48.4%**
Biologie	**12.6%**	**21.5%**
Chimie	**23.8%**	**35.1%**
Istorie	**11.2%**	**18.9%**
Introducere în Programare și Știința Computerelor	**9.4%**	**16.9%**

Studii recente despre analfabetismul funcțional (la nivel național și internațional)

http://www.adippde.gr/images/data/ektheseis/ekth2019.pdf
https://www.oecd.org/pisa/Well-being-Infographics.pdf
https://www.oecd.org/skills/piaac/Skills-Matter-Greece.pdf
https://www.ekathimerini.com/opinion/244529/the-black-hole-of-education/
https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s41809-021-00074-9.pdf
https://www.researchgate.net/publication/333470256_Understanding_functional_illiteracy_from_a_policy_adult_education_and_cognition_point_of_view_Towards_a_joint_referent_framework/link/5d665b8092851c70c4c3a380/download
https://psycnet.apa.org/record/2016-59882-001
https://epale.ec.europa.eu/en/resource-centre/content/relationship-between-functional-illiteracy-and-poverty
https://readingpartners.org/blog/problem-illiteracy-affects-us/
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5102880/
Katsarou, Literacy T eaching in the L1 Curriculum of Greek Secondary Education
http://ww2.fks.uoc.gr/english/cvs/Katsarou/Katsarou,%20literacy%20teaching.pdf
A Review about Functional Illiteracy: Definition, Cognitive, Linguistic, and Numerical Aspects,
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5102880/
Education for all Global Monitoring Report,
https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1582/Understandings%20of%20Literacy%20UNESCO%202006.pdf
Przybylska, E., The Phenomenon of Functional Illiteracy in the Light of Empirical Studies

Analfabetismul funcțional în Grecia

La doar câțiva ani după ce statul grec modern a fost înființat în 1830, guvernul a instituit obligativitatea frecvenței școlare pentru toți copiii greci. Este un fapt trist că aproape 200 de ani mai

târziu problema analfabetismului persistă, mai ales la grupurile mai vulnerabile, cum ar fi minoritățile, romii și imigranții.

În Grecia, cineva este considerat oficial analfabet dacă nu a reușit să obțină certificatul de școală primară, adică după primii șase ani de studii. Din păcate, problema analfabetismului funcțional rămâne în umbră, deoarece este mai greu de depistat și cuantificat oficial.

În 2008, când recesiunea se adâncea, conform datelor înregistrate de Serviciul Național de Statistică al Greciei, populația analfabetă era estimată la 3,6%. Țara, la acea vreme, era pe locul 35 în lume, în funcție de nivelul de alfabetizare al cetățenilor săi adulți. Dar cele mai recente cifre, începând cu 2013, sunt dezamăgitoare, deoarece aproximativ 5.000 până la 7.000 de copii abandonează școala în fiecare an. Într-o notă mai optimistă, conform UNICEF, abandonarea educației și formării în Grecia, între 2008 și 2013, a scăzut cu 4,6 puncte procentuale, ajungând la 10,2% în 2013.

În perioada 1 aprilie 2014 - 31 martie 2015, în Grecia a fost realizat un sondaj privind abilitățile adulților, în care au fost chestionați 4.925 de adulți cu vârsta cuprinsă între 16 și 65 de ani; odată ce rezultatele au fost centralizate, s-a constatat că numărul de adulți din Grecia care au obținut un scor mare de competență în alfabetizare și calcul a fost considerabil mai mic decât media OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), în timp ce adulții care au obținut un punctaj mai scăzut a fost mult mai mare decât media. De asemenea, adulții între 25 și 34 de ani din Grecia au obținut scoruri similare celor de 55-65 de ani.

Cu toate acestea, numerele sunt alarmante: din populația adultă din Grecia, așa cum se arată chiar în acest sondaj, doar unul din 20 de adulți „ating cel mai înalt nivel de competență (nivelul 4 sau 5, din șase niveluri stabilite) în alfabetizare, în comparație cu alte țări OCDE participante la studiu. Conform aceluiași sondaj, un număr mai mare decât media de adulți din Grecia prezintă abilități slabe de alfabetizare și calcul.

Într-o notă mai pozitivă, Grecia este una dintre puținele țări în care femeile au depășit bărbații în domeniile menționate mai sus, adică alfabetizare și calcul. Cu toate acestea, este încă dezamăgitor faptul că, deși muncitorii din Grecia își folosesc abilitățile de calcul și de rezolvare a problemelor la fel de des ca și omologii lor din alte țări, ei nu sunt recompensați la fel din punct de vedere al salariului, ceea ce ar putea descuraja eforturile lor de îmbunătățire a acestor abilități în timpul vieții, anulând astfel *post-alfabetizarea*.

În ultimul timp, rata generală de alfabetizare în Grecia se ridică la 97,369% (date preluate prin interfața de programare a aplicațiilor a Băncii Mondiale în martie 2019). Deși rata pare a fi destul de mare, întrebarea arzătoare legată de modul în care este măsurată, este relevantă pentru maniera în care datele în sine sunt colectate în diferite părți ale lumii. Deoarece de cele mai multe ori nu există un

instrument comun utilizat, datele în sine pot induce în eroare; în anumite cazuri s-au folosit chestionare de auto-raportare.

Raportul **Autorității pentru Asigurarea Calității Educației în Învățământul Primar și Secundar (2019)** susține că 7,1% dintre elevii care urmează liceul nu au reușit să obțină o notă de trecere la limba greacă modernă în anul școlar 2017-2018, ceea ce reprezintă un semnal de alarmă cu privire la incapacitatea lor de a funcționa eficient în societate. Situația este mult mai gravă la fizică, în care unul din doi studenți (48,4%) a obținut un punctaj sub nota de promovare. De asemenea, performanța la matematică este departe de a fi încurajatoare: la algebră, 38,9% dintre elevi au fost sub nota de promovare, iar la geometrie 44,2% au obținut un punctaj sub nota de promovare.

Performanța elevilor clasei a II-a de la liceele profesionale este și mai alarmantă. Unul din cinci studenți (20,4%) a obținut sub nota de promovare la greacă modernă și mai mult de jumătate la matematică (52,7% la algebră și 51,3% la geometrie). La fizică și chimie, procentele sunt mai mici, dar tot mari (41%, respectiv 40,8%). De menționat, de asemenea, că în ultima perioadă sistemul de notare din Grecia nu a fost deosebit de strict, mai ales când studentul este pe punctul de a obține nota de trecere.

Studiul menționat mai sus precizează, de asemenea, că identificarea problemei de la o vârstă fragedă este crucială pentru tratarea acesteia și tocmai în acest sens se solicită o schimbare în ceea ce privește intervenția statului. S-a susținut că în timpul școlii primare și în primii ani de liceu respectiva intervenție ar trebui să aibă un caracter preventiv. (Matsagouras).

Cauze ale analfabetismului funcțional

Încă din 1990, Fox a susținut că mediul familial și modelele lingvistice folosite acasă, împreună cu accentul pus de familie asupra învățării, joacă un rol esențial în atingerea alfabetizării. Mai precis, cauzele analfabetismului funcțional au fost identificate după cum urmează:

- Lupta pentru strictul necesar este de cele mai multe ori sinonimă cu incapacitatea de a te concentra pe educație la o vârstă fragedă, mai ales când locuiești într-o zonă rurală.

- „Contexte disfuncționale” mai ales atunci când se trăiește într-o „situație socială și economică deprimantă” (Egloff 1997).

Edukacyjnych atrage atenția asupra cinci forme de sărăcie, și anume: „sărăcia economică, sărăcia socială, sărăcia de comunicare, sărăcia educațională și sărăcia politică”. Mai jos sunt oferite exemple ale tipurilor de sărăcie menționate mai sus:

- Regimurile nelibere și antidemocratice sunt susținute atunci când cetățenii cu studii scăzute sunt exploatați și manipulați politic;

- indiferența statului față de înființarea de școli speciale pentru persoanele cu dizabilități severe de învățare care nu sunt în măsură să urmeze ritmul de învățare oferit în alte școli;

- Statul nu stabilește programe de educație adecvate și cuprinzătoare;

- Prejudecăți, stereotipuri, rasism social și rasial;

- Violență domestică;

- Indiferența părinților față de școlarizarea copiilor;

- Copii împovărați cu responsabilități acasă, cum ar fi îngrijirea fraților mai mici;

- Lipsa materialelor de lectură la domiciliu;

- Abandonarea studiilor de bază înainte de finalizarea acestora;

- Integrarea rapidă a tinerilor în procesul productiv/abandonarea educației duce la cunoștințe inactive sau la uitarea totală a acestora;

- Complexitatea condițiilor moderne de viață și dezvoltarea rapidă a acestora;

- Oamenii sunt bombardați cu informații din mass-media în timp ce nu le pot asimila;

- Superspecializarea care duce la parțialitate intelectuală și astfel la lipsa cunoștințelor generale;

- Utilizarea tehnologiei moderne care introduce elemente de automatizare în viața de zi cu zi exacerbează problema analfabetismului;

- Lipsa motivației pentru a-și îmbunătăți abilitățile cognitive;

- Număr mare de elevi la clase;

- Frecvența scăzută la școală;

- Teama de eșec din partea elevilor în a îndeplini așteptările și cerințele profesorului;

- Elevii au fost obligați să repete un an sau să schimbe mediul școlar ca metodă disciplinară;

- Inegalități sociale; copiii din familii marginalizate tind să se confrunte cu dificultăți de învățare din cauza nivelului scăzut de viață;

- Alfabetizarea școlară este adesea promovată prin memorare din partea elevilor, cărora li se cere adesea să citească pasaje scurte și să ofere răspunsuri neinterpretative la întrebările profesorului (Resnick (1990);

Deși nu este o cauză a analfabetismului funcțional în sine, tranziția de la școala gimnazială la liceu afectează încrederea în sine a elevilor din cauza alternanței frecvente a cursurilor de scurtă durată care nu permit elevului să dezvolte relații cu profesorii lor. Un număr mare de colegi necunoscuți în sălile de clasă aglomerate, modul de predare și gradul de dificultate al lecției pot fi, de asemenea, în detrimentul performanței cuiva.

Amenințări

Cel mai rău deznodământ care rezultă din lupta elevilor la școală este părăsirea timpurie a acesteia. Atunci când elevii mai slabi își continuă studiile totuși, ei vor tinde să lipsească de la cursuri, utilizând cel mai mare număr de absențe cumulate care le sunt permise în liceu, care este de 114. ADIPPDE și-a exprimat îngrijorarea față de elevii care exploatează în mod greșit acest drept al lor; se pare că elevii se vor asigura că vor atinge acest număr la sfârșitul anului școlar, indiferent dacă au avut sau nu probleme de sănătate (înainte de perioada COVID). De multe ori există o corelație între numărul mare de absențe și performanța școlară slabă; ADIPPDE atrage atenția asupra faptului că absențele ar trebui să fie o problemă de maximă preocupare pentru familii, educatori și stat deopotrivă, deoarece numărul lor ridicat va duce inevitabil la performanțe școlare și mai slabe, precum și alte probleme în cadrul școlilor.

Pe lângă problemele cu care se confruntă elevii în timpul școlii și potențialele lor implicații, este de asemenea adevărat că, odată adulți, persoanele analfabete funcțional vor ezita să se implice în procesul politic al țării (alfabetizare politică); s-a remarcat, de asemenea, că în Grecia legătura dintre alfabetizare și alfabetizare politică este foarte puternică.

În viața de zi cu zi, analfabeții funcțional vor avea cel mai probabil probleme chiar și atunci când se plimbă printr-un magazin, bazându-se întotdeauna pe alții pentru ajutor.

Concret, la nivel personal, analfabeții vor avea cel mai probabil dificultăți în:

- găsirea unui loc de muncă, deoarece sunt foarte puține domenii care nu necesită cunoștințe de specialitate;

- menținerea unui nivel de trai decent;

- folosirea abilităților de gândire critică care, la rândul lor, vor avea ca rezultat o probabilitate mare de a fi manipulate și fanatizate;

- aprecierea entuziasmului cunoștințelor (nou dobândite).

Analfabetismul funcțional la nivel personal va duce, de asemenea, la:

- împiedicarea integrării sociale a persoanelor care se încadrează în această categorie, deoarece este împiedicată participarea la evenimente sociale și politice - analfabetismul acționează ca un factor de descurajare pentru dezvoltarea activităților participative (cum ar fi organizațiile cooperatiste);

- a fi dezinformat, de exemplu cu privire la agenda partidelor politice pentru a face alegerea corectă. Analfabeții nu au o înțelegere clară a drepturilor și obligațiilor politice individuale și sociale, ceea ce face dificilă integrarea lor în societate;

- împiedicarea comunicării cu ceilalți; persoanele analfabete sunt incapabile să-și exprime lumea interioară, experimentând astfel izolarea;

- incapacitatea de a adopta codul lingvistic, și deci tradiția culturală și identitatea națională.

La nivel social, analfabetismul funcțional va avea ca rezultat:

- lărgirea decalajului (digital) dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, deoarece oamenii nu vor reuși să profite de abilitățile și aptitudinile lor, făcând astfel imposibil de atins post-alfabetizarea, adică realizarea de către cineva a schimbărilor sociale și tehnologice care au loc în timpul vieții;

- promovarea fenomenelor de excluziune socială și rasism în rândul cetățenilor;

- complicarea procesului democratic (analfabeții nu pot participa la activități colective);

- regimurile totalitare sunt susținute de apariția divergenței sociale;

- rasismul social/favorizarea inegalităților sociale;

- țările cu o rată ridicată de analfabetism nu își pot păstra cultura și își susțin valorile; alienarea culturală a acestor țări este mai ușoară proiectând astfel o imagine ambiguă pe arena internațională;

- popoare cu diferite oportunități de dezvoltare;

- incapacitatea de a avea un contact fructuos cu alte culturi (analfabetismul este un obstacol în calea îmbogățirii reciproce a culturilor).

În ceea ce privește femeile în special, analfabetismul funcțional este responsabil pentru dificultățile lor de a obține emanciparea și de a obține un statut egal cu omologii lor de sex masculin.

În general, este de la sine înțeles că orice societate dată, cu un număr foarte mare de cetățeni analfabeți funcțional, este obligată să întâmpine o multitudine de probleme, iar rezultatul final ar putea fi într-adevăr analfabetismul, care este sinonim cu ignoranța.

Măsuri care au fost implementate până acum pentru combaterea şi prevenirea analfabetismului funcţional

Ziua Internațională pentru Eliminarea Analfabetismului a fost instituită la inițiativa UNESCO la 8 septembrie 1965. Analfabetismul este o problemă complexă, socială, politică, culturală, economică cu consecințe de amploare nu numai pentru indivizi, ci și pentru societate în ansamblu.

Încă din 1997, A Cincea Conferință UNESCO privind Educația Adulților a atras atenția lumii asupra necesității de asigurare că învățarea pe tot parcursul vieții va fi un drept de care trebuie să se bucure toată lumea. Deși problema analfabetismului funcțional/alfabetizării este încă persistentă, fiind dificil de gestionat la nivel mondial, au existat eforturi la nivel național și internațional pentru a o combate.

În 2010, Comisia Europeană a recunoscut că rata analfabetismului funcțional în rândul tinerilor ar fi trebuit să scadă cu 15% până în 2020.

În timpul școlii, bunăstarea elevilor este o condiție *sine qua non* pentru buna lor realizare; în acest scop, un mediu școlar sigur și disciplinat, împreună cu relațiile familiale pline de grijă sunt favorabile pentru relaxarea elevilor, permițându-le să depășească acest obstacol. În Grecia, cu excepția examenelor de admitere la universitate, a existat un efort de a implementa evaluarea alternativă, evaluarea pentru învățare, mai degrabă decât evaluarea învățării la clasă, permițând evaluarea formativă mai degrabă decât doar sumativă.

Profesorii din Grecia participă adesea la seminarele organizate de instituții naționale și internaționale și la proiecte precum Erasmus+ și eTwinning, ambele permițând o educare non-formală. Ei optează, de asemenea, pentru a răspunde nevoilor studenților și a proiecta curriculum, în consecință, pentru a se potrivi nevoilor vieții cotidiene.

Valoarea formelor educaționale digitale a fost recunoscută în ultima vreme atât de educatori, cât și de studenți. Platforme conduse de Institutul de Politică Educațională din Grecia (http://iep.edu.gr/en/) cum ar fi *Photodentr*o (http://photodentro.edu.gr/aggregator/) și *Aesop* (http://aesop.iep.edu.gr/) au fost de mare folos în ceea ce privește furnizarea de resurse gratuite de la profesori pentru profesori și îmbogățirea materialului educațional, care să permită o mai mare implicare a elevilor în procesul de învățare.

O observație interesantă realizată de ADIPPDE este relevantă pentru evaluarea sistemului educațional general al unei țări în procesul de tranziție școlară prin pregătirea și primirea elevilor pentru tranzițiile cheie: de la familie la grădiniță, de la grădiniță la ciclul primar și de la cel primar la gimnazial, de la ciclul gimnazial la liceu sau de la liceul la universitate, iar apoi urmează integrarea cuiva în viața socială și profesională.

Educația adulților facilitează procesul învățării pentru persoanele care nu au avut posibilitatea de a merge la școală și de a participa la programe educaționale în timpul copilăriei. *Școlile a doua șansă* se încadrează în această categorie - sunt școli publice pentru adulți și funcționează în cadrul Învățării pe tot Parcursul Vieții. Se adresează cetățenilor cu vârsta de 18 ani și peste care nu au absolvit învățământul obligatoriu de nouă ani, adică școala primară (6 ani) și gimnazială (3 ani). Tipul de școală menționat mai sus oferă adulților posibilitatea de a obține o diplomă echivalentă cu Certificatul General de Învățământ Liceal (Legea 2525/1997), punând accent pe dobândirea calificărilor de bază și dezvoltarea abilităților personale.

Analfabetismul funcțional este încă o problemă fierbinte care trebuie rezolvată. În acest sens, Agenda UNESCO și-a stabilit obiectivul de a „asigura o educație de calitate incluzivă și echitabilă și de a promova oportunități de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți” până în 2030. Să încercăm cu toții să o transformăm în realitate, astfel încât să nu mai sune ca o iluzie.

2.3. Analfabetismul funcţional în Italia

Definirea analfabetismului funcţional

Această sarcină a fost îndeplinită la Conferința Generală UNESCO din 1978, unde analfabetismul funcțional s-a definit după cum urmează:

„O persoană este alfabetizată dacă poate să citească să înțeleagă și să scrie o scurtă compunere despre viața de zi cu zi.

O persoană este analfabetă dacă nu poate să înțeleagă, să citească și să scrie o compunere simplă despre viața de zi cu zi.

O persoană este alfabetizată dacă se poate implica în toate acele activități în care înțelegerea este necesară pentru funcționarea eficientă a grupului și comunității sale și, de asemenea, dacă poate folosi cititul, scrisul și calculul pentru dezvoltarea proprie și a comunității.

O persoană este analfabetă funcțional dacă nu se poate implica în toate acele activități în care înțelegerea este necesară pentru funcționarea eficientă a grupului și comunității sale și, de asemenea, dacă nu poate să folosească cititul, scrisul și calculul pentru dezvoltarea proprie și a comunității (UNESCO, 1978).”

Diferența dintre persoanele alfabetizate și cele analfabete este explicită aici: analfabeții nu au fost niciodată la școală și nu sunt în stare să citească sau să scrie nici măcar cuvinte simple, în timp ce cei alfabetizați pot.

Spre deosebire de alfabetizare și analfabetism, diferența dintre analfabetismul funcțional și alfabetizare nu este suficient de evidentă. Funcționalitatea, care este esența diferenței dintre acești termeni, nu a fost niciodată definită operațional. Recent, numărul analfabeților funcțional din Europa a fost estimat la aproximativ 80 de milioane, procentul acestora fiind cel mai scăzut în Suedia, de 8%, și cea mai mare în Portugalia, de 40%. Cu toate acestea, raportul original al Anchetei Internaționale de Alfabetizare a Adulților (IALS) la care se face referire frecvent nu implică analfabetism funcțional (OCDE și Statistics Canada, 2000). Definiții diferite și standarde diferite de evaluare a diagnosticului pot duce la estimări statistice fundamental diferite, astfel încât orice estimări ale ratelor de analfabetism funcțional pot fi incomplete.

Analfabetismul funcțional este caracterizat de abilități de citire și scriere care sunt insuficiente „pentru a gestiona viața de zi cu zi și sarcinile de muncă care necesită abilități de citire dincolo de un nivel de bază”. Oamenii care pot să citească și să scrie doar într-o limbă, alta decât limba predominantă a locului în care locuiesc pot fi, de asemenea, considerați analfabeți funcțional. Analfabetismul funcțional este în contrast cu analfabetismul în sens strict, adică incapacitatea de a citi

sau scrie propoziții simple în orice limbă. (Wikipedia) Analfabetismul funcțional înseamnă că o persoană nu poate folosi abilitățile de citire, scriere și calcul pentru dezvoltarea proprie și a comunității. Analfabetismul funcțional are efecte negative considerabile nu numai asupra dezvoltării personale, ci și în plan economic și social. (Vocabularul Cambridge). Până acum am vorbit despre alfabetizare - cu toate acestea, mulți oameni nu ajung la alfabetizare din cauza școlii inadecvate sau chiar dacă au fost la o școală adecvată. În 1949, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a stabilit funcționalitatea generalizată a alfabetizării. Dobândirea lecturii și scrisului a fost privită drept abilitate de bază: oamenii ar trebui să fie capabili să devină alfabetizați funcțional în propria lor cultură (Bhola, 1995). Un standard și o definiție valabile au fost necesare pentru a diferenția între alfabetizați și analfabeți și, de asemenea, pentru a defini diferitele niveluri ale acestora.

Semne ale analfabetismului funcțional

Sunt cercetate cauzele copilăriei timpurii, copilăriei mijlocii și adolescenței timpurii ce duc la alfabetizare funcțională la vârsta adultă, folosind date longitudinale de 20 de ani dintr-un eșantion de copii de culoare ai mamelor adolescente din zona metropolitană Baltimore. Alfabetizarea a fost evaluată printr-un test care a constat dintr-un subset de itemi ai testului de alfabetizare a adulților din Evaluarea Națională a Progresului Educațional (NAEP). Eșantionul din Baltimore este comparat cu eșantionul NAEP. Factorii de mediu familial, nivelul de dezvoltare în copilăria timpurie și factorii de carieră educațională au fost considerați elemente anticipative ale alfabetizării la vârsta adultă tânără. Funcționarea cognitivă și comportamentală preșcolară este foarte predictivă pentru alfabetizarea la vârsta adultă tânără, chiar și atunci când efectele mediului familial, inclusiv zona de locuit, calitatea mediului de acasă, educația maternă și veniturile sunt controlate. Notele slabe în școala generală sunt, de asemenea, asociate cu alfabetizarea, dar acest efect dispare atunci când contextul abilităților preșcolare este controlat. Factorii de mediu familial care prezic alfabetizarea includ educația maternă, dimensiunea familiei în copilăria timpurie, starea civilă a mamei și venitul în copilăria mijlocie și adolescența timpurie. Implicațiile acestor constatări sunt discutate. Analfabetismul la indivizi provine din cauze diferite, în general interdependente, care, împreună, creează o serie de bariere adesea de netrecut pentru cei în cauză. De exemplu, pentru cineva născut într-un mediu defavorizat, cu părinți cu școală puțină, probabilitatea de a fi analfabet sau de a întâmpina dificultăți grave de învățare va fi mai mare. Acest lucru este cunoscut sub numele de transmitere inter-generațională a analfabetismului.

Cauze

Cauzele analfabetismului sunt multe și variate. Faptul că este frecvent asociată cu sărăcia sugerează că unele dintre cauze ar putea fi dotarea inadecvată a școlilor, un număr insuficient de profesori pregătiți corespunzător și situația economică a familiilor care nu fac din educația copiilor lor o prioritate.

Cele mai frecvente cauze ale analfabetismului sunt următoarele:

- Părinți cu puțină școală;
- Lipsa cărților acasă și lipsa de stimulare în ceea ce privește importanța lecturii;
- Rezultate proaste sau abandon școlar — mulți nu au terminat liceul;
- Condiții de viață dificile, inclusiv sărăcia;
- Tulburări de învățare, cum ar fi dislexia, dis-ortografia etc.

Adulții în vârstă de peste 45 de ani cu aptitudini scăzute de alfabetizare aparțin generațiilor pentru care au existat oportunități atractive de angajare, în ciuda unui nivel de școlarizare mai scăzut. Un număr foarte mare dintre ei au lucrat mereu în același domeniu, întemeindu-și familii și, astfel, nu au simțit niciodată nevoia să se întoarcă la școală. Din cauza închiderii multor companii în ultimii ani, în special în sectoarele de producție și sectorul primar, acești oameni s-au trezit fără loc de muncă și sunt adesea în imposibilitatea de a găsi un nou loc de muncă, deoarece au dificultăți de citire și de scriere. De asemenea, le lipsesc abilitățile necesare pentru a satisface cerințele actuale ale pieței sau pentru a se înscrie la recalificare profesională. Multe metode au fost folosite pentru a identifica analfabeții funcționali, dar niciuna dintre acestea nu este încă standardizată și evaluată sistematic pe un eșantion reprezentativ de analfabeți funcțional adulți. Prin urmare, acestea nu pot fi considerate adecvate pentru măsurarea și identificarea analfabeților funcțional pe baza datelor actuale.

În concluzie, analfabeții funcționali par să aibă deficite lingvistice în mai multe domenii, inclusiv procesarea fonologică, ortografică și lexicală, înțelegerea orală și cititul și fluența verbală. Cu toate acestea, este posibil ca aceste deficite să nu fie omogene. Este important de menționat că deficitele corelate nu sunt neapărat cauzale. În plus, ele nu adaugă neapărat o variație unică la evaluarea diagnosticului. În cele din urmă, nu știm dacă incapacitățile lingvistice descrise mai sus sunt principalele lor dificultăți sau dacă acestea se datorează sau sunt influențate de alți factori cognitivi mai generali (Tabelul suplimentar S1).

Propunem patru aspecte sociale și cognitive diferite care pot duce la analfabetismul funcțional singure sau împreună:

(1) Aspectul cognitiv: abilitățile cognitive slabe determină incapacitatea de a dobândi abilități adecvate de alfabetizare de bază;

(2) Aspect educațional: profesorii din clasele primare și gimnaziale nu au posibilitatea de a se îngriji de nivelul individual al fiecărui elev, de aceea copiii cu abilități slabe sau cu motivație scăzută rămân în urmă pe termen lung;

(3) Aspect social: lipsa unui model încurajator și motivant în familia copilului pentru dobândirea de noi abilități sau noi experiențe, poate duce la un stil de învățare nemotivat în școală;

(4) Aspectul pierderii competențelor: pierderea competențelor la vârsta adultă cauzată de o scădere a solicitărilor cognitive (Q4).

Concentrarea pe aspectele cognitive și sociale nu exclude faptul că unele dintre ele (de exemplu, aspectele cognitive) sunt condiționate neuro-biologic.

Alte caracteristici care descriu analfabeții funcționali:

- tulburări de înțelegere a limbajului oral,
- abilitățile de scriere sunt afectate,
- abilitățile aritmetice sunt afectate,

– dificultăți de funcționare în societate: probleme cu funcționarea activă, independență în viața de zi cu zi.

Instrumente de evaluare a analfabetismului funcţional la nivel naţional

Utilizatorii analfabeți din punct de vedere funcțional, adică cei care nu au abilități de citire, scris, calcul și știință, sunt potențiali utilizatori de internet, așa că soluțiile tehnologice trebuie să asigure un conținut inteligibil și pentru ei.

Interfața grafică este ghidată de normele de accesibilitate și poate îmbunătăți accesibilitatea, dar luarea în considerare a evaluărilor de accesibilitate este o parte esențială a acestui proces. Evaluarea poate fi automată, efectuată de specialiști sau efectuată cu participarea utilizatorilor - unele bariere sunt detectate doar cu teste pentru utilizatori.

De obicei, testele de utilizare sunt adaptate și efectuate în scopul evaluării accesibilității, dar majoritatea lucrărilor din acest domeniu sunt axate pe persoane cu deficiențe de vedere. Această lucrare și-a propus să cerceteze comportamentul utilizatorilor analfabeți funcțional, identificând caracteristici importante pe care evaluatorii și specialiștii ar trebui să le aibă în vedere în realizarea unei evaluări a accesibilității acestui public.

Ca urmare, a fost generată o listă de caracteristici importante care contribuie la adaptarea metodelor de evaluare a utilizabilității cu ajutorul unor persoane analfabete funcțional. Pe lângă aceasta, a fost elaborată o listă cu cele mai bune strategii pe care specialiștii și cercetătorii ar trebui să le aibă în vedere în evaluarea accesibilității cu publicul examinat.

Diagnosticarea analfabetismului funcțional: abordări diferite

Deoarece nu există o evaluare explicită a analfabetismului funcțional, cercetătorii au fost nevoiți să găsească alte tehnici pentru a evalua numărul de persoane analfabete funcțional sau pentru a identifica analfabeții funcțional în studii experimentale. UNESCO, OCDE și IEA (Asociația Internațională pentru Evaluarea Performanțelor Educaționale) măsoară alfabetizarea și alte abilități cheie de cunoștințe ale copiilor, tinerilor și adulților, o evaluare internațională la scară largă despre punctele forte și punctele slabe ale indivizilor din diferite țări. Cercetări precum IALS și Studiul privind Alfabetizarea și Abilitățile de Viață a Adulților (ALL) se bazează unul pe celălalt (Thorn, 2009; UNESCO, 2009). Aceste tipuri de teste internaționale măsoară, în general, abilitățile de alfabetizare și calcul în diferite moduri, inclusiv cartografierea întregului spectru de alfabetizare și gruparea performanței și abilităților în niveluri distincte. Actorii politici internaționali, supranaționali și naționali sunt mai întâi interesați de evaluări la scară largă, nu de diagnostice individuale. În acest context, este de înțeles (dar totuși cel puțin regretabil) că materialele de diagnosticare nu dispun de criterii de testare (fiabilitate, validitate, criterii), care sunt cerute în testele de diagnostic individuale standard.

Rata analfabetismului funcțional în Italia

Italia a participat la PIRLS (competența de citire a elevilor de clasa a IV-a) al IEA în 2001, 2006 și 2011, la PISA (capacitatea de citire a copiilor de 15 ani) al OECD din 2000 și la PIAAC (competența de citire a adulților) al OCDE în 2012. Aceasta înseamnă că este posibil să se determine modificările în timp ale competenței medii de citire, în funcție de diferitele caracteristici ale cititorilor, și să se compare nivelurile relative ale competențelor de citire pentru diferite grupuri de vârstă.

Italia a avut performanțe peste media UE la PIRLS 2011 (541 față de 535 în UE) și foarte aproape de media UE la PISA 2012 (490 față de 489 în UE). La PISA, scorul general la citire este, de asemenea, foarte apropiat de media țărilor europene. La PIRLS, o proporție limitată de elevi (15%) au avut ca rezultat cititori cu performanțe scăzute. Aceasta este puțin mai mică decât în țările UE unde media este de 20%.

Acești elevi pot citi texte simple, pot prelua informații explicite sau pot face conexiuni simple, dar nu sunt capabili să se ocupe de texte mai lungi sau mai complexe și nu sunt capabili să interpreteze dincolo de ceea ce este menționat în mod explicit în text.

Proporția persoanelor cu performanțe slabe a scăzut între 2001 și 2011 la PIRLS. Conform testelor PISA 2012, proporția persoanelor cu performanțe slabe a fost foarte apropiată de media UE și destul de stabilă în timp: în rândul băieților, s-a observat o ușoară creștere (+1,3%), în timp ce la fete nu s-a observat nicio schimbare. Proporția cititorilor cu cele mai bune performanțe a fost de 10% la

PIRLS (față de 9% în UE). La rezultatele PISA din 2012, procentul cititorilor cu performanțe scăzute și cele mai bune a fost, de asemenea, foarte apropiat de media UE de aproximativ 7%. Decalajul în funcție de mediul socioeconomic al elevilor a fost considerabil mai mic decât media UE la PIRLS (59 vs. 76 în medie) și aproape același la PISA (84 vs. 89).

Diferența se poate datora faptului că indicii mediului socioeconomic nu sunt aceiași la testele PIRLS și PISA. La PISA 2009, diferența dintre studenții nativi și studenții proveniți dintre imigranți a fost mult mai mare decât în țările UE, în medie (72 față de 38 în medie UE), echivalentul a aproximativ doi ani de școlarizare.

În mod similar, la PIRLS, diferența medie de scor dintre cei care vorbeau întotdeauna limba testului acasă și cei care uneori sau niciodată a fost mai mare decât în țările UE (31 vs. 26). Și la PISA, acest decalaj în funcție de limba vorbită acasă a fost mai mare decât media UE (62 vs. 54). Performanțele fetelor și ale băieților au fost foarte apropiate, diferența de gen (în favoarea fetelor) a fost mai mică decât diferențele medii corespunzătoare din UE la PIRLS (3 vs .12) și ușor mai mare la PISA (46 vs. 44). Diferența de gen în Italia a fost mai mare în primele două cicluri ale PIRLS (8 și 9 puncte), dar întotdeauna sub media UE. În cadrul PISA, performanța la lectură observată între 2000 și 2012 a fost similară pentru fete (+ 3 puncte) și băieți (+ 2 puncte).

Tendința a fost ușor diferită în țările UE, în medie: între 2000 și 2012, performanța fetelor a crescut cu 5 puncte, în timp ce a băieților a scăzut cu aceeași valoare. Deloc surprinzător, studenții din Italia din primul trimestru, pe scala "Încrederea în lectură", au obținut un scor mediu (569) care a fost cu aproximativ 57 de puncte mai mare decât studenții din trimestrul inferior (513). Diferența medie în UE-24 a fost de 80 de puncte, indicând o relație relativ mai slabă între Încredere și performanță în Italia.

În concluzie, Italia a avut rezultate peste media UE la PIRLS și foarte aproape la PISA. Rezultatele par constante în timp, deoarece PIRLS în 2001 și 2011 arată aceleași scoruri. Modelul în funcție de nivelul de performanță este foarte apropiat de țările europene, în medie, atât la PISA, cât și la PIRLS, cu excepția proporției de persoane cu performanțe slabe, care a scăzut și este acum mai mică decât media UE.

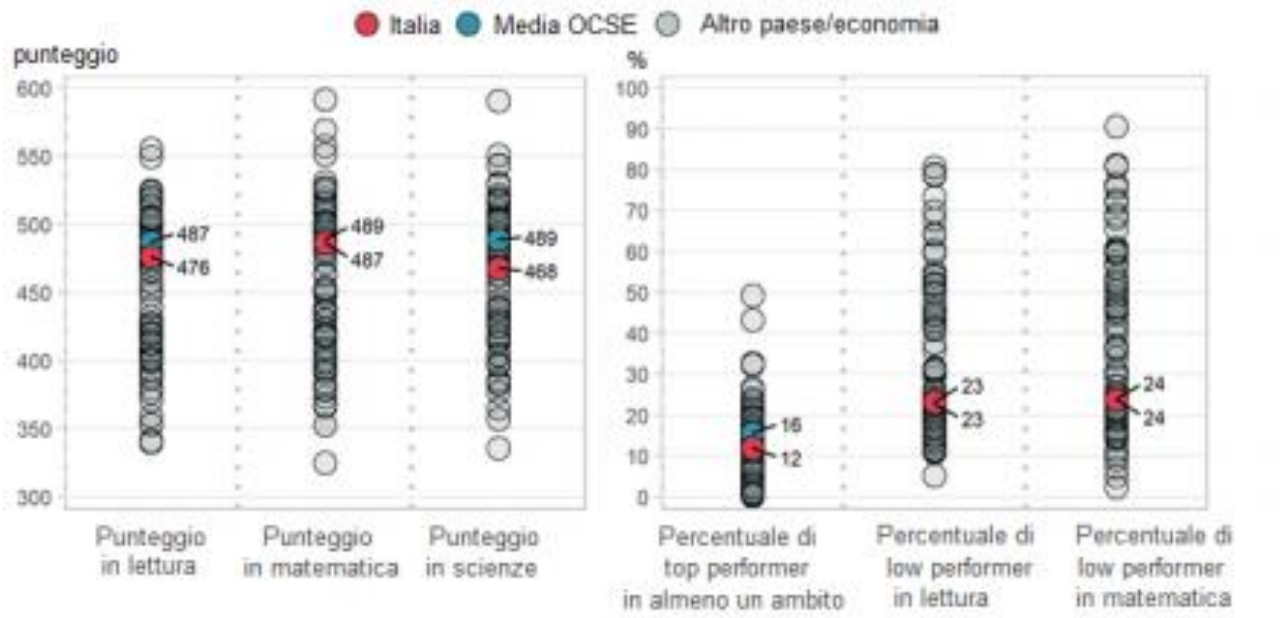
Diferența dintre cititorii cu performanță scăzută și cea mai bună performanță este mai mică în Italia decât în UE, în medie, iar decalajul în funcție de statutul socioeconomic tinde, de asemenea, să fie mai mic decât în UE. Dimpotrivă, decalajul în funcție de limba vorbită acasă este mai mare. În ceea ce privește adulții, Italia a avut rezultate sub UE în PIAAC (250 vs. 271).

Distribuția rezultatelor – și anume diferența dintre elevii de top și cei de jos – este oarecum mai mică în Italia decât media UE-17 (114 față de 117 în medie). Proporția adulților care au performanțe sub nivelul 1 în Italia este de 28%, mult mai mare decât media UE-17 (16,4%).

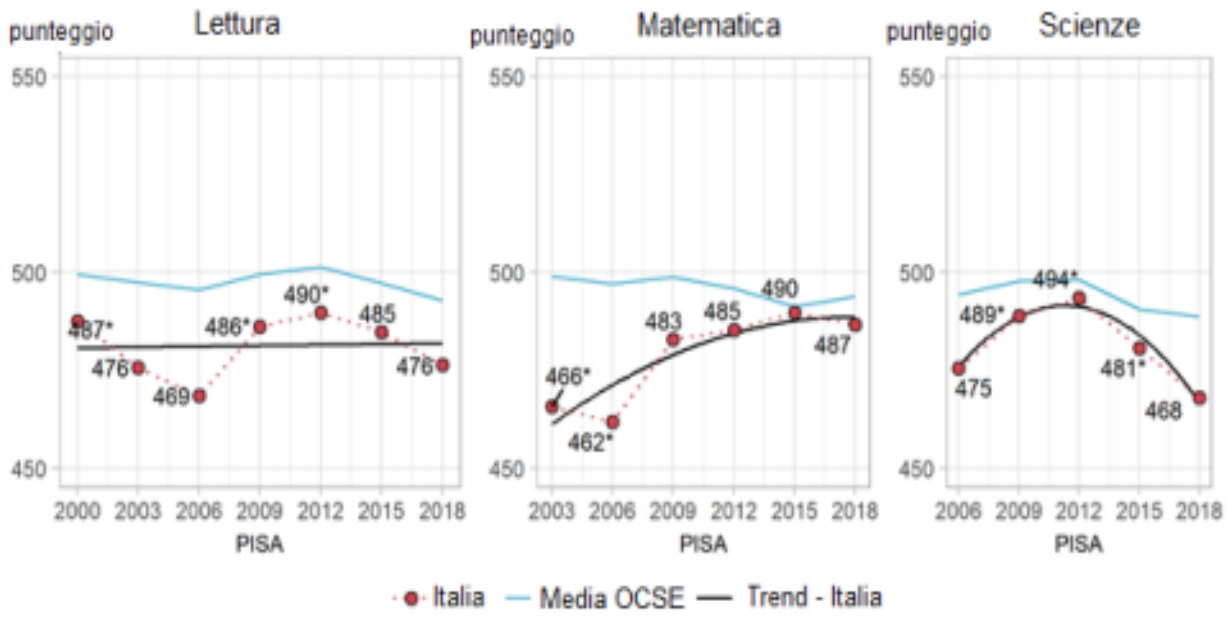
Performanțele femeilor și ale bărbaților sunt foarte asemănătoare (251 față de 250), ambele cu mult sub media UE (271). Diferența în favoarea femeilor a fost foarte scăzută (în UE, în medie, este de 2 puncte în favoarea bărbaților), ceea ce este în contrast cu ceea ce se observă în rândul tinerilor de 15 ani atât în Italia, cât și la nivelul UE: o diferență ridicată între genuri la citire de aproximativ un an de școlarizare.

Diferența în funcție de nivelul de educație al părinților a fost oarecum mai mică decât în țările UE (39 față de 41), reflectând aceeași tendință ca și la PIRLS și PISA. Același lucru s-a observat și pentru decalajul în funcție de limba vorbită acasă: decalajul dintre vorbitorii nativi și cei nenativi a fost mai mic decât media UE-17 (25 vs. 28) și mult mai mic în rândul adulților decât în rândul copiilor și adolescenților, ceea ce arată că decalajul crește în Italia din cauza migrației crescute din ultimele două decenii.

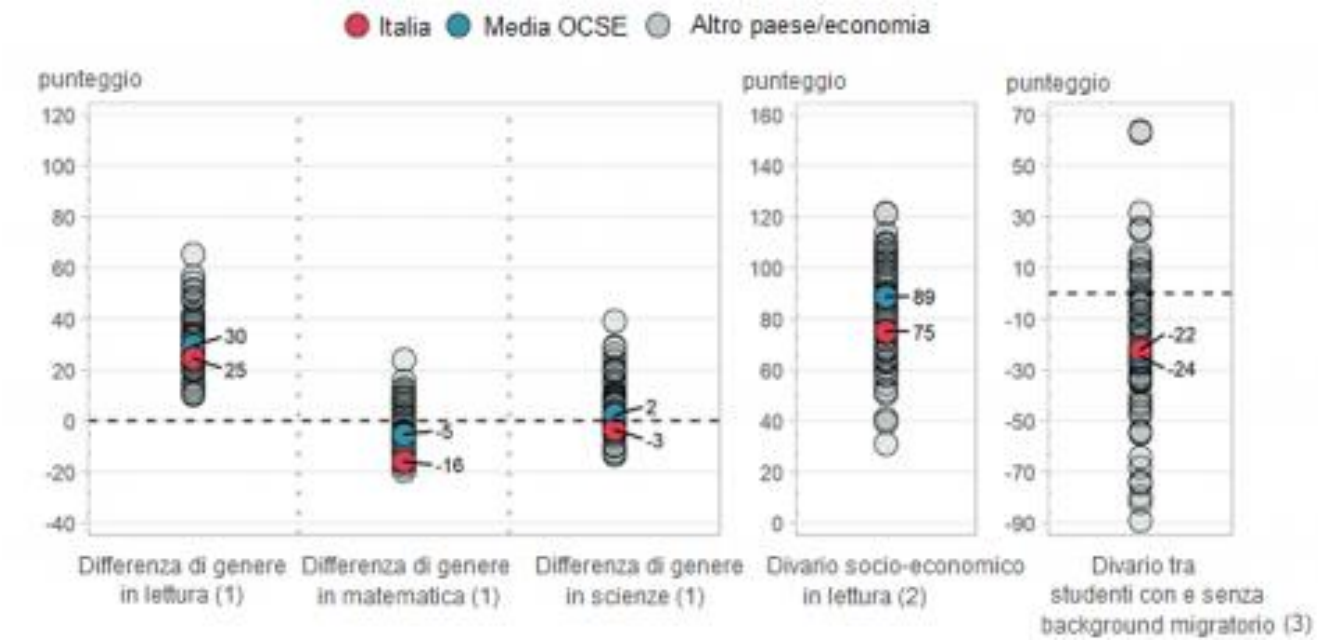
Imaginea performanței în citit, matematică și științe

Trendul performanţei în citit, matematică şi ştiinţe

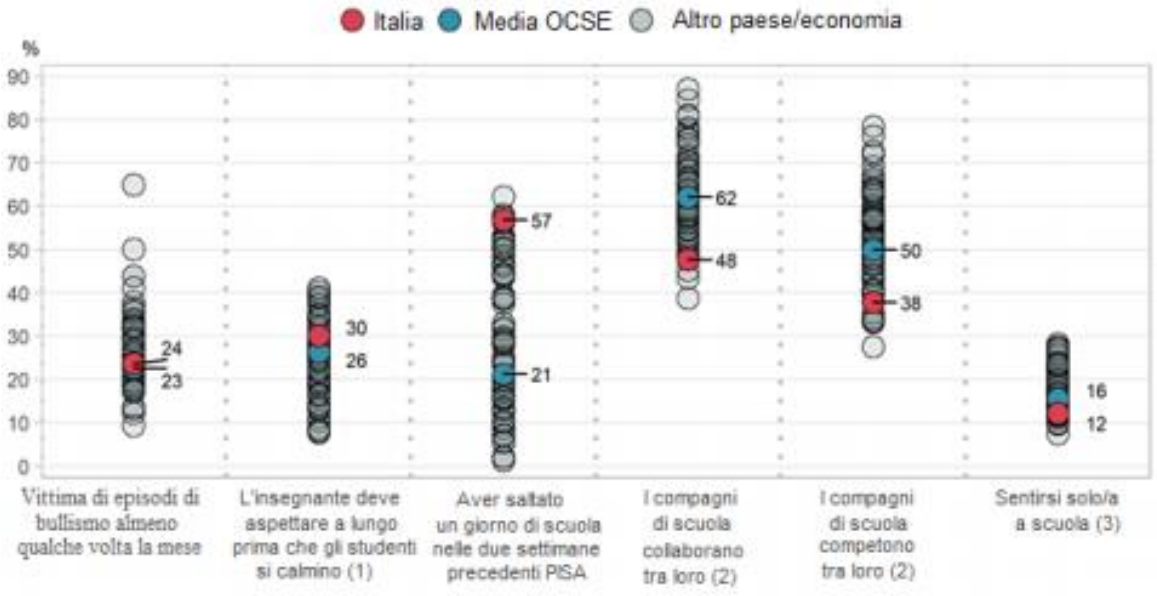

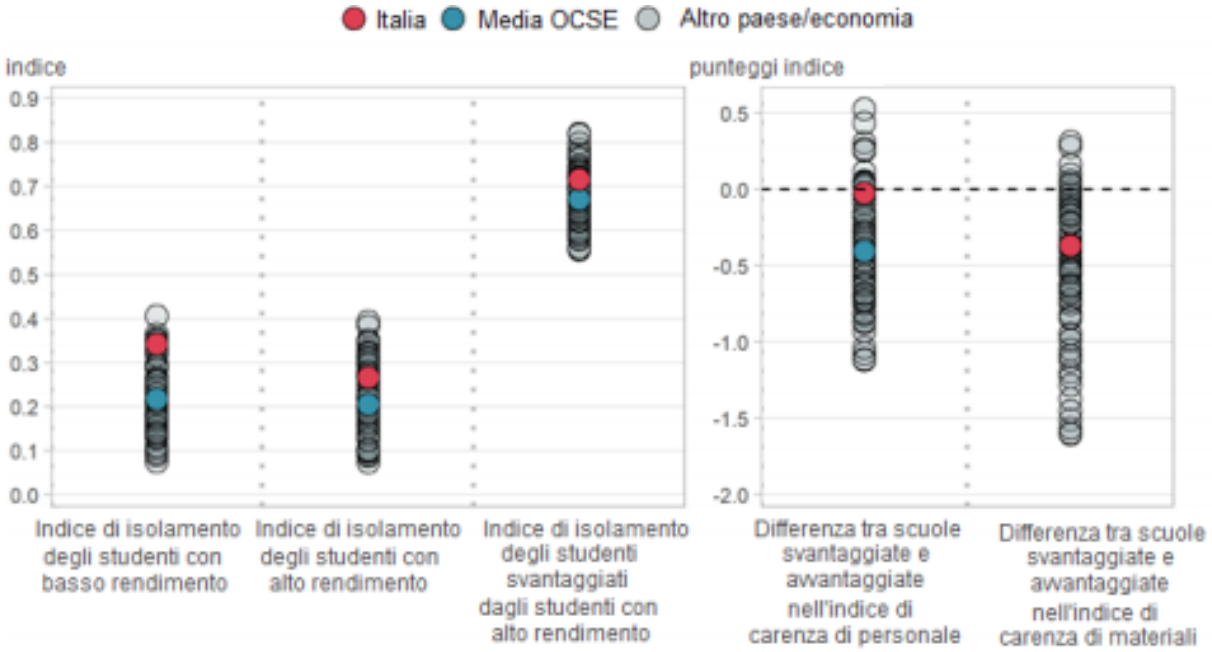
Diferenţe în performanţă şi aşteptări legate de caracteristicile personale

Segregarea şcolară şi decalajul lipsei de materiale şi personal

între şcolile avantajate şi dezavantajate

Măsuri pentru combaterea și prevenirea analfabetismul funcțional

Această problemă socială, pe atât de adânc înrădăcinată, pe cât de dăunătoare, îi are în vedere pe italieni în mod direct, având în vedere faptul că țara noastră este printre primele din lume în privința procentajului de analfabeți funcționali.

Un aspect care ar trebui să tragă un semnal de alarmă este faptul că, în cele mai multe cazuri, analfabetismul funcțional s-a dezvoltat în familiile în care s-a folosit un număr restrâns de cărți. Printre statisticile unui studiu din 2014 al OECD-PIAAC se menționează că „această situație este evidențiată în mod particular în țara noastră unde 73% din analfabeții funcționali au crescut în familii cu mai puțin de 25 de cărți." Deloc surprinzător este și faptul că „absența unui nivel de bază al abilităților îngreunează mai departe progresul învățării", așa cum continuă raportul studiului celor de la OECD-PIAAC, astfel încât dezvoltarea abilităților celor tineri proveniți din medii defavorizate să „îmbătrânească și se deterioreze cu timpul", fiind aproape imposibil pentru ei să "să aibă acces la orice formă reală de învățare."

În aceste condiții, anume, plecând de la o fundație nu foarte solidă și rămânând lipsiți de orice fel de stimuli, așa cum explică Friedrich Huebler, expert în alfabetizare în cadrul Institutului de Statistică al UNESCO, într-un interviu cu cei de la Expresso, „fără exercițiu, abilitățile necesare alfabetizării, se pierd de la an la an." Gravitatea și proporțiile problemei impun contramăsuri urgente. Pentru a ajunge la rădăcina fenomenului de analfabetism funcțional, în Italia, familiei și școlii, doi piloni fundamentali, li s-au redat valoarea de drept. În cadrul acestor două dimensiuni s-au implementat cele mai importante acțiuni din Italia de combatere a analfabetismului funcțional. Iar cel mai bun aliat al acestora este fără îndoială cititul. Un prim pas util a fost să se desfășoare o analiză de a obiceiurilor unui individ și a familiei sale. Au fost puse câteva întrebări simple, ale căror răspunsuri ar oferi o primă imagine a situației. Printre întrebări se numără: petrecem timp citind? citim îndeajuns? Îi educăm noi pe copii să citească? Este esențial să existe un spațiu în casă destinat cărților.

Școala este locul unde analfabetismul funcțional se manifestă cel mai des și evident. Mulți profesori se plâng de imposibilitatea de a ține lecțiile în mod adecvat din cauza dificultăților pe care elevii le au în ceea ce privește înțelegerea. De fapt, atunci când abilitatea de a reda sensul unui text lipsește, prin contribuția și unirea informațiilor și noțiunilor existente în memorie, devine dificil chiar și să identifici idea principală sau întrebarea dintr-o problemă. Cu toate acestea, din fericire, Italia are mii de resurse de predare care fac posibilă combaterea fenomenului de analfabetism funcțional. Combinația perfectă este alcătuită dintr-un număr echilibrat de metode clasice și multe metode inovatoare. Din repertoriu tradițional al școlii, de exemplu, este cazul să se renunțe din când în când la vechile obiceiuri, cum ar fi rezumatele și rezumatele, care îi ajută pe elevi să selecteze informația, să o

înțeleagă deplin și apoi să o reașeze într-un nou text. Pe de altă parte, instrumentele digitale au oferit ajutor valoros profesorilor. Cu ajutorul elementelor precum tabla interactivă și tablete, de fapt, s-a făcut posibil crearea unor lecții interactive care stimulează elevii într-un nou mod. În acest fel, predarea se extinde, cucerește noi spații, devine interactivă, relațională și socială.

Astfel că una dintre principalele cauzele ale răspândirii analfabetismului funcțional o reprezintă atitudinea ostilă față de cultură și educație, o caracteristică care, din nefericire, este specifică pentru aproape întreaga populație a lumii. Din acest motiv, pătura socială italiană prezintă aspecte care încurajează răspândirea analfabetismului funcțional, cum ar fi rata înaltă de abandon școlar, tineri care nu lucrează sau stau în condiții ilegale și precare de muncă sau lipsa informației.

Prin urmare este esențial să reușim să îi facem pe tineri să aibă obiceiul de a citi sau să fie pasionați de cultură ca întreg.

A nu îi educa în acest sens reprezintă o verigă slabă care îi poate face pe cei tineri, așa cum se întâmplă deja în generațiile mai noi, să cadă într-un cerc vicios ce îi conduce la forme grave nu numai de analfabetism funcțional, dar și emoțional.

Analfabetismul funcțional poate să apară printr-un proces de retrogradare dacă nu sunt efectuate exerciții mentale constante. Abilitățile însușite trebuie să fie constant folosite prin intermediul cititului și al informației, oferindu-i individului ocazia de a își dezvolta gândirea critică. Menținând sau chiar dezvoltând cunoașterea se creează ocazia de a contracara acest fenomen. Astfel că activități variate de învățare ar trebui susținute chiar și la vârstă adultă.

Renunțarea și abandonarea celor cu analfabetism funcțional în favoarea banalității și stereotipizării nu este deloc o soluție. În Italia, un remediu este reprezentat de diferite căi de învățare care includ analizarea unor documente și texte diverse, verificarea dobândirii conținuturilor și abilitatea de a folosi informația inclusă, ca mai apoi să fie comentate și dezbătute într-un mod personal și critic. Un alt remediu împotriva analfabetismului funcțional este reprezentat de prezența mai multor mentori în educație pentru exersarea, dezvoltarea și actualizarea abilităților. Acest lucru a influențat pozitiv asimilarea totală a abilităților de citit și ascultat, de elaborare, de sinteză și aprofundare.

În plus, împărtășirea cunoștințelor și abilităților, mergând dincolo de predarea tradițională, poate să îi îndrepte pe elevi către o mai bună dezvoltare a abilităților acestora. Este esențial ca incluziunea în formare să fie la îndemâna tuturor, atât la școală, cât și la locul de muncă, pentru a permite o mai mare diseminare a abilităților și competențelor funcționale în relațiile interpersonale.

Îmbunătățirea cunoștințelor rămâne de mare importanță mai ales în implicarea unui număr mai mare de oameni, începând de la nivel local până la nivel internațional.

Amenințări

Prevalența persoanelor analfabete funcțional în societatea noastră este un fenomen îngrijorător și în creștere. De exemplu, deși un analfabet funcțional poate citi, el sau ea nu poate completa o cerere, nu poate înțelege un mesaj de pe Tweeter sau instrucțiuni scrise sau „să compare costul a două articole pentru a alege articolul care oferă cea mai bună valoare". Societatea are nevoie de abilități reale, nu de unele iluzorii (Pericolul abilităților iluzorii în era digitală). Având în vedere cantitatea uriașă de informații disponibile în zilele noastre, în special în format video, iluzia dobândirii abilităților se răspândește rapid. Drept urmare, oamenii vorbesc, își dezvoltă opinii mai puternice și susțin discursuri – chiar și cursuri – pe subiecte cu care au interacționat doar superficial. Ceea ce odată au fost doar discuții la bar sau discuții triviale sunt acum online și sunt luate ca surse de informații. Amenințările analfabetismului sunt multe și dăunătoare în mai multe privințe. Îi afectează, de asemenea, pe ei înșiși, analfabeții, în viața lor de zi cu zi și le pune adesea în pericol viitorul, acest flagel are un efect semnificativ asupra societății, atât din punct de vedere social, cât și economic. Printre consecințele analfabetismului asupra indivizilor și societății se numără următoarele:

Pentru indivizi

Capacitatea limitată de a obține și înțelege informații esențiale; Șomaj: Rata șomajului este de 2-4 ori mai mare în rândul celor cu școală redusă decât în rândul celor cu diplome de licență; Venit mai mic; Locuri de muncă de calitate inferioară; Acces redus la învățarea pe tot parcursul vieții și la dezvoltarea profesională; Poziție financiară precară; Se acordă puțină valoare educației și lecturii în cadrul familiei, iar acest lucru duce adesea la transmiterea inter- generațională a analfabetismului; Stima de sine scăzută, ceea ce poate duce la izolare; Impactul asupra sănătății: Persoanele analfabete au mai multe accidente la locul de muncă, se recuperează mai greu și deseori folosesc abuziv medicamentele din cauza necunoașterii informațiilor de îngrijire a sănătății și pentru că au dificultăți în citirea și înțelegerea informațiilor relevante (avertismente, dozaj, contraindicații etc.)

Pentru societate

Deoarece alfabetizarea este un instrument esențial pentru ca indivizii și statele să fie competitive în noua economie globală a cunoașterii, multe posturi rămân vacante din lipsa personalului pregătit adecvat pentru a le ocupa; Cu cât este mai mare proporția de adulți cu competențe scăzute de alfabetizare, cu atât este mai lentă rata de creștere globală a PIB-ului pe termen lung; Dificultatea de a înțelege problemele societale scade nivelul de implicare a comunității și de

participare civică. Fără instrumentele de bază necesare pentru a-și atinge obiectivele, indivizii fără un nivel adecvat de alfabetizare nu pot fi implicați pe deplin și pe o bază complet egală în discursul social și politic.

Bibliografie

https://espresso.repubblica.it

https://www.greenreport.it

https://www.dyndevice.com ›

https://www.clingendael.org › al...

https://globisinsights.com › a-new...

https://dictionary.cambridge.org/it/dizionario/inglese/functional-illiterate

https://www.fondationalphabetisation.org

http://uis.unesco.org › functional-...

https://www.ncbi.nlm.nih.gov › P...

https://www.hattiesburgamerican.com

https://www.readandspell.com

https://en.wikipedia.org.

https://blog.debiase.com

http://www.italy24.ilsole24ore.com

https://www.agendadigitale.eu

https://www.valori.it/analfabetismo/funzionale

2.4. Analfabetismul funcțional în Lituania

Definiția analfabetismului funcțional

Formal, disponibilitatea educației pentru copii a crescut în întreaga lume în ultimele decenii. Cu toate acestea, în ciuda faptului că au un parcurs de succes în educație formală, elevii pot deveni analfabeți funcțional. Analfabetismul funcțional înseamnă că o persoană nu poate folosi abilitățile de citire, scriere și calcul pentru dezvoltarea proprie și a comunității. Analfabetismul funcțional are efecte negative considerabile nu numai asupra dezvoltării personale, ci și în plan economic și social. Deși analfabetismul funcțional a fost foarte mediatizat în mass-media în ultimii ani, există cunoștințe limitate despre persoanele numiți analfabete funcțional; definiția, evaluarea și diagnosticele diferențiale cu privire la deficiențe numerice și lingvistice asociate sunt rareori studiate și sunt, deci, controversate.

Semne ale analfabetismului funcţional

Există câteva caracteristici principale ale analfabetismului funcțional:

1. Elevii analfabeți din punct de vedere funcțional evită sarcinile mai complicate crezând în eșecul viitor, repetând aceleași greșeli;

2. Astfel de elevi evită sarcinile intelectuale, găsind scuze precum lipsa timpului, oboseala și altele;

3. Sunt sinceri să recunoască că nu le place să citească;

4. Cer altor elevi să le explice mesajul unui text sau un algoritm al unei sarcini;

5. Cititul provoacă frustrare, dorință de a face ceva mai important și tulburări psihosomatice precum cefaleea sau durerile de ochi;

6. Analfabeții funcțional citesc, de obicei, cu voce tare;

7. Au dificultăți în înțelegerea instrucțiunilor, de la exerciții de slăbire până la repararea reactorului nuclear;

8. După ce au citit textul, ei nu sunt capabili să formuleze o întrebare;

9. Apare o înțelegere diferită între textele auzite și cele citite;

10. Dacă există o problemă cauzată de neînțelegerea lor, ei reacționează cu impotența învățării sau dând vina pe alții, încă neînțelegând cine este vinovat și cine are dreptate.

Elevii analfabeți din punct de vedere funcțional recunosc cuvintele, totuși nu decodifică limbajul, nu pot recunoaște semnificația reală, aplicabilitatea practică sau tehnică. Astfel de studenți sunt cititori și observatori slabi, preferă cultura simplă pop, în stare brută. Unele cercetări susțin că analfabetismul funcțional este mai dăunător decât analfabetismul general, deoarece indică performanțe cognitive mai slabe.

Numărul de analfabeți funcțional determină o simplificare a textelor cotidiene prezentând ideile într-o manieră de simplitate copilărească. Reclamele din rețelele sociale sunt scurtate la 140 de litere. Apar din ce în ce mai puține citiri lungi în ziare sau portaluri noi. Jurnaliștii care au capacitatea de a scrie texte coerente sunt la mare căutare, deoarece nu au concurenți în domeniu. Cetățenii comunică mesaje text mai des decât vorbind.

Instrumente de evaluare a analfabetismului funcţional la nivel naţional

Sistemul de învățământ al Lituaniei este mai mult descentralizat decât centralizat. Instituțiile naționale, municipalitățile și instituțiile de învățământ împart responsabilitatea pentru calitatea educației oferite. Seimas (Parlamentul) formează politica educațională la nivel național - adoptă legi și declarații privind schimbările de politică educațională. Guvernul și Ministerul Educației, Științei și

Sportului (și alte ministere conexe) formulează și implementează, de asemenea, legile educației și adoptă și implementează acte juridice, altele decât legile și declarațiile.

Seimas adoptă principalele legi și acte juridice care reglementează sistemul de educație și știință. Acestea sunt aplicabile la nivel național. Ministerul Educației, Științei și Sportului sau Guvernul adoptă alte acte juridice aplicabile la nivel național precum *Descrierea curriculumului primar, secundar inferior și secundar superior*. Municipalitățile stabilesc și implementează propriile planuri strategice de educație, în conformitate cu documentele naționale. Municipalitățile sunt responsabile pentru asigurarea educației formale până la vârsta de 16 ani, organizarea educației non-formale, transportul către instituțiile de învățământ și alte aspecte. Școala organizează procesul de educație – de exemplu, profesorii sunt capabili să adapteze programa de bază la nevoile individuale ale copiilor. Educația formală este oferită de obicei de entități publice. Cu toate acestea, furnizorii de educație din sectorul privat sunt recunoscuți și reglementați de actele juridice naționale.

Organizații și structuri

Un copil trebuie să înceapă să urmeze învățământul preșcolar la împlinirea vârstei de 6 ani în cursul anului calendaristic (învățământul preșcolar este obligatoriu). Învățământul este obligatoriu până la vârsta de 16 ani, adică învățământul primar și secundar inferior este obligatoriu. Progresul și realizările elevilor sunt măsurate prin teste standardizate în clasele a II-a, a IV-a, a VI-a și a VIII-a. Testarea standardizată nu este obligatorie și poate fi inițiată de școli sau municipalități. Elaborarea itemilor de testare, instrucțiunile de evaluare și recomandările privind modul de interpretare a rezultatelor testelor standardizate sunt centralizate. Școlile sunt responsabile pentru administrarea testelor și procedurile de evaluare. Evaluarea rezultatelor din învățământul gimnazial în clasa a 10-a (clasa a II-a în școlile gimnaziale) este obligatorie. Învățământul secundar superior se încheie cu examene *Matura* obligatorii, care sunt folosite atât pentru evaluarea performanțelor elevilor, cât și pentru intrarea în instituțiile de învățământ superior. Cursanților li se oferă o oarecare libertate în alegerea disciplinelor de studiu în ultimii doi ani ai învățământului secundar inferior. Acest lucru este extins foarte mult în învățământul secundar superior și în învățământul terțiar.

Un mod obișnuit de a diagnostica analfabetii funcțional se bazează pe anii de școlarizare. Cu toate acestea, standardul pare să varieze între culturi. Prin urmare, nu putem considera învățământul obligatoriu drept singurul atribut de diagnostic al analfabetismului funcțional.

O altă practică obișnuită de diagnosticare este utilizarea scorurilor echivalente și a modelelor de evaluare la nivel de citire. Acest concept este concret, ușor de înțeles și nu necesită un nou test specific deoarece cercetătorii folosesc evaluări standardizate generale.

Studii recente despre analfabetism funcţional

Rezultatele evaluării internaţionale şi naţionale a elevilor

Programul OCDE pentru Evaluarea Internațională a Studenților (PISA) examinează nivelul elevilor în lectură, matematică și științe și ce pot face cu ceea aceste informații. Acesta oferă cea mai cuprinzătoare și riguroasă evaluare internațională a rezultatelor învățării elevilor până în prezent. Rezultatele PISA indică calitatea și echitatea rezultatelor învățării obținute în întreaga lume și permit educatorilor și factorilor de decizie să învețe din politicile și practicile aplicate în alte țări. Acesta este unul dintre cele șase volume care prezintă rezultatele sondajului PISA 2018, a șaptea rundă a evaluării trienale. Volumul I, „Ce știu și pot face elevii", oferă o examinare detaliată a performanței elevilor în citire, matematică și științe și descrie modul în care performanța s-a schimbat de la evaluările PISA anterioare.

Ce ştie şi ce poate face un elev de 15 ani din Lituania

Elevii din Lituania au obținut scoruri mai mici decât media OCDE la citire, matematică și științe. În comparație cu media OCDE, o proporție mai mică de studenți din Lituania au avut performanțe la cele mai înalte niveluri de competență (nivel 5 sau 6) la cel puțin o materie; în timp ce o proporție similară de studenți au atins un nivel minim de competență (nivel 2 sau mai mare) în cel puțin o materie.

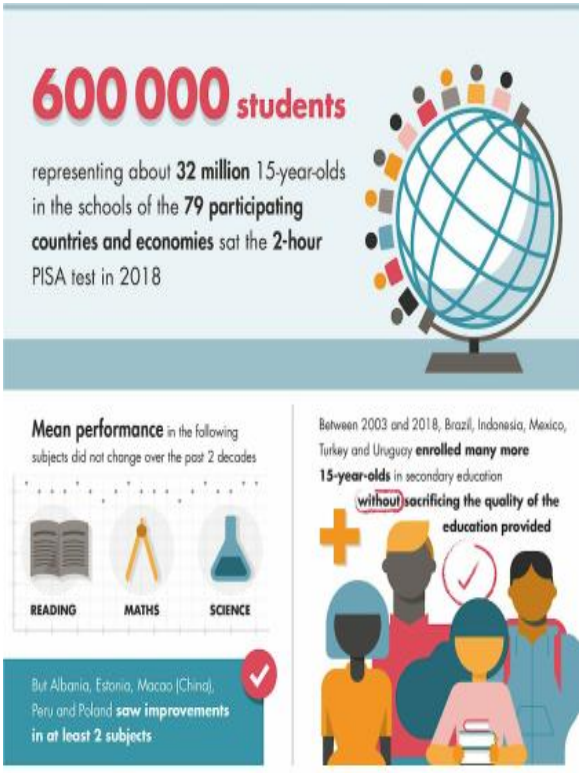
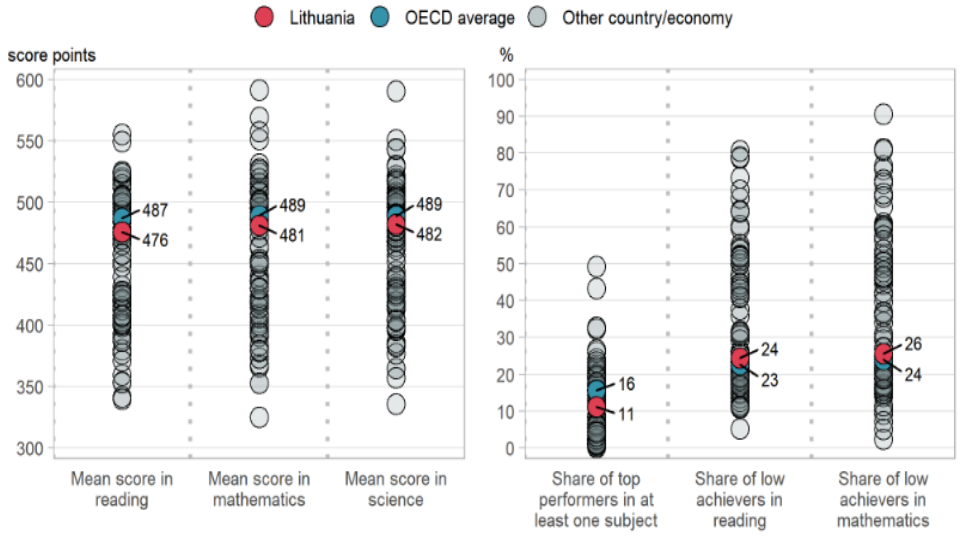

Figure 1. Snapshot of performance in reading, mathematics and science

Note: Only countries and economies with available data are shown.
Source: OECD, PISA 2018 Database, Tables I.1 and I.10.1.

Ce ştiu şi ce pot face elevii la citire

În Lituania, 76% dintre studenți au atins cel puțin nivelul 2 de competență în citire (media OCDE: 77%). Minimum, acești elevi pot identifica ideea principală într-un text de lungime moderată, pot găsi informații bazate pe criterii explicite, deși uneori complexe și pot reflecta asupra scopului și formei textelor atunci când li se cere în mod explicit să facă acest lucru. Aproximativ 5% dintre studenții din Lituania au avut performanțe superioare la lectură, ceea ce înseamnă că au atins nivelul 5 sau 6 la testul de citire PISA (media OCDE: 9%). La aceste niveluri, elevii pot înțelege texte lungi, pot aborda concepte abstracte sau contraintuitive și pot stabili distincții între fapt și opinie, pe baza unor indicii implicite referitoare la conținutul sau sursa informației. În 20 de sisteme de învățământ, inclusiv cele din 15 țări OCDE, mai mult de 10% dintre elevii de 15 ani au avut performanțe superioare.

Ce ştiu şi ce pot face elevii la matematică

Aproximativ 74% dintre studenții din Lituania au atins nivelul 2 sau mai mult la matematică (media OCDE: 76%). Acești studenți pot interpreta și recunoaște, fără instrucțiuni directe, cel puțin modul în care o situație (simplă) poate fi reprezentată matematic (de exemplu, compararea distanței totale pe două rute alternative sau conversia prețurilor într-o monedă diferită). Ponderea elevilor de 15 ani care au atins niveluri minime de competență în matematică (nivelul 2 sau mai mare) a variat foarte mult – de la 98% în Beijing, Shanghai, Jiangsu și Zhejiang (China) la 2% în Zambia, dintre țările care au participat la Evaluarea PISA pentru Dezvoltare în 2017.

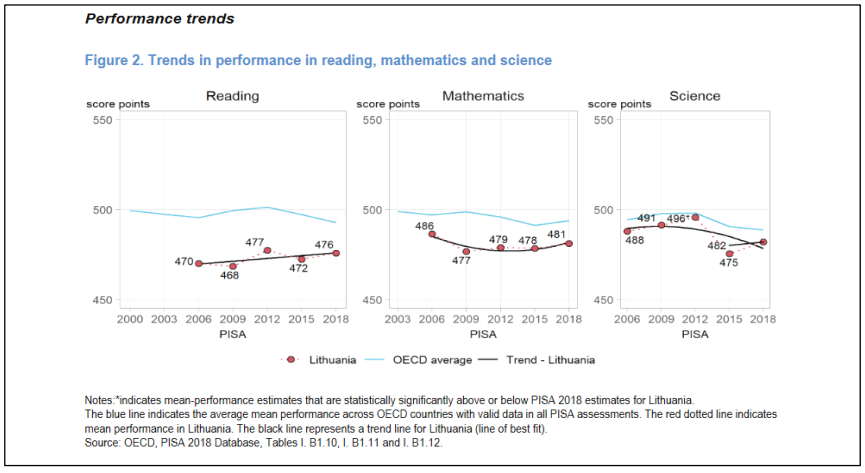
În medie, în țările OCDE, 76% dintre studenți au atins cel puțin nivelul 2 de competență la matematică. În Lituania, 8% dintre studenți au obținut scoruri la nivelul 5 sau mai mare la matematică (media OCDE: 11%). Șase țări și economii asiatice au avut cea mai mare pondere de studenți care au făcut acest lucru: Beijing, Shanghai, Jiangsu și Zhejiang (China) (44%), Singapore (37%), Hong Kong (China) (29%), Macao (China) (28%), China Taipei (23%) și Coreea (21%). Acești elevi pot modela matematic situații complexe și pot selecta, compara și evalua strategiile adecvate de rezolvare a problemelor pentru a le soluționa.

Ce știu şi ce pot face elevii la ştiinţe

Aproximativ 78% dintre studenții din Lituania au atins cel puțin nivelul 2 în știință (media OCDE: 78%). Acești elevi pot recunoaște explicația corectă pentru fenomenele științifice familiare și pot folosi astfel de cunoștințe pentru a identifica, în cazuri simple, dacă o concluzie este validă pe baza datelor furnizate.

În Lituania, 4% dintre studenți aveau performanțe de top în domeniul științei, ceea ce înseamnă că erau competenți la nivelul 5 sau 6 (media OCDE: 7%). Acești studenți își pot aplica în mod creativ și autonom cunoștințele despre știință într-o mare varietate de situații, inclusiv în cele nefamiliare.

În Lituania, performanța medie la citire și matematică în 2018 s-a apropiat de nivelurile observate la toate evaluările anterioare din 2006, când țara a participat pentru prima dată la PISA, și nu a putut fi determinată o direcție clară de schimbare. Performanța medie științifică în 2018 a fost semnificativ peste nivelul observat în 2015, dar sub media PISA 2012. În general, rezultatele la științe păreau să fluctueze ceva mai mult decât rezultatele la citire sau matematică, dar pe o curbă descendentă. În ciuda rezultatelor globale stabile la lectură, proporția elevilor cu cele mai bune performanțe a crescut cu 2,1 puncte procentuale între 2009 și 2018.

Rata analfabetismului funcţional în Lituania

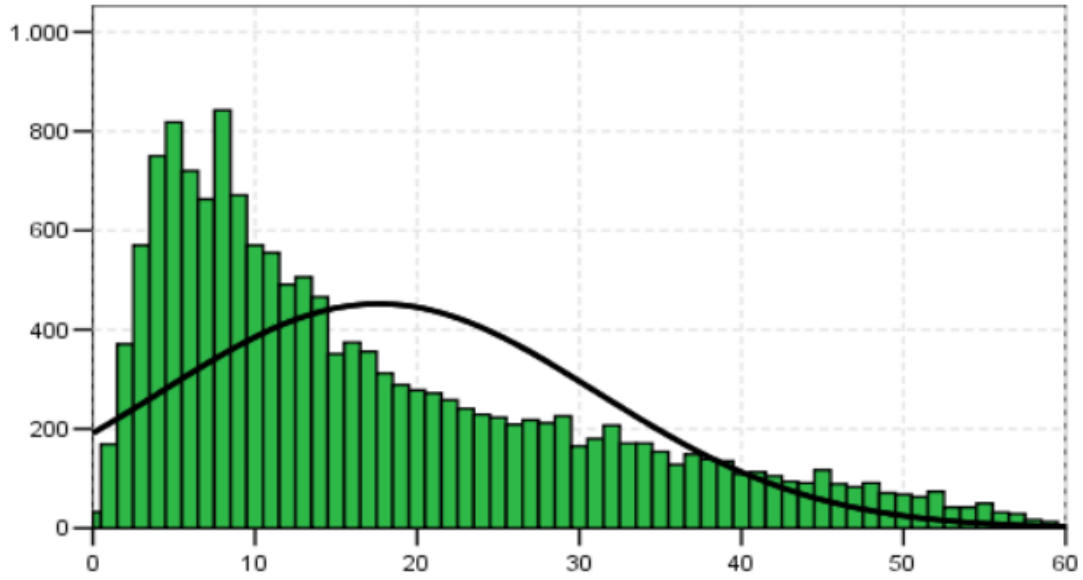
O treime dintre absolvenți au primit o evaluare negativă a acurateței gramaticii și vocabularului la examenul de lituaniană (limba maternă) în 2012. Rezultatele au fost prezentate la Comisia pentru Educație, Știință și Cultură din Parlament. Lingviștii și politicienii au fost de acord că analfabetismul a devenit o problemă națională care ar trebui rezolvată imediat.

Pe baza datelor Programului pentru Evaluarea Internațională a Studenților (PISA) furnizate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și Socială (OCDE), abilitățile de citire ale elevilor, științele naturii și realizările la matematică sunt mai mici decât media UE. Aceste rezultate nu devin mai bune atunci când se analizează studii din mai mulți ani la rând. Cercetările naționale relevă diferențe majore în rezultatele elevilor între municipalități separate, între școli din orașe și sate, și chiar între școli din aceleași orașe.

Lituania rămâne în urmă în ceea ce privește statisticile privind includerea în educația preșcolară și învățarea pe tot parcursul vieții adulților. Grupurile cu risc de excluziune socială, în special tinerii, nu au șanse egale de a participa în societate și au dificultăți de integrare pe piața muncii. Există și o lipsă de atenție față de cei mai talentați elevi din școală.

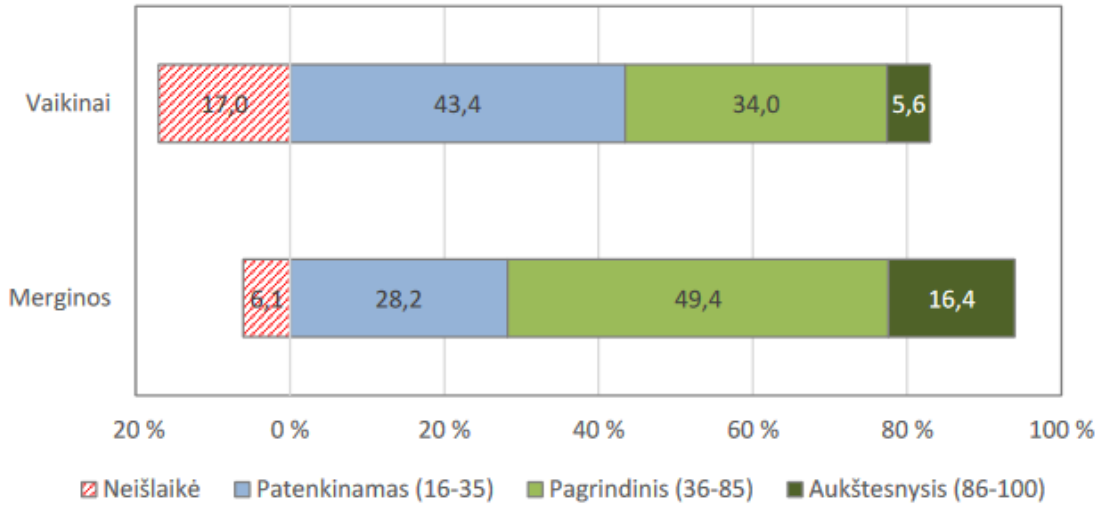
Rezultatele examenului *Matura* la matematică şi limba şi literatura lituaniană

În 2020, 15244 de candidați au participat la examenul național *Matura* la matematică. Numărul maxim de puncte care pot fi adunate de cei care promovează examenul este de 60 de puncte. Limita minimă pentru promovarea examenului a fost de -9 puncte. Adică 15 la sută din toate punctele posibile. 4936 (32,4%) candidați care nu au promovat examenul național *Matura* la matematică au obținut de la 0 la 8 puncte. Analiza statistică prezentată mai jos se bazează pe rezultatele celor care au promovat și au dat evaluarea Examenului Național *Matura* la matematică în sesiunea principală din 2020. Anul acesta s-au strâns maximum 60 de puncte.

În 2020, 16.970 de candidați au participat la examenul Național *Matura* al limbii și literaturii lituaniene și au dat evaluarea.

Suma maximă de puncte care putea fi adunată de cei care promovează examenul a fost de 100 de puncte. Nota minimă de promovare a fost de 30 de puncte procentuale. 1816 (10,7%) candidați nu au promovat examenul, acești candidați au obținut între 0 și 29 de puncte procentuale. Toți candidații au fost repartizați la unul dintre cele trei niveluri de realizare - satisfăcător, de bază sau mai înalt. Cel mai ridicat nivel de realizare a fost atins de 11,8% candidați, nivelul de bază de realizare a fost de 42,9%, iar nivelul satisfăcător a fost de 34,6%. Graficul reprezintă distribuția fetelor (graficul de jos) și a băieților care au promovat examenul național *Matura* în limba și literatura lituaniană în funcție de nivelurile de performanță.

Rezultatele testării standardizate din 2018/ Examenul național al nivelului elevilor din clasele a II-a, a IV-a, a VI-a și a VIII-a

În 2018, la acest examen au participat 28.636 elevi (din 1625 clase), 25.533 elevi în clasa a IV-a (din 1506 clase), 24.788 elevi în clasa a VI-a (din 1294 clase) și 24.801 elevi în clasa a VIII-a (din 1286 clase).

La sfârșitul anului 2017–2018, elevii clasei a II-a trebuiau să finalizeze probleme de matematică și limba lituaniană de complexitate și dificultate variată, ceea ce a permis evaluarea cunoștințelor și aptitudinilor dobândite de fiecare elev și stabilirea obiectivă dacă acestea corespund realizărilor de învățare, descrise în curriculumul general, prezentat conform nevoilor elevului.

Între 2014–2018, schimbările înregistrate la rezultatele elevilor înregistrate în NESA au eliminat ipoteza că nivelul de învățare ale elevilor claselor 4-8 la matematică, citit, scris, precum și științe naturale și științe sociale din clasa a VIII-a se îmbunătățește.

S-au înregistrat progrese la domeniile matematică la clasa a IV-a, scris și cunoaștere generală, citire în clasa a VI-a și citire în clasa a VIII-a, științe și științe sociale. Rezultatele nepermis de scăzute la citire în clasa a patra, scriere în clasa a șasea și matematică și scriere la clasa a VIII-a au rămas o preocupare majoră.

Datele NESA au ajutat la identificarea grupurilor de elevi de clasa a doua cu diverse dificultăți de învățare. Din cauza dificultăților întâmpinate în dezvoltarea abilităților de citire, scriere, calcul și gândire, riscul de eșecuri ulterioare a învățării a fost destul de mare.

Cauze ale analfabetismului funcţional

- Reforma prelungită a sistemului educațional.

- Simplificarea conținutului didactic privind dificultățile cu care se confruntă elevii.

- Închiderea școlilor rurale centralizând și restrângând rețeaua școlară națională nu crește calitatea educației. O distanță prelungită până la instituția de învățământ nu susține motivația elevilor.

- Primele semne ale analfabetismului funcțional sunt legate de înființarea societății informaționale și media digitale.

- Ușurința accesului, fără efort, la divertisment. Este doar necesară apăsarea unui buton și introducerea un cuvântului dorit.

- Jocurile nu mai îndeplinesc o funcție de educare sau de promovare a obiceiurilor utile și relevante.

- Societatea comercializată și încurajarea consumului are nevoie de analfabeți funcțional care, de obicei, câștigă salarii mici, dar sunt vulnerabili la manipulare, deci oferă pieței beneficii financiare uriașe.

- Perspective slabe de educație din generație în generație. Părinții needucați adesea nu evaluează nevoia de educație și nu își încurajează copiii să caute una.

- Dezinteresul pentru lectura de ficțiune de calitate și predarea inconsecventă a literaturii în școli cauzează o rată mai mare de analfabetism funcțional.

- Tehnologiile încurajează folosirea cuvintelor străine în locul celor native, astfel vocabularul în limba maternă devine mai sărac.

Factori care contribuie la analfabetismul funcțional – Aspectul științific

1. Deficiențe legate de limbă

Analfabeții funcțional par să aibă deficiențe lingvistice în mai multe domenii, inclusiv procesarea fonologică, ortografică și lexicală, înțelegerea orală, a cititului și fluența verbală. Cu toate acestea, este posibil ca aceste deficite să nu fie omogene. Este important de menționat că deficitele corelate nu sunt neapărat cauzale funcțional. În plus, ele nu adaugă neapărat o variație unică la evaluarea diagnosticului. În cele din urmă, nu se știe dacă incapacitățile lingvistice sunt principalele dificultăți sau dacă acestea se datorează sau sunt influențate de alți factori cognitivi mai generali.

2. Deficiențe cognitive

Au fost raportate și deficiențe cognitive ale analfabeților funcțional. Van Linden și Cremers (2008) au arătat că analfabeții funcțional au avut rezultate semnificativ mai slabe decât cei alfabetizați nu numai în procesarea limbajului, ci și în toate sarcinile cognitive, cum ar fi copierea și reamintirea figurii complexe Rey, memoria vizuală și organizarea vizuală, orientarea spațială mentală ca sarcini de atenție bine definite.

3. Deficiențe legate de abilitățile numerice și de calcul

Deși abilitățile numerice sunt măsurate ca una dintre abilitățile de bază și sunt considerate ca parte a analfabetismului funcțional (de exemplu, în IALS ca alfabetizare cantitativă, Thorn, 2009; în ALL și în PIAAC ca matematică, Statistics Canada și OECD, 2005; OECD, 2013), cercetările privind deficiențele numerice în analfabetismul funcțional au fost în mare măsură neglijate. Prin urmare, sunt necesare studii experimentale suplimentare pentru a răspunde la întrebarea dacă analfabeții funcțional au dificultăți numerice sau nu.

Amenințări

Pe baza datelor Programului pentru Evaluarea Internațională a Studenților (PISA) furnizate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și Socială (OCDE), abilitățile de citire ale elevilor, științele naturii și rezultatele la matematică sunt mai mici decât media UE. Aceste rezultate nu devin mai bune atunci când se analizează rezultatele de pe mai mulți ani la rând. Cercetările naționale

relevă o mare diferență între realizările elevilor între municipalități separate, între școli din orașe și sate, chiar și între școli din aceleași orașe.

Lituania rămâne în urmă în ceea ce privește statisticile privind incluziunea în educația preșcolară și învățarea pe tot parcursul vieții adulților. Grupurile cu risc de excluziune socială, în special tinerii, nu au șanse egale de a participa în societate și au dificultăți de integrare pe piața muncii. Există și o lipsă de atenție față de cei mai talentați.

Angajatorii analfabeți se luptă cu îndatoririle profesionale, ceea ce poate duce la servicii mai puțin calitative oferite clienților. Studiile au arătat că, deși oamenii știu să citească și să scrie, ei nu sunt pe deplin capabili să înțeleagă esența textului sau a instrucțiunilor pe care le-au citit, nu sunt capabili să scrie ei înșiși un text logic și coerent. În acest fel, regulile de siguranță ar putea fi neglijate.

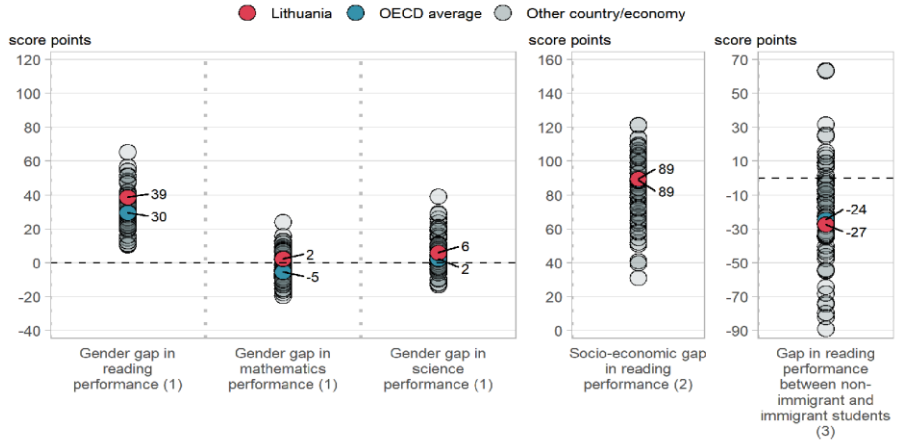
În afaceri, analfabetismul funcțional duce nu numai la o imagine slabă, ci și la daune financiare produse companiilor. Analfabeții funcțional nu înțeleg contractele pe care le semnează ceea ce duce la datorii insuportabile ale împrumuturilor personale sau acțiuni nefavorabile de angajare.

Echitate legată de statutul socio-economic

În Lituania, elevii avantajați din punct de vedere socio-economic i-au depășit pe elevii dezavantajați la lectură cu 89 de puncte în PISA 2018. Aceasta concluzie nu este semnificativ diferită de diferența medie dintre cele două grupuri (89 de puncte) în țările OCDE. În PISA 2009, decalajul de performanță legat de statutul socio-economic a fost de 84 de puncte în Lituania (și 87 de puncte în medie în țările OCDE). Aproximativ 11% dintre studenții avantajați din Lituania, dar 1% dintre studenții dezavantajați, au fost cei mai performanți la lectură în cadrul PISA 2018. În medie, în țările OCDE, 17% dintre studenții avantajați și 3% dintre studenții dezavantajați au fost cei mai performanți la lectură.

Statutul socio-economic a fost un element anticipativ puternic al performanței la matematică și știință în toate țările participante la PISA. Acest factor a explicat 14% din variația performanței la matematică la PISA 2018 în Lituania (comparativ cu 14% în medie în țările OCDE) și 13% din variația performanței în știință (comparativ cu media OCDE de 13% din variație).

Aproximativ 11% dintre studenții dezavantajați din Lituania au reușit să obțină un scor în primul sfert al performanței la citire în Lituania, ceea ce indică faptul că dezavantajul nu este definitoriu. În medie, în țările OCDE, 11% dintre studenții dezavantajați s-au clasat printre cei mai performanți la lectură din țările lor. În Lituania, elevii cu performanțe scăzute și performanțe înalte sunt grupați în aceleași școli mai des decât media OCDE.

Note: sunt afișate numai țările și economiile cu date disponibile. (1) Performanța fetelor minus băieților; (2) Performanța elevilor avantajați minus dezavantajați; (3) Performanța la lectură a imigranților minus a neimigranților; După contabilizarea profilului socio-economic al elevilor și școlilor.

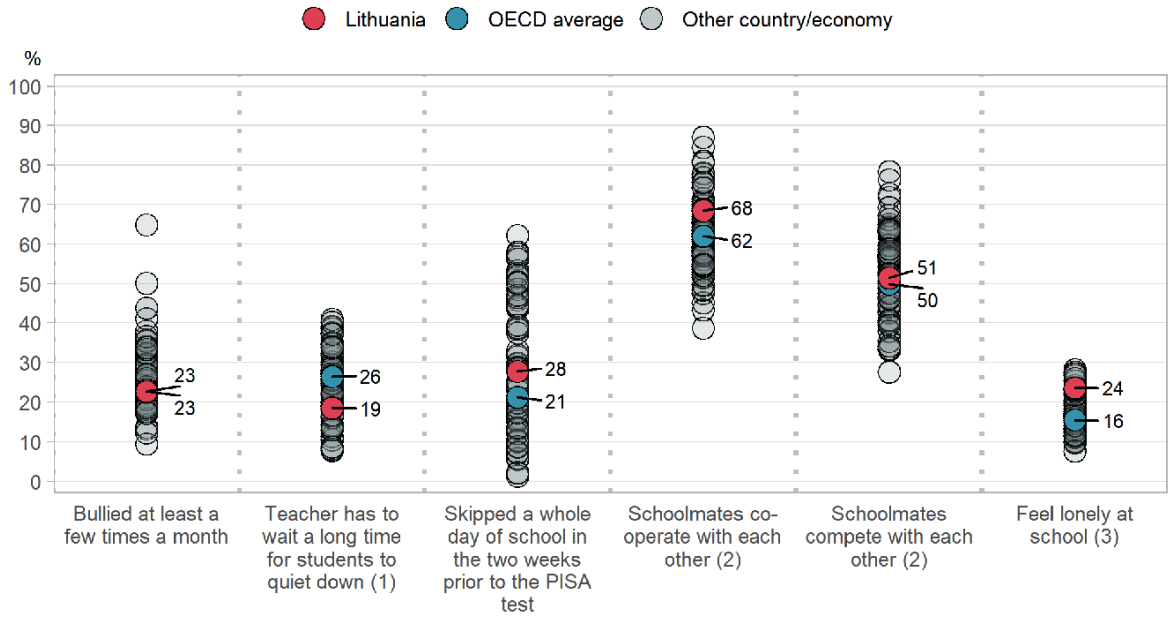
Sursă: OECD, PISA 2018 Database, Tables II.B1.2.3, II.B1.7.1, II.B1.7.3, II.B1.7.5 and II.B1.9.3.

Ce înseamnă școala pentru viețile elevilor

În Lituania, 23% dintre elevi au raportat că au fost hărțuiți de cel puțin câteva ori pe lună, comparativ cu 23% în medie în țările OCDE. În același timp, 79% dintre elevii din Lituania (și 88% dintre elevii din țările OCDE) au fost de acord sau au fost ferm de acord că este un lucru bun să îi ajuți pe elevii care nu se pot apăra.

Aproximativ 19% dintre elevii din Lituania (media OCDE: 26%) au raportat că, în fiecare sau în majoritatea orelor de predare, profesorul lor trebuie să aștepte mult timp pentru ca elevii să se liniștească. În Lituania, elevii care au raportat că, în fiecare sau în majoritatea orelor, profesorul trebuie să aștepte mult timp pentru ca elevii să se liniștească au obținut un scor cu 21 de puncte mai mic la citire decât elevii care au raportat că acest lucru nu se întâmplă niciodată sau se întâmplă doar la unele lecții, după contabilizarea statutului socio-economic.

În medie, în țările OCDE, 21% dintre elevi au sărit peste o zi de școală și 48% dintre elevi au ajuns cu întârziere la școală în cele două săptămâni dinainte de testul PISA. În Lituania, 28% dintre elevi au sărit peste o zi de școală și 50% dintre elevi au ajuns târziu la școală în acea perioadă. În cele mai multe țări și economii, elevii hărțuiți frecvent aveau mai multe șanse să fi lipsit de la școală, în timp ce elevii care apreciau școala, se bucurau de un climat disciplinar mai bun și au primit un sprijin emoțional mai mare din partea părinților, erau mai puțin probabil să fi lipsit de la școală.

Note: sunt afișate numai țările și economiile cu date disponibile. (1) În fiecare sau în majoritatea orelor de predare; (2) Foarte sau extrem de adevărat; (3) De acord sau puternic de acord.
Sursă: OECD, PISA 2018 Database, Tables III.B1.2.1, III.B1.3.1, III.B1.4.1, III.B1.8.1, III.B1.8.2 and III.B1.9.1

Aproximativ 70% dintre elevii din Lituania (media OCDE: 74%) au fost de acord sau au fost puternic de acord că profesorul lor se bucură de predare. În majoritatea țărilor și economiilor, inclusiv în Lituania, elevii au obținut scoruri mai mari la lectură atunci când și-au perceput profesorul ca fiind mai entuziast, mai ales când elevii au spus că profesorii lor sunt interesați de subiect.

În Lituania, 68% dintre elevi au raportat că la școală colegii cooperează între ei (media OCDE: 62%) și 51% au raportat că elevii concurează între ei (media OCDE: 50%).

Aproximativ 24% dintre elevii din Lituania (media OCDE: 16%) au fost de acord sau au fost puternic de acord că se simt singuri la școală.

Rezultatele la nivel internațional.

Rezultatele PISA 2018 au arătat că realizările tinerilor de 15 ani din Lituania sunt încă sub media rezultatelor țărilor OCDE. Comparându-le cu rezultatele PISA 2015, este clar că nivelul acestora a crescut doar cu puțin.

Rezultatele la nivel național.

Aproape o treime dintre absolvenții lituanieni care au susținut examenul național de matematică în 2020 l-au picat, evidențiind deteriorarea standardelor de predare a științelor în țară.

Peste 15.000 de absolvenți au susținut examenul de matematică în acest an și 67,6% au obținut scorul minim necesar pentru a-l promova, arată rezultatele examenului național de absolvire.

Optzeci și doi la sută dintre cei care susțin examenul de matematică au promovat anul trecut. Mai puțin de 1% a obținut nota maximă în acest an, comparativ cu 1,5% în 2019.

Deoarece anul universitar a fost întrerupt de închiderea școlilor din cauza pandemiei de coronavirus, examinatorii spun că scorul de promovare a fost redus în acest an pentru a se adapta la condiții. Mai mult, rezultatele altor examene de absolvire nu arată nicio scădere a performanței studenților.

Rūta Krasauskienė, directorul Agenției Naționale pentru Educație a declarat că „autoritățile educaționale au început să actualizeze programele școlare" și „așteptăm cu toții cu nerăbdare schimbările".

„Gândirea logică, critică, lipsește foarte mult în curriculum nostru. Matematica este o materie dificilă, la fel ca fizica, informatica, unde trebuie să știi multe lucruri, competențele generale nu sunt suficiente. [...] Munca constantă trebuie să înceapă în școala primară.''

Între timp, limba engleză a fost materia la care elevii lituanieni au avut cele mai bune rezultate. Nouăzeci și nouă la sută dintre cei 18.000 de participanți au promovat examenul, iar 9 la sută au primit cel mai mare punctaj.

Rezultatele slabe ale examenului au evidențiat nevoia unei schimbări sistematice în educația generală și a unei asistențe mai mari pentru studenți, a spus Algirdas Monkevičius, ministrul Educației. Potrivit ministrului, programe de învățământ general actualizate au fost lansate în unele școli în luna septembrie și vor fi introduse în cele din urmă la nivel național. Dar aceste schimbări sunt încă în desfășurare.

Reţeaua de instituţii de învăţământ

Încă o provocare este reţeaua mare de instituţii de învăţământ – nu reflectă declinul demografic din ultimii ani. De exemplu, au fost peste 563.000 de studenţi în anul universitar 2004-2005 şi aproximativ 322.000 de studenţi în 2018-2019. Reţeaua instituţiilor de învăţământ general se micşorează. Reţeaua universităţilor de stat este în curs de optimizare.

A fi profesor – o profesie de (nivel scăzut) prestigiu

O altă provocare este o comunitate didactică care îmbătrâneşte şi nu se reînnoieşte uşor cu profesori mai tineri. Aproximativ 40% dintre profesori au vârste cuprinse între 50 şi 59 de ani, aproximativ 30% au între 40 şi 49 de ani şi doar 3% până la 5% dintre profesori au sub 30 de ani. Principalele motive pentru care profesia de profesor nu este atractivă sunt salariile (printre cele mai scăzute din UE), o posibilitate limitată de a îmbunătăţi calificările profesionale şi imaginea neatractivă a profesiei de profesor în societate. La 1 septembrie 2018, a fost introdus

un sistem de plată cu normă întreagă. După ce au fost observate unele probleme, acesta a fost actualizat şi va fi optimizat din nou dacă este nevoie.

Leadershipul în instituţiile educaţionale.

Reforma în rândul conducătorilor de instituții de învățământ (directori) a arătat că este dificil să atragem directori de școală noi și motivați în instituțiile de învățământ. Salariile mici, responsabilitățile mari, sarcinile administrative, concurența dificilă la aplicarea pentru post și contractele pe durată determinată nu motivează oamenii să aplice pentru o funcție de conducere. Un grup de lucru înființat de Ministerul Educației, Științei și Sportului pregătește un set de măsuri pentru a încuraja directorii de școală să aplice și să reînnoiască astfel corpul directorilor de școli.

Măsuri care au fost luate până acum pentru combaterea şi prevenirea analfabetismului funcţional

După analizarea rezultatelor examenelor lituaniene în perioada 2010-2012, Ministerul Educației și Științei a pregătit și prezentat „Planul de măsuri de îmbunătățire a alfabetizării generale și culturale" pentru 2013-2016. S-a propus inițierea unui test de alfabetizare funcțională după clasa a VIII-a, actualizarea curriculumului primar și gimnazial, dotarea școlilor rurale cu literatură pentru copii, încurajarea părinților să citească împreună cu copiii, stabilirea învățământului preșcolar ca obligatoriu pentru copiii din mediul social cu familii dezavantajate. Mai mult, lingviștii propuși pentru evaluarea lucrărilor scrise în universități iau în considerare acuratețea, precum și conținutul lucrărilor.

Elemente cheie despre profesia de profesor

La 14 septembrie 2017, a fost aprobat un nou Model de formare a profesorilor (Pedagogų rengmo modelis). Acest model urmărește modernizarea stadiului inițial de formare a profesorilor. În primul rând, urmărește atragerea de viitori profesori cu adevărat motivați la studiile pedagogice. S-a început folosirea unui sistem complex de admitere, evaluând realizările de învățare, valorile, motivațiile și caracteristicile personale ale candidaților. Pe parcursul studiilor, adecvarea studenților pentru profesie trebuie de asemenea reevaluată.

Etapa inițială a formării cadrelor didactice este încă organizată folosind modele consecutive și concurente. Calificările didactice pot fi obținute și după finalizarea studiilor profesionale și în moduri alternative, de exemplu prin programe precum „Aleg să predau!" (Renkuosi mokyti!).

Potrivit actelor juridice, cadrelor didactice li se asigură condiții pentru continuarea dezvoltării profesionale. Până la adoptarea noului Model, a fost și este indicat în Legea Educației ca profesorii să își perfecționeze calificările profesionale. Cadrele didactice au dreptul la cel puțin cinci zile pe an pentru participarea la evenimente de formare continuă (dezvoltare profesională). Noul Model are

scopul de a încuraja profesorii să obțină calificări suplimentare într-o materie sau o specializare pedagogică. Un profesor angajat poate, de asemenea, să urmărească un nivel superior de competență. Participarea la dezvoltarea profesională continuă duce la creșteri salariale și beneficii în carieră. În Model, a fost instituită pentru prima dată o nouă fază de pregătire pedagogică – un stagiu pedagogic de un an, care va fi obligatoriu pentru profesorii începători.

În 2010, Ministerul Educației și Științei a lansat pregătirile pentru dezvoltarea unei noi strategii. Discuțiile cu publicul au început și au durat câțiva ani. Au fost abordate diferite teme, pornind de la discuții asupra factorilor care afectează politica educațională și trecând la preocupările unor comunități specifice. În 2011, ministerul a inițiat un concurs de variante educaționale, iar în 2012 s-au discutat direcții de strategie în școli și primării. În septembrie 2012, un nou concept de Strategie a Educației a fost livrat către Seimas (Parlamentul Lituaniei), iar în decembrie 2012 a fost înregistrat primul proiect din Strategie. Un an mai târziu, în decembrie 2013, a fost adoptată „Strategia națională de educație pentru 2013-2022" (Strategia) (Valstybinė švietimo 2013-2022 m. strategija). În timpul unui an de revizuire de către Seimas, proiectul de strategie a fost prezentat Consiliului Lituanian pentru Educație. Comisia pentru Educație, Știință și Cultură de atunci a pregătit audieri cu comunitatea educațională.

Strategia Națională a Educației pentru anii 2013-2022 reflectă principalele nevoi ale statului. Acestea sunt enunțate în Strategia de Progres de Stat „Strategia de Progres Lituaniană „Lituania 2030"" (Lietuva 2030), care stabilește o viziune pentru o Lituania inteligentă. Societatea trebuie să devină activă, solidară și educată continuu. Fiecare persoană trebuie să fie deschisă la schimbare, creativă și responsabilă. De aceea, politica educațională și direcțiile oferite pentru schimbări în educație trebuie să reunească societatea educațională și toți oamenii din Lituania (solidaritate) pentru a se dezvolta constant și continuu (educație) în căutarea succesului (activității) individual și național, asigurând tuturor șanse egale.

Punctele slabe care au predominat în educația lituaniană până în 2013 sunt identificate în strategie. Învățământul general, educația și formarea profesională, școlile de învățământ superior și informal din Lituania nu folosesc suficient potențialul existent în căutarea unei educații mai bune. Autoevaluarea, planificarea strategică, parteneriatul social și elementele de rețea în managementul școlii nu au devenit parte din cultura școlară tradițională. Nicio școală lituaniană nu este inclusă în fruntea clasamentului global. Instituțiile de învățământ superior au o implicare redusă din partea partenerilor sociali în diferite tipuri de activități. Au o utilizare redusă a practicilor moderne de management al calității. Planificarea nevoilor viitorilor specialiști și o distribuție rațională a studiului și a educației între universități, colegii și școli profesionale este prost executată.

O altă provocare este cea cu educatorii – o comunitate de profesori care abia acum se schimbă, fiind deja îmbătrânită, și de la care societatea are așteptări mari, plus schimbul de roluri în predare. Toate acestea necesită reconsiderarea sistemelor de formare și dezvoltare profesională a profesorilor, și o creștere a prestigiul profesiilor pedagogice, indiferent de mijloace.

Finanțarea este, de asemenea, una dintre provocări. Organizațiile internaționale UNESCO și OCDE recomandă alocarea a nu mai puțin de 6% din produsul intern brut (PIB) pentru educație, dar fondurile alocate de Lituania pentru educație sunt în marja de 5%.

Ţintele strategiei de dezvoltare şi direcţia schimbărilor în educaţie

Scopul principal al Strategiei este de a face din educația lituaniană o bază stabilă pentru creșterea bunăstării statului și de a stimula mentalitatea independentă și activă a cetățenilor care pot crea în mod responsabil bunuri pentru ei înșiși și pentru alți indivizi.

Viziunea sectorului educațional pentru anul 2022 este următoarea: „Fiecare copil, tânăr și adult ar trebui să-și dorească să învețe și să poată găsi cu ușurință modalități de a-și crește competențele. Sistemul de educație este format din instituții guvernamentale, municipale și neguvernamentale care își îmbunătățesc constant activitățile și au legături puternice cu părțile interesate, societatea civilă și alte instituții de învățământ. Angajații unor astfel de instituții vor fi respectați în societate și vor menține o discuție publică continuă despre îmbunătățirea educației, dezvoltarea culturii și economiei lituaniene, ținând cont de dezvoltarea urbană și rurală durabilă."

Pentru a implementa viziunea și scopurile cele mai importante, strategia stabilește patru obiective principale:

- Atingerea unui nivel de educație în comunitate în care profesorii și lectorii profesioniști sunt reflexivi, se dezvoltă constant și lucrează eficient.
- Dezvoltarea unei culturi educaționale bazate pe analiza datelor și autoevaluare, asigurând o interacțiune eficientă între instituțiile de autoguvernare, partenerii sociali și managementul instituțiilor de învățământ. Strategia vizează întărirea puterii instituțiilor de învățământ în procesul decizional. Școlile vor fi încurajate să depună un efort mai mare pentru a implica elevii, părinții și partenerii sociali în construirea unei comunități școlare puternice și să înceapă să dezvolte elemente de solidaritate și comportament social încă din timpul școlii.
- Asigurarea că elevii, studenții și tinerii au cele mai bune oportunități de a-și atinge întregul potențial individual prin asigurarea accesului la educație și a șanselor egale, sporind sfera furnizorilor de educație la dispoziția copiilor și tinerilor și să ofere ajutor

pedagogic și psihologic eficient pentru elevii care se confruntă cu dificultăți de învățare.

- Stabilirea unui sistem de stimulente și condiții egale pentru învățarea pe tot parcursul vieții, care să includă sprijin pentru ca indivizii să-și recunoască abilitățile și aspirațiile, pentru a le permite să aleagă cariera potrivită - de asemenea, pentru a combina alegerea individuală cu nevoile statului.

Ministerul Educației și Științei implementează strategia conform obiectivelor stabilite. Ministerul evaluează modul în care strategia este implementată pe baza unor indicatori prestabiliți. Acești indicatori includ rezultatele PISA; numărul de instituții de învățământ superior care se situează în primele 500 din clasamentul academic al universităților mondiale; ratele de educație și ocupare în societate; indicatori de finanțare; indici de schimbare în sectorul pedagogic etc.

Acești indicatori sunt prezentați în Sistemul Informațional de Management al Educației, Statistica Lituania, baza de date Eurostat și, de asemenea, în prezentări generale asupra stării educației, pregătite de Ministerul Educației și Științei din Lituania.

Legătura dintre Strategie și Politica Educațională Europeană

Strategia este dezvoltată pe baza documentului de politică al Comisiei Europene (martie 2010) Europa 2020: Strategie pentru o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă și alte legislații ale Uniunii Europene legate de educație.

Indicatorii identificați în Strategia națională pentru educație sunt în conformitate cu obiectivele impuse de UE: creșterea procentului de persoane care au studii superioare, reducerea abandonului școlar timpuriu și creșterea atât a numărului de copii care frecventează instituțiile de învățământ preșcolar, cât și a nivelul de învățare pe tot parcursul vieții.

Coordonarea Strategiei și Implementarea acesteia

Instituția responsabilă cu implementarea Strategiei Naționale a Educației pentru anii 2013-2022 este Ministerul Educației și Științei. În vederea atingerii scopurilor și obiectivelor stabilite, Ministerul Educației și Științei pregătește acte juridice pentru implementarea Strategiei și efectuează monitorizarea continuă a aplicării Strategiei. Ministerul reunește alte state, instituții municipale și parteneri sociali pentru a implementa Strategia, nu a fost creată sau numită o instituție separată pentru implementarea strategiei.

Monitorizarea implementării Strategiei este realizată și de alte instituții. Seimas evaluează Strategia la jumătatea perioadei, în timp ce Consiliul Educațional Lituanian – autoritatea publică pentru educație – realizează o analiză anuală.

Pentru a accelera punerea în aplicare a Strategiei și pentru a sublinia unele dintre obiectivele stabilite în Strategie, Seimas a adoptat Linii directoare pentru schimbare în școlile de învățământ general (Bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gairės). Mai multe despre aceste orientări pot fi găsite în secțiunea Principii fundamentale și politici naționale din subsecțiunea *2.6. Linii directoare pentru schimbare în școlile de învățământ general*.

Schimbarea educațională inițiată de Strategie

Pentru a atinge scopul principal al Strategiei, curriculumul educațional a fost actualizat. Descrierea realizărilor copiilor preșcolari din 2015 (Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas) a fost pregătită pentru a reînnoi și îmbunătăți educația preșcolară și programele sale de învățământ. Aceasta ar trebui să ajute educatorii, părinții și specialiștii în ajutor educațional să înțeleagă ce realizări pot obține copiii în primii șase ani de viață. Învățământul preșcolar este evaluat în acest instrument metodic din perspectiva copiilor.

În această descriere, fiecare copil este considerat o personalitate separată care are nevoile și interesele sale și care poate învăța și acumula experiență. La sfârșitul lunii decembrie 2015, a fost aprobată Descrierea programelor de învățământ primar, secundar inferior și secundar superior (Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas). Acesta stabilește obiectivele și principiile educației generale, explică utilizarea programelor generale și descrie rezultatele învățării. Acesta conturează structura și conținutul curriculumului general. Include, de asemenea, principalele caracteristici ale procesului de învățare, implică mediul de învățare, conține evaluarea progresului și a rezultatelor elevilor și stabilește asigurarea calității pentru programele generale. La sfârșitul lunii noiembrie 2018 au fost prezentate comunității educaționale principalele direcții ale Curriculumului General. Aceasta are scopul de a schimba programele generale în următorii ani, începând cu curriculumul general: metode, analiza progresului elevilor, metode de evaluare a performanțelor și materiale educaționale.

Pentru consolidarea sectorului învățământului superior a fost inițiată o optimizare a universităților naționale. Aceasta nu este doar o conexiune mecanică pentru universități. Prin fuziunea universităților se reduce dublarea programelor de studii, se concentrează capacitățile de cercetare și se sporesc oportunitățile pentru studii și cercetare inter-curriculare. Pentru îmbunătățirea calității, sunt planificate investiții în actualizarea programelor de studii, în îmbunătățirea competențelor profesorilor

și în cercetare. Mai multe despre conexiunea dintre universități pot fi găsite în *secțiunea 14.4: Reforme naționale în învățământul superior.*

Prima țintă a Strategiei vizează dezvoltarea competențelor profesionale a profesorilor și lectorilor. Problema a fost privită din toate unghiurile: au fost evaluate pregătirea profesorilor, dezvoltarea calificărilor și posibilitățile de atragere a tinerilor ca profesori în școli. Formarea cadrelor didactice a fost revizuită în esență – sunt înființate trei noi centre naționale de formare pedagogică. Acceptarea studiilor educaționale este îmbunătățită. Se creează noi posibilități pentru a obține o profesie academică în moduri mai diverse. Se dezvoltă un stagiu pedagogic de un an pentru profesorii stagiari. Se oferă profesorilor posibilitatea de a-și dezvolta competențe și calificări în alte domenii. Se stabilește un nou model de plată pentru profesori. Mai multe despre schimbările în dezvoltarea profesorilor pot fi găsite în secțiunile *9.1 Educația inițială pentru profesorii care lucrează în educația timpurie și școlară* și *14.2: Reforme naționale în educația școlară.*

De la 1 ianuarie 2018, a fost introdus un mandat de 5 ani pentru conducătorii de școli, în scopul îmbunătățirii culturii calității predării. Directorul școlii trebuie să întocmească un raport anual de activitate. Consiliul școlii este împuternicit să ceară schimbarea calitativă a școlii. În cazul în care consiliul nu aprobă raportul anual de activitate al conducătorului școlii în doi ani următori, acesta poate fi demis de către fondatorul școlii. Mai multe despre funcțiile conducătorului școlii și ale consiliului școlar pot fi găsite în secțiunea *2.7. Administrare și guvernare la nivel local și/sau instituțional*. Mai multe despre stabilirea mandatului directorului școlii se găsesc în secțiunea *14.2: Reforme naționale în învățământul școlar.*

O teză de maturitate este introdusă din 2017/2018. Acest lucru se poate face în ultimul an de liceu. Teza de maturitate poate fi compusă din una sau mai multe subiecte și este echivalentă cu examenul final *Matura*. Mai multe despre teza de maturitate pot fi găsite în secțiunea *6.9: Evaluarea în învățământul secundar superior general.*

Pentru a extinde accesul la învățare și egalitatea de șanse, de la 1 septembrie 2018, învățământul preșcolar a devenit obligatoriu. Pe o perioadă de doi ani, s-a făcut pasul spre începerea învățământului preșcolar de la o vârstă și mai fragedă. De la 1 septembrie 2018, un copil de 5 ani poate începe învățământul preșcolar. Nu este necesar niciun certificat specific pentru a dovedi maturitatea copilului de a începe mai devreme învățarea preșcolară.

Finanțarea pentru educația non-formală a copiilor a fost stabilită în 2015. Este o sumă specifică de fonduri distribuite fiecărui copil de către stat. Ministerul Științei și Educației recomandă ca bugetul să fie de 15 euro (de la 10 la 20 de euro). Copilul poate folosi aceste fonduri pentru o activitate educațională non-formală selectată. Școlile de învățământ general nu sunt eligibile pentru o astfel de finanțare. În interesul consolidării calității educației non-formale a copiilor, în prima jumătate

a anului 2018 a fost testată metodologia de asigurare a calității. Mai multe despre metodologie pot fi găsite în secțiunea *14.2: Reforme naționale în învățământul școlar.*

Începând cu septembrie 2017, au fost inițiate mai multe programe de prevenire, inclusiv un program de agresiune și violență. Fiecare școală trebuie să desfășoare cel puțin un program de prevenire a violenței pe termen lung (care include și prevenirea comportamentului de dependență). Violența împotriva oricărui membru al comunității școlare este interzisă în toate instituțiile de învățământ. Începând cu 1 septembrie 2017, tot sprijinul necesar copiilor și părinților acestora a fost asigurat într-o chestiune coordonată în cooperare cu instituțiile de învățământ, social și sanitar. Este supravegheat de coordonatorul parteneriatului interinstituțional, iar din septembrie a fost pus în funcțiune un post de coordonator în fiecare municipalitate. Sprijinul va fi oferit mai ușor, pe principiul ferestrei unice. Pentru a citi mai multe despre aceste inovații, consultați secțiunea *14.2: Reforme naționale în învățământul școlar.*

În cursul anului școlar 2018/2019, 40 de școli de învățământ general din diferite municipalități pilotează modele de școală pe tot parcursul zilei. Scopul este de a crea condiții pentru o educație de înaltă calitate, incluzivă, echitabilă din punct de vedere social și care să asigure șanse egale pentru copii într-un mediu sigur pe tot parcursul zilei. Mai multe despre conceptul și modelele de școală pe tot parcursul zilei pot fi găsite în secțiunea *14.2: Reforme naționale în învățământul școlar.*

Pentru a promova învățarea pe tot parcursul vieții, Legea privind educația și formarea profesională (VET) (Profesinio mokymo įstatymas) a fost reînnoită. Pas cu pas, sistemul de învățământ este reînnoit, managementul și finanțarea Centrelor VET sunt rearanjate și sunt introduse noi cerințe calitative pentru educație.

Bibliografie

1. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52009IR0093&from=EN
2. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5102880/
3. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/lithuania_en
4. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/lifelong-learning-strategy-44_en
5. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/lithuania_en
6. https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/lithuania_en
7. https://www.oecd-ilibrary.org/sites/5f07c754-en/index.html?itemId=/content/publication/5f07c754-en
8. https://www.oecd.org/pisa/publications/pisa-2018-results.htm
9. https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/1204269/low-exam-scores-highlight-deteriorating-science-teaching-in-lithuanian-schools
10. https://www.nec.lt/failai/8762_2020_MAT_st_ana-red.pdf
11. https://www.nec.lt/failai/8761_2020_LKL_st_ana.pdf
12. https://www.nec.lt/failai/7878_NMPP_2018_m_rezultatu_pateiktis.pdf

2.5. Analfabetismul funcţional în Macedonia

Definiţii pentru analfabetismul funcţional

Analfabetismul funcțional înseamnă că o persoană poate citi, scrie și vorbi cu abilități limitate și de bază, dar că nu are cunoștințele de bază pentru a lucra pe calculator, precum și cunoștințe conversaționale a uneia dintre limbile lumii.

Astăzi, aproximativ 20% din populația totală este încă analfabetă, sau aproximativ 780 de milioane de oameni, iar 75 de milioane de copii nu merg la școală, iar educația nu le este disponibilă, ceea ce este o problemă globală.

În Europa, aceste cifre sunt mai mici, iar situația cu analfabetismul este ceva mai bună, dar departe de a fi la fel de bună pe cât ar fi de așteptat. În Uniunea Europeană, analfabetismul este de aproximativ 1%, dar faptul că până la 20% din populație are dificultăți de citire și de scriere este foarte îngrijorător. În regiunea noastră, această situație este mai alarmantă, iar conform datelor UNESCO din 2012, numărul analfabeților din Serbia este de 165.000, dar până la 850.000 nu au urmat niciodată școala sau au absolvit doar câțiva ani de școală elementară, în Bosnia și Herțegovina analfabetismul este 15%, în Muntenegru 8.000, în timp ce în Macedonia de Nord numărul analfabeților care au peste 15 ani este de 43.000.

Alfabetizarea funcțională este definită ca un concept care include cunoștințe, abilități și valori care îi permit individului să-și controleze propria viață într-o manieră de calitate, îndeplinind îndatoriri civice de bază și rezolvând diverse în general probleme la locul de muncă, în familie și în viața socială.

Semne ale analfabetismului funcţional

În domeniul educației nu există un document – lege, strategie, program de dezvoltare educațională – care să încorporeze alfabetizarea mediatică, în ciuda numeroaselor reforme în programele educaționale și disciplinele de studiu și în conținutul acestora, atât în școlile primare, cât și în cele gimnaziale. Prin urmare, practicile educaționale moderne subliniază în mod specific importanța utilizării tehnologiei informației și comunicării în procesul educațional ca o mișcare strategică continuă, pe termen lung. În acest context, „alfabetizarea informatică” este utilizată ca o parte esențială a competențelor atât pentru tineri, cât și pentru adulți și ca o condiție pentru includerea acestora în forța de muncă și în viața social-politică; sau „alfabetizarea digitală” este considerată necesară pentru reducerea decalajului digital și crearea unei societăți informaționale incluzive pentru toți cetățenii. Acest lucru are ca rezultat, în mod specific, multe proiecte de digitalizare a procesului educațional prin folosirea computerelor, introducerea internetului în școlile din Macedonia și noi discipline de studiu și programe.

De asemenea, profesorii înțeleg doar parțial importanța alfabetizării media și o integrează în „alfabetizarea lingvistică a mass-media și a conținutului media". Elevii de liceu, pe de altă parte, leagă, cel mai adesea, alfabetizarea media cu mass-media și munca lor și o definesc drept „conștientizare cu privire la evenimentele actuale", „cultura media", „capacitatea de a spune adevărul prin informarea prin mai multe mijloace media", „conștientizarea importanței mass-media", „capacitatea mass-media de a comunica informații corecte și de încredere".

Educația formală aproape că își închide porțile pentru alfabetizarea media și, în schimb, operează cu conceptul de „cultură media", care poate fi găsit în conținutul mai multor materii (Sociologie, Educație Civilă, Știința Informației), și, în primul rând, în disciplinele de studiu de limba maternă și literatură, dar cu un număr mic de lecții (acestea vizează rolul mass-media în democrație, globalizarea mass-media, dezvoltarea și funcționarea internetului). Aici sunt incluse, de asemenea, activități de proiect opționale (cum ar fi cluburi literare, secții de teatru, secțiuni de fotografie și design etc.) și activități extracurriculare care servesc ca modalitate de satisfacere a intereselor individuale, precum și a dorințelor elevilor pentru diverse domenii. Cu toate acestea, se pare că tocmai aceste activități extracurriculare, care nu sunt nici creditate, nici evaluate, au un impact din ce în ce mai mare asupra procesului de alfabetizare media. Acesta este și punctul de vedere al sectorului civil, mai ales din cauza dificultății educației formale de a accepta și de a se adapta la evenimentele sociale moderne. Pentru elevii de liceu acesta este un „model" excelent, care necesită dedicare și timp, însă este insuficient de motivant din cauza activităților cerute de lecțiile obișnuite.

Pentru profesori este un efort personal suplimentar, sunt necesare mai multe ore investite în pregătire după cursuri și în weekend. Bineînțeles, odată cu informatizarea școlilor și utilizarea internetului în procesul de predare, cerința legală (Legea învățământului secundar) de utilizare obligatorie a tehnologiilor informație-comunicații în școli (calculatoare, proiectoare LCD, table inteligente etc.) implementarea procesului educațional pe baze moderne este mai întâlnită. Cu toate acestea, din cauza condițiilor tehnice inadecvate ale școlilor și din cauza trainingurilor și seminarelor „târzii" pentru profesori despre ceea ce implică utilizarea TIC în educație, procesul este dificil de susținut și nu oferă beneficii specifice, deși tocmai utilizarea tehnologiei informației este cea care determină necesitatea integrării conținuturilor pentru alfabetizarea media în programele educaționale.

Instrumente de evaluare a analfabetismului funcţional, la nivel naţional

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) este un studiu internațional comparativ al capacității de citire a elevilor de nouă și zece ani. Se concentrează pe trei aspecte referitoare la lectură:

- procesul de înțelegere;

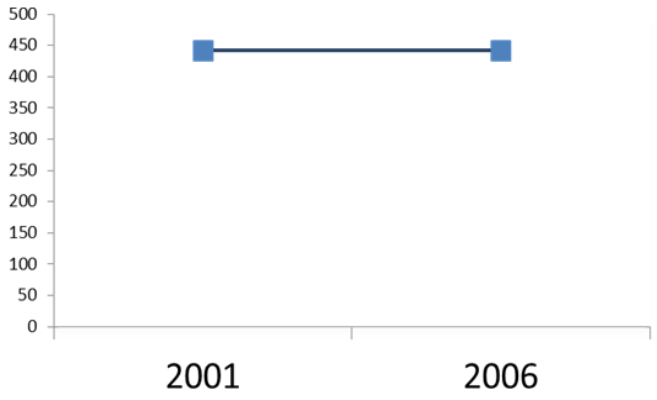
- scopurile lecturii;

- obiceiurile de lectură și atitudinile față de lectură.

Din chestionarele pentru elevi, părinți, profesori și directori, se observă informații cu privire la modul în care mediul cultural, practica didactică, scopurile conturate în programa disciplinelor, precum și managementul educațional influențează rezultatele elevilor.

Asociația Internațională pentru Evaluare Educațională gestionează organizarea și realizarea acestui studiu. Expertiza și gestionarea acestui studiu este realizată de Centrul Internațional de Studii (ISC) de la Colegiul Boston. ISC lucrează împreună cu Secretariatul IEA din Țările de Jos, Centrul IEA pentru cercetare și prelucrare a datelor din Germania, Centrul de Statistică din Canada, Fundația Națională pentru Cercetare Educațională din Anglia și Țara Galilor (NFER) și Serviciul de Testare Educațională din Statele Unite ale Americii. America. Republica Macedonia a participat la: PIRLS 2001 și PIRLS 2006.

PIRLS (Studiul Progresului la Citirea Literaturii Străine)

TIMSS (Organizație de monitorizare)

Învățământul primar și secundar în Republica Macedonia de Nord este obligatoriu pentru toți elevii. Este gratuit și accesibil în mod egal tuturor. Constituția (articolul 45 din 17.11.1991) permite cetățenilor să înființeze instituții private de învățământ la toate nivelurile, cu excepția școlii primare. Ministerul Educației și Științei este responsabil pentru politica națională în domeniul educației, inclusiv deciziile financiare, administrarea instituțiilor de stat și stabilirea și monitorizarea legilor și reglementărilor în domeniul educației. În cadrul Ministerului Educației și Științei mai multe entități separate îndeplinesc sarcinile Ministerului.

Unul dintre aceste structuri este Biroul pentru Dezvoltarea Educației (BDE), organizație care se ocupă de programele și schema de dezvoltare a muncii pentru școlile primare, precum și disciplinele generale din școlile secundare. BDE oferă, de asemenea, sprijin profesional pentru îmbunătățirea

școlii, dezvoltarea profesională a personalului școlii și acreditarea furnizorilor de formare a profesorilor. Centrul de Educație și Formare Profesională este responsabil pentru elaborarea curriculumului pentru școlile profesionale. Centrul Național de Examinare este responsabil pentru evaluarea externă a performanțelor elevilor în învățământul primar și gimnazial, precum și examenele de pregătire și certificare pentru directorii de școală și un examen de acreditare pentru profesorii din școlile primare și gimnaziale.

Inspectoratul Educațional de Stat supraveghează chestiunile legale și de reglementare la toate nivelurile de învățământ și monitorizează și evaluează calitatea școlilor. Serviciul Pedagogic inspectează și aprobă programele, manualele și proiectele implementate în învățământul primar și gimnazial. Ca țară în tranziție, Republica Macedonia de Nord a lucrat pentru descentralizarea sistemului său de învățământ și pentru îmbunătățirea calității, egalității de șanse și eficienței. Scopul descentralizării este de a transfera municipalităților responsabilitatea pentru angajarea profesorilor, deciziile de salarizare și întreținerea școlii. Sistemul de învățământ din Macedonia de Nord cuprinde învățământ preșcolar, primar, secundar și superior. Învățământul primar și secundar sunt obligatorii. Învățământul preșcolar este opțional și este destinat copiilor de la 7 luni la 5 ani. Copiii încep școala aproximativ la vârsta de 5 ani și jumătate. Învățământul primar durează nouă ani și este pentru elevii cu vârste cuprinse între 6 și 15 ani. Învățământul primar include învățământul general pentru clasele 1-5 și predarea disciplinelor pentru clasele 6-9. Învățământul secundar include școlile academice generale; școlile profesionale de doi, trei și patru ani; și școlile de artă de patru ani (de desen, muzică sau balet). Studenții care aleg studii medii de patru ani susțin de obicei examenele de stat *Matura* și își continuă studiile la o universitate. Limba oficială în Republica Macedonia de Nord este macedoneana. Cu toate acestea, toate grupurile naționale din Macedonia au dreptul la învățământ primar și secundar în limba lor maternă. În școlile primare, instrucțiunile sunt oferite în macedoneană, albaneză, turcă și sârbă, în timp ce în școlile secundare, acestea sunt în macedoneană, albaneză și turcă. Studenții etnici albanezi au, de asemenea, dreptul la educație în limba albaneză în unele departamente la nivel universitar.

Utilizarea şi impactul TIMSS

Participarea la TIMSS a avut următoarele efecte asupra educației din Macedonia de Nord:

• Conștientizarea rezultatelor scăzute ale studenților macedoneni la matematică, știință și alfabetizare lingvistică;

• Conștientizarea necesității de evaluare externă a performanței elevilor;

• Începerea învățământului obligatoriu la vârsta de 6 ani și programa de limbi străine pentru clasa I;

• Introducerea unei noi discipline, științele naturii, care este obligatorie pentru clasele 1-6;

• Implementarea curriculumului Cambridge pentru matematică, chimie, fizică, biologie și științe naturale în învățământul primar;

• Mai mult accent la geografie pe partea fizică versus economie;

• Introducerea unei abordări de învățare bazată pe proiecte;

• Dezvoltarea standardelor de evaluare și a criteriilor de notare.

Curriculumul de matematică în clasele primare și secundare inferioare

Curriculumul de matematică pentru clasele 1-9 a fost format între 2014 și 2016. Republica Macedonia de Nord utilizează Curriculumul de evaluare internațională Cambridge, adaptat pentru studenții macedoneni de către Biroul pentru Dezvoltarea Educației. Acest cadru curricular oferă un set cuprinzător de obiective de învățare progresivă pentru matematică pentru clasele 1-9. Obiectivele detaliază ceea ce elevii ar trebui să știe sau să poată face în fiecare clasă. Ele oferă o structură pentru predare și învățare, precum și o referință în raport cu care pot fi verificate capacitatea și înțelegerea elevilor. În școlile primare, matematica se predă 5 ore pe săptămână, sau 180 de ore pe an, pentru clasele 1-6. Pentru clasele 7-9, se predă 4 ore pe săptămână, sau 144 de ore pe an. Orele la matematică reprezintă 13 până la 21% din timpul total de instruire, în funcție de clasă.

Curriculumul Cambridge se bazează pe valorile Universității din Cambridge și pe cele mai bune practici în școli. Este dedicat dezvoltării cursanților care sunt încrezători, responsabili, inovatori și implicați. Fiecare parte a curriculumului este conceput pentru a implica studenții într-o călătorie de învățare activă și creativă.

Curriculumul de științe în clasele primare și secundare inferioare

Curriculumul de științe nu a fost integrat în învățământul primar, ci este prezentat printr-un program separat de științe ale naturii, cu 2 ore de predare pe săptămână, sau 72 de ore pe an, în clasele 1-6 ale școlii primare (aproximativ 10 la sută din timpul total de instruire). Anexa 1 prezintă alocarea orelor de predare pentru științe în clasele a 6-a până la a 9-a din școala primară.

Studii recente despre analfabetismul funcțional

Educația ar trebui să producă tineri care să se implice în societate, să aibă suficiente cunoștințe și abilități și să fie competitivi pe piața muncii din țara noastră și din lume. Ei trebuie să fie pregătiți pentru viața într-o societate modernă, folosind cunoștințele aplicabile și abilitățile dobândite, deci competențe de citire și schimb de informații. Mai mult decât atât, tinerii în societatea modernă, se așteaptă să fie pregătiți pentru a rezolva provocările noilor situații și a celor nefamiliare, spre deosebire

de simpla reproducere a cunoștințelor memorate. Generațiile care acum sunt educate vor fi cetățeni ai UE și de aceea este important să știm care sunt tendințele lumii și măsura în care tinerii sunt educați pentru viitor. Pregătirea pentru viitor indică măsura în care sistemul de învățământ sprijină dezvoltarea economiei și a societății și prezintă un raport de referință privind calitatea educației. Aceasta reprezintă un instrument oficial pentru măsurarea unor indicatori UE.

Rata analfabetismului funcțional în Macedonia de Nord

PISA 2015

Testul PISA 2015 s-a concentrat pe știință, citire, matematică și rezolvare de probleme ca domenii secundare de evaluare. PISA 2015 a inclus și o evaluare a alfabetizării financiare a tinerilor, care era opțională pentru țări și economii.

La testul PISA 2000, din 41 de țări participante la studiu, la înțelegerea unui text citit și la alfabetizarea matematică, ne-am aflat pe locul 38, iar la alfabetizare în științe pe locul 36. La testul PISA 2015, din 72 de țări care au participat la studiul pentru înțelegerea citirii și alfabetizarea în științele naturii, ne-am clasat pe locul 69, iar la alfabetizarea matematică, Macedonia s-a clasat pe locul 68. Aceste rezultate sunt devastatoare și un astfel de rating este și mai rău și face situația catastrofală atunci când rezultatele sunt comparate cu alte țări. Aceste rezultate arată că sistemul educațional, cu care se experimentează de mult timp, nu numai că nu a reușit să îmbunătățească procesul de învățare, dar a și regresat, iar rezultatele față de anul 2000 arată o scădere continuă a calității educației, ceea ce a dus la creșterea numărului de elevi analfabeți funcțional care ajung să fie cetățeni analfabeți funcțional activi în societate.

Pe lângă toate aceste rezultate devastatoare, este necesar de menționat că în Macedonia avem un număr de 7.000 de persoane care citesc cu regularitate. Aceasta arată că doar un număr mic din populația din țara noastră are obiceiul de a citi și a termina o carte și că cei mai mulți dintre ei, adică ceilalți două milioane de cetățeni, nu au citit nicio carte de când au părăsit școala, de aici și exemplul care nu contribuie deloc la creșterea și educația corectă a copiilor lor. Dacă la aceasta se adaugă faptul că în aproape toate orașele din Macedonia, cu excepția Skopje, nu există nicio librărie în care să poți cumpăra ficțiune sau literatură, situația devine extrem de rea.

Conform estimărilor studiului PISA, studenții din Macedonia sunt cu aproximativ trei ani de școală în urmă față de colegii lor din țările OCDE. Un rezultat obișnuit de 30 de puncte pe scara PISA corespunde educației elevilor dintr-un an școlar. În funcție de abilități, aspectul acestei părți a Balcanilor este după cum urmează:

Alfabetizare matematică: Slovenia se află pe locul 14, Croația pe locul 41, Muntenegru pe 54, Macedonia pe 69 și Kosovo pe 71.

Citire: Slovenia este pe locul 14, Croația pe locul 31, Muntenegru pe locul 55, Macedonia de Nord pe locul 70 și Kosovo pe locul 72.

Alfabetizare științifică: Slovenia se află pe locul 13, Croația pe locul 37, Muntenegru pe locul 62, Macedonia de Nord pe locul 70 și Kosovo pe locul 71.

Realizările elevilor din Republica Macedonia la PISA 2015 în toate cele trei domenii sunt mai mici decât cele de la PISA 2000. În tabelul următor sunt prezentate rezultatele elevilor din țara noastră în cele două cicluri de evaluare la care am participat până acum.

Tabelul 2: Realizări medii ale studenților din Republica Macedonia de Nord pe ciclu de evaluare

	Știință	Citire	Matematică
PISA 2000	401	373	381
PISA 2015	384	352	371
Diferența	-14	-21	-10

Performanța medie a elevilor din țara noastră la știință la PISA 2015, la școlile situate în orașe este de 382, iar la sate 370. Realizările fetelor la știință sunt de 394 și sunt mai mari decât ale băieților, care sunt de doar 374. Elevii care au frecventat grădinița mai mult de doi ani au obținut rezultate mai mari decât cei care nu au frecventat grădinița sau au urmat-o doar un an.

Realizările elevilor la testul PISA 2015 sunt măsurate în funcție de cele șase niveluri de competență la fiecare materie (unde nivelul 1 este cel mai scăzut și nivelul 6 este cel mai înalt), precum și la testele PISA anterioare.

Tabelul 3: Realizările elevilor din Republica Macedonia de Nord pe niveluri și pe domenii

Nivel	Rezultate Știință %		Rezultate Matematică %		Rezultate Citire %	
	Media OCDE	Macedonia de Nord	Media OCDE	Macedonia de Nord	Media OCDE	Macedonia de Nord
6	1.1	0	2.3	0.2	1.1	0
5	6.7	0.2	8.4	0.7	7.2	0.2
4	19	2	18.6	3.1	20.5	1.7
3	27.2	10.3	24.8	8.6	27.9	8.1
2	24.8	24.2	22.5	17.3	23.2	19.3
1	21.2	62.9	23.4	70.2	20.1	70.7

Cel mai mare procent de elevi din țara noastră sunt sub sau la nivelul 1. Până la 62,9% dintre elevii din țara noastră la științe sunt sub sau la nivelul 1, iar la matematică și citire procentul este mai mare (aproximativ 70%), în timp ce media OCDE la toate cele trei domenii este mult mai mică, adică

este de aproximativ 20%. Nivelul 5 și 6 la științe și la lectură au ajuns la doar 0,2% dintre elevii din țara noastră, iar la matematică la 0,9%. Media OCDE este mult mai mare, pentru știință este de 7,7%, pentru citire 8,3%, iar pentru matematică 10,7%. Pentru detalii, *Raportul pentru fiecare domeniu* descrie mai detaliat ce înseamnă și ce acoperă fiecare.

PISA 2018

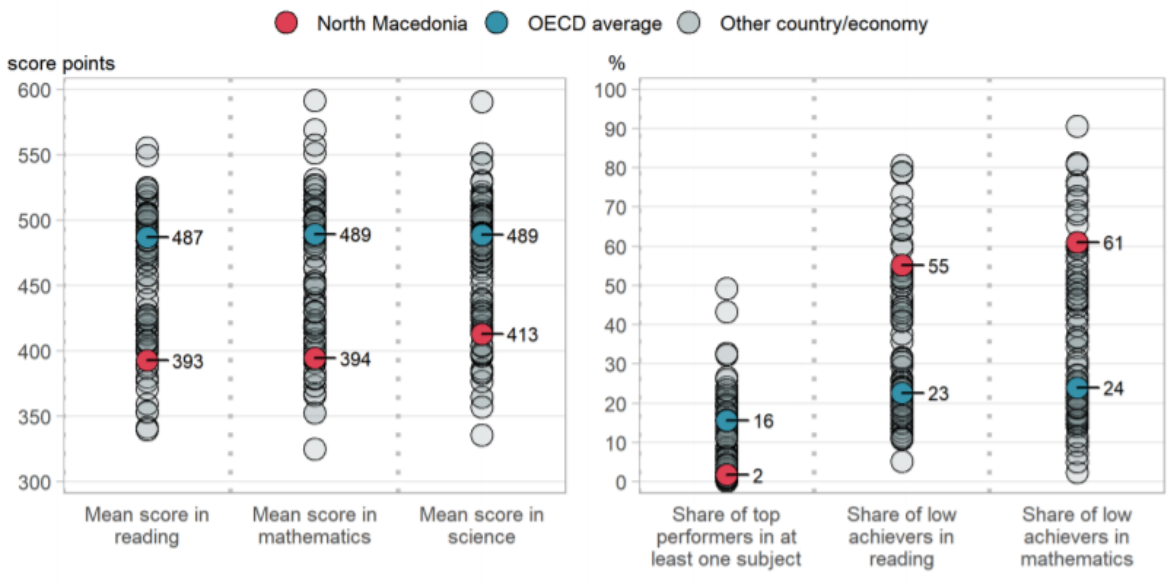
Programul pentru evaluarea internațională a studenților (PISA) este un sondaj trienal adresat studenților de 15 ani, care evaluează măsura în care aceștia au dobândit cunoștințele și abilitățile cheie esențiale pentru participarea deplină în societate. Evaluarea se concentrează pe competența în citire, matematică, știință și un domeniu inovator (în 2018, domeniul inovator era competența globală) și pe bunăstarea elevilor.

Elevii din Macedonia de Nord au obținut scoruri mai mici decât media OCDE la citire, matematică și științe. Comparativ cu media OCDE, o proporție mai mică din elevii din Macedonia de Nord au avut performanțe la cele mai înalte niveluri de competență (nivel 5 sau 6) la cel puțin o materie; în același timp, o proporție mai mică de elevi au atins un nivel minim de competență (nivel 2 sau mai mare) la cel puțin o materie.

Care este nivelul elevilor la lectură:

• În Macedonia de Nord, 45% dintre elevi au atins cel puțin nivelul 2 de competență la citire (media OCDE: 77%). Acești elevi pot identifica ideea principală într-un text de lungime moderată, pot găsi informații bazate pe criterii explicite, deși uneori complexe și pot reflecta asupra scopului și formei textelor atunci când li se atrage în mod explicit atenția spre acest lucru.

• Un procent neglijabil de elevi din Macedonia de Nord au avut cele mai bune performanțe la citire, ceea ce înseamnă că au atins nivelul 5 sau 6 la testul de citire PISA (media OCDE: 9%). La aceste niveluri, elevii își pot forma o înțelegere completă și detaliată a unui text al cărui conținut sau formă nu sunt familiare și să se ocupe de concepte care sunt contrare așteptărilor. În 20 de sisteme de

învățământ, inclusiv cele din 15 țări OCDE, mai mult de 10% dintre elevii de 15 ani au avut performanțe superioare.

Care este nivelul elevilor la matematică:

• Aproximativ 39% din elevii din Macedonia de Nord au atins nivelul 2 sau mai mult la matematică (media OCDE: 76%). Acești elevi pot interpreta și recunoaște, fără instrucțiuni directe, modul în care o situație (simplă) poate fi reprezentată matematic (de exemplu, compararea distanței totale pe două rute alternative sau conversia prețurilor într-o monedă diferită). Ponderea elevilor de 15 ani care au atins niveluri minime de competență la matematică (nivelul 2 sau mai ridicat) a variat foarte mult – de la 98% în Beijing, Shanghai, Jiangsu și Zhejiang (China) la 2% în Zambia, care a participat la Evaluarea PISA pentru dezvoltare în 2017. În medie, în țările OCDE, 76% dintre studenți au obținut cel puțin nivelul 2 de competență în matematică.

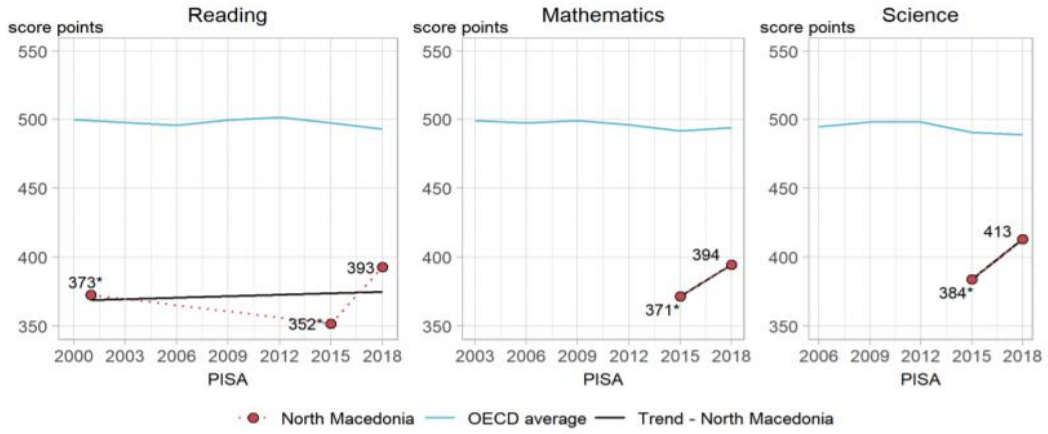
• În Macedonia de Nord, 1% dintre elevi a obținut scoruri la nivelul 5 sau mai mult la matematică (media OCDE: 11%). Șase țări și economii asiatice au avut cea mai mare pondere de elevi care au reușit această performanță: Beijing, Shanghai, Jiangsu și Zhejiang (China) (44%), Singapore (37%), Hong Kong (China) (29%), Macao (China) (28%), China Taipei (23%) și Coreea (21%). Acești elevi pot modela matematic situații complexe și pot selecta, compara și evalua strategiile adecvate de rezolvare a problemelor.

Care este nivelul elevilor la știință:

• Aproximativ 51% dintre elevii din Macedonia de Nord au atins nivelul 2 sau mai ridicat la știință (media OCDE: 78%). Acești elevi pot oferi posibile explicații în contexte familiare sau pot trage concluzii pe baza unor investigații simple.

• În Macedonia de Nord, 1% dintre elevi aveau performanțe de top în domeniul științei, ceea ce înseamnă că erau competenți la nivelul 5 sau 6 (media OCDE: 7%). Acești elevi își pot aplica în mod creativ și autonom cunoștințele despre știință într-o mare varietate de situații, inclusiv în cele nefamiliare.

Figure 2. Trends in performance in reading, mathematics and science

• Elevii din Republica Macedonia de Nord și-au îmbunătățit semnificativ rezultatele la toate cele trei discipline după testele din 2015. În timp ce performanța este încă semnificativ sub media OCDE la citire, matematică și științe, procentul celor cu performanțe slabe la fiecare materie a scăzut cu cel puțin nouă puncte procentuale. Au fost observate îmbunătățiri în întreaga distribuție a performanței, deoarece elevii cu cele mai slabe și mai mari performanțe și-au îmbunătățit competențele între 2015 și 2018. Elevii cu cele mai mari și mai slabe performanțe la matematică au înregistrat îmbunătățiri similare ale performanței, în timp ce elevii cu cele mai mari performanțe la științe s-au îmbunătățit semnificativ mai mult decât cei mai slabi elevi.

• Macedonia de Nord a participat, de asemenea, la evaluarea lecturii în cadrul PISA 2000; dacă aceste rezultate ar fi luate în considerare, performanța medie de citire din Macedonia de Nord ar fi clasificată drept stabilă.

Figure 3. Differences in performance related to personal characteristics

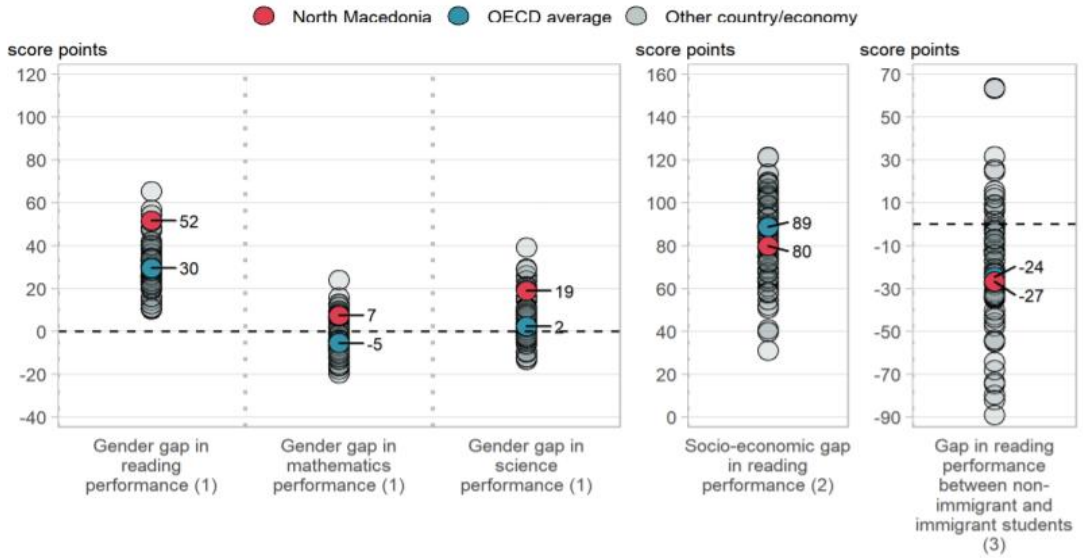
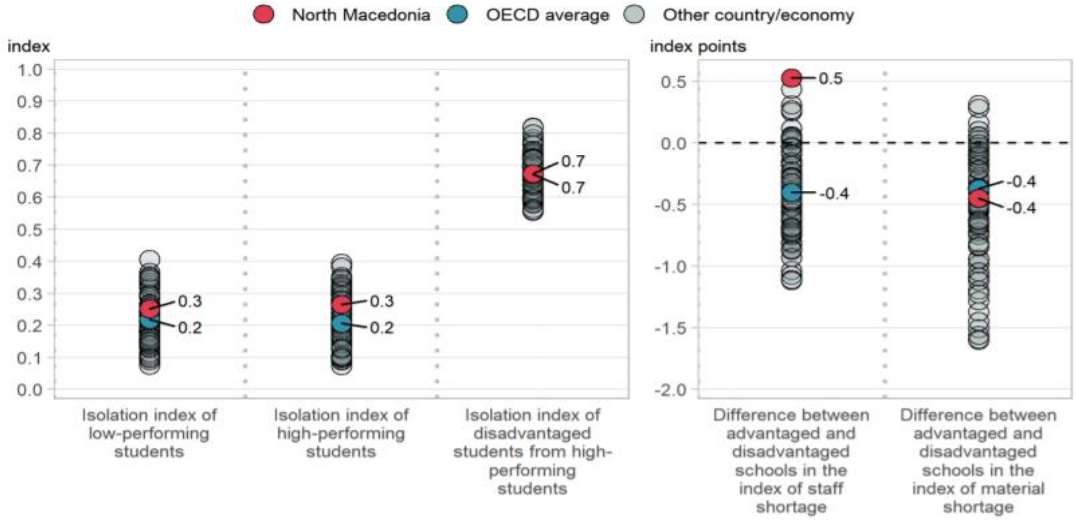

Figure 4. School segregation, and gap in material and staff shortage between advantaged and disadvantaged schools

Directorii de școli din Macedonia de Nord au raportat o lipsă mai mică de personal, dar o mai mare lipsă de materiale decât media OCDE; iar directorii școlilor defavorizate au raportat mai rar lipsa de personal decât directorii școlilor avantajate. În Macedonia de Nord, 2% dintre elevii înscriși într-o școală defavorizată și 5% dintre elevii înscriși într-o școală avantajată frecventează o școală al cărei director a raportat că capacitatea școlii de a oferi instruire este împiedicată cel puțin într-o oarecare măsură de lipsa de personal de predare. În medie, în țările OCDE, 34% dintre elevii din școlile defavorizate și 18% dintre elevii din școlile avantajate frecventează o astfel de școală.

• Conform directorilor de școli din Macedonia de Nord, 39% dintre profesorii din școlile avantajate și 68% dintre profesorii din școlile dezavantajate sunt „complet calificați”. Proporția profesorilor cu cel puțin un master este mai mare în școlile avantajate decât în școlile dezavantajate.

• Mulți elevi, în special elevii defavorizați, au ambiții mai mici decât s-ar fi așteptat, având în vedere rezultatele lor academice. În Macedonia de Nord, aproximativ unul din șapte elevi dezavantajați cu rezultate înalte – dar 1 din 20 de elevi avantajați cu rezultate înalte – nu se așteaptă să finalizeze învățământul terțiar.

Echitate legată de gen

• În Macedonia de Nord, fetele au obținut scoruri mai mari cu șapte puncte decât băieții, la matematică. În țările OCDE, băieții au depășit fetele cu cinci puncte. În timp ce fetele au depășit ușor băieții la știință (cu două puncte de scor) în medie în țările OCDE la PISA 2018, în Macedonia de Nord fetele au depășit băieții la știință cu 19 puncte de scor.

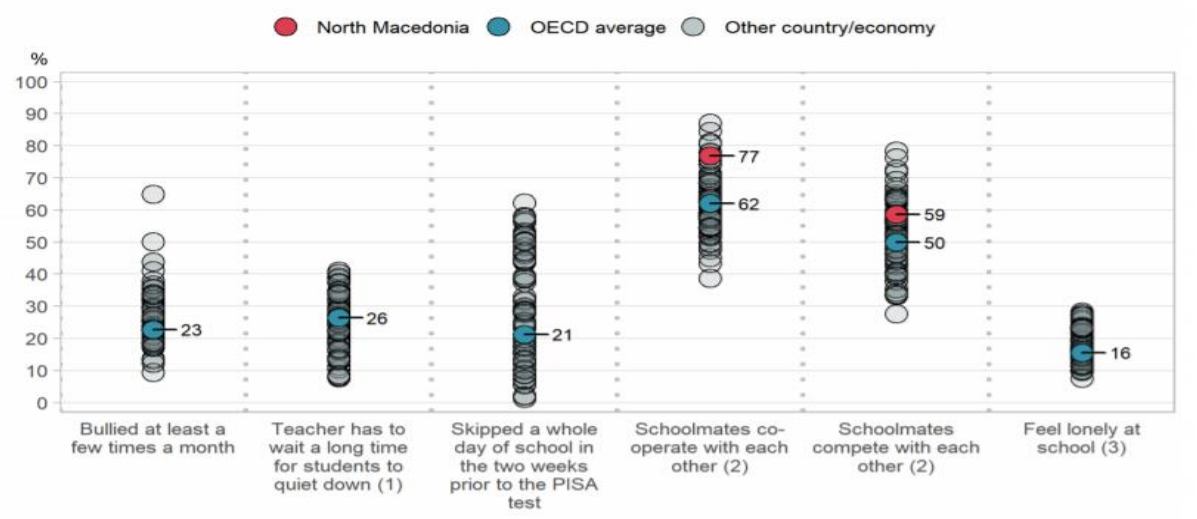
Printre elevii cu performanțe înalte la matematică sau științe, unul din șapte băieți din Macedonia de Nord se așteaptă să lucreze ca inginer sau profesionist în știință la vârsta de 30 de ani, în

timp ce una din cinci fete se așteaptă să facă acest lucru (diferența nu este semnificativă statistic). Una din șapte fete cu performanțe înalte se așteaptă să lucreze în profesii legate de sănătate, în timp ce mai puțin de unul din zece băieți cu performanțe înalte se așteaptă să facă acest lucru (diferența nu este semnificativă statistic). Aproximativ 10% dintre băieți și 3% dintre fete din Macedonia de Nord se așteaptă să lucreze în profesii legate de TIC.

Cum este atmosfera în școlile din Macedonia de Nord?

• În Macedonia de Nord, 77% dintre elevi au raportat că colegii lor de școală cooperează între ei (media OCDE: 62%) și 59% au raportat că aceștia concurează între ei (media OCDE: 50%).

Figure 5. School climate

Cum se raportează elevii din Macedonia la viața lor și la învățare?

• În Macedonia de Nord, 81% dintre elevi (media OCDE: 67%) au declarat că sunt mulțumiți de viața lor (elevi care au raportat între 7 și 10 pe scara de 10 puncte de satisfacție de viață).

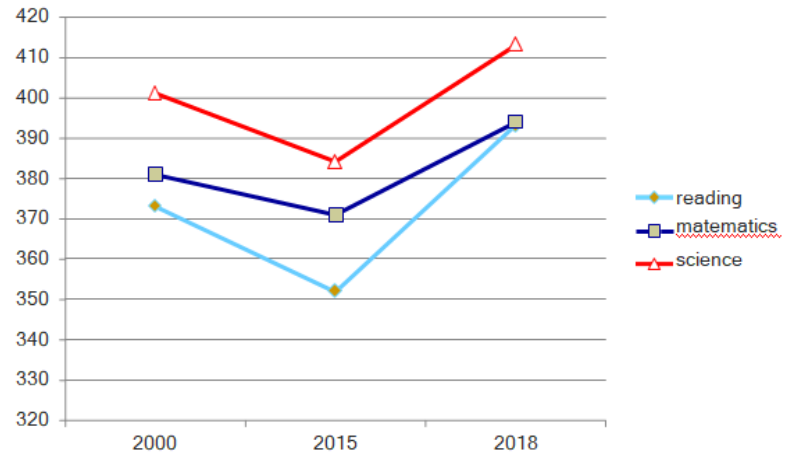
• Aproximativ 94% dintre elevii din Macedonia de Nord au declarat că se simt uneori sau întotdeauna fericiți și aproximativ 4% dintre elevi au raportat că se simt mereu triști. În majoritatea țărilor și economiilor, elevii au avut mai multe șanse să raporteze sentimente pozitive atunci când au raportat un sentiment mai puternic de apartenență la școală și o mai mare cooperare între elevi și au avut mai multe șanse să exprime tristețe atunci când au fost hărțuiți des.

• În Macedonia de Nord, 90% dintre elevi au fost de acord sau profund de acord că pot găsi, de obicei, o cale de ieșire din situații dificile (media OCDE: 84%), iar 51% au fost de acord sau au fost ferm de acord că, atunci când eșuează, își fac griji pentru ceea ce alții gândesc despre ei (media OCDE: 56% dintre elevi). În aproape fiecare sistem de învățământ, inclusiv în Macedonia de Nord, fetele și-au exprimat o teamă mai mare de eșec decât băieții, iar această diferență de gen a fost considerabil mai mare în rândul elevilor cu performanțe superioare.

• Majoritatea studenților din țările OCDE au o mentalitate de creștere (au fost în dezacord sau în dezacord puternic cu afirmația „Inteligența ta este ceva ce nu îl poți schimba foarte mult"). În Macedonia de Nord, 24% dintre elevi au o mentalitate de creștere.

PISA (Programe for International Studen Assessment)

PISA Plus2000
PISA 2015
PISA 2018
PISA 2021

Cauzele analfabetismului funcţional

Țara a implementat, până acum, multe programe pentru dezvoltarea profesorilor, dar există date limitate despre eficacitatea acestora. Prin lege, Biroul pentru Dezvoltarea Educației este responsabil pentru formarea continuă. BED are mandatul de a evalua nevoile de formare ale profesorilor, de a organiza și de a oferi această formare. În plus, BED oferă monitorizare continuă și sprijin pentru implementarea reformelor în școli.

Capacitățile și bugetul pentru acest tip de sprijin sunt limitate în ceea ce privește personalul și fondurile alocate de Minister. Astfel de activități sunt, prin urmare, în mare măsură sprijinite de donatori. Reforma recentă susținută de Proiectul de Modernizare a Educației Băncii Mondiale a introdus un model de formare continuă care a separat această funcție de BED și a externalizat-o către furnizori privați. BED a primit mandatul de a sprijini școlile în evaluarea nevoilor de formare ca parte a procesului de autoevaluare a școlii și, pe baza acestor nevoi, organizează externalizarea programelor de formare. Rapoartele și evaluările acestui model evidențiază provocările legate de capacitatea slabă a furnizorilor de a oferi instruire de calitate și procesul de autoevaluare a cadrelor didactice care este orientat către propriile nevoi profesionale, care nu se potrivesc neapărat cu nevoile educaționale (de exemplu, profesorii aleg adesea cursuri de IT sau engleză).

Pentru a rezolva acest decalaj, BED și-a păstrat în continuare responsabilitatea pentru formarea națională obligatorie, proces definit și decis de Ministerul Educației și Științei, în conformitate cu nevoia țării de creștere a calității educației. Nu există un sistem de măsurare a eficacității acestor cursuri sau de corelare a acestora cu rezultatele evaluărilor naționale, externe sau internaționale

(TIMSS, PIRLS și PISA). BED are, de asemenea, unități regionale cu mandat de a oferi sprijin școlilor din regiunile respective. Unele regiuni și unele limbi nu sunt acoperite în mod adecvat, ceea ce duce la lipsa oricărui sprijin pentru profesorii din aceste regiuni.

Amenințări

Când se descriu sau se traduc astfel de rezultate și limitări în definirea alfabetizării funcționale sau analfabetismului, prezența acestora în societatea noastră și procesele sociale care se desfășoară devin clare, precum și unele dintre motivele care conduc la analfabetism funcțional. Repetând încă o dată, alfabetizarea este definită ca un concept care implică cunoștințe, abilități și valori ce îi permit individului să-și controleze propria viață într-o manieră de calitate, să îndeplinească îndatoriri civice de bază și să rezolve diverse probleme la locul de muncă, în familie și în viața socială, în general.

Rezultatele arată că analfabetismul funcțional în Macedonia acoperă aproape 75 la sută dintre elevi, 99 la sută din populație nu citește și nu își îmbunătățește abilitățile, iar analfabetismul mediatic este mare și este la același nivel cu cel din Turcia, însemnând că individual, cel mai mare număr de cetățeni ai Macedoniei nu au cunoștințe, abilități sau valori care să le permită să-și controleze propria viață într-o manieră de calitate - cu alte cuvinte, pot fi ușor manipulați, exploatați și marginalizați. Această stare a populației este unul dintre motivele principale ale divizării societății din ultimii douăzeci de ani.

Tocmai aceasta este situația, una în care majoritatea populației nu dispune de cunoștințele, aptitudinile și valorile necesare pentru a-și controla viața și de a construi un trai calitativ, îndeplinindu-și îndatoririle civice de bază. Această inactivitate socială a dus la o situație în care statul este considerat proprietatea partidului de guvernare, iar instituțiile statului sunt prizoniere politic. Doar într-o societate în care oamenii sunt analfabeți funcțional există o lipsă de interes față de situațiile care sunt departe de a fi normale, iar anormalitatea devine încet, dar sigur, normalitate. Numai în astfel de societăți, în care cei alfabetizați sunt de fapt analfabeți, este posibil să se creeze sisteme totalitare și o singură persoană să creeze un viitor pentru toți ceilalți – unii câștigă și duc o viață confortabilă, iar masele sunt doar un aparat de vot sau protest, după caz.

Dacă toate acestea se adaugă la ultima parte a definiției alfabetizării, cunoașterea și capacitatea de a rezolva diferite probleme la locul de muncă, familie sau societate în general, cauzele devin mai clare, sau măcar o parte din ele - de ce este posibil ca indivizii care consideră statul și instituțiile ca fiind ale lor, să își poată apăra interesele și bogăția, fără a produce o reacție din partea societății, o situație ce durează de câteva decenii.

Această stare de analfabetism funcțional permite oamenilor să experimenteze apatie, dezinteres, frică, care facilitează formarea de slujitori și lingușitori, așa-numitul efect de "floarea-soarelui", în fiecare sferă a vieții sociale. Zicala „Analfabeții fac o țară puternică" nu este deloc fără sens.

Măsuri contra analfabetismului funcţional aplicate până în prezent

În 2008, Ministerul Educației și Științei din Macedonia (MoES) a început să abordeze problema rezultatelor scăzute ale studenților la evaluările internaționale. A fost întreprinsă o analiză amănunțită a posibililor factori, cum ar fi revizuirea curriculumului și revizuirea practicii de predare, și au fost găsite deficiențe în ambele aspecte. În același timp, MES cu sprijinul donatorilor a încercat să definească un sistem național de formare continuă a profesorilor. Au fost implementate puține modele diferite cu dovezi limitate de eficacitate (impact asupra rezultatelor elevilor). Decizia a fost de a începe cu un nou program de formare a profesorilor, adaptat pentru a include aspecte ale predării de calcul și alfabetizare, care abordează deficiențele constatate în rezultatele PIRLS și TIMSS ale țării și în curriculumul național, precum și abordări eficiente care îi ajută pe profesori să dobândească cunoștințele și abilitățile necesare, ducând la instruirea profesorului și îmbunătățirea învățării elevilor. Au avut prioritate cadrele didactice din ciclul I de învățământ primar (clasele 1-3).

Obiectivele noului Program de Educare a Profesorilor au fost:

- Să ajute profesorii să înțeleagă importanța instruirii lor de calitate la matematică și citire;

- Să sprijine profesorii în dobândirea de cunoștințe și abilități pentru implementarea instruirii la matematică și a instruirii de alfabetizare și să stabilească abordări eficiente și durabile pentru dezvoltarea profesională a profesorilor;

- Îmbunătățirea rezultatelor studenților în calcul și alfabetizare timpurie;

- Îmbunătățirea rezultatelor studenților în viitoarele evaluări internaționale (TIMSS și PIRLS).

Noul Program de Formare a Profesorilor se bazează pe cercetarea privind reforma educațională care necesită abilități și capacități îmbunătățite atât a profesorilor, cât și a sistemului educațional. Prin urmare, strategia principală a Programului este axată pe construirea capacității de la bază pentru a stimula schimbarea sistemului pe termen lung prin schimbarea practicii profesorilor, iar de sus, prin deciziile Ministerului Educației și Educației, de a adopta un model diferit de dezvoltare profesională, de a pregăti toți profesorii din țară în noul program și de a instrui consilierii BED în sprijinirea implementării noului program de formare a profesorilor. Strategia se bazează pe un model de schimbare conform căruia profesorii își definesc succesul în ceea ce privește învățarea elevilor:

- Profesorilor li se oferă oportunități de formare pentru a dobândi noi cunoștințe și abilități și pentru a îmbunătății instruirea acestora;

- Accentul este pus pe aplicarea cunoștințelor și abilităților nou dobândite ca o condiție prealabilă cheie pentru inițierea procesului de îmbunătățire continuă;

- Numai atunci când/dacă profesorii văd schimbări în învățarea și rezultatele elevilor, aceasta se traduce prin schimbarea atitudinilor și convingerilor lor.

Strategia a fost implementată în cadrul următoarelor etape:

I. Faza de pregătire (2008-2009): concentrată pe obținerea unei mai bune înțelegeri a factorilor de influență:

- Revizuirea curriculumului național de matematică și alfabetizare (5) și revizuirea practicii didactice;

- Identificarea celor mai bune practici internaționale ale programelor de formare a profesorilor în două discipline: matematică și limbă. „Thinking Mathematics in Early Grades" – elaborat de Federația Americană a Profesorilor (AFT) a fost selectat ca fiind cel mai potrivit pentru utilizare în țară; iar pentru limbaj, programul de formare a profesorilor a fost dezvoltat de Nancy Clair, Jan Westrick, Miske Witts & Associates (8);

- Elaborarea manualelor profesorului - au fost elaborate și distribuite tuturor cadrelor didactice manuale pentru profesori atât pentru matematică, cât și pentru lectură;

- Au fost efectuate studii de referinţă bazate pe principiile şi conţinutul noilor programe de formare a profesorilor de matematică şi lectură pentru a măsura situaţia iniţială atât a cunoştinţelor profesorilor din clasele timpurii, cât şi a rezultatelor elevilor din clasa a IV-a;

II. Faza de implementare (2009- în curs) sau formarea propriu-zisă a profesorilor și dezvoltarea unui model de dezvoltare și sprijin profesional al profesorilor:

1. Selectarea formatorilor naționali (NT) – printr-un anunț public, BED a selectat 50 de formatori naționali pentru fiecare componentă, calcul și citire. Obiectivele au fost de a selecta profesori motivați și experimentați din întreaga țară și de a asigura reprezentarea regională și lingvistică (macedoneană și albaneză). Pentru fiecare componentă au fost alocați 15 consilieri BED;

2. Instruirea formatorilor naționali și a consilierilor BED;

3. Diseminarea formării cadrelor didactice în toate școlile primare:

Faza 1 – Formatorii naționali i-au instruit pe toți profesorii din clasele timpurii din școlile lor, atât în matematică, cât și în citire.

Faza 2 – Formatorii naționali i-au instruit pe toți profesorii din clasele timpurii dintr-o școală învecinată atât în matematică, cât și în citire.

Faza 3- Formatorii naționali au pregătit profesori (formatori școlari) în 60 de școli primare noi din regiuni care nu erau acoperite anterior. Modelul în cascadă - În această fază, în scopul asigurării unui sprijin mai eficient și de calitate profesorilor și diseminarea instruirii

către mai multe școli și profesori, a fost introdus modelul în cascadă de formare a cadrelor didactice. Doi profesori din fiecare dintre aceste 60 de școli primare au fost instruiți ca formatori școlari, iar apoi, cu sprijinul consilierilor BED, au diseminat instruirea tuturor celorlalți profesori din școlile lor.

Faza 4- NT a pregătit formatori școlari în 64 de școli primare, iar apoi formatorii școlari au format toți ceilalți profesori din școlile lor. În fiecare fază, profesorii formați primesc sprijin și feedback continuu cu privire la calitatea noilor concepte aplicate de la formatorii naționali, formatorii școlari și consilierii BED.

4. Certificarea profesorilor – a fost văzută ca un pas important pentru asigurarea unei aplicări semnificative a Programului. Deși anterior certificarea se baza pe finalizarea formării, acest program a extins domeniul de aplicare prin introducerea unor criterii pentru furnizarea dovezilor de aplicare (a se vedea anexa B).

5. Instruirea consilierilor BED pentru a oferi suport de calitate cadrelor didactice și a monitoriza implementarea Programului - consultanții internaționali au dezvoltat un instrument de fidelitate și consilierii BED au fost instruiți cu privire la utilizarea acestuia.

6. Formarea cadrelor didactice universitare de la patru facultăți de formare a cadrelor didactice și încorporarea noilor programe în studiile lor.

Nu contează unde suntem astăzi, ci cum putem fi mai buni mâine.

Reforme în învățământul primar – să încurajeze elevii să gândească critic, să rezolve probleme, să aplice cunoștințele în situații reale, să întărească activitățile extrașcolare, elevii să petreacă mai mult timp în școală, să se concentreze pe învățarea a mai puține materii și, bineînțeles, să ofere educație incluzivă.

Bibliografie

Aleksova, A. (2014). Support to teachers by Regional Learning Teams - Research Report. Aleksova et al. (2013). Reading Literacy in Early Grades of Primary Education. Progress Report.

Aleksova et al. (2012). Thinking Mathematics in Early Grades of Primary Education. Progress Assessment Report. Skopje: UNICEF.

Aleksova, A., & Mickovska, G.(2012). Thinking Mathematics in Early Grades of Primary Education. Progress Assessment Report. Skopje: UNICEF.

Aleksova, A., (2012). Application and Effects of Thinking Mathematics in Early Grades of Primary Education. Electronic Survey. Skopje: UNICEF. Bureau for Education Development. (2008). Concept for Primary Education. Skopje: BED. Clair, N., & Holdgreve-Resendez, R. (2008). Review of Macedonian Language Curriculum. Skopje: UNICEF.

Desimone, L.M. (2009). Improving impact studies of teachers' professional development: Toward better conceptualizations and measures. Educational Researcher, 38(3), 181–199.

Guskey, T. (2002). Professional development and teacher change. Teachers and Teaching: Theory and Practice, 8(3/4), 381–391

Mickovska Get al (2009), Thinking Mathematics in Early Grades of Primary Education- Report on Baseline Situation, Skopje: UNICEF, retrieved May 20, 2013 from http://mcgo.org.mk/pdf's/FinalUNICEF%20Matematics%20Project%20Eng..pdf

Mickovska, G., & Aleksova, A. (2009), Improving Literacy in Early Grades of Primary Education: Report on Baseline situation. Skopje: UNICEF. retrieved May 20, 2013 from http://mcgo.org.mk/pdf's/Konecen_Izvestaj_jazicnapismenost_ANG_WEB.pdf

Mickovska, G., (2012). Application and Effects of Improving Literacy in Early Grades of Primary Education. Electronic Survey. Skopje: UNICEF.

Miske, S., Clair, N., Rohde, J., & Bigelow, M. (2008). Review of teaching practice in Mathematics and Language in Early Grades of Primary Education. Skopje: UNICEF.

Rohde, J., & Wilmot., E.(2008). Review of Macedonian Mathematics Curriculum. Skopje: UNICEF

Westrick, J. (2011). Transforming Early Literacy Instruction: An Effectiveness Study of the Local Literacy Provider Training Program in Macedonia. European Education, vol. 43, no. 4 (Winter 2011–12). UNICEF. (2010). Situation Analysis of Children and Women. Skopje: UNICEF.

Westrick, J. (2012) Transforming Early Literacy Instruction: An Effectiveness Study of the Local Literacy Provider Training Program in Macedonia. European Education vol 43 no 4 p62-87.

OECD/UNICEF (2013) Teacher Education Programme on Early Numeracy and Literacy in the former Yugoslav Republic of Macedonia. Monitoring note 1.

OECD/UNICEF (2014) Teacher Education Programme on Early Numeracy and Literacy in the former Yugoslav Republic of Macedonia. Monitoring note 2.

2.6. Analfabetismul funcțional în România

Definiţii pentru analfabetismul funcţional

„O persoană este analfabetă dacă nu poate scrie și citi și dacă nu poate înțelege un enunț simplu care se referă la viața sa cotidiană". (UNESCO 1958)

Prin analfabetism funcțional (AF) înțelegem „persoana care nu are știință de carte pentru a demara acele activități care să îi asigure funcționarea efectivă în grupul sau comunitatea din care face parte în scopul dezvoltării personale și sociale". (UNESCO 1978)

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a definit, în 1984, analfabetismul funcțional Astfel, o persoană este analfabetă funcțional dacă nu se poate angaja în toate acele activități în care este nevoie de un anumit nivel de educație și cunoștințe pentru funcționarea sa efectivă în cadrul grupului sau comunității din care face parte și totodată pentru a-i da posibilitatea să folosească cititul, scrisul și socotitul pentru ea și pentru dezvoltarea comunității din care face parte..

Ziua Internațională a Alfabetizării a fost proclamată oficial în anul 1996, de UNESCO, la data de 8 septembrie, cu scopul de a mobiliza comunitatea internațională și de a promova alfabetizarea ca instrument al dezvoltării. De atunci, 15 % din populația lumii încă nu știe să scrie sau să citească, iar femeile reprezintă două treimi din populația analfabetă.

În anul 2017, Ziua Internațională a Alfabetizării a fost celebrată de UNESCO sub tema „Alfabetizarea într-o lume digitală" cu scopul de a analiza cele mai eficiente metode de alfabetizare într-o societate informatizată.

Conceptul a fost lansat în spațiul public românesc în anul 2016, cu ocazia unei conferințe din ciclul România Educată, prin prezentarea Studiului „Scăderea analfabetismului funcțional. O posibilă prioritate strategică în educație", realizat de Centrul de Evaluare și Analize Educaționale (CEAE).

Potrivit autorilor studiului (Cristi Hatu și Andreea Eșanu), analfabetismul funcțional reprezintă „capacitatea de a citi, dar fără o înțelegere a conceptelor. Acesta poate fi de trei feluri: matematic, științific și pe partea de citire-înțelegere a unui text. Cei care suferă de analfabetism funcțional nu știu să aplice elementele însușite în situații concrete, nu pot să vadă relații cauzale, nu au antrenate niște mecanisme. Pe partea de analfabetism matematic, un elev știe să numere, să adune, să scadă, dar nu știe să folosească operațiile învățate la clasă în niște situații reale, concrete. Sunt oameni care nu pot face procese raționale elementare."

Termenul „analfabetism funcțional" semnifică, în linii simplificate, starea deplorabilă a sistemului național de educație, luând ca indicator o singură variabilă, respectiv capacitatea elevilor de a face raționamente elementare și de a selecta informația relevantă dintr-un text. În evaluarea PISA, realizată de OECD, poziția României în cadrul clasamentului european este una codașă. Aproximativ 40% dintre elevii în vârstă de 15 ani sunt „analfabeți funcționali".

În general, analfabetismul funcțional a fost asimilat doar unei înțelegeri restrânse a termenului, respectiv capacitățile de înțelegere a unui text literar. La fel de importante sunt capacitatea unui elev de a înțelege subiecte elementare ale științei sau de a urmări inferențe matematice corespunzătoare nivelului său.

Atunci când principala metodă de învățare a elevilor români este memorarea, în defavoarea înțelegerii conceptelor, mecanismelor, contextului, etc, acei copii nu mai învață să facă legături, să gândească, să fie vii în relație cu ceea ce citesc. Nu fac legătura între biologia învățată la clasă și lumea

din jur (decât dacă au în față un profesor care să îi ajute să o facă, să-i ducă într-un parc, să îi pună să identifice specii vegetale sau animale).

O persoană este considerată ca fiind „funcțional analfabetă„ dacă nu este în stare să acceseze sau să proceseze informații in situații curente de viață. De exemplu, analfabetismul funcțional se referă la inabilitatea persoanei de a înțelege instrucțiunile de utilizare ale unui produs, de a citi și înțelege etichetele produselor, de a reține și aplica condițiile de folosire, păstrare, reciclare a produselor. O persoană funcțional analfabetă are dificultăți la completarea unui formular, citește cu greutate ziarele, înțelege greu indicatoarele rutiere și are dificultăți în consultarea unui dicționar sau a unui orar de călătorie.

Semne ale analfabetismului funcțional

Principalul simptom al analfabetismului se regăsește în forme variate la diferite vârste, fiind reprezentat de diminuarea lecturii textelor de diferite facturi sau chiar stiluri funcționale. Imaginea înlocuiește tot mai frecvent lectura textului, de aici explozia audio-vizualului și diminuarea presei scrise și a producției de carte. Se trece peste neînțelegerea unui cuvânt sau a unei sintagme, cu ușurință se înlocuiește textul cu un rezumat al acestuia. De aici rezultă dificultatea de accesare a sensului, de reformulare a unei idei, de însușire a informației și, ulterior deplasarea acesteia într-un sistem funcțional.

Elevii zilelor noastre înregistrează automat cuvinte și structuri lingvistice, fără a fi obișnuiți să își pună întrebări, să caute deosebiri de nuanță, sau chiar de sens. Cauzele se află și în parcursul nostru educațional. Programele școlare au fost astfel concepute și puse în practică, încât i-a familiarizat – auditiv și grafic – pe elevii cu un număr de cuvinte și structuri lingvistice, fără a îi face să își pună întrebări referitoare la situațiile reale în care se pot sau nu se pot aplica. Repetând de multe ori structura predată, elevul ajunge la concluzia că a înțeles, dar, în situația în care este scos din context nu mai poate aplica cele memorate.

Analfabeții funcțional sunt, în general, persoane dogmatice, educate tribalist și greu adaptabile în comunități mari. Sunt conservatori ai valorilor simple, tradiționale, în forma în care le-au înțeles în copilărie. Schimbările de paradigmă îi înnebunesc. Căderea comunismului, ideologie care transformase meritocrația în dialectică, a făcut confuză o generație întreagă de analfabeți funcțional, care erau obișnuiți să funcționeze optim, doar recitând câteva discursuri simple.

Analfabeții funcțional sunt ori sceptici la orice, ori creduli din cale-afară. Ei nu reușesc să urce mai sus de cea de-a doua treaptă a piramidei lui Maslow. Nevoile psihologice se manifestă rar, iar

exprimarea lor este, așa cum am văzut, dificilă. Analfabeții funcțional sunt cele mai expuse victime ale manipulării. Iar ei decid pentru noi.

Dovezile indică faptul că există numeroase consecințe nefaste ale analfabetismului funcțional și al nivelului scăzut al educației de bază. Persoanele cu probleme de analfabetism funcțional formează un grup marginalizat în cadrul societății noastre, prezentând un risc ridicat de șomaj sau de a se încadra în locuri de muncă prost plătite.

Instrumente de evaluare a analfabetismului, la nivel național

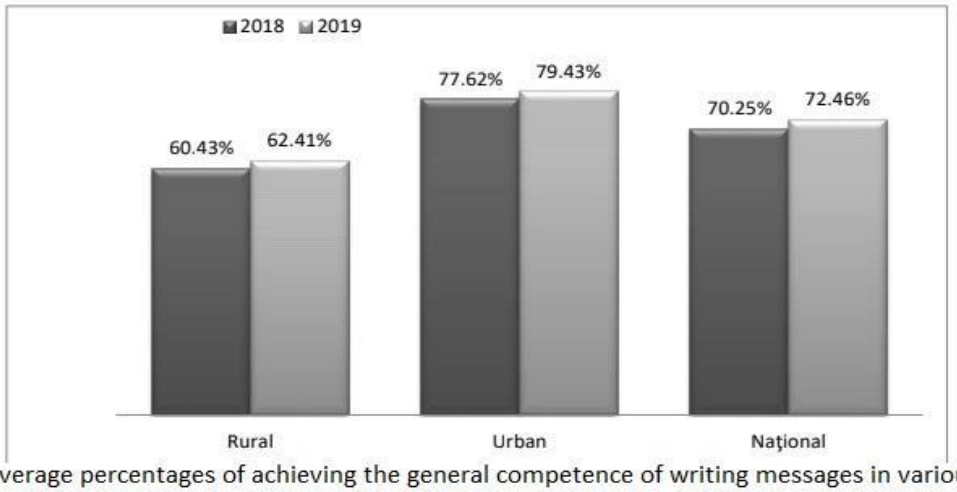
Începând cu perioada 2014-2015, la nivel național, sunt aplicate teste de evaluare (aprobate prin Ordinul Ministerului Educației nr. 3418/19.03.2013) cu subiecte unice, la finalizarea claselor a II-a, a IV-a și a VI-a.

Probele au un nivel mediu de dificultate și folosesc, ca linie directoare, testul internațional IEA-TIMSS și IEA-PIRLS, conform legii, și sunt utilizate la discipline precum matematica și studiul limbii române. Scopul acestora este de a supraveghea procesul de organizare, implementare și îmbunătățire a evaluării, pe baza notificărilor din partea cadrelor didactice și a altor instituții de învățământ.

În viziunea Legii Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările ulterioare, și în concordanță cu pașii demarați în diferite studii ale teoriei evaluării, Evaluarea Națională a fost implementată, pentru început, ca proiect pilot, în 2012-2013 și 2013-2014.

Evaluarea Națională (EN) în clasa a II-a

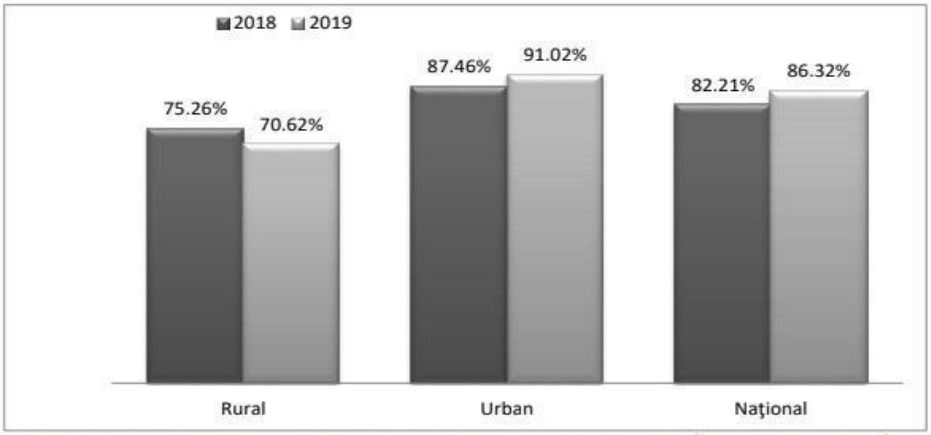
Începând cu anul 2014-2015, evaluarea competențelor de bază la finalizarea clasei a II-a a devenit un obiectiv național și a fost organizat pentru toți elevii din țară. Evaluarea competențelor fundamentale la finalul clasei a II-a a căpătat un caracter național, fiind organizată pentru toți elevii clasei a II-a din unitățile de învățământ. Proiectarea acestui test a fost realizată, de la stat, utilizând modelul de evaluare internațională: IEA-PIRLS, IEA-TIMSS și OECD-PISA. Prin urmare, EN pentru clasa a II-a are 3 secțiuni: scris, citit și matematică.

Average percentages of achieving the general competence of writing messages in various communication situations, depending on the environment in which the school is located (National assessment in the second grade 2018 and 2019)

Analizând rezultatul obținut la EN II-2019, comparativ cu EN II-2018, graficul de mai sus arată că la nivel național, la secțiunea „**scris**”, procentul de elevi care au reușit să aibă succes la scrierea textelor conform diferitelor situații de comunicare s-a îmbunătățit de la 70,25%, în 2018, la 72,46% în 2019. Această îmbunătățire este evidentă inclusiv pentru elevii din medii diferite. În mediul rural registrul procentual a crescut la 62,41% în 2019 de la 60,43% în 2018, în timp ce în mediul urban procentul a crescut de la 77,62% în 2018 la 79,43% în 2019.

La „**citire**”, se remarcă o scădere a procentului de la 75,26% la EN II-2018, la 70,62%, la EN II-2019. Diferența dintre mediul urban și cel rural a crescut de la 12,2% în EN II-2018 la 20,4% în EN II-2019, fiind evidentă o scădere a nivelului elevilor din mediul rural.

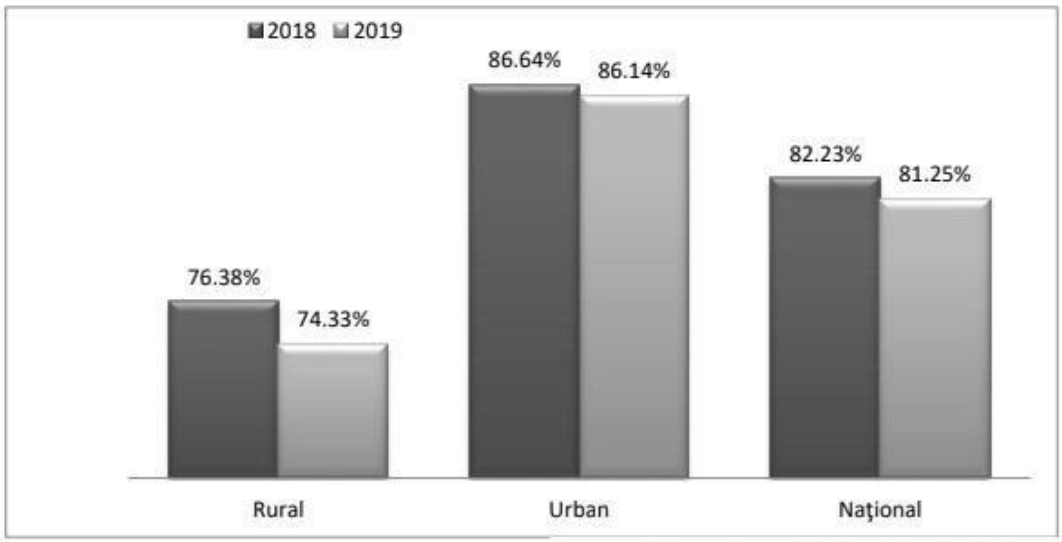

Average percentages of achieving the general competence of receiving a variety of written messages, in known communication contexts, depending on the environments in which the school is located, in the Reading section (National assessment in the second grade 2018 and 2019)

Scopul acestor două evaluări a vizat trei activități de învățare: crearea de întrebări și răspunsuri pe baza unui text citit, exprimarea cu propriile cuvinte a elevilor a sensului unui text și crearea de întrebări despre text. Rezultatele au fost:

- EN II-2019: 86,32%;
- EN II-2018: 83,01%;
- EN II-2017: 85,06%;
- EN II-2016: 87,65%;
- EN II-2015: 88,04%.

La **matematică**, rezultatele au arătat diferențe în atingerea competenței generale de utilizare a unor modele convenționale pentru măsurare și estimare. Așadar, în funcție de mediul de locuit al elevilor, se observă o scădere a registrului de punctaj la EN II – 2019 comparativ cu registrul de la EN II – 2018, cea mai evidentă scădere a fost înregistrată în mediul rural, de la 76,38 %, în 2018, la 74,33% în 2019.

Average percentages of achieving the general competence to use conventional standards for measurements and estimates, depending on the environments in which the school is located, in the Mathematics section (National assessment in the second grade 2018 and 2019)

Raportul Național de Evaluare privind EN în clasa a II-a, arată că, la matematică, în funcție de competența vizată, rezultatele au fost:

1. capacitatea de a folosi numere în calculul de bază: 2015: 85,87%; 2016: 76,59%; 2017: 75,89%; 2018: 67,14%; 2019: 75,06%.

2. identificarea unor fenomene/relații/structuri din împrejurimi: 2015: 84,32%; 2016: 65,88%; 2017: competența nu este vizată în EN; 2018: 71,28%; 2019: competența nu este vizată în NE.

3. accentuarea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte: 2015: 85,02%; 2016: 80,14%; 2017: 79,09%; 2018: 79,17%; 2019: 90,04%.

4. utilizarea standardelor convenționale pentru măsurarea și estimarea: 2015: 81,01%; 2016: 78,43%; 2017: competența nu este vizată în EN; 2018: 82,23%; 2019: 81,25%.

Evaluarea Națională la Clasa a IV-a vizează câteva domenii pentru fiecare materie studiată:

Pentru materia "Limbă și comunicare"

- Zona de conținut D1 : Extragerea informațiilor formulate în mod explicit (89,22% în 2016, 89,20% în 2017, 90,06% în 2018 și 90,16% în 2019).

- Zona de conținut D2: Operarea cu ideile principale ale unui text, care presupune prima citire, identificarea și aranjarea ideilor principale (82,72% în 2016, 81,90% în 2017), 82,93% în 2018 și 83,06% în 2019).

- Domeniul de conținut D3: Enunțul de concluzie directă, pentru măsurarea capacității studenților de a înțelege și scrie mesaje în diverse situații de comunicare, pe baza lecturii textelor literare și prin asocierea elementelor găsite în textul citit cu experiența personală (77,30% în 2016, 75,59% în 2017, 76,90% în 2018 și 88,01% în 2019).

- Zona de conținut D4: Interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor cu privire la elementele găsite în text și argumentarea rațională a ideilor (67,38% în 2016, 68,49% în 2017, 71,33% în 2018 și 65,84 % în 2019).

Pentru materia "Matematică"

- Zona de conținut D1: Numere naturale (76,06% în 2016, 64,03% în 2017, 62,22% în 2018 și 65,35% în 2019). Rezultatele au arătat că elevii nu sunt buni la rezolvarea itemilor care necesită un proces rațional, ci a celor care necesită cunoștințe și aplicare practică. De asemenea, s-au constatat insuficiente exerciții ale itemilor care necesită rezolvarea problemelor cu numere naturale.

- Zona de conținut D2: Cifre geometrice, măsurători, fracție (68,60% în 2017, 66,45% în 2018 și 71,53% în 2019).

- Zona de conținut D3: Organizarea datelor în tabele (73,10% în 2016, 73,07% în 2017, 75,87% în 2018 și 65,84% în 2019).

Evaluarea Națională la Clasa a VI-a a fost organizată începând cu anul 2013-2014, în temeiul art. 74, (4) din Legea educației naționale nr. 1/2011. Rezultatele obținute, perioada 2013-2019, au arătat:

Pentru materia "Limbă și comunicare"

- Peste 50% dintre elevii din clasa a VI-a pot completa un tabel cu informații simple, punctuale, identificate în limba română, cât și în limba maternă sau limba străină studiată;

- Peste jumătate dintre elevi sunt capabili să asocieze cuvinte cheie cu informații din textul citit;

- Peste jumătate dintre elevi pot extrage informațiile solicitate dintr-un text citit în limba română, în limba maternă și în limba străină studiată;

- Peste 50% din elevii din clasa a VI-a pot identifica versiunea corectă a unei sarcini de lucru ca o scurtă declarație în limba română, limba maternă sau limba străină studiată;

- Aproape jumătate dintre elevii din clasa a VI-a pot formula răspunsuri scurte, cu argumente, la întrebările formulate în limba română, limba maternă sau limba străină studiată;

- Aproape 50% dintre elevii din clasa a VI-a oferă răspunsuri parțial corecte sau parțial complete la sarcini simple de lucru (nivel de identificare), pe baza unui text citit;

- Aproape 50% dintre elevii din clasa a VI-a demonstrează o înțelegere globală parțială a unui text citit prima oară în limba română, apoi și în limba străină studiată;

- Aproape 50% dintre elevii din clasa a VI-a demonstrează dificultăți în exprimarea opiniilor personale/argumentării pe teme cheie ale textului citit în limba română, limba maternă sau limba străină studiată;

- Aproape 50% dintre elevii din clasa a VI-a pot îndeplini parțial sarcinile de lucru care necesită o interpretare de bază a unui text nonliterar, corelat cu scurta justificare a punctului de vedere al elevilor, în limba română;

- Aproape 50% dintre elevii din clasa a VI-a întâmpină dificultăți în rezolvarea sarcinilor de lucru care necesită completarea unui text cu spații goale în limba străină studiată, cu răspuns parțial corect;

- Procentul elevilor care nu pot îndeplini sau îndeplinesc parțial sarcinile de lucru care vizează editarea unui text scurt în limba străină studiată este de aproximativ 50%.

Pentru materia “Matematică”

- Circa 91% dintre elevi au identificat corect informații cantitative și calitative specifice matematicii și științei, într-un tabel cu trei rânduri și cinci coloane;

- Aproape 86% dintre elevi au procesat corect, dintr-un punct de vedere matematic, itemul “...mai mic... atunci”, au identificat corect informațiile necesare pentru rezolvarea cerinței și au rezolvat corect scăderea numerelor;

- Aproximativ 38% dintre elevi au procesat corect informații referitoare la o figură geometrică și informațiile din textul cerinței, pentru a calcula durata unui ciclu;

- Aproximativ 8% dintre elevi au analizat caracteristicile unei figuri geometrice, au exprimat corect într-un limbaj matematic specific elementele unui cerc și proprietățile triunghiurilor pentru a determina măsura unui arc;

- Aproximativ 19% dintre elevi au rezolvat corect un item practic, care utilizează procente și rapoarte.

Pentru materia "Fizică"

- Aproximativ 80% dintre elevi au reuşit să identifice corect numele unităţii de măsură a cărei simbol a fost folosit într-un tabel;

- Aproximativ 70% dintre elevi au calculat corect variația unei unități fizice, pe baza informațiilor citite dintr-o diagramă;

- Aproximativ 70% dintre elevi au folosit corect simbolurile electricității într-un circuit electric, în timp ce 60% au desenat corect schema unui circuit electric descris;

- Aproximativ 25% dintre elevi au scris corect relația dintre distanță, viteză și timp (itemul nu a cerut această relație explicită, dar a fost necesar pentru a analiza situația descrisă, pentru a identifica fenomenele și apoi pentru a utiliza formula);

- Circa 25% dintre elevi au realizat corect transformarea unității de măsură solicitate;

- Aproximativ 30% dintre elevi scriu corect relația dintre greutatea unui obiect, densitate și volum (și în acest caz itemul nu a necesitat scrierea acestei relații, dar a fost necesar pentru a analiza situația descrisă).

Pentru materia "Biologie"

- Aproximativ 25% dintre elevi au recunoscut parțial caracteristicile morfologice și fiziologice ale unor structuri, organe etc., precum și designul unor organe;

- Aproximativ 35% dintre elevi au fost capabili să identifice diferite tipuri de relații;

- Aproximativ 30% dintre elevi au dovedit, pe lângă cunoștințe, capacitatea de a înțelege un concept biologic fundamental;

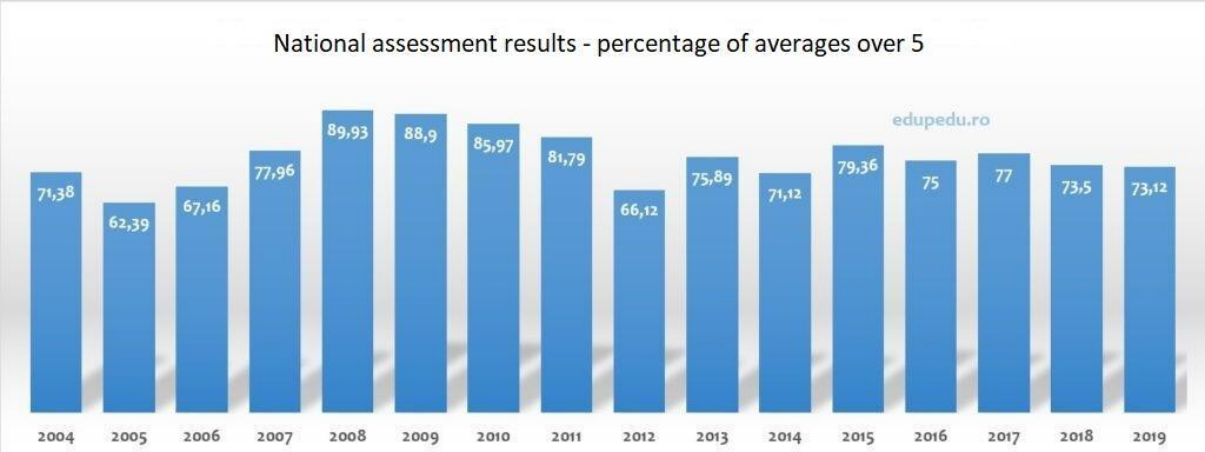
- Aproximativ 35% dintre elevi au fost capabili să demonstreze gândire logică, creativă și că au capacitatea de a analiza și de a sintetiza informația pentru rezolvarea unei situații privind sănătatea unui organism sau manifestarea unui stil de viață sănătos;

- Aproximativ 20% dintre elevi, deși dau răspunsuri corecte, nu au putut să argumenteze răspunsul. Un motiv ar putea fi faptul că procesul de învățare nu a fost unul activ, iar elevii nu au fost instruiți să analizeze situații diferite.

Evaluarea Naţională la clasa a VIII-a

În ceea ce privește Raportul despre Rezultatele Evaluării Naționale, ne confruntăm cu o scădere fără precedent pentru 18.731 de elevi, care în clasa a IV-a, la proba de Evaluare Națională 2015, au avut rezultate bune, dar acum au fost cu greu capabili să dea răspunsuri corecte la aproximativ 50% din itemii testului.

Rezultatele Evaluării Naționale au fluctuat, în ultimii ani, de la punctul cel mai scăzut (62,39% dintre elevii cu note peste 5 în 2005, până la punctul maxim în 2008 de 89,93%).

Studii recente despre analfabetismul funcțional

Despre analfabetismul funcțional la nivel național, avem date, ca urmare a proiectului „România Educată”, proiectul național inițiat de Președintele României menit să susțină reașezarea societății pe valori, dezvoltarea unei culturi a succesului bazate pe performanță, muncă, talent, onestitate și integritate.

În acest sens, începând cu 2016, Administrația Prezidențială a inițiat o amplă dezbatere publică privind educația din România, structurată în trei etape. Fiecare dintre aceste etape sunt descrise în detaliu pe site-ul dedicat proiectului: www.romaniaeducata.eu, unde puteți consulta rezultatele supuse dezbaterii publice și puteți afla mai multe despre modalitățile prin care puteți participa la dezbatere.

Fazele proiectului – o prezentare succintă

Prima etapă (2016-2017) a presupus o serie de opt consultări cu privire la viziunea și obiectivele de țară pentru educație (dezbateri regionale), dezvoltarea și diseminarea unui chestionar online, 35 de evenimente de consultare organizate de terți etc.

A doua etapă (2017-2018) a pornit de la elementele de viziune identificate în etapa anterioară, pentru a continua consultarea cu privire la strategia pentru educație la orizontul 2018-2030.

În acest sens, Administrația Prezidențială a constituit șapte grupuri de lucru cu rolul de a dezvolta concluziile primei tape într-un pachet de strategii detaliate pe următoarele teme prioritare: cariera didactică; echitatea sistemului educațional; profesionalizarea managementului educațional; un învățământ profesional și tehnic de calitate; autonomie, calitate și internaționalizare în învățământul superior; educație timpurie accesibilă tuturor; evaluarea elevilor și studenților.

Documentele realizate de către grupurile de lucru și concluziile evenimentelor din prima etapă au fost agregate într-un document unitar pe care îl puteți accesa de aici:

http://www.romaniaeducata.eu/wp-content/uploads/2019/01/Rapoarte-grupuri-de-lucru-Romania-Educata.pdf.

În a treia etapă (2018-2020), rezultatul integrat al demersurilor anterioare a fost lansat în dezbatere publică în cadrul evenimentului organizat în data de 5 decembrie 2018, la Palatul Cotroceni, fiind disponibil pe site-ul www.romaniaeducata.eu, la secțiunea „Rezultatele proiectului". În continuare, toți cei interesați sunt invitați să transmită opiniile lor la adresa romaniaeducata@presidency.ro și să participe la evenimentele prevăzute pentru următoarea perioadă. De asemenea, Administrația Prezidențială va organiza patru dezbateri pe următoarele teme: guvernanța în educație, finanțarea, arhitectura curriculară și impactul societății digitale asupra educației, iar pe de altă parte cei care doresc vor putea înscrie în continuare evenimente sub egida proiectului „România Educată".

Alte studii despre analfabetismul funcțional din România:

1. Dr. Florentina Anghel, Strategii și Modele în Alfabetizare;
2. Marian Staș, Educația și Siguranța Națională;
3. Elisabeth Stănciulescu, "Spune în propriile cuvinte";
4. Cristina Ștefan "Analfabetismul Funcțional";
5. Analfabeți cu diplomă;
6. "Suntem codașii Europei la Educație";
7. Dacian Dolean "Analfabetismul funcțional pentru toți";
8. Chiar știm să citim? Despre analfabetismul funcțional;
9. Discriminarea și românii;
10. De nedescris: e aproape analfabet, dar a intrat la liceu, cu 2.15;
11. Concluzii după Bacalaureat;
12. https://elisabetastanciulescu.ro/2010/02/stim-intr-adevar-sa-citim-despre-analfabetismul-functional/;
13. https://elisabetastanciulescu.ro/2013/04/analfabetism-functional-in-ministerul-educatiei/;
14. https://elisabetastanciulescu.ro/2011/07/despre-analfabetism-functional-examene-si-calitatea-invatamantului-romanesc-din-memoriul-meu-de-demisie-august-2008/;
15. https://books.google.ro/books/about/Strategii_%C5%9Fi_modele_in_alfabetizarea_fu.html?id=Lc64rQEACAAJ&redir_esc=y ;
16. https://tribunainvatamantului.ro/analfabetismul-functional/ ;
17. https://republica.ro/cum-recunosti-un-analfabet-functional;
18. https://www.edupedu.ro/analfabetismul-functional-pe-intelesul-tuturor-explicat-de-cercetatorul-dacian-dolean/.

Rata analfabetismul funcțional în România
PISA 2015

Conform raportului internațional realizat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în urma testărilor PISA (Program for International Student Assessment), în 2015, plasează România pe penultima poziție între cele 28 de state UE, la indicatorul performanțe de citire, cu o pondere de 38,7% din persoanele cu vârsta de 15 ani care se situează sub nivelul 2 (mai puțin de 407,47 puncte la test). De asemenea, la performanțele în matematică, România se situează pe antepenultima poziție între cele 28 de state UE, cu o pondere de 39,9% din persoanele cu vârsta de 15 ani care se situează sub nivelul 2 (mai puțin de 420,7 puncte la test). Și în cazul indicatorului performanță în științe, România se plasează pe penultima poziție între cele 28 de state UE cu o pondere de 38,5% din persoanele cu vârsta de 15 ani care se situează sub nivelul 2."

Rezultatele PISA 2015 au fost publicate pe 6 decembrie 2016.

Între timp, în 2018 a avut loc o nouă testare PISA, la care a participat și România pe lângă alte 78 de state, ale cărei rezultate nu sunt încurajatoare. Respectivele teste au fost împărțite pe șase niveluri de competențe, de la cel mai slab, nivelul 1, la cel mai ridicat, nivelul 6.

România a participat la Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor – PISA 2018, dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD). Elevii de 15 ani au dat în luna aprilie 2018 un test de două ore, pe hârtie, la fel ca in alte 7 state, celelalte 72 de țări care au participat la PISA 2018 susținând testul pe calculator, potrivit informațiilor obținute de Edupedu.ro. Apoi elevii au completat și un chestionar de 30-45 de minute, la fel și profesorii. Eșantionarea a fost făcută științific, participând la teste peste 5 mii de elevi de 15 ani din clasele a VII-a, a VIII-a și majoritatea din clasa a IX-a, din peste 180 de școli.

România are cele mai slabe rezultate din ultimii 9 ani la testele PISA 2018. Scorul obținut a este în scădere față de ultimele două testări la care România a participat (2012 și 2015) la toate cele trei domenii testate: citire, matematică și științe, potrivit rezultatelor PISA 2018 publicate de către directoratul pentru Educație al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD). Procentul de analfabetism funcțional este de 41%, în creștere față de 2015.

Doar 1% dintre elevi sunt foarte performanți la capitolul citire, asta înseamnă că ating nivelul 5 sau 6 în testul PISA, spre deosebire de media OECD, care e de 9%. La aceste niveluri elevii au o înțelegere deplină și completă a unui text la prima vedere. În doar 20 de sisteme de educație (din cele 79 participante la testare) mai mult de 10% dintre elevii de 15 ani sunt elevi de top.

Administrarea testelor PISA se realizează de către un consorțiu internațional. Pregătirea și adaptarea la nivelul fiecărei țări participante a instrumentelor de evaluare se realizează în cicluri de

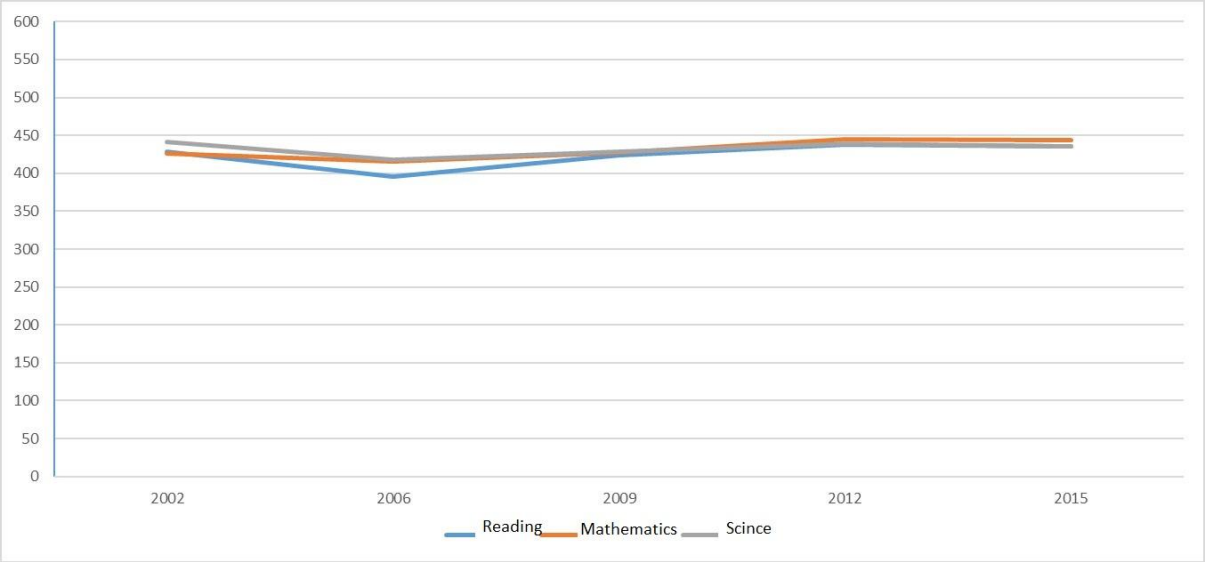
câte patru ani consecutivi. Etapa 2019-2022 este intitulată pe scurt PISA 2021, întrucât 2021 atunci se realizează testarea principală.

Testarea PISA2021 va fi realizată prin intermediul calculatoarelor, acest lucru fiind o noutate. Această testare este o premieră pentru evaluarea PISA în România și se așteaptă să ofere celor din domeniu și factorilor de decizie oportunitatea de a se obișnui cu rigorile, dar și cu avantajele acestui mijloc modern de evaluare.

Programul PISA 2021 cuprinde un domeniu nou de testare: gândirea creativă. Astfel se vor identifica factorii care ajută la dezvoltarea creativității și rolul diferitelor activități școlare în acest sens.

În 2015, scorurile medii au plasat România pe locul 44, având un nivel asemănător cu: Emiratele Arabe Unite, Uruguay, Cipru, Moldova, Albania și Turcia, sub toate țările Uniune Europene (inclusiv Bulgaria, eram la egalitate în 2012).

Rezultatele obținute de elevii români la Citire, Matematică și Științe au avut variații mici în timp.

Scoruri medii pentru citire, matematică și știință în sondajele PISA aplicate în România în 2002, 2006, 2009, 2012 și 2015.

PISA 2018

În România, testele de evaluare PISA 2018 au fost aplicate în 170 de instituții de învățământ.

5081 de elevi participanți din clasele VII-X, fiind validate și prelucrate 5075 de teste.

Elevii din clasa a IX-a (77,9%)au avut cea mai mare pondere, apoi cei de clasa a X-a (15,1%), clasa a VIII-a (6%) și de clasa a VII-a (0,9%).

Comparativ cu ciclul anterior de testare - 2015, media internațională a înregistrat o ușoară scădere (citire/lectură - 487, față de 493, matematică – 489, față de 490, științe – 489, față de 493).

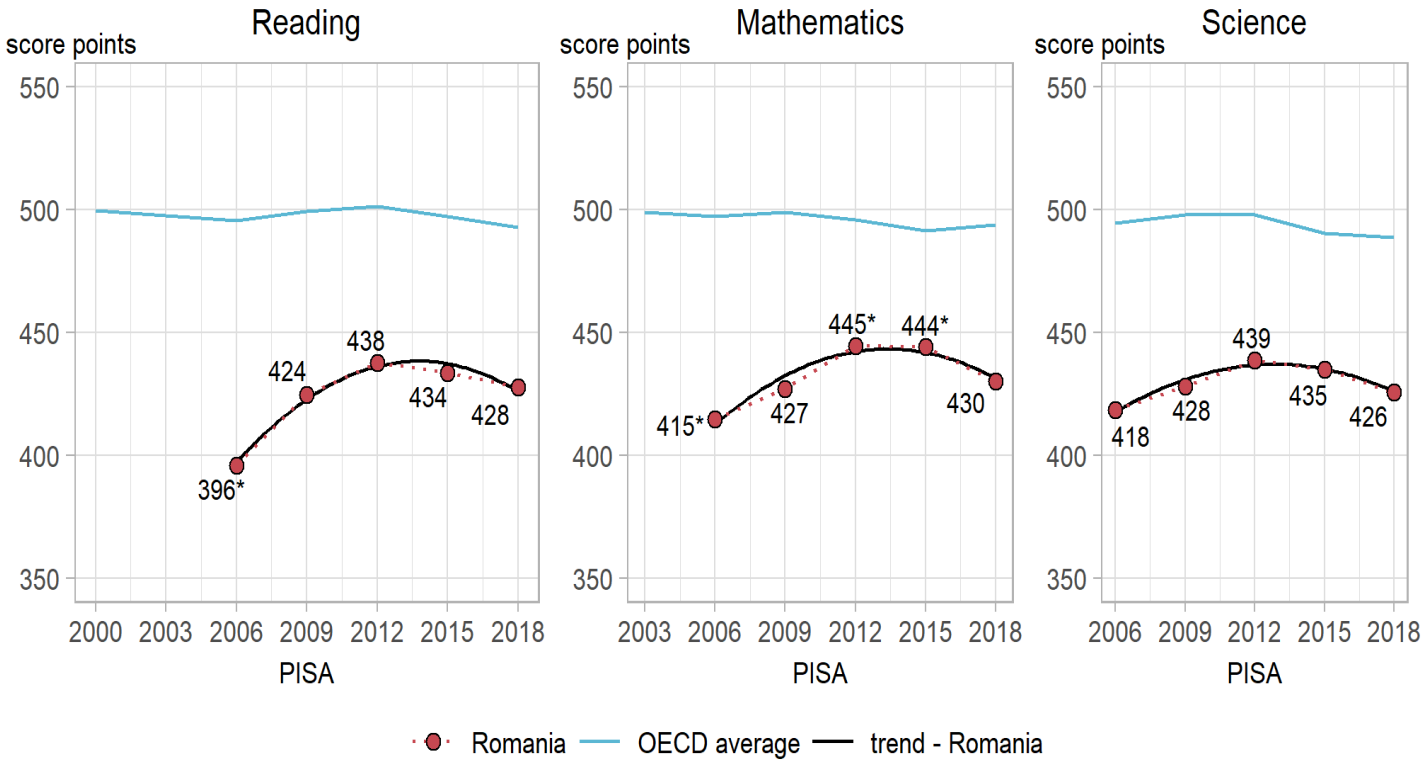
În România tendința a fost aceeași : citire/lectură – 428 (față de 434 în 2015), matematică – 430 (față de 444, în 2015) și științe – 426 (față de 435).

Rezultatele înregistrate în 2018 sunt mai mari în raport cu rezultatele din anii 2006 și 2009, dar puțin mai mici comparativ cu cele din 2015.

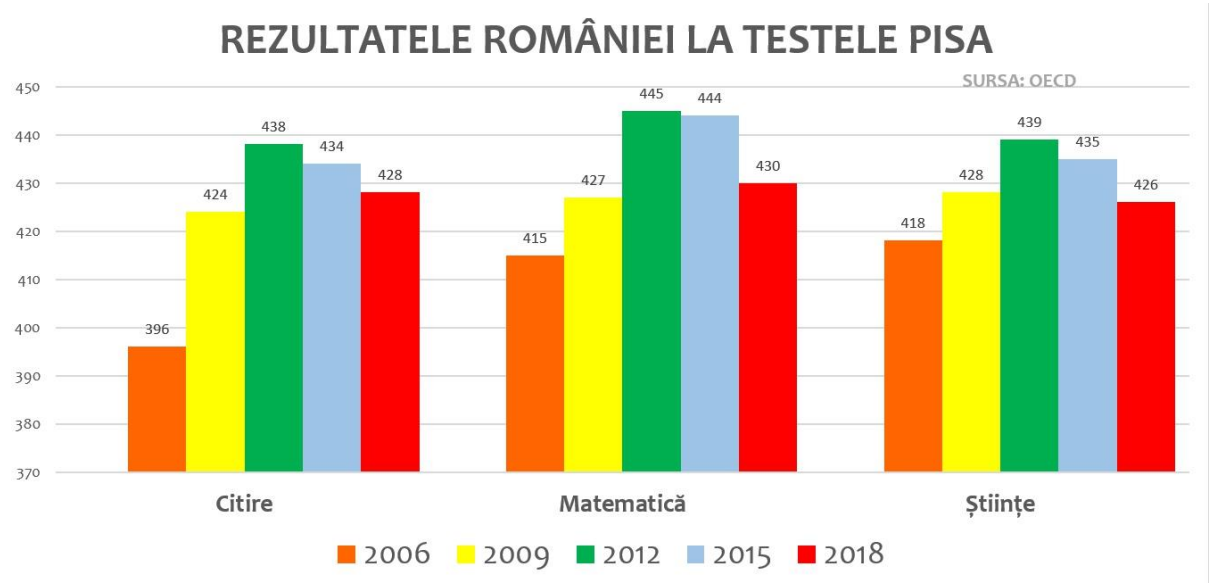
Conform Raportului OECD, diferența înregistrată la citire/lectură și la științe între 2015 și 2018 nu este semnificativă statistic, spre deosebire de cea de la matematică.

Din punct de vedere al comparației cu alte state, rezultatele elevilor români se plasează aproape de cele ale elevilor din Moldova, Muntenegru, Bulgaria, Emiratele Arabe Unite.

Evoluția rezultatelor elevilor români, raportată la media OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), pe cicluri de evaluare

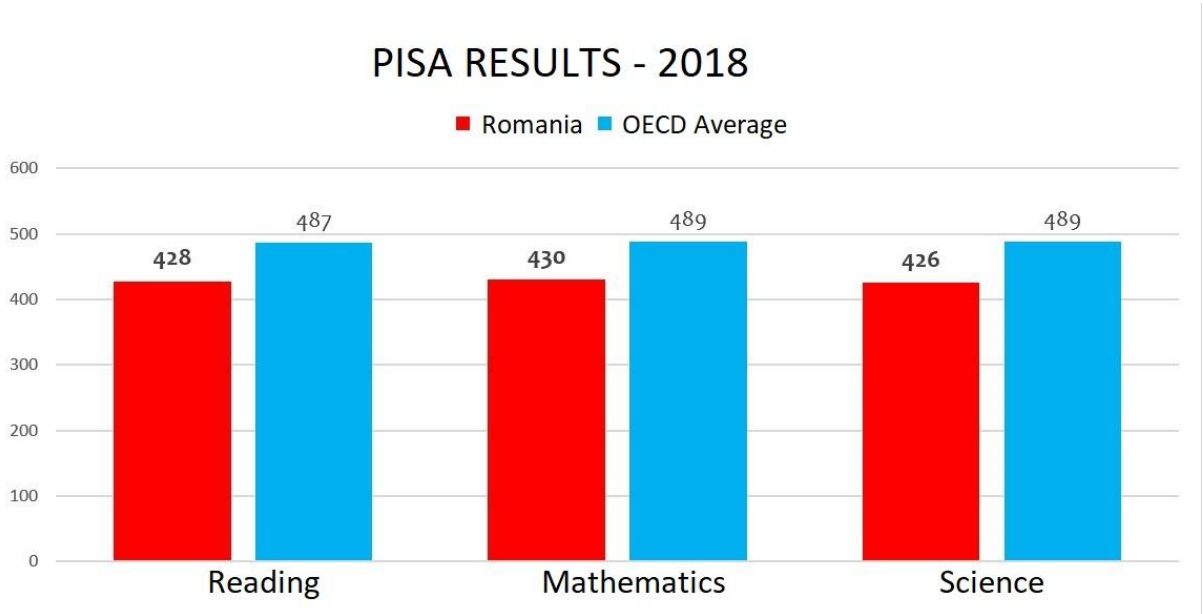
Din graficele de mai sus se observă că cele mai bune rezultate au fost în 2012 la toate cele 3 domenii: citire, matematică și științe..

Rezultatele PISA 2018 la **Lectură** indică faptul că România a obținut un scor cu 6 puncte mai mic decât la testul PISA din 2015, cu 10 puncte mai puțin decât la PISA 2012 și un scor cu 4 puncte peste cel de la PISA 2009.

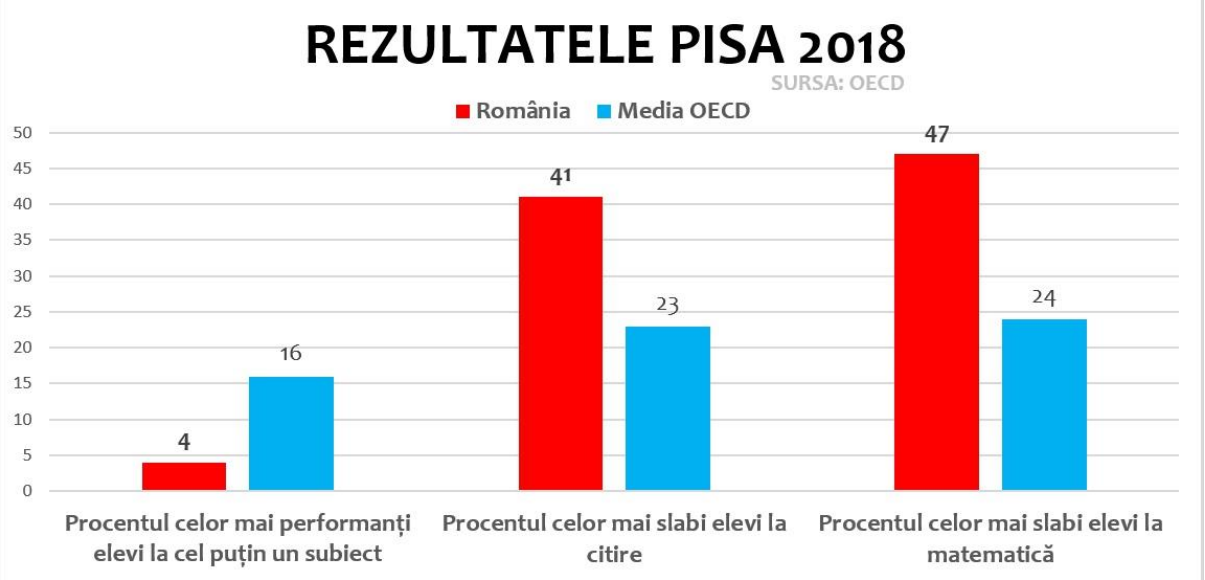
La **Matematică**, rezultatele PISA 2018 arată cea mai mare scădere în comparație cu testele anterioare: cu 14 puncte mai puțin decât PISA 2015 și cu 15 puncte față de PISA 2012. Rezultatele PISA 2018 pentru Știință sunt și ele mai slabe, comparativ cu PISA 2015, fiind de 9 puncte, iar față de 2012 – 12 puncte.

Comparând rezultatele medii pentru țările care fac parte din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și cele ale României, remarcăm următoarele diferențe: 59 de puncte la lectură, 59 de puncte la matematică și 63 de puncte la științe, potrivit raportului citat.

În ce privește indicatorii de performanță, proporția dintre cei care au rezolvat cele mai dificile probleme la cel puțin unul dintre cele trei domenii: citire, matematică sau științe – reprezintă 4% din total, comparative cu media țărilor OCDE ce este de 4 ori mai mare (16%).

Procentul celor mai slabi elevi la citire/lectură, cei care nu au rezolvat exercițiile cu grad foarte redus de dificultate, este de 41 la citire și 47 la matematică. Media OECD este la 23. La științe, 44% dintre cei testați nu ating nivelul 2, adică nu au competențe de bază și nu pot face legături între informațiile pe care le au și cunoștințe din viața reală.

Analfabetismul funcțional: 44%

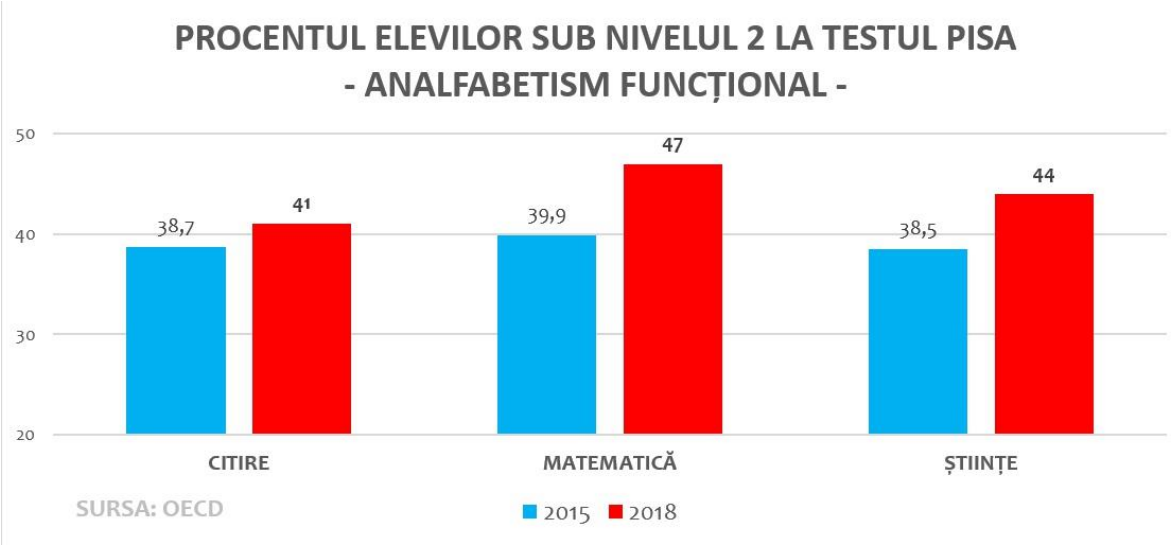
Potrivit raportului OCDE, 59% dintre studenții români au atins cel puțin nivelul 2 la citire, în plus față de media de 77% din OCDE. Astfel, acești elevi pot găsi cel puțin ideea principală într-un text de dimensiune medie, pot identifica informații pe baza unor criterii explicite, uneori complexe, și pot analiza forma unui text atunci când trebuie să facă acest lucru.

41% elevi români nu pot ajunge la nivelul 2, **care este nivelul de analfabetism funcțional în lectură**. Definirea analfabetismului funcțional înseamnă pur și simplu că un elev după ce a citit un text nu poate explica și înțelege despre ce este vorba.

La **matematică**, mai mulți elevi nu pot lucra cu operații aritmetice de bază, procentul fiind de 47%, dintre cei care nu ajung la nivelul 2 de dificultate la testele PISA 2018. Exemple: nu au fost buni la compararea distanței totale a două rute alternative sau la conversia prețurilor din lei în valută.

În domeniul **științelor** se înregistrează o creștere de până la 44% a proporției celor care nu pot face conexiuni de bază în acest domeniu. Cei care se încadrează în acest grup nu pot oferi posibile explicații în situații familiare și nici nu pot trage concluzii pe baza unor investigații simple.

Procentul de **analfabetism funcțional** a crescut de la 39% în 2015 **la 44% în 2018**, cu o creștere de 5%.

Elevii care fac performanță

Testele PISA 2018 au fost împărțite în șase niveluri de calificare, de la cel mai slab, nivelul 1, la cel mai înalt, nivelul 6.

1% dintre elevi sunt foarte buni la citit, ajungând la nivelul 5 sau 6 la testul PISA, media OCDE fiind de 9%. La aceste niveluri elevii pot înțelege foarte bine un text la prima vedere. În doar 20 de sisteme de învățământ (din 79 de participanți la test), mai mult de 10% dintre participanții de 15 ani sunt studenți performanți.

Cauzele analfabetismului funcțional

Prof. univ. dr. Nicolae Zamfir, președintele Societății Române de Fizică și membru corespondent al Academiei Române, afirmă că: Marea problemă a învățământului românesc constă în faptul că elevul nu înțelege utilitatea materiei pe care trebuie să o învețe. Astfel că „analfabeții funcțional" sunt rezultatul unui sistem de învățământ în care teoria nu a fost niciodată legată cu practica.

Opinia specialiștilor este că România are această situație dezastruoasă deoarece principala metodă de învățare a elevilor români este memorarea cerută de un sistem educațional axat predominant pe memorare în defavoarea înțelegerii conceptelor prezentate de programele didactice. Ca urmare, elevii nu au capacitatea de a face corelații între secvențele de informație cuprinse într-un text.

Cauzele analfabetismului sunt multiple și depind de mai mulți factori:

Factori individuali: performanța academică, comportamentul elevului, atitudinea față de școală, istoricul familial, etnie, aptitudini cognitive reduse, motivație scăzută.

Factori socio - economici: mediul de rezidență, nivelul veniturilor, nivel scăzut de educație al părinților, comunicare deficitară în familie.

Factori școlari: rezultate școlare slabe (medii mai mici de 6), elev fixat pe finalizarea unui nivel de învățământ (ex. nivelul gimnazial), expectanțe educaționale reduse, probleme comportamentale sancționate cel puțin o data pe semestru, părinți care notifică cel puțin o problemă cu copilul lor pe semestru, conflicte cu școala/cadrele didactice/elevii.

Cauzele analfabetismului funcțional se situează la intersecția dintre individual și mediu social (mediile economic, cultural, educațional, politic).

La nivel educațional, cauzele sunt: metode de învățare precum memorarea, lipsa modalităților de predare centrate pe elev, strategii de învățare deficitare, nivel crescut al analfabetismului în rândul părinților.

La nivel socio-economic: situație economică scăzută (sărăcia, șomajul).

La nivel socio-cultural: grupuri etnice (rromi), destructurarea sistemului de valori, suport familial scăzut, conflicte familiale, disoluția familiei, violența în familie, etc.

La nivel individual: tulburările de atenție, dislexia, deficiențe intelectuale, deficiențe socio-emoționale, handicapuri fizice/senzoriale/motorii/somatice, sistem motivațional deficitar, tulburări lingvistice, dificultăți de învățare, abilități de gândire critică și rezolvare de probleme slab dezvoltate; (Hamminck, 1990; Anghel, 2014).

Potrivit unui studiu recent, *factorii determinanți care influențează apariția analfabetismului funcțional* sunt:

Resursele precare educaționale din familie, respectiv copiii din România se confruntă cu o lipsă acută a materialelor didactice și a cărților, comparativ cu copiii din țările europene. De exemplu, 31% dintre copii au declarat că au mai puțin de 10 cărți acasă.

Nivelul scăzut de educație al părinților (doar 14% din părinții copiilor care au participat la cercetarea PIRLS au studii superioare sau mai mult).

Politicile educaționale deficitare (crearea unui mediu care favorizează lectura, resursele profesorilor pentru predarea lecturii, bibliotecile sau absența campaniilor care promovează lectura).

Calitatea actului didactic (timpul alocat studiului pentru un elev român este sensibil mai redus decât media europeană de 850 de ore pe an; timpul pentru predarea limbii române este cu aproximativ 30% mai redus decât timpul alocat în media europeană; România nu are un curriculum specific pentru predarea lecturii; lipsa sprijinului pentru cadrele didactice care nu înregistrează progrese în activitate).

Formarea și selecția cadrelor didactice (formarea inițială și continuă a cadrelor didactice pot fi ameliorate, atractivitatea carierei didactice, competențele pedagogice nu sunt niciodată evaluate cu adevărat).

Descentralizarea politicilor educaționale către autoritățile locale.

Subfinanțarea și diferențele de finanțare dintre urban și rural.

Lipsa unui sistem de sprijin adresat managerilor educaționali.

Lipsa de coerență și predictibilitate în sistemul educațional.

Cultura organizațională: cultivarea atitudinii de obedиență și superioritate ierarhică dincolo de etica profesională, prin raportarea instituțiilor ierarhice superioare la directorii de școli ca la simpli executanți. Aceasta propagă în activitatea de management modele care nu încurajează proactivitatea, determinarea, luarea inițiativei, leadershipul personal și gândirea critică înspre căutarea unor soluții alternative.

Ambiguitatea din legislația primară și secundară (lasă loc practicii neuniforme și arbitrariului).

Lipsa unor sisteme alternative de integrare școlară a celor ce au abandonat.

Amenințări

Corelate unui nivel crescut sau în creștere a analfabetismului funcțional, la nivel național, au fost identificate următoarele amenințări:

- rezultate slabe la evaluări și examene naționale, PISA;
- creșterea absenteismului și abandonului școlar;
- creșterea nivelului de sărăcie;
- generarea unor costuri sociale și economice semnificative;
- creșterea ratei șomajului;
- lipsa implicării în activitatea civică;
- stare de sănătate precară (predispoziții spre fumat, consum de alcool);
- diminuarea productivității la nivel național, inclusiv a P.I.B (GDP);

Persoanele cu analfabetism funcțional reușesc deseori să își ascundă problema, însă trăiesc cu o teamă permanentă că secretul lor va ieși la lumină. Deseori le este greu să înceapă un curs de scriere și de citire și să își recunoască public problema.

Analfabeții funcționali au de suferit pe numeroase planuri: pe de-o parte profesional, deoarece nu reușesc să avanseze, participă puțin la viața publică, sunt deseori tensionați, depresivi și au probleme de relaționare cu ceilalți. Depind mereu de ajutorul cuiva care să le citească instrucțiuni, programul trenurilor sau care să îi ajute la folosirea unui bancomat. Cei care depind constant de

ajutorul unui terț nu au posibilitatea de a învăța singuri ceva, pe cont propriu, deoarece limitele se ivesc la fiecare pas. Cercul vicios al lipsei stimei de sine și al nesiguranței conduce la izolarea socială.

Măsuri implementate pentru a combate analfabetismul funcțional

Centrul de evaluare și analize educaționale, după o analiză pe termen lung a rezultatelor elevilor la Evaluări Naționale și teste PISA, propune o serie de demersuri prin care poate fi scăzut analfabetismul funcțional.

Scăderea analfabetismului funcțional ocupă locul al doilea în rândul priorităților pe educație ale Comisiei Europene. Trebuie amintit că media la nivelul țărilor Uniunii Europene este acum de 20%, iar ținta este ca analfabetismul funcțional să scadă la 15% până la finalul anului acesta – 2020. Cu toate că această scădere ar urma să fie de doar 5% până la sfârșitul acestui an, ea ocupă un loc central între prioritățile Comisiei Europene. În schimb, în România, o țară în care analfabetismul funcțional depășește 40%, diminuarea acestuia nici măcar nu apare printre priorități.

Diminuarea analfabetismului funcțional necesită însă și reforme structurale cu bătaie lungă, nu doar programe de intervenție punctuale. De pildă, Polonia a avut nevoie de aproape 10 ani pentru a diminua rata analfabetismului funcțional la elevii de 15 ani de la 22% la 14%.

Din acest punct de vedere, **Comisia Europeană propune** și câteva demersuri concrete de reformă care să contribuie la scăderea analfabetismului funcțional:

- Utilizarea unor abordări pedagogice inovatoare centrate pe elev (precum instruirea diferențiată) și un design curricular care să vizeze un profil al absolventului de învățământ obligatoriu cu următoarele caracteristici: absolventul este creativ, gândește critic, rezolvă probleme complexe în situații neprevăzute etc. Metodele active de predare-învățare au o mare eficiență în acest sens.

- Crearea unei infrastructuri pentru învățarea profesională continuă în care profesorii să poată dobândi abilitățile și cunoștințele necesare formării la elevi a abilităților de bază de citire și scriere, de matematică și de științe.

- Finalizarea unui cadru al competențelor didactice pentru profesori, care să permită evaluarea calității muncii acestora

- Introducerea evaluărilor naționale standardizate; astfel, evaluările din ani diferiți pot fi aduse în aceeași scală. Acestea au și funcția de diagnoză pentru progresul școlar individual, scopul fiind ca fiecare copil să poată fi sprijinit ulterior în dobândirea abilităților de bază (prin pedagogii de tipul instruirii diferențiate).

- Elaborarea unor instrumente de evaluare care să permită estimarea cât mai obiectivă a nivelurilor de abilitate atinse de elevi de-a lungul parcursului lor școlar. Un astfel de instrument ar putea fi Teoria Răspunsului la Item.

- Dezvoltarea unui management școlar descentralizat, care să stimuleze competiția între școli și bunele practici educaționale.

Pentru a putea face acești pași este, desigur, necesară atragerea unor profesori și manageri buni în sistemul public de educație și stimularea lor.

Împreună, aceste inițiative pot contura un program de reforme structurale în sistemul de educație. Un obiectiv rezonabil pentru România ar putea fi ca, la testele PISA din anul 2024, rata analfabetismul funcțional în rândul elevilor de 15 ani să scadă măcar la 35%, ca urmare a acestui pachet de reforme. Pe termen lung, acest lucru ar putea însemna pentru România o creștere economică accelerată și considerabil mai inclusivă decât este astăzi.

În urma unor analize a rezultatelor elevilor, atât în cadrul școlii, cât și la Evaluarea Națională de la clasa a II-a și clasa a IV-a, **Școala Gimnazială „Ecaterina Teodoroiu" din Brăila** propune următoarele măsuri pentru combaterea analfabetismului funcțional:

- Promovarea lecturii diferitelor texte în contexte variate;

- Stimularea însușirii de cuvinte noi din textele parcurse;

- Impunerea unei învățări prin gândire logică și diminuarea învățării reproductive;

- Sporirea gradului de aplicabilitate a achizițiilor didactice pentru o mai bună funcționalitate practică;

- Conștientizarea elevilor în legătură cu utilitatea imediată și pe termen lung a achizițiilor informaționale, transferul imediat în sistemul anterior de cunoștințe și reactivarea informației la intervale regulate, dar nu mai mari de două săptămâni;

- Predarea anumitor concepte și conținuturi în fața colegilor și explicarea acestora într-un mod în care aceștia să înțeleagă informațiile noi.

De asemenea, Școala Gimnazială "Ecaterina Teodoroiu" propune următoarele **aplicații practice pentru prevenirea și combaterea analfabetismului**:

1. Activități didactice curente

1.1 Lecția de limbă și literatură Se recomandă ca, în fiecare lecție, să existe un moment de citire, inițial în gând, de către fiecare elev, apoi frontal, urmat de un moment de decodificare a segmentului de text, gradual, minimum 3 trei variante, în funcție de capacitățile intelectuale ale elevului;

1.2 Simulări și evaluări periodice Fiecare test de măsurare a capacităților și competențelor e indicat să conțină un segment de decodificare a unui text, urmat de rezumarea acestuia, apoi de extragerea și formularea adecvată a ideii fundamentale;

1.3 Teme pentru acasă Una din temele săptămânale va consta într-un eșantion de text, diferit de la elev la elev, pe care acesta va sublinia cuvintele, cheie, îl va rezuma, iar în final va extrage și formula ideea fundamentală. Și în acest caz se va avea în vedere coeficientul de inteligență și gradul de antrenare didactică.

2. Curriculum la decizia școlii

Profesorul de română va propune și va insista ca, în fiecare an școlar, elevi din clasele a VII-a și a VIII-a să parcurgă un demers didactic axat pe "cum se citește un text" și cum se decodifică acesta. Eșantioanele propuse vor fi selectate din toate stilurile funcționale.

3. Concursuri școlare

Atât în cazul celor locale, cât și al celor organizate de MEN sau de alte instituții, se va include obligatoriu o probă de decodificare a unui text sau a cel puțin 2 texte cu tematică similară, tocmai pentru a se putea observa diferența de limbaj și chiar nuanțele pe care le implică formularea ideii fundamentale.

4. Activități extracurriculare

Se vor reactiva cercurile de lectură, a căror tematică nu va mai fi loisirul ci decodificarea diferitelor eșantioane de text în forme variate în funcție de fiecare elev și de gradul de dificultate al codificării.

5. Proiecte locale, județene, naționale

Se vor propune forme de antrenare a elevilor și cadrelor didactice de diferite specializări în activități de decodificare a textelor, inclusiv forme competitive, tocmai pentru a antrena energiile didactice într-un ansamblu de activități focalizate pe înțelegerea adecvată a ceea ce se citește.

6. Reactivarea bibliotecilor școlare

Activitățile propuse de biblioteca școlară vor viza și decodificarea corectă a lecturilor obligatorii și facultative în forme atractive și cu grupuri de elevi care să permită antrenarea tuturor în activitatea propusă. Bibliotecarul va fi însoți în acțiunile sale de profesori de diferite specializări, tocmai pentru a-i învăța pe elevi cum se citește (o poezie, o problemă, o 3 descriere geografică, un verset biblic, o formulă fizică, etc) și cum se decodifică mesajul conținut în acestea.

În urma Dezbaterii *„România Educată – Analfabetismul funcțional*", care a avut loc la **Universitatea "Babeș Bolyai", Cluj-Napoca** în data de 7 noiembrie 2016, participanții au stabilit în primul rând 4 obiective de țară privind prevenirea și combaterea analfabetismului funcțional:

Obiectiv 1: Măsuri de sprijin pentru școli și elevii care provin din medii defavorizate;

Obiectiv 2: Sistem coerent și continuu de orientare și consiliere școlară în carieră pentru elevi și părinți;

Obiectiv 3: Formarea profesională inițială și continuă a profesorilor pe probleme precum: activități de prevenție și intervenție, interdisciplinaritate, învățare diferențiată, strategii activ-participative;

Obiectiv 4: Schimbarea curriculumului: orientarea către activități practice și către competențe, și nu neapărat pe rezultatele la examene.

Participanții au atins următoarele elemente de consens cu privire la obiectivele identificate anterior:

Obiectiv 1: Măsuri de sprijin pentru școli și elevii care provin din medii defavorizate

S-a obținut consens pe următoarele acțiuni:

Introducerea de programe de sprijin asemănătoare programului „Școală după școală", conform metodologiei, la toate nivelurile de învățământ în funcție de nevoile identificate;

Decontarea integrală a transportului elevilor și utilizarea microbuzelor școlare, conform legislației;

Fond suplimentar oferit școlilor pentru activități extra-curriculare;

Factori de corecție pentru finanțarea per elev, în funcție de tipul școlii și mediul de proveniență (înaintat către CNFIP);

Sprijin acordat elevilor din medii defavorizate pentru îmbrăcăminte, încălțăminte etc.

Obiectiv 2: Sistem coerent și continuu de orientare și consiliere școlară în carieră pentru elevi și părinți

S-a obținut consens pe următoarele acțiuni:

- Încadrarea școlilor cu psihologi/consilieri școlari/logopezi și scăderea numărului de elevi pentru care se încadrează;

- Consiliere școlară pentru toți și profesională începând cu gimnaziul pe toată durata unui ciclu de învățământ;

- Realizarea de activități de educație parentală în special în școlile din zonele defavorizate.

Obiectiv 3: Formarea profesională inițială și continuă a profesorilor pe probleme precum: activități de prevenție și intervenție, interdisciplinaritate, învățare diferențiată, strategii activ-participative

S-a obținut consens pe următoarele acțiuni:

- Introducerea principiului învățării prin investigație începând cu ciclul primar;

- Introducerea/aprofundarea în formarea inițială și continuă a competențelor de comunicare și relaționare cu elevii aflați în situații de risc și părinții acestora;

- Gestionarea situațiilor cu impact emoțional în care sunt implicați elevii care subperformează în raport cu expectanțele elevului/școlii.

Obiectiv 4: Schimbarea curriculumului: orientarea către activități practice și către competențe și nu neapărat pe rezultatele la examene

S-a obținut consens pe următoarele acțiuni:

- Regândirea examenelor naționale conform Legii Educației Naționale care să evalueze cele 8 competențe cheie;

- Revizuirea curriculumului astfel încât să se adapteze realităților sociale.

Pentru prevenirea și combaterea analfabetismului funcțional, CJRAE Maramureș propune anumite intervenții pe nivele, astfel: la nivel individual, la nivel de grup social/familie, la nivel de școală/clasă, la nivelul sistemului educațional național:

1. Strategii de intervenție individuală (copil/adolescent)

- Creșterea stimei de sine (crearea de oportunități pentru ca elevul să aibă succes, activități de voluntariat, dezvoltarea sentimentului de autoeficacitate etc.);

- Dezvoltarea abilităților de comunicare, negociere, rezolvare de probleme;

- Strategii de dezvoltare emoțională prin utilizarea SELFKIT;

- Strategii de dezvoltare a gândirii critice / analiză / sinteză (de exemplu: citirea unui text la prima vedere);

- Strategii pentru eficientizarea învățării;

- Formarea/dezvoltarea strategiilor de lectură;

- Dezvoltarea abilităților de alfabetizare (scris, citit, calcul numeric etc.);

- Creșterea motivației pentru învățare;

- Dezvoltarea/valorificarea celor 8 competențe cheie necesare alfabetizării, cu accent pe competența „a învăța să înveți”;

- Dezvoltarea creativității;

- Dezvoltarea capacității de luare a deciziilor.

2. Strategii de intervenție la nivel de grup social/familie

Nivelul grupului social:

- Grup de sprijin al elevilor care nu au analfabetism funcțional în vederea acordării de sprijin elevilor din categoria analfabeților funcțional.

Nivelul familiei:

- Prelegeri cu părinții despre educația în ceea ce privește disciplina pozitivă a copiilor;

- Promovarea programelor de alfabetizare în/pentru familie prin colaborarea cu instituțiile autorităților publice locale (asistență socială, asistență medicală, bibliotecă locală, grădinițe etc.) în

vederea acordării de sprijin familiilor, în special celor vulnerabile, pentru îmbunătățirea mediul familial (oferirea de cărți, program de formare și informarea părinților despre activitățile pe care le pot face acasă cu copiii pentru a le asigura un început bun în viață etc.);

3. Strategii de intervenție la școală/clasă

- Implementarea sau stabilirea curriculumului la decizia școlii, axat pe dezvoltarea alfabetizării, scrisului, citirii, competențelor numerice;

- Gestionarea situațiilor cu impact emoțional în care sunt implicați elevi cu performanțe slabe în raport cu așteptările elevului/școlii;

- Includerea strategiilor de alfabetizare în procesul de predare, ceea ce va duce la creșterea calității învățării;

- Identificarea timpurie a dificultăților de învățare ale elevilor și găsirea de soluții pentru a le remedia;

- Identificarea timpurie a dificultăților elevilor în înțelegerea textelor și aplicarea măsurilor de remediere adecvate;

- Creșterea motivației elevilor de a învăța, implicarea elevilor în propriul lor proces de învățare;

- Introducerea de activități care vizează creșterea competențelor de alfabetizare, în programele de educație parentală.

4. Strategii/direcții de intervenție la nivelul sistemului național de învățământ

- Dezvoltarea abilităților de alfabetizare ale elevilor la fiecare materie școlară;

- Lansarea unui program național de formare a cadrelor didactice în domeniul alfabetizării funcționale (alfabetizare, scris, calcul etc.);

- Elaborarea și implementarea politicilor educaționale axate pe alfabetizarea funcțională obligatorie a elevilor din învățământul obligatoriu;

- Introducerea în programa universitară (în psihologie) a unor cursuri/seminare privind aspectele specifice analfabetismului funcțional la copii, adolescenți și tineri: modalități de identificare, depistare, evaluare, metode adecvate de predare și învățare etc.;

- Efectuarea unui screening psihopedagogic la clasele primare pentru a identifica pre-rechizitele cu care copilul intra in ciclul gimnazial;

- Măsuri de sprijin pentru școli și elevi din medii defavorizate.

Bibliografie

Handbook of Household Surveys, Revised Edition, New York, 1984

http://www.eli-net.eu/fileadmin/ELINET/Redaktion/Factsheet-Literacy_in_Europe-A4.pdf

https://prof21.ro/noutati/post/123

https://ro.wikipedia.org/wiki/Analfabetism_func%C8%9Bional

https://www.scoala9.ro/ce-spun-testele-pisa-despre-calitatea-scolii-din-romania-/380/

https://www.google.com/search?q=www.rocnee.eu+teste+pisa&oq=www.rocnee.eu+teste+pisa&aqs=chrome..69i57.10594j0j7&sourceid=chro

https://www.edupedu.ro/rezultate-pisa-2018-romania-obtine-cel-mai-slab-punctaj-din-ultimii-9-ani-cea-mai-mare-cadere-fiind-la-matematica-analfabetismul-functional-la-apogeu/

https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2019/12/Rezultate-PISA-2018.pdf

http://www.romaniaeducata.eu/

https://www.edupedu.ro/rezultate-pisa-2018-romania-obtine-cel-mai-slab-punctaj-din-ultimii-9-ani-cea-mai-mare-cadere-fiind-la-matematica-analfabetismul-functional-la-apogeu/

http://www.romaniaeducata.eu/wp-content/uploads/2019/01/Rapoarte-grupuri-de-lucru-Romania-Educata.pdf

https://rocnee.eu/datedeschise/10-02-2020.html

https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2020/02/Rezultate-Evaluarea-Nationala-clasa-II-2019.pdf

https://rocnee.eu/datedeschise/10-02-2020.html

https://drive.google.com/file/d/1xTqaiLKelPpJ9tDz6Wa3r1htx7RxFmeV/view

https://www.edupedu.ro/raport-cnee-care-arata-ca-scoala-nu-isi-indeplineste-rolul-peste-18-mii-de-elevii-care-erau-buni-la-matematica-in-clasa-a-iv-a-in-2015-au-intrat-in-declin-in-clasele-a-v-a-si-a-v/

http://www.suntparinte.ro/analfabetismul-functional

http://www.viata-medicala.ro/*articleID_13782-dArt.html

http://www.cjraemm.ro/download/2017-2018/2017-10-26-Analfabetismul-functional_final.pdf

„Practices to combat functional illiteracy", Drd. Mădălina Coman, „Medical life", Oct. 2017;

„Report of the Regional Debate, Educated Romania, Functional Illiteracy", „Babeș-Bolyai" University, Cluj-Napoca, Nov. 2016;

„Development of innovative documents for combating functional illiteracy among Roma people in Europe ", INTELLECTUAL PRODUCT," Curriculum for increasing the literacy rate of Roma people ", Romanian version;

PIRLS - Progress in International Reading Literacy Study;

PISA - Programme for International Student Assessment.

2.7. Analfabetismul funcțional în Turcia

Definirea alfabetizării, analfabetismului și analfabetismului funcțional

Astăzi, alfabetizarea este esențială pentru a citi trecutul și a scrie viitorul. A nu ști să citești și să scrii în epoca noastră înseamnă a nu trăi și a dispărea din această lume. Prin urmare, prioritatea majorității țărilor este alfabetizarea. După cum se știe, analfabetismul este una dintre cele mai importante probleme mondiale ale epocii noastre. Este legat, într-o oarecare măsură, de înapoiere și sărăcie. Alfabetizarea este una dintre condițiile de bază ale supraviețuirii și dezvoltării națiunilor. Analfabetismul nu este un destin. Este o situație socială care ar trebui monitorizată frecvent și prevenită cu soluții radicale. Dacă nu se luptă constant și cu răbdare, acesta apare și se răspândește rapid. O țară care nu acordă nicio importanță alfabetizării și-a închis porțile către viitor.

Evoluțiile în domenii precum industrie, agricultură, sănătate, economie și producție nu sunt suficiente singure. Dezvoltarea durabilă nu poate fi realizată fără tehnologie și cu oameni inteligenți și educați. Tehnologia nu poate fi produsă fără o educație științifică și oameni bine pregătiți. Alfabetizarea este cel mai important factor pentru dezvoltarea unei societăți. Studiile din lumea noastră arată că alfabetizarea a trecut prin diferite etape până astăzi și este aplicată în diferite scopuri și forme.

Definirea alfabetizării

Alfabetizarea este un termen folosit mai ales pentru tineri și adulți. Alfabetizarea începe cu recunoașterea, citirea și înțelegerea semnelor scrise ale individului. Cel care își putea citi numele, scrie și semna era numit în trecut *alfabetizat*. Cu toate acestea, de-a lungul timpului, această înțelegere limitată s-a schimbat. Cercetările din domeniul alfabetizării indică faptul că acest termen dezvăluie o trăsătură complexă, relativă și progresivă. Treptat, au apărut abilitățile de alfabetizare de bază, intermediare și superioare. Apoi, alfabetizarea funcțională înseamnă nu numai citirea și scrierea, ci și utilizarea informațiilor în viața de zi cu zi, un mod de pregătire pentru îndatoririle și rolurile sale sociale, economice, civice. După ce alfabetizarea a fost acceptată ca drept fundamental, s-a susținut că toată lumea ar trebui să fie alfabetizată. S-a concluzionat că abilitățile de alfabetizare de nivel înalt reprezintă educația de bază de care oamenii au nevoie pentru a-și dezvolta pe deplin capacitățile, pentru a-și ridica nivelul de trai, pentru a lua decizii informate și pentru a continua să învețe. În ultimii ani, o serie de concepte precum alfabetizarea computerelor, alfabetizarea digitală, alfabetizarea tehnologică sau alfabetizarea electronică au apărut în urma dezvoltării rapide a tehnologiilor informaționale.

Dezvoltarea termenului de *alfabetizare* în istorie

Până astăzi s-au oferit diverse definiții pentru termenul de alfabetizare. Unele dintre aceste definiții se referă la termeni conecși precum alfabetizat, alfabetizat funcțional, analfabet funcțional. Unele dintre ele includ alfabetizare tradițională, funcțională și conștientă. În plus față de acestea, există unele care explică diferența dintre alfabetizare și analfabetism gândindu-le ca două ramuri ale aceluiași copac.

În general, alfabetizarea și analfabetismul trebuie considerate o singură linie continuă în loc de doi poli opuși. Definițiile de mai jos reprezintă procesul de dezvoltare istorică a acestor termeni.

1950: Prima definiție cunoscută la nivel internațional a alfabetizării a fost făcută de UNESCO în timpul unei întâlniri desfășurate în 1951. În această definiție, termenul „alfabetizare" a fost folosit ca referință la „o persoană care poate înțelege, citi și scrie o propoziție simplă și scurtă legată de viața sa de zi cu zi. "

Din 1958, UNESCO a recomandat statelor membre să folosească această definiție în statisticile educaționale. Această definiție include abilitățile de bază de citire și scriere și este o explicație tradițională.

În anii 1960, când țările în care analfabetismul era majoritar și-au câștigat independența și și-au început mișcarea de dezvoltare economică, politică și socială, UNESCO a organizat o întâlnire la Paris în 1962. La această întâlnire, o persoană „alfabetizată" a fost definită ca „O persoană care știe să citească, să scrie și să calculeze la un nivel de bază, să aibă abilitățile de a-și îndeplini sarcinile în comunitate eficient pentru a contribui la dezvoltarea societății în care trăiește."

În același an, la Conferința Mondială pentru Alfabetizare și Societate, organizată de Națiunile Unite la Roma, o persoană „alfabetizată", a fost definită ca „O persoană care poate citi ziarul zilnic și este la fel de informată ca cineva care are cel puțin cinci ani de educație". (Du Sautoy, 1966, p.19).

În anul următor, termenul „alfabetizare" a fost folosit pentru a defini „o persoană care poate citi și înțelege ziare zilnice, buletine, scrisori și poate înțelege și completa formulare fiscale sau poate scrie o scrisoare".

În aceste definiții, individul alfabetizat nu este limitat la competențele de bază, ci se referă la „o persoană care are cunoștințe la fel ca un absolvent de școală primară și care contribuie la dezvoltarea sa și a societății." Conceptul tradițional de alfabetizare bazat pe abilități simple a început să se schimbe. În 1965, termenul de „alfabetizare funcțională" a apărut în prim-plan.

1960: După 1965, termenul de alfabetizare funcțională a apărut în prim-plan. Acest termen, diferit de alfabetizarea tradițională, a fost definit ca „deprinderi de citire, scriere și calcul necesare dezvoltării societății în care trăim". Persoana alfabetizată funcțional a fost definită ca „persoana care

îndeplinește activitățile pe care societatea în care trăiește are așteptare să le realizeze". S-a afirmat că analfabetul funcțional nu poate îndeplini sarcinile care se așteaptă de la el, cum ar fi abilitățile de citire, scris și calcul necesare dezvoltării societății.

Apoi, la Congresul Mondial al Miniștrilor Educației desfășurat la Teheran în 1965, conceptul de alfabetizare funcțională a fost pus pe ordinea de zi și a fost acceptat în unanimitate. În raportul întâlnirii, „alfabetizarea funcțională" a fost explicată cu următoarele cuvinte:

„Predarea alfabetizării ar trebui să fie strict legată de prioritățile economice și sociale ca element cheie al dezvoltării, precum și de nevoile de forță de muncă de astăzi sau de mâine. Prin urmare, toate eforturile ar trebui să se concentreze pe alfabetizarea didactică funcțională. Predarea alfabetizării nu trebuie luată ca un scop, ci ca o modalitate de pregătire a individului pentru îndatoririle și roluri sociale, economice și civice. Alfabetizarea ar trebui să se concentreze nu numai pe cunoștințele de bază și generale, ci și pe pregătirea pentru muncă, creșterea producției, participarea la viața de zi cu zi pe larg, o mai bună înțelegere a lumii înconjurătoare și a culturii umane" (UNESCO 1976, p. 79).

UNESCO și-a încercat abordarea de alfabetizare funcțională în diferite țări timp de 10 ani, începând cu anul 1965 sub denumirea de „Programul mondial de testare a alfabetizării".

Funcționalitatea acestor programe a fost aspru criticată pentru că nu este bine înțeleasă. Această situație a fost exprimată în conferința de la Tokyo din 1972 și s-a sugerat că această definiție să nu fie folosită. Apoi, UNESCO a redefinit termenul de alfabetizare funcțională. În această definiție, individul alfabetizat funcțional este definit ca „o persoană care are suficiente cunoștințe pentru a juca un rol activ în grupul în care trăiește și în toate activitățile sale în societate".

Această definiție nu a fost considerată suficientă nici de experți. În anii următori, termenul de alfabetizare funcțională a fost abandonat din cauza răspunsului copleșitor, a discuțiilor și a neînțelegerii și a fost acceptat conceptul opus de *analfabetism funcțional*.

UNESCO a definit analfabetismul funcțional în cea de-a 20-a sesiune a Adunării sale Generale din 1978 astfel: „Analfabetul funcțional nu are alfabetizarea și abilitățile de calcul necesare pentru dezvoltarea sa socială și individuală și nu își poate îndeplini sarcinile de alfabetizare în comunitatea și grupul în care trăiește." (Hamadache ve Martin, 1988, p.4)

Acest termen, care este explicat ca opusul alfabetizării funcționale, a pus capăt tuturor discuțiilor.

1970: Evoluțiile politice din lumea noastră ce au început în anii 1970, au influențat termenul de alfabetizare și au adus idei noi. Potrivit acesteia, alfabetizarea nu trebuie realizată doar pentru dezvoltarea economică, socială și culturală, ci și pentru ca individul să fie liber. Paulo Freire a definit termenul de alfabetizare ca fiind „dezvoltarea personalității cuiva și direcționarea vieții sale" și indică

faptul că „alfabetizarea ar trebui să ofere o intrare în lumea cunoașterii, cu o largă participare socială a individului”.

După cum se știe, analfabetismul înseamnă a fi dependent de alții. Înseamnă să cauți ajutor de la alții în chestiuni și sarcini precum citirea scrisorilor, scrierea petițiilor, depunerea cererilor la instituții. Cu toate acestea, alfabetizarea oferă acționarea independentă. Permite indivizilor să-și facă propria muncă în mod voluntar, să lucreze și să își asume responsabilitatea. Oferă adulților capacitatea de a-și stabili obiective, de a decide ce să facă, de a-și îndeplini propriile provocări fără niciun ajutor.

În 1976, la Conferința de la Nairobi, s-a raportat că „alfabetizarea trebuie să depășească citirea, scrierea, calculul și dobândirea cunoștințelor de bază. Trebuie să ajute indivizii pentru o mai bună autocunoaștere, mai multă independență și viață socială, probleme parentale.”

1980: Unul dintre aspectele care definesc termenul de *alfabetizare* este că este acceptat ca fiind un drept al individului.

Această opinie a fost considerată anterior nerezonabilă, nedorită și costisitoare. Dar, în timp, ideea de alfabetizare a ajuns să fie văzută ca dreptul fundamental al fiecăruia și nimeni nu poate fi ținut departe de acest drept fără să fie apărat. Astfel, dreptul de a citi și de a scrie a ieșit în prim-plan. Acest drept a fost acceptat în 1985 la Conferința de la Paris. În raport, acest lucru a fost explicat astfel:

- *Dreptul de a citi și de a scrie*
- *Dreptul de a gândi și de a pune întrebări*
- *Dreptul de a crea și de a visa*
- *Dreptul de a-și scrie istoricul și de a învăța în mediul în care trăiește,*
- *Dreptul de acces la resurse educaționale*
- *Dreptul de a dezvolta talente comune și individuale*

Îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață a fost adăugată la termenul de alfabetizare în următorii ani.

1990: În anii 1990 s-a subliniat că învățământul primar ar trebui extins pe lângă studiile pentru adulți pentru o soluție radicală la alfabetizare.

Această abordare dual, adică prevenirea analfabetismului atât la copii, cât și la adulți, a fost subiectul cel mai subliniat de UNESCO. În 1990, la conferința din Thailanda, s-a declarat că „Fiecare persoană ar trebui să beneficieze de oportunități educaționale care sunt concepute pentru a satisface nevoile de bază de învățare ale oamenilor, copiilor, tinerilor și adulților.”

2000: Începând cu 2005, UNESCO a trecut la o înțelegere mai largă a alfabetizării, recunoscând complexitatea fenomenului, însemnând că o definiție nu putea pretinde a fi universală. Ca definiție de lucru și în contextul evaluării alfabetizării, o reuniune de experți a adoptat următoarea formulare:

„Alfabetizarea este capacitatea de a identifica, înțelege, interpreta, crea, comunica și calcula, folosind materiale tipărite și scrise asociate cu diverse contexte. Alfabetizarea implică un continuum de învățare pentru a le permite indivizilor să-și atingă obiectivele, să-și dezvolte cunoștințele și potențialul și să participe pe deplin în comunitate și în societate în general. (UNESCO 2005a:21)

Semne ale analfabetismului funcţional

Analfabetismul funcțional include în general deficiențe educaționale de bază. Deficiențele cunoscute sunt legate de citire, scriere și calcul. Analfabeții funcțional sunt literalmente alfabetizați, dar nu pot folosi aceste abilități în mod eficient în viața de zi cu zi. Analfabeții funcțional sunt oameni care au învățat să citească, să scrie și să calculeze singuri sau cu ajutorul mediului înconjurător, dar nu pot folosi aceste abilități în mod eficient în viața de zi cu zi.

Analfabeții funcțional nu pot să-și folosească abilitățile de alfabetizare dobândite, în viața de zi cu zi (UNESCO, 1978), de exemplu: să citească și să înțeleagă eticheta unui medicament sau un extras de cont bancar, să completeze o cerere de angajare, să compare costul a două articole și să aleagă articolul care oferă cea mai bună valoare.

Analfabeții funcțional au abilități lingvistice slabe (scris, citit, comunicare orală) − de exemplu, dificultăți de înțelegere a etichetei unui medicament, precum și abilități slabe de aritmetică − de exemplu, incapacitatea de a compara prețul a două produse, care influențează în general situațiile din viața de zi cu zi − de exemplu, obținerea informațiilor dintr-un orar.

Instrumente de evaluare a analfabetismului funcţional la nivel naţional

Turcia lucrează pentru a produce informații mai solide cu privire la rezultatele academice ale elevilor. În urma unui mic program pilot din 2015, o evaluare națională a nivelului elevilor (ABİDE, 2016) a fost administrată unui eșantion de 38 000 de elevi (clasa a VIII-a) pentru a oferi rezultate reprezentative la nivel național pentru sfârșitul școlii secundare inferioare. În 2016, a fost implementat și un program pilot mai mic pentru elevii de nivel primar (clasa a 4-a). În 2018, ABIDE a fost administrat la aproximativ 75 000 de elevi din ciclul secundar inferior și aproximativ 40 000 de elevi din ciclul primar. În 2020, MoNE intenționează să extindă evaluarea pentru a include elevii din gimnaziu (clasa a 10-a), pentru care a fost testat un program pilot în 2019. ABIDE evaluează progresul în limba turcă, matematică, științe și științe sociale, oferind câțiva itemi de testare mai inovatori ca să evalueze abilități de ordine superioară decât evaluările bazate pe alegeri multiple utilizate în mod tradițional în Turcia; de asemenea, sunt incluse chestionare de fond pentru studenți, profesori și directori.

Table 1.1. Turkish Test Proficiency Levels and Score intervals

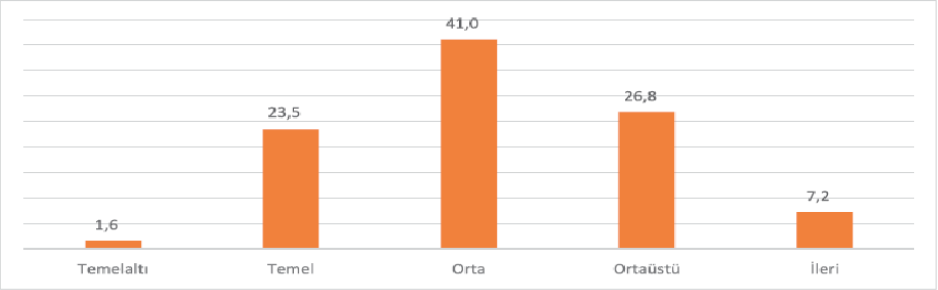
Proficiency levels	Score Interval
Belowbasic	below 205,56
Basic	between 205,56- 358,46
Avarage	between 358,46 -506,40
Above avarage	between 506,40 -612,32
Advanced	over 612,32

When Table 1.1 is analyzed, it is seen that a student should get at least 205.56 points in order to be included in the Turkish test at the basic level. However, in order for a student to be in the advanced level, he / she must get at least 612.32 points.

The distribution of students according to their proficiency levels in the Turkish test is shown in Table 1.2 and Figure 1.1.

Table 1.2. Distribution of the number of students according to their level of proficiency

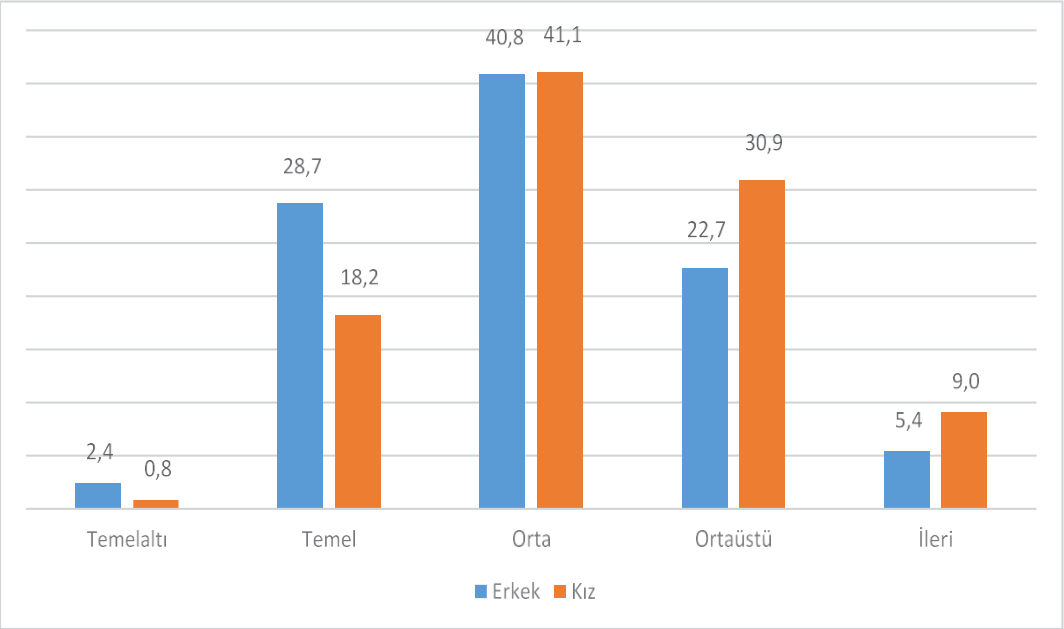
Proficiency level	Number of students	Percentage of students
Belowbasic	536	1,6
Basic	7869	23,5
Avarage	13717	41,0
Above avarage	8959	26,8
Advanced	2406	7,2
Total	33487	100,0

Distribuţia studenţilor în funcţie de nivelurile de competenţă ale testului de turcă

Analiza programului ABIDE 2018

Studiul ABIDE este similar cu studiul PISA și pune accentul pe măsurarea abilităților, similar cu TIMSS prin faptul că măsoară rezultatele. PISA și TIMSS monitorizează doar la nivel de țară, așa că nu oferă feedback la nivel provincial. Pentru a monitoriza situațiile specifice fiecărei provincii și pentru a oferi feedback, este necesar un eșantion la nivel local. Prin cercetarea ABIDE s-a urmărit măsurarea capacității elevilor de a transfera ceea ce au învățat în școală în situațiile din viața de zi cu zi, dar și capacitatea lor de rezolvare atunci când întâmpină situații problematice.

Distribuția comparativă a nivelurilor de competență ale testului de turcă în funcție de sex

Se constată că procentul de studenți de sex masculin care au obținut nivelul de bază este mai mare; se vede că procentul elevilor de sex feminin este mai mare la nivelurile mijlocii, intermediare superioare și avansate. Pe baza acestui fapt, se poate spune că „competențele academice ale fetelor turce sunt mai mari decât competențele academice în limba turcă ale elevilor de sex masculin".

Atunci când mediile elevilor la testul de turcă sunt examinate în funcție de nivelul de studii al mamei, cel mai mare punctaj le aparține celor ale căror mame au studii de licență ($\bar{x}$ = 649,89), în timp ce cel mai mic punctaj aparține elevilor ale căror mame sunt analfabete (nu au mers niciodată la școală) ($\bar{x}$ = 487,00). În plus, se constată că media punctajelor elevilor la testul de turcă diferă semnificativ în funcție de nivelul de studii al mamei. Această diferență semnificativă poate fi observată între toate grupurile, cu excepția diplomei asociate-master, diplomei asociate-doctorat, diplomei de licență - masterat.

Table 1.5. Students' Turkish Test Scores According to the Number of Books in the House

Number of Books	N	%	$\bar{x}$
0-5	3123	9,63	474,54
6-15	9257	28,57	511,61
16-50	10073	31,09	564,16
51-80	4411	13,61	587,02
81 and above	5537	17,09	615,53
Total	32401	100,00	552,40

Atunci când mediile elevilor la testul de turcă au fost examinate în funcție de numărul de cărți din casele elevilor, cea mai mare medie a punctajului a aparținut elevilor care aveau acasă 81 sau mai multe cărți ($\bar{x}$ = 615,53), iar cel mai mic punctaj mediu a aparținut elevilor cu 0-5 cărți acasă ($\bar{x}$ =

474,54). În plus, s-a stabilit că scorurile la testele de turcă ale elevilor diferă semnificativ în funcție de numărul de cărți din casă. Această diferență semnificativă există între toți participanții, indiferent de gen.

1.4, 53% (N = 17796) dintre elevi sunt sub nivelul de bază la testul de Matematică, aproximativ 33% (N = 11003) sunt la nivel intermediar, iar aproximativ 14% (N = 4795) sunt la nivel intermediar superior și la un nivel avansat.

Table 1.6. Distribution of Students According to the Proficiency Levels of the Mathematics Test

Proficiency level	Number of students	Percentage of student
Belowbasic	5497	16,4
Basic	12299	36,6
Intermediate	11003	32,8
Upper İntermediate	3780	11,3
Advanced	1015	3,0
Total	33594	100,0

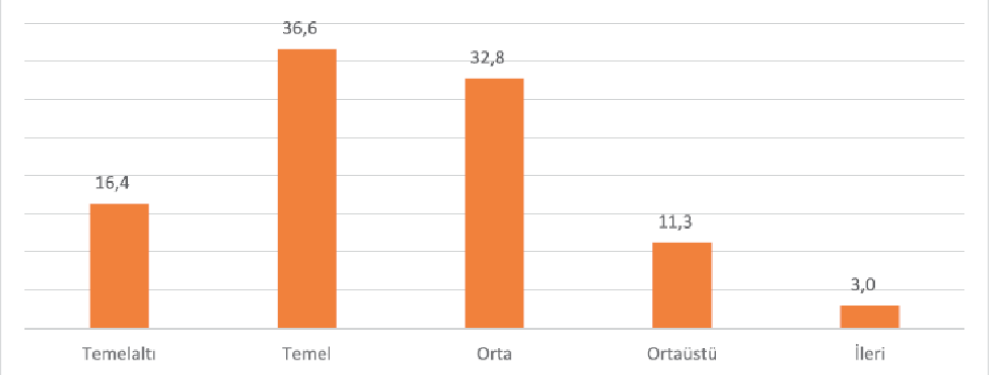

Figure 1.3 Distribution of Students According to the Proficiency Levels of the Mathematics Test

Studii recente despre analfabetismul funcţional

Programul de alfabetizare funcţională a adulţilor

Alfabetizarea adulților este deosebit de importantă în țările în curs de dezvoltare, cum ar fi Turcia, unde educația formală nu a atins o proporție semnificativă în rândul populației adulte, în special în zonele rurale. Durata medie de școlarizare a populației adulte (peste 25 de ani) din Turcia a fost estimata la 5,6 ani (Filiztekin, 2003). În Turcia rurală, școlarizarea medie poate scădea la 4,2 ani. Acest nivel scăzut de școlarizare se datorează în mare parte educației scăzute în rândul femeilor. Cifrele din 2003 arată că, în timp ce rata de alfabetizare a adulților pentru bărbați este de 94,9%, această rată scade la 80,5% pentru femei (Filiztekin). Diferențele de gen în ceea ce privește înscrierea netă în școala primară în diferite regiuni sunt și mai izbitoare. În regiunile vestice și mai ales urbane, ratele de înscriere la școala primară sunt de 99,1% pentru bărbați și 96,2% pentru femei. Cu toate acestea, în partea de est și în cea mai mare parte rurală a Turciei, aceste rate de înscriere sunt semnificativ diferite între populația masculină și cea feminină: 90,5% pentru bărbați și 74,1% pentru femei (Filiztekin).

Migranții din zonele mai puțin dezvoltate și rurale care se duc către orașele mari, și în special centrele metropolitane, se simt din ce în ce mai solicitați pentru a face față cerințelor stilurilor de viață urbane pentru care le lipsesc abilitățile educaționale de bază (pentru o revizuire a se vedea Levinger, 1996). Deși educația formală este de o importanță crucială pentru dezvoltarea capacității umane a tinerelor generații, are un impact mult mai mic, dacă este cazul, asupra populației adulte. Astfel, deficiențele grave în școlarizarea formală a adulților, în special a migranților din mediul rural, pot fi compensate în principal prin educația non-formală.

În Turcia, centrele de educație pentru adulți din cadrul Direcției de Învățare Permanentă a Ministerului Educației Naționale (MoNE) sunt instituțiile responsabile care oferă cele două stagii de cursuri de alfabetizare a adulților. Programul de alfabetizare a adulților de primul nivel vizează adulții fără abilități de alfabetizare. În schimb, programul de alfabetizare a adulților de nivel al doilea vizează adulții care sunt semianalfabeți.

FALP este primul program de alfabetizare a adulților din Turcia dezvoltat cu o bază științifică de către o organizație neguvernamentală. AÇEV a dezvoltat Programul de alfabetizare funcțională a adulților (FALP) în 1995, cu o evaluare cuprinzătoare a metodologiilor actuale ale programului de alfabetizare și a strategiilor de implementare. O echipă de cadre universitare și practicieni a dezvoltat programul ca o alternativă eficientă la cursurile de alfabetizare disponibile pentru a viza în

principal cel mai mare grup de persoane analfabete: fete și femei. În 1995, AÇEV a semnat un acord cu Direcția MoNE pentru Educație Non-formală și Ucenicie, înființată anterior (acum Direcția pentru Învățare de-a lungul vieții), în care toate activitățile de alfabetizare se vor desfășura în cadrul acestui parteneriat. Programul a început la Istanbul și a fost ulterior implementat în 25 din cele 81 de provincii ale Turciei între 1995 și 2013.

FALP vizează femeile cu abilități limitate de alfabetizare în vârstă de peste 15 ani.. Cu toate acestea, programul a implicat și un număr de bărbați, în special dintre cei care s-au înrolat în forțele militare turce. Aproximativ 125.000 de persoane au beneficiat de FALP.

FALP își propune să dezvolte competențe de alfabetizare și aritmetică. În plus, programul urmărește să îmbunătățească înțelegerea, interpretarea și abilitățile de gândire critică ale participanților. Există speranța că indivizii pot utiliza alfabetizarea în moduri semnificative care să contribuie la bunăstarea și dezvoltarea personală.

Cursurile FALP au un curriculum de 120 de ore, echivalența cursurilor de alfabetizare de bază ale MNE. Participanții se întâlnesc în grupuri timp de 3 până la 4 ore, de trei ori pe săptămână, pe parcursul a 3 până la 4 luni. O trăsătură distinctivă a FALP este facilitarea acestuia. Programul este implementat de voluntari care participă la un seminar de formare de trei săptămâni oferit de formatorii AÇEV. După finalizarea cu succes a acestuia, voluntarii sunt certificați oficial ca instructori de alfabetizare de către AÇEV / MoNE.

Beneficiile programului pentru participanți:

La nivel social, participanții FALP au avut o participare socială mai mare (de exemplu, la vot, apartenența la organizații, donații) după finalizarea programului.

La nivel de familie, participanții FALP au avut o participare mai mare la luarea deciziilor în gospodărie după finalizarea programului.

La nivel personal, participanții FALP sunt așteptați să aibă un concept de sine mai pozitiv și după finalizarea programului.

Proiectul Testul celor Patru Abilităţi pentru Limba Turcă

Proiectul “Testul celor Patru Abilități pentru Limba Turcă” („Four-Skill Test in Turkish Language” - FSTTL) a fost realizat de Ministerul Educației Naționale pentru a evalua competențele lingvistice ale elevilor ca proiect pilot și investighează efectele diferitelor variabile asupra competențelor lingvistice.

În programul de predare a limbii turce ca limbă maternă, există rezultate educaționale pentru a îmbunătăți abilitățile de bază ale elevilor în patru limbi străine. Cu toate acestea, nu există o metodă standard de măsurare pentru a evalua măsura în care elevii au aceste abilități de bază și nici un studiu de monitorizare nu este disponibil pe acest subiect. În examenele de tranziție între etape, cum ar fi LGS și YKS, și studiile periodice de monitorizare precum TMF-ÖBA și ABİDE se concentrează doar pe abilitățile de citire. În acest context, nu sunt disponibile date detaliate despre abilitățile de ascultare, scriere și vorbire ale elevilor. Pentru a depăși această deficiență importantă, MoNE a dezvoltat în 2019 "Testul celor Patru Abilități pentru Limba Turcă", iar studiul pilot se desfășoară sub coordonarea Serviciului Direcției Generale de Măsurare, Evaluare și Examinare.

Rezultatele indică faptul că elevii au avut rezultate relativ ridicate la subtestul de vorbire și relativ scăzute la subtestul de scris. Se observă că elevele au avut scoruri medii mai mari decât elevii de sex masculin la toate subtestele. Se poate afirma că acest rezultat este în concordanță cu rezultatele examinărilor dintre etape și ale studiilor de monitorizare, în special pentru subtestul de citire (MoNE, 2018, MoNE2019b, ÖSYM, 2018).

Constatările sunt, de asemenea, în concordanță cu aplicația PISA 2018, conform căreia elevele au performanțe mai bune decât elevii de sex masculin în domeniul lecturii din eșantionul din Turcia (MoNE, 2019c). Această constatare arată că studenții din diferite grupuri de gen pot avea diferite niveluri de abilități lingvistice.

S-a stabilit că scorurile medii ale elevilor care urmează școala secundară și Școala Secundară Imam Hatip nu au arătat nicio diferență semnificativă la niciun subtest. Cu alte cuvinte, tipul de școală pe care o frecventează elevul nu are un efect semnificativ asupra competențelor lingvistice ale elevilor. Aceste constatări sunt în concordanță cu rezultatele absolvenților înscriși la Liceul Imam Hatip și la alte școli secundare conform rezultatelor examenului central LGS 2018 (MoNE, 2018). În mod similar, în domeniul de aplicare a clasei a VIII-a a ABİDE 2016, se determină că scorurile medii ale elevilor de liceu și cele ale elevilor de la Liceul Imam Hatip sunt destul de apropiate (MoNE, 2016). Conform rezultatelor, elevii din două tipuri de școli au avut performanțe la același nivel în abilitățile lor de ascultare, scriere, citire și vorbire.

Se constată că elevii care au participat la învățământul preșcolar prezintă performanțe mai mari decât elevii care nu au participat la învățământul preșcolar la toate subtestele cu excepția vorbirii.

O altă constatare este că creșterea nivelului de educație al părinților crește și scorurile medii ale elevilor la toate subtestele. Faptul că părinții de la niveluri superioare de învățământ folosesc un

nivel comparativ mai ridicat de limbaj intelectual și complex acasă și citesc mai mult cu copiii lor (Raikes et al, 2006; Rowe, Pan & Ayoub, 2005; Tamis-Lemonda & Rodriguez, 2009) este un posibil motiv pentru această diferență semnificativă între elevi. Deoarece nivelul de educație al părinților este una dintre componentele mediului social al elevilor, iar mediul social are un impact semnificativ asupra performanței școlare ale elevilor (Ozer & Perc, 2020; Schuetz, Ursprung & Woessmann, 2008), este de așteptat ca abilitățile lingvistice ale elevilor să fie corelate pozitiv cu nivelul de educație al părinților. Se constată că efectul nivelului de educație a mamei și a tatălui asupra abilităților de ascultare ale elevilor este mai important decât genul și participarea acestora la învățământul preșcolar.

Studiul a examinat, de asemenea, relația dintre abilitățile lingvistice și rezultatele cursurilor de științe, științe sociale, matematică și științe. S-a stabilit că abilitățile de citire, ascultare, scriere și vorbire au o relație semnificativă între scorurile a patru cursuri la niveluri variind de la scăzut la mediu (=0,24 - =0,66). Această constatare, care reprezintă o informație importantă despre validitatea studiului, a relevat și o implementare importantă în ceea ce privește evaluarea competențelor lingvistice în sălile de clasă. Relația dintre scorurile de citire și scorurile celor patru cursuri este mai mare decât celelalte abilități lingvistice (între r = 0,61 - r = 0,66). Un posibil motiv pentru aceasta este că abilitățile de citire sunt utilizate intens în evaluările la clasă.

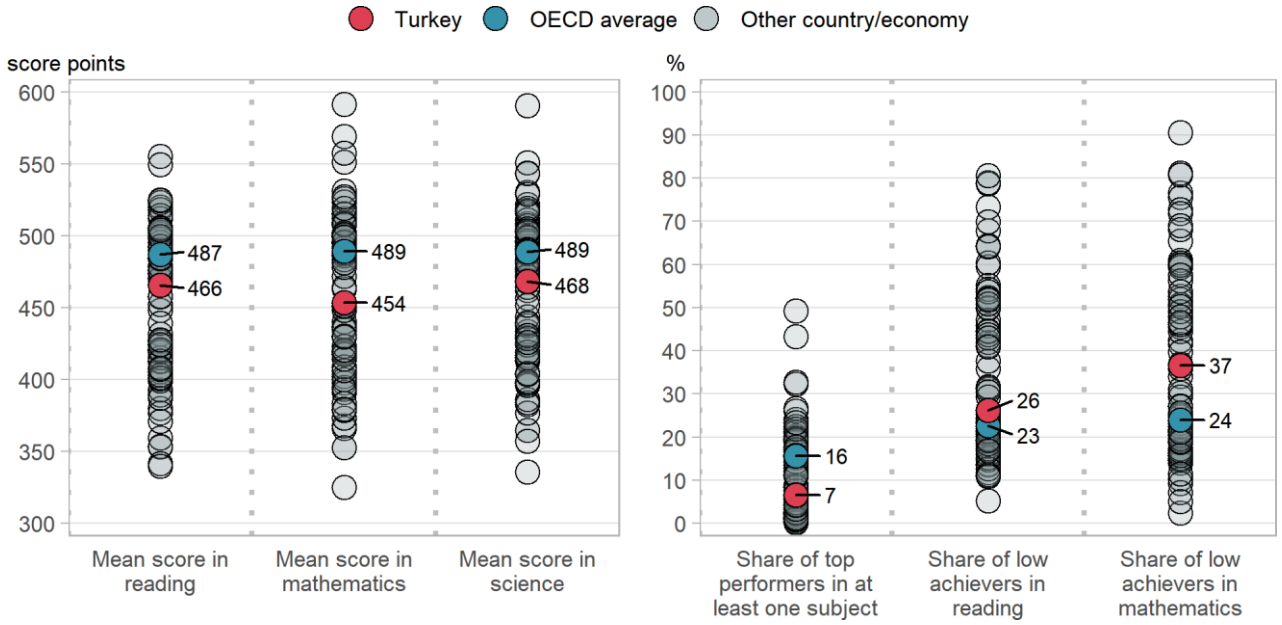
Rezultatele viitorului studiu inițial vor oferi feedback important pentru predarea limbii materne. Constatările studiului pilot “Testul celor Patru Abilități pentru Limba Turcă”, realizat de MoNE pentru prima dată, arată că cadrul de evaluare și datele oferă constatări valide și de încredere în ansamblu. Pe baza datelor din acest studiu pilot, va fi posibilă dezvoltarea anumitor niveluri de examene la aceleași standarde cu calificări internaționale în patru competențe de limba turcă, atât pentru a consolida educația în limba maternă în școli, cât și pentru a face o analiză mai detaliată și pentru a îmbunătăți proceselor educaționale.

Rata analfabetismului funcţional în Turcia

Rezultatele PISA

Programul pentru Evaluarea Internațională a Studenților (PISA) este un sondaj trienal adresat elevilor de 15 ani, care evaluează măsura în care aceștia au dobândit cunoștințele și abilitățile cheie esențiale pentru participarea deplină în societate. Evaluarea se concentrează pe competența în citire, matematică, știință și un domeniu inovator (în 2018, domeniul inovator a fost competența globală) și pe bunăstarea elevilor.

Figura 1. Graficul performanței în lectură, matematică și știință

Notă: sunt afișate numai țările și economiile cu date disponibile. Sursa: OCDE, Baza de date PISA 2018, Tabelele I.1 și I.10.1.

• Studenții din Turcia au obținut scoruri mai mici decât media OCDE la citire, matematică și științe.

• Comparativ cu media OCDE, o proporție mai mică de studenți din Turcia au avut performanțe la cele mai înalte niveluri de competență (nivel 5 sau 6) la cel puțin o materie; în același timp, o proporție mai mică de elevi au atins un nivel minim de competență (Nivel 2 sau mai mare) la cel puțin o materie.

Nivelul elevilor la citire

• În Turcia, 74% dintre elevi au atins cel puțin nivelul 2 de competență în citire (media OCDE: 77%). Cel puțin, acești elevi pot identifica ideea principală într-un text de lungime moderată, pot găsi informații bazate pe criterii explicite, deși uneori complexe și pot reflecta asupra scopului și formei textelor atunci când li se cere în mod explicit să facă acest lucru.

• Aproximativ 3% dintre elevii din Turcia au avut cele mai bune performanțe la lectură, ceea ce înseamnă că au atins nivelul 5 sau 6 la testul de citire PISA (media OCDE: 9%). La aceste niveluri, elevii pot înțelege texte lungi, pot aborda concepte abstracte sau contraintuitive și pot stabili distincții între fapt și opinie, pe baza unor indicii implicite referitoare la conținutul sau sursa

informației. În 20 de sisteme de învățământ, inclusiv cele din 15 țări OCDE, mai mult de 10% dintre elevii de 15 ani au avut performanțe superioare.

Nivelul elevilor la matematică

• Aproximativ 63% dintre elevii din Turcia au atins cel puțin nivelul 2 la matematică (media OCDE: 76%). Cel puțin, acești elevi pot interpreta și recunoaște, fără instrucțiuni directe, modul în care o situație (simplă) poate fi reprezentată matematic (de exemplu, compararea distanței totale pe două rute alternative sau conversia prețurilor într-o monedă diferită). Ponderea elevilor de 15 ani care au atins niveluri minime de competență în matematică (nivelul 2 sau mai mare) a variat foarte mult – de la 98% în Beijing, Shanghai, Jiangsu și Zhejiang (China) la 2% în Zambia, care a participat la Evaluarea PISA pentru dezvoltare în 2017. În medie, în țările OCDE, 76% dintre studenți au obținut cel puțin nivelul 2 de competență în matematică.

• În Turcia, 5% dintre elevi au obținut scoruri la nivelul 5 sau mai mare la matematică (media OCDE: 11%). Șase țări și economii asiatice au avut cea mai mare pondere de elevi care au făcut acest lucru: Beijing, Shanghai, Jiangsu și Zhejiang (China) (44%), Singapore (37%), Hong Kong (China) (29%), Macao (China) (28%), China Taipei (23%) și Coreea (21%). Acești elevi pot modela matematic situații complexe și pot selecta, compara și evalua strategiile adecvate de rezolvare a problemelor.

Nivelul elevilor la ştiinţe

• Aproximativ 75% dintre elevii din Turcia au atins nivelul 2 sau mai mare în știință (media OCDE: 78%). Cel puțin, acești elevi pot recunoaște explicația corectă pentru fenomenele științifice familiare și pot folosi astfel de cunoștințe pentru a identifica, în cazuri simple, dacă o concluzie este validă pe baza datelor furnizate.

• În Turcia, 2% dintre elevi au avut performanțe de top în domeniul științei, ceea ce înseamnă că erau competenți la nivelul 5 sau 6 (media OCDE: 7%). Acești elevi își pot aplica în mod creativ și autonom cunoștințele despre știință într-o mare varietate de situații, inclusiv în cele nefamiliare.

Trendul de performanță

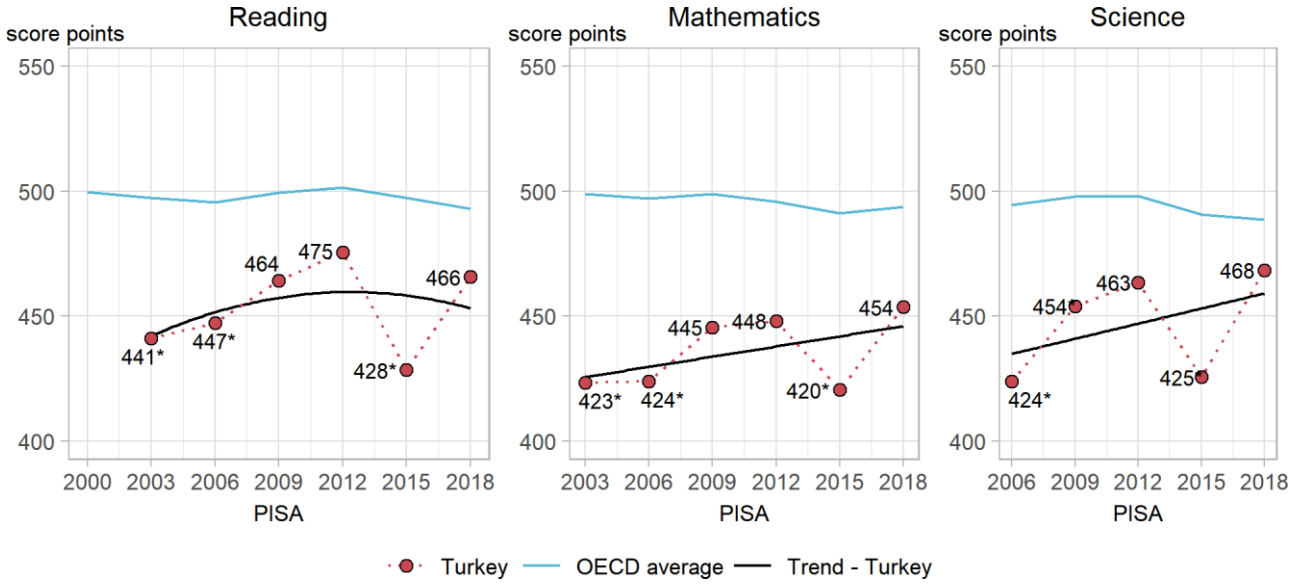

Figura 2. Tendințe ale performanței în lectură, matematică și știință

Note: *indică estimări ale performanței medii care sunt semnificativ statistic peste sau sub estimările PISA 2018 pentru Turcia.

Linia albastră indică performanța medie în țările OCDE cu date valide în toate evaluările PISA. Linia punctată roșie indică performanța medie în Turcia. Linia neagră reprezintă o linie de tendință pentru Turcia (cea mai bună potrivire).

Sursa: OCDE, Baza de date PISA 2018, Tabelele I. B1.10, I. B1.11 și I. B1.12.

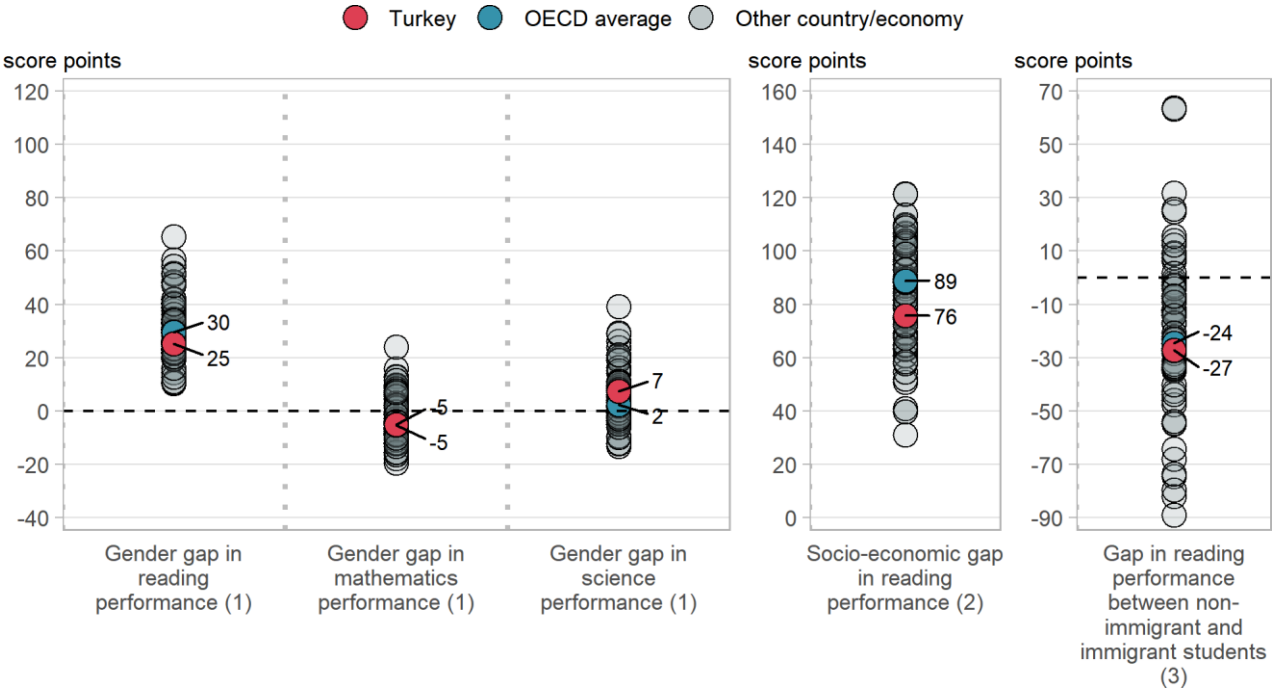
- Performanța medie a Turciei la PISA 2018, la toate cele trei subiecte, nu a fost semnificativ diferită de cea observată în 2009 sau 2012 și a fost semnificativ mai mare decât nivelul observat în 2003 și 2006. Când luăm în considerare rezultatele din toți anii, este clar că rezultatele PISA 2015 – care au fost considerabil mai mici – au fost anormale, iar nici scăderea dintre 2012 și 2015, nici redresarea dintre 2015 și 2018 nu reflectă traiectoria pe termen lung. În general, această traiectorie este clar pozitivă la matematică (în perioada 2003-2018) și la știință (2006-18). La matematică, îmbunătățirile au fost mai pronunțate în partea de jos a distribuției performanței, printre elevii cu cele mai slabe performanțe, care i-au ajuns din urmă pe elevii cu performanțe mai mari.
- Aceste tendințe de performanță au fost observate într-o perioadă de expansiune rapidă a învățământului secundar. Între 2003 și 2018, Turcia a adăugat peste 400 000 de elevi la populația totală de tineri de 15 ani eligibili să participe la PISA; proporția tinerilor de 15 ani care au fost acoperiți de eșantioanele PISA s-a dublat, de la aproximativ 36% în 2003 la 73% în 2018. Este probabil ca această extindere a oportunităților de educație să ofere o tendință de bază

mai pozitivă a performanței elevilor. Într-adevăr, o simulare care presupune că cei 25% dintre tinerii de 15 ani cu scorul cel mai mare au fost eligibili să susțină testul într-un anumit an, arată o tendință pozitivă în rândul acestei populații la materiile matematică (din 2003) și știință (din 2006).

Unde pot toți elevii să performeze

Figura 3. Diferențele de performanță legate de caracteristicile personale

Note: sunt afișate numai țările și economiile cu date disponibile. (1) Performanța fetelor minus băieților; (2) Performanța elevilor avantajați minus dezavantajați; (3) Performanța imigranților minus neimigranților la lectură; După contabilizarea profilului socio-economic al elevilor și școlilor.

Sursa: OCDE, Baza de date PISA 2018, Tabelele II.B1.2.3, II.B1.7.1, II.B1.7.3, II.B1.7.5 și II.B1.9.3.

Echitatea legată de statutul socio-economic

- În Turcia, elevii avantajați din punct de vedere socio-economic au depășit elevii dezavantajați la lectură cu 76 de puncte la PISA 2018. Aceasta nu este semnificativ diferită de diferența medie dintre cele două grupuri (89 de puncte) în țările OCDE. La PISA 2009, decalajul de performanță legat de statutul socio-economic a fost de 92 de puncte în Turcia (și 87 de puncte în medie în țările OCDE).

- Aproximativ 9% dintre elevii avantajați din Turcia, dar numai 1% dintre elevii dezavantajați, au avut cele mai bune performanțe la lectură în cadrul PISA 2018. În medie, în țările OCDE, 17% dintre elevii avantajați și 3% dintre elevii dezavantajați au fost cei mai performanți la lectură.
- Statutul socio-economic a fost un predictor puternic al performanței la matematică și știință în toate țările participante la PISA. Acesta a explicat 11% din variația performanței la matematică la PISA 2018 în Turcia (comparativ cu 14% în medie în țările OCDE) și 11% din variația performanței în știință (comparativ cu media OCDE de 13% din variație).

- Aproximativ 15% dintre elevii dezavantajați din Turcia au reușit să obțină un scor în primul sfert de performanță la citire din Turcia, ceea ce indică faptul că dezavantajul social nu este determinant. În medie, în țările OCDE, 11% dintre elevii dezavantajați s-au clasat printre cei mai performanți la lectură în țările lor.
- În Turcia, elevii cu performanțe scăzute și ridicate sunt grupați în aceleași școli mai des decât media OCDE.

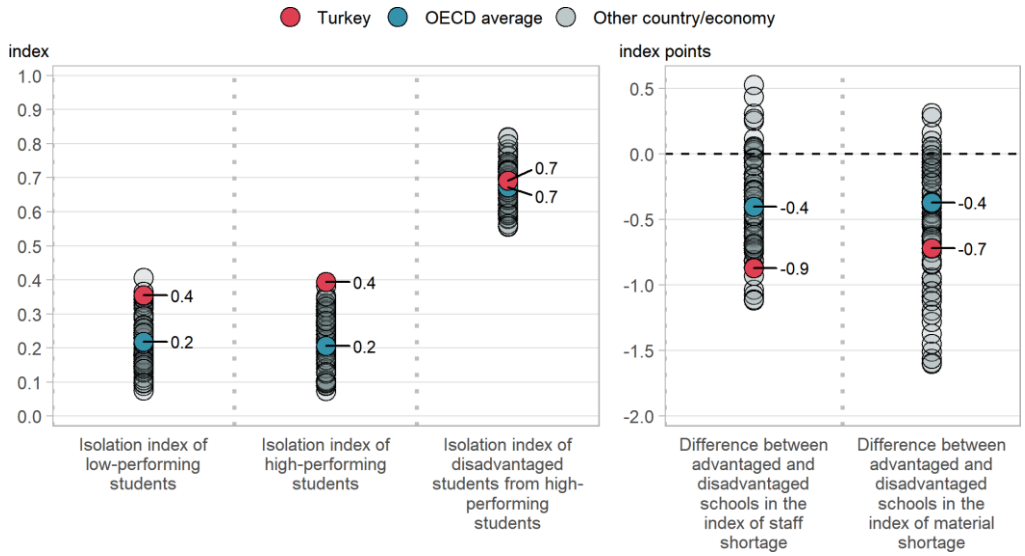

Figura 4. Segregarea școlară și decalajul la lipsa de materiale și personal între școlile avantajate și cele dezavantajate

Note: sunt afișate numai țările și economiile cu date disponibile. Indicii de izolare care variază de la 0 (fără segregare) la 1 (segregare completă) măsoară dacă elevii cu performanțe scăzute/înalte sau elevii dezavantajați sunt mai mult sau mai puțin concentrați în unele școli. Vezi descrierea detaliată a indicilor în Volumul II Capitolul 4. Sursă: OECD, PISA 2018, Tabele II.B1.4.1, II.B1.4.8, II.B1.5.13 și II.B1.5.14.

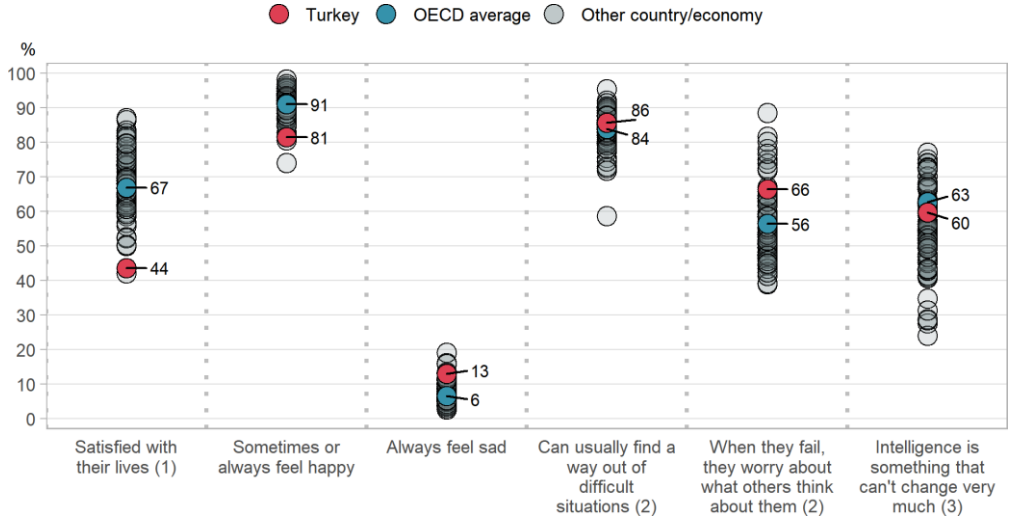
- Directorii de școli din Turcia au raportat un nivel similar de penurie de personal și un deficit de materiale mai mic decât media OCDE, iar directorii de școli din școlile defavorizate au raportat mai des lipsa de personal decât directorii școlilor avantajate. În Turcia, 27% dintre elevii înscriși într-o școală defavorizată și 5% dintre elevii înscriși într-o școală avantajată frecventează o unitate de învățământ al cărei director a raportat că capacitatea școlii de a oferi instruire este împiedicată cel puțin într-o oarecare măsură de lipsa personalului didactic. În medie, în țările OCDE, 34% dintre elevii din școlile defavorizate și 18% dintre elevii din școlile avantajate frecventează o astfel de școală.
- Conform directorilor de școli din Turcia, 63% dintre profesorii din școlile avantajate și 94% dintre profesorii din școlile dezavantajate sunt „complet certificați". Proporția profesorilor cu cel puțin o diplomă de master sunt similare în școlile avantajate și dezavantajate.
- Mulți elevi, în special elevii defavorizați, au ambiții mai mici decât s-ar fi așteptat având în vedere rezultatele lor academice. În Turcia, 1 din 20 de elevi dezavantajați cu rezultate înalte – dar 1 din 50 de elevi avantajați cu rezultate înalte – nu se așteaptă să finalizeze învățământul terțiar.

Echitatea legată de gen

- În toate țările și economiile care au participat la PISA 2018, fetele au depășit semnificativ băieții la lectură – cu 30 de puncte în medie în țările OCDE. În Turcia, diferența de gen în lectură (25 de puncte) nu a fost semnificativ diferită de decalajul mediu. Decalajul a fost mai mic decât cel observat în 2009 (43 de puncte), iar performanța atât a băieților, cât și a fetelor a rămas constantă pe parcursul perioadei.
- În Turcia, fetele au obținut scoruri similare cu băieții la matematică. În țările OCDE, băieții au depășit fetele cu cinci puncte. În timp ce fetele au depășit ușor băieții la știință (cu două puncte) în medie în țările OCDE la PISA 2018, în Turcia fetele au depășit băieții la știință cu șapte puncte.
- Printre elevii cu performanță înaltă la matematică sau științe, unul din trei băieți din Turcia se așteaptă să lucreze ca inginer sau în domeniul științelor la vârsta de 30 de ani, în timp ce aproximativ una din cinci fete se așteaptă să facă acest lucru (diferența nu este semnificativă statistic) . Aproximativ una din două fete cu performanțe înalte se așteaptă să lucreze în profesii legate de sănătate, în timp ce aproximativ unul din patru băieți cu performanțe înalte se așteaptă să facă acest lucru. Aproximativ 2% dintre băieți și un procent neglijabil de fete din Turcia se așteaptă să lucreze în profesii legate de TIC.

Cum se raportează elevii din Turcia la viaţa şi învăţarea lor?

- În Turcia, 44% dintre elevi (media OCDE: 67%) au declarat că sunt mulțumiți de viața lor (elevi care au raportat între 7 și 10 pe scara de 10 puncte de satisfacție de viață).
- Aproximativ 81% dintre elevii din Turcia au declarat că se simt uneori sau întotdeauna fericiți și aproximativ 13% dintre elevi au raportat că se simt mereu triști. În majoritatea țărilor și economiilor, elevii au avut mai multe șanse să raporteze sentimente pozitive atunci când au dezvoltat un sentiment mai puternic de apartenență la școală și o mai mare cooperare între elevi și au avut mai multe șanse să-și exprime tristețea atunci când au fost hărțuiți mai des.
- În Turcia, 86% dintre elevi au fost de acord sau profund de acord că pot găsi de obicei o cale de ieșire din situații dificile (media OCDE: 84%), iar 66% au fost de acord sau au fost ferm de acord că, atunci când eșuează, își fac griji cu privire la ceea ce cred alții dintre ei (media OCDE: 56% dintre studenți). În aproape toate sistemele de învățământ, inclusiv în Turcia, fetele și-au exprimat o teamă mai mare de eșec decât băieții, iar această diferență de gen a fost considerabil mai mare în rândul elevilor cu performanțe superioare.
- Majoritatea studenților din țările OCDE au o mentalitate de creștere (au fost în dezacord sau în dezacord puternic cu afirmația „Inteligența ta este o caracteristică pe care nu o poți schimba foarte mult"). În Turcia, 60% dintre elevi au o mentalitate de creștere.

Bunăstarea și mentalitatea de creștere a elevilor

Note: sunt afișate numai țările și economiile cu date disponibile. (1) Între 7 și 10 pe scala satisfacției de viață; (2) De acord sau puternic de acord; (3) Dezacord sau puternic dezacord.

Sursa: OCDE, Baza de date PISA 2018, Tabelele III.B1.11.1, III.B1.12.1, III.B1.12.2, III.B1.13.1, III.B1.13.2 și III.B1.14.1

Cauzele analfabetismului funcţional la nivel naţional

Având în vedere datele PISA 2015, în domeniul abilităților de citire se observă că Turcia ocupă locul 50 din cele 72 de țări evaluate. În mod similar, conform datelor UNESCO, Turcia, la obiceiul de a citi cărți, se află pe locul 86 în rândul țărilor din lume. La revizuirea datelor TURKSTAT, ziarul și numărul revistelor cumpărate de oameni au scăzut cu 7,9% față de 2015, circulația ziarelor și revistelor a scăzut cu 20%. În ceea ce privește distribuția totală a cheltuielilor culturale, cheltuielile de televiziune și difuzare de televiziune au reprezentat 28,2%, în timp ce cheltuielile cu cărți, ziare și cultură, cum ar fi reviste, au stagnat la 12,4%.

Când examinăm raportul publicat de Ministerul Culturii în 2011, se observă că o persoană citește, în medie, 7,2 cărți pe an în Turcia, și că nu există nicio preferință a editurilor în selecția cărților, dar și că nu este nevoie să se folosească bibliotecile publice.

Conform datelor compilate din diverse surse de informare, în Turcia o persoană petrece 6 ore pe zi la televizor, 3 ore pe internet și doar 1 minut pentru citit. Cărțile ocupă locul 235 pe lista nevoilor individuale.

În Turcia, doar 4 persoane din 100 citesc în mod regulat cărți, obiceiul de a oferi cărți copiilor drept cadou ocupă locul 140 din 180 de țări.

Există mai multe motive pentru care oamenii nu citesc în Turcia, dar motivul principal este că oamenii cred că nu vor putea câștiga reputație și respect citind.

Astăzi, o parte importantă a Turciei, răspunde la întrebarea „De ce nu citești cărți?” prin „petrec timp cu televiziunea și telefoanele mobile”. Topcuoglu Ünal și Yiğit (2014). O cercetare indică că, atunci când familiile încearcă să inducă obiceiul de lectură copiilor lor, computerul și televizorul sunt cele mai importante obstacole care îi împiedică pe copii să citească.

Cercetările evidențiază că, în special profesorii de limba turcă, nu au cunoștințele necesare despre cărțile pentru copii și acest lucru duce la o îndrumare greșită a copiilor pentru cele mai potrivite cărți pentru ei.

Bibliotecile joacă un rol important în dezvoltarea abilităților de citire. Aproape jumătate (49,7%) dintre elevii de liceu nu folosesc bibliotecile. În general, ei merg la biblioteci pentru a studia și a face temele.

Inegalităţi legate de gen

O cercetare intitulată **„Alfabetizare și analfabetism din perspectiva femeilor turce analfabete: un studiu fenomenologic”** indică motivele analfabetismului din perspectiva femeilor turce.

Concluziile studiului sunt colectate sub două dimensiuni principale. Prima este legată de *„motivele analfabetismului”,* iar a doilea este despre *„percepția alfabetizării”.*

Motivele analfabetismului au fost examinate în doi pași, ca perioade ale copilăriei și ale maturității care sunt legate de procesele de viață ale participanților. Luat în ansamblu, principalul motiv din spatele analfabetismului participanților a fost determinat ca „percepție de gen”.

Familia este unul dintre principalele cauze care împiedică participanții să fie alfabetizați în copilărie și s-a observat că și societatea în care există atitudini negative față de lectura fetelor contribuie la analfabetism.

Toți participanții au declarat că au făcut treburi casnice, au cărat apă, au îngrijit și au pășunat animale. Această situație arată că structura socială/culturală în care trăiesc este dominantă în rolurile de gen ale fetelor. Această structură tradițională le afectează rolul în societate.

Participanții sunt adesea preocupați de transport, sănătate, educația copiilor și economiile familiei. Ei au declarat că au avut probleme pe aceste domenii. Transportul reprezintă una dintre cele mai mari probleme cu care s-au confruntat femeile analfabete. Ele au exprimat că au dificultăți în ce mașină să urce, unde și cum să urce și cum să se întoarcă acasă.

Din interviuri, se înțelege că femeile care sunt analfabete întâmpină dificultăți în astfel de chestiuni precum planificarea bugetului familiei, urmărirea veniturilor și a cheltuielilor, afacerile bancare, utilizarea cardului de credit, cumpărături, reduceri etc. Un alt domeniu în care femeile analfabete au dificultăți sunt problemele de sănătate. Acestea au declarat că au avut dificultăți în a găsi unde să fie examinate, în găsirea unităților relevante din spital și în efectuarea procedurilor privind documentele și examinările propriu zise.

Amenințări la nivel național

Inegalitățile de clasă, regionale și de gen în educație sunt vizibile în mod clar când vine vorba de analfabetism. Rata analfabetismului crește pe măsură ce se trece de la urban la rural, de la vest la est, de la grupurile cu venituri mari la clasele inferioare, de la bărbați la femei, de la tineri la bătrâni. Cea mai semnificativă diferență se vede în statutul de venit. Rata analfabetismului este ridicată în rândul celor săraci care reprezintă cea mai mică parte de venit a populației (DPT, 2001). Prin

urmare, rata analfabetismului crește pe măsură ce se trece de la mediul rural la oraș și din Anatolia de Vest, unde distribuția veniturilor este mare, spre Est.

Analfabetismul și școlarizarea scăzută s-au transformat, de asemenea, într-o problemă de gen. Începând cu 1995 (Conferința de la Beijing), în cadrul dezvoltării politicilor educaționale care să răspundă rolurilor de gen ale statului, s-a propus „în special să se încurajeze fetele către educație". În locul programului de educație și alfabetizare bazat pe gen, este esențial să se acorde șanse egale și responsabilități ambelor sexe. Prin urmare, analfabetismul feminin și ratele de școlarizare a fetelor s-au îmbunătățit, dar problema de gen în educație continuă să fie o provocare majoră. Rata femeilor analfabete, care este de 14,5% în mediul urban, crește la 30,7% în mediul rural. Pe de altă parte, problema analfabetismului, care este încă în desfășurare, din cauza migrației din mediul rural la urban și de la est la vest, este transportată în orașe. În zonele metropolitane ale orașelor primitoare, în special în zonele de mahala, există femei analfabete grav. Una din cinci femei din mahalale din Ankara pare analfabetă. Analfabetismul femeilor se încearcă să fie controlat prin campanii care vizează creșterea ratei de școlarizare a fetelor și reducerea abandonului școlar. În acest domeniu se desfășoară diverse campanii în cooperare cu anumite ONG-uri și UNICEF.

Unul dintre motivele care împiedică creșterea nivelului de alfabetizare și promovare a cultivării lecturii este că societatea este încă influențată de cultura orală în mediul rural. Cultura orală oferă o gamă largă de relații sociale care permit supraviețuirea analfabetismului. Nevoia de competențe de alfabetizare diferă între o persoană care locuiește într-o zonă rurală, unde cultura orală este mai animată, și o persoană care trăiește într-o metropolă. În zonele urbane care primesc o migrație intensă din zonele rurale, cultura orală funcționează ca o legătură de solidaritate și le permite analfabeților să-și continue viața de zi cu zi. Pe de altă parte, tranziția rapidă a acestei mase de la cultura orală la cultura vizuală a stins și nevoia de a fi alfabetizat. De la începutul anilor 1990, instrumentele de comunicare în masă, care au crescut în număr rapid, au oferit întregii societăți o oportunitate indirectă de a participa la cultură și societate prin eliminarea distincțiilor spațiale precum orașele rurale și distanțe apropiate. Ușurința utilizării culturii verbale a populației analfabete urbane și rurale care nu are o așteptare funcțională (angajare, loc de muncă) de a fi alfabetizat a redus motivația de a deveni alfabetizat datorită oportunităților oferite de cultura vizuală.

Măsuri care au fost implementate până în prezent pentru combaterea și prevenirea analfabetismului funcțional (la nivel național)

Campanie de alfabetizare

Prin scrisoarea Ministerului Educației Naționale Direcția Generală Învățare Permanentă din data de 05.02.2018, cu numărul 15923718-10.06.01-E.2350838 privind campania de alfabetizare, în țara noastră a fost demarată campania de alfabetizare cu circulara numerotată 2018/4. Dreptul la educație inclus în Constituție și în special alfabetizarea adulților constituie baza învățării pe tot parcursul vieții. Potrivit datelor Turk Stat, în 2017, 60 de milioane din populația Turciei are cel puțin 14 ani. Din această populație, 2.462.613 (4,09%) dintre cei care nu au depășit vârsta educației formale sunt încă analfabeți. În acest scop, a fost planificată demararea unei Campanii de alfabetizare.

Campania de alfabetizare a fost lansată oficial sub auspiciile președintelui Recep Tayyip Erdoğan și al soției sale, prima doamnă Emine Erdoğan, pe 5 februarie 2018 și va continua până când toți cetățenii vor fi alfabetizați.

Până în prezent, 855.353 de persoane au învățat să citească și să scrie. Au fost deschise 113.828 de cursuri. La aceste cursuri au participat 50.000 de profesori. 85% dintre participanți au fost femei. 45% dintre participanți aveau vârste cuprinse între 24-45 de ani.

Pentru a sprijini Campania de Alfabetizare, a fost pusă în funcțiune pe Rețeaua Informațională a Educației (EBA) o aplicație mobilă numită READ-WRITE de către Direcția Generală Inovare și Tehnologii Educaționale. Videoclipurile cursului au fost publicate pe EBA. În acest context, au fost tipărite și distribuite materiale educaționale.

În cadrul acestei campanii, a fost pregătit pentru prima dată de către Consiliul de Învățământ programul „Instruire intensivă de citire și scriere la nivel de bază” pentru adulți pentru ca vârstnicii să învețe mai ușor să citească și să scrie și au fost publicate manuale adecvate.

În această campanie s-au urmărit abilitățile lingvistice și mentale legate de ascultare/vizionare, vorbire, alfabetizare, pe care adulții le pot folosi pe tot parcursul vieții, permițându-le să dobândească abilități matematice de bază.

Campania de alfabetizare continuă în centrele de învățământ public din toată țara, în școlile publice cele mai apropiate de cetățeni.

Sugestii

Trebuie făcute studii de monitorizare și evaluare în sfera evaluării orientate pe proces în educație. În ceea ce privește măsurarea rezultatelor educaționale și a factorilor care afectează aceste rezultate, furnizarea de feedback părților interesate este importantă pentru creșterea calității educației.

Pentru a crește nivelul de pregătire a individului pentru viață, care este scopul cel mai de bază al școlilor, trebuie măsurate abilitățile în viața de zi cu zi.

Textele, care sunt principalele instrumente ale lecției de turcă, trebuie să aibă calificări care să dezvolte abilitățile de gândire.

În procesul de citire, întrebările deschise trebuie să fie integrate cu procesul de scriere.

Elevii învață propriile procese de lectură pentru a deveni cititori independenți.

Ar trebui făcute îmbunătățiri pentru a obține strategii metacognitive de lectură pentru a-i ajuta pe elevi să-și gestioneze propriile procese de lectură pentru a deveni cititori independenți.

Bibliotecile școlare ar trebui actualizate în funcție de interesele elevilor.

Subiecte precum blogging, e-mail, scriere de CV, care au un loc în viața de zi cu zi, ar trebui incluse și aplicate în programele de predare.

Elevii ar trebui să fie pregătiți cu abilitățile de a scrie scrisori de afaceri, petiții și plângeri, ținând cont de problemele reale cu care se pot confrunta în viața de zi cu zi.

Pentru a dobândi abilități precum înțelegerea cititului, interpretarea, compararea și concluzia, ar trebui să se asigure că textele corecte sunt incluse în programele de predare și ajung la un cititor selectiv cu aceste abilități.

BIBLIOGRAFIE

http://pisa.meb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/01/PISA_2018_Turkiye_On_Raporu.pdf
https://www.researchgate.net/publication/49612022_Literacy_and_illiteracy_from_illiterate_Turkish_women's_perspectives_A_phenomenological_study/fulltext/0e60c68bf0c493afa4b5fa6c/Literacy-and-illiteracy-from-illiterate-Turkish-womens-perspectives-A-phenomenological-study.pdf
http://dspace.yildiz.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/1/328/0024472.pdf?sequence=1&isAllowed=y
http://www.oecd.org/education/policy-outlook/country-profile-Turkey-2020.pdf
http://www.oecd.org/education/policy-outlook/country-profile-Turkey-2020.pdf
http://abide.meb.gov.tr/
https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpZeE56RTFOUT09/four-skill-assessment-of-turkish-language-results-from-a-pilot-project
https://www.researchgate.net/publication/326660173_Okuma-Yazma_Bilmeyen_Yetiskinlerin_Okuma-Yazma_Ogrenme_Nedenlerinin_Incelenmesi
https://www.tccb.gov.tr/haberler/410/90639/emine-erdogan-okuma-yazma-seferberligi-baslatti

https://hbogm.meb.gov.tr/www/okuryazarlik-seferberligi-birinci-yilini-tamamladi/icerik/889
http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/491/5760.pdf
http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/503/6051.pdf
https://gpseducation.oecd.org/CountryProfile?primaryCountry=TUR&treshold=10&topic=PI
https://www.oecd.org/pisa/publications/PISA2018_CN_TUR.pdf
https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1063919
http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_01/20094146_Dort_Beceride_Turkce_Dil_Sinavi_Ocak_2020.pdf

3. Analfabetismul funcțional - studiu comparativ (cauze comune, efecte și amenințări, dificultăți în dezvoltarea alfabetizării elevului). Țări de interes: România, Croația, Grecia, Italia, Lituania, Macedonia de Nord, Turcia.

Conceptul de alfabetizare este prezentat în mod similar în toate studiile de diagnostic ale partenerilor. Definițiile UNESCO ale analfabetismului funcțional au fost citate în studiile de diagnostic din România, Grecia, Italia, Turcia și Macedonia de Nord. Acolo, toți sunt de acord că o persoană analfabetă funcțional este „o persoană fără abilități de bază de învățare, necesare pentru a se angaja în activități menite să asigure o funcție normală în grupul sau comunitatea sa, în scopul dezvoltării personale și sociale". Unele dintre țările partenere elaborează anumite aspecte ale analfabetismului. Partenerul italian definește analfabetismul în principal citând definiții UNESCO, dar și punând analfabetismul funcțional în contrast cu analfabetismul în sens strict, adică incapacitatea de a citi sau scrie propoziții simple în orice limbă.

În studiul analfabetismului funcțional în Croația, au fost explicate în mod elaborat diferite definiții, studii și analize utilizate în țară. Ei elaborează noțiunea că o persoană alfabetizată este „Fiecare persoană cu școala primară absolvită, care este obligatorie pentru toți cetățenii Republicii Croația.", și se referă, de asemenea, la distincția Societății Cititorilor Croați între alfabetizare elementară sau primară, alfabetizare secundară sau funcțională și alfabetizare terțiară. Adăugând la precedentul, pus clar și concis în studiul lituanian „Analfabetismul funcțional înseamnă că o persoană nu poate folosi abilitățile de citire, scriere și calcul pentru dezvoltarea proprie și a comunității". În Grecia, cineva este considerat oficial analfabet dacă nu a reușit să obțină certificatul de școală primară, adică după șase ani de studii. Studiul lor susține că acești indivizi au crescut în mijlocul alfabetizării și au într-adevăr capacitatea de a citi și de a scrie; ei, totuși, nu reușesc să

înțeleagă propoziții complexe și să scrie, atrăgând astfel atenția cercetătorului asupra nivelului real de alfabetizare al oamenilor. În studiul din Macedonia de Nord, alfabetizarea funcțională este definită ca un concept care include cunoștințe, abilități și valori care îi permit individului să-și controleze propria viață într-o manieră de calitate, îndeplinind îndatoriri civice de bază și rezolvând diverse probleme la locul de muncă, în familie și în viața socială în general. Partenerul turc explică că termenul de "alfabetizare" este folosit mai ales pentru tineri și adulți. Alfabetizarea funcțională este văzută nu numai ca citire și scriere, ci și ca folosire a acestora în viața de zi cu zi, un mod de pregătire pentru îndatoririle și rolurile sale sociale, economice și civice.

Clarificând definiția analfabetismului funcțional, studiul românesc definește analfabetismul funcțional ca fiind incapacitatea unei persoane de a înțelege instrucțiunile de utilizare a unui produs, de a citi etichetele produselor, de a memora și aplica condițiile de utilizare, păstrare și reciclare a produselor. Un analfabet funcțional are dificultăți în completarea unui formular, citește cu dificultate ziare, nu înțelege semnele de circulație și îi este greu să consulte un dicționar sau un program de călătorie.

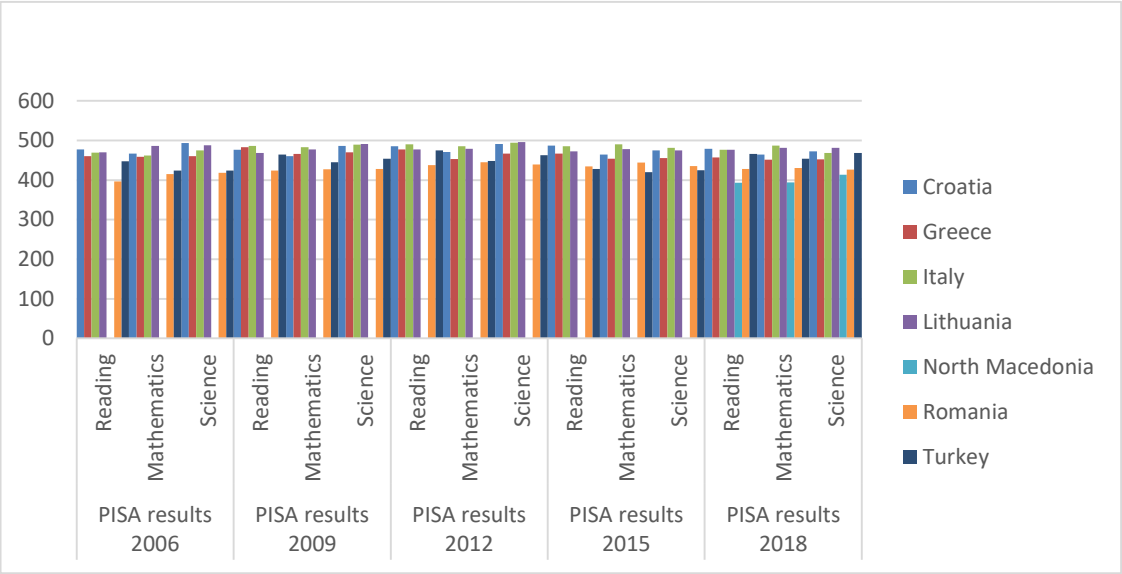
Comparație statistică între țările de interes pentru acest proiect

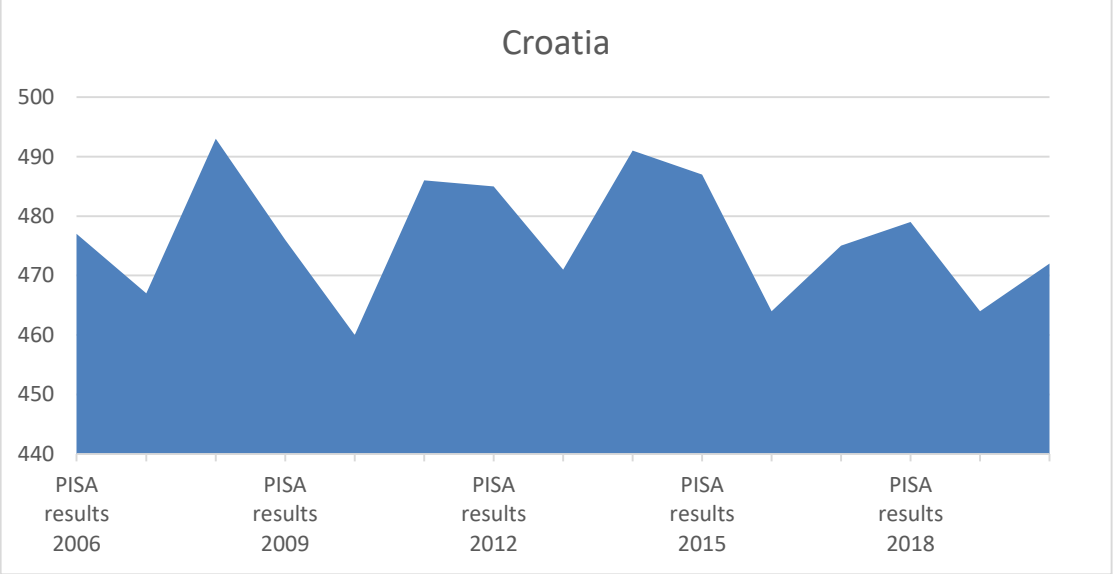
Fig. 1 Evoluția generală a rezultatelor PISA din 2006 până în 2018

Țara	PISA 2006			PISA 2009		
	Citire	Matematică	Științe	Citire	Matematică	Științe
Croația	477	467	493	476	460	486
Grecia	460	459	460	483	466	470
Italia	469	462	475	486	483	489
Lituania	470	486	488	468	477	491
Macedonia de Nord	NA	NA	NA	NA	NA	NA
România	396	415	418	424	427	428
Turcia	447	424	424	464	445	454

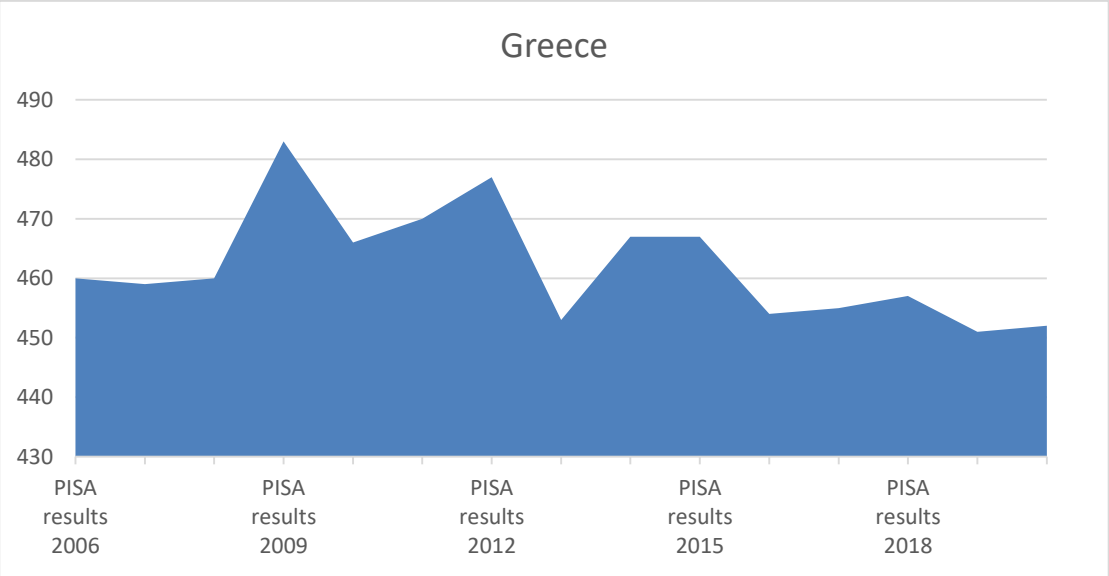
PISA 2012			PISA 2015			PISA 2018			
Citire	Matematică	Științe	Citire	Matematică	Științe	Citire	Matematică	Științe	
485	471	491	487	464	475	479	464	472	
477	453	467	467	454	455	457	451	452	
490	485	494	485	490	481	476	487	468	
477	479	496	472	478	475	476	481	481	
NA	NA	NA	NA	NA	NA	393	394	413	
438	445	439	434	444	435	428	430	426	
475	448	463	428	420	425	466	454	468	

Fig. 2 Evoluția rezultatelor PISA pe fiecare țară

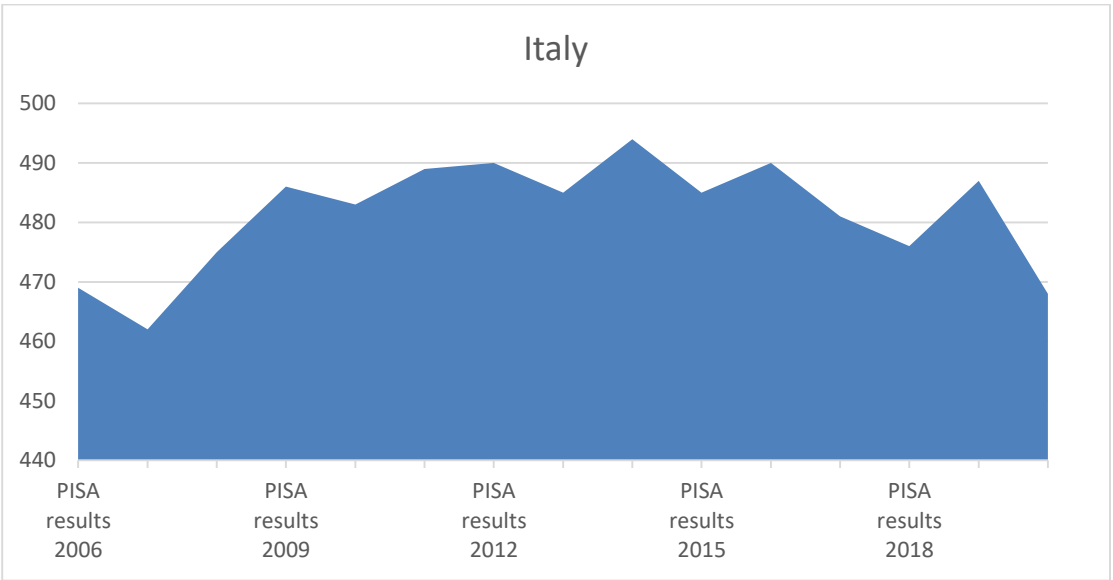

Tinerii croați de 15 ani obțin rezultate medii și sub medie la evaluările internaționale de cunoștințe (PISA) în alfabetizarea lingvistică, matematică și științe. Performanța elevilor în ultimii zece ani a stagnat în cel mai bun caz sau, la fel ca în cazul alfabetizării științifice, a scăzut.

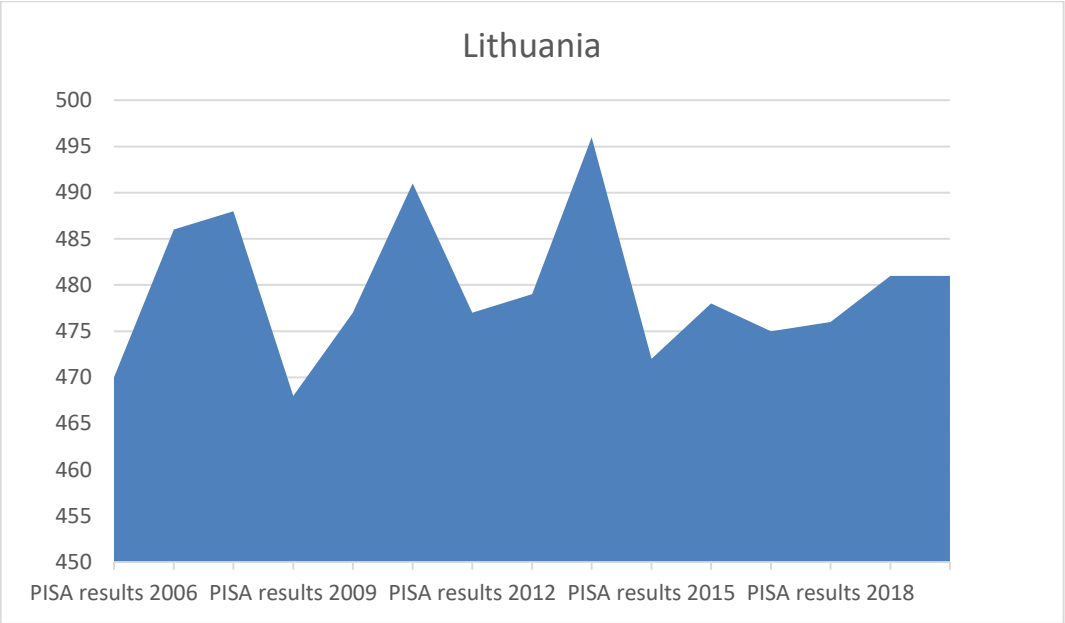

Elevii din Grecia au obținut scoruri mai mici decât media OCDE la citire, matematică și științe. În comparație cu media OCDE, o proporție mai mică de elevi din Grecia au avut performanțe la cele mai înalte niveluri de competență (Nivel 5 sau 6) la cel puțin o materie; în același timp, o proporție mai mică de elevi au atins un nivel minim de competență (nivel 2 sau mai mare) la cel puțin o materie.

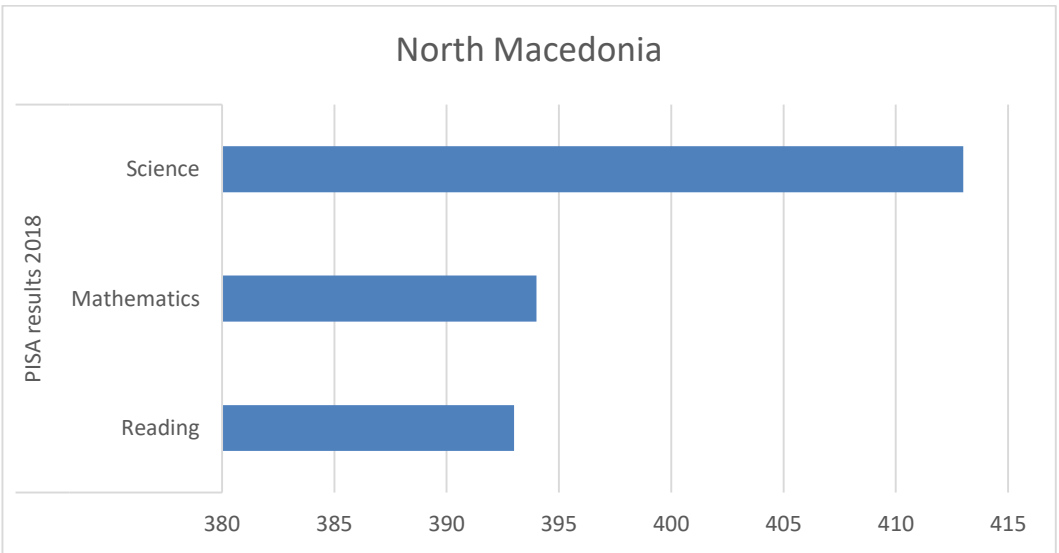

Italia are o imagine mai fidelă asupra gradului de analfabetism, datorită participării la trei programe de evaluare: PISA, PIRLS și PIAAC. Italia a avut rezultate peste media UE la PIRLS și foarte apropiate de medie la PISA. Rezultatele par constante în timp, deoarece PIRLS în 2001 și 2011 arată aceleași scoruri. Modelul în funcție de nivelul de performanță este foarte apropiat de

țările europene, în medie, atât la PISA, cât și la PIRLS, cu excepția proporției de persoane cu performanțe slabe, care a scăzut și este acum mai mică decât media UE.

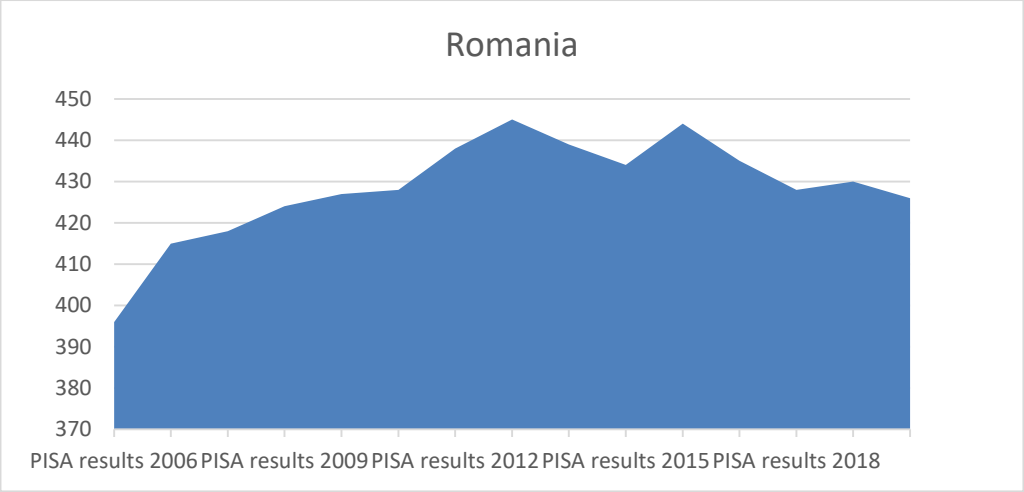

Pe baza datelor Programului pentru Evaluarea Internațională a Studenților (PISA) furnizate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și Socială (OCDE), abilitățile de citire ale elevilor, științele naturii și realizările la matematică sunt mai mici decât media UE. Rezultatele PISA 2018 au arătat că realizările tinerilor de 15 ani din Lituania sunt încă sub media rezultatelor țărilor OCDE. Comparându-le cu rezultatele PISA 2015, este clar că nivelul realizărilor a crescut doar cu puțin.

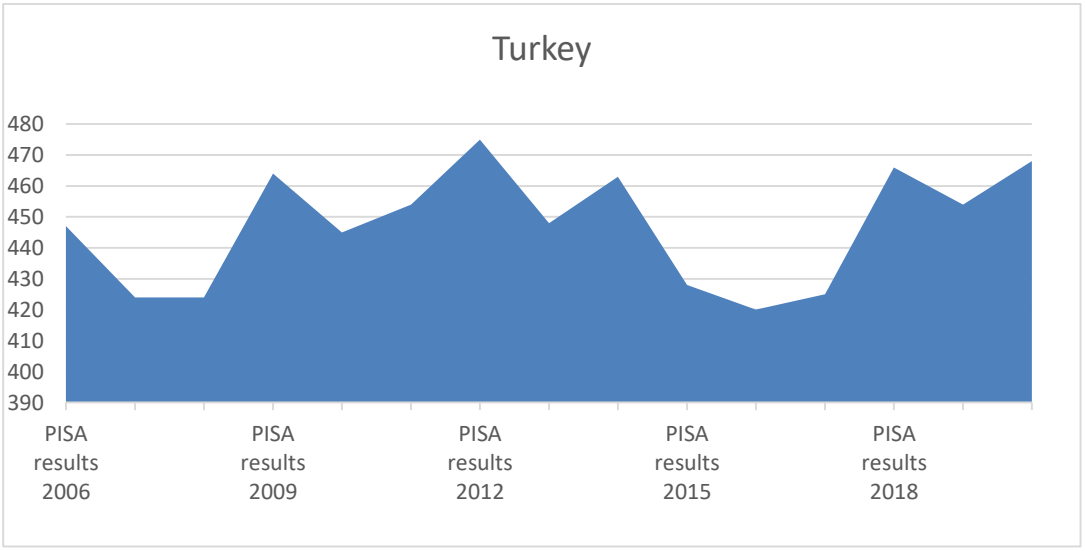

În timp ce performanța este încă semnificativ sub media OCDE la lectură, matematică și știință, procentul celor cu performanțe slabe la fiecare materie a scăzut. Au fost observate

îmbunătățiri în întreaga distribuție a performanței, deoarece elevii cu cele mai slabe și mai mari performanțe și-au îmbunătățit competențele între 2015 și 2018. Elevii cu cele mai mari și mai slabe performanțe la matematică au înregistrat îmbunătățiri similare ale performanței, în timp ce elevii cu cele mai mari performanțe la științe s-au îmbunătățit semnificativ mai mult decât elevii cu cele mai slabe performanțe.

Potrivit raportului internațional al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în urma testelor PISA, din 2015, România se plasează pe penultima poziție între cele 28 de state UE, în indicatorul de performanță la lectură; la performanță la matematică, România se clasează pe antepenultima poziția dintre cele 28 de state UE; în cazul indicatorului de performanță în știință, România se situează pe penultima poziție dintre cele 28 de state UE. România are cele mai proaste rezultate din ultimii 9 ani la testele PISA 2018.

Elevii din Turcia au obținut scoruri mai mici decât media OCDE la lectură, matematică și știință. Performanța medie a Turciei la PISA 2018, la toate cele trei subiecte, nu a fost semnificativ diferită de cea observată în 2009 sau 2012, dar a fost semnificativ mai mare decât nivelul observat în 2003 și 2006. Când luăm în considerare rezultatele din toți anii, este clar că rezultatele PISA 2015 – care au fost considerabil mai mici – au fost anormale, iar nici scăderea dintre 2012 și 2015, nici redresarea dintre 2015 și 2018 nu reflectă traiectoria pe termen lung.

Cauzele comune ale analfabetismului funcţional

Cauzele analfabetismului funcțional sunt date de un cumul de medii individuale și sociale (medii economice, culturale, educaționale, politice) în toate cele 7 țări participante la proiect. Cauzele analfabetismului sunt multiple și depind de mai mulți factori:

Factori individuali: performanța academică, comportamentul elevului, atitudinea față de școală, istoricul familial, etnie, abilități cognitive scăzute, motivație scăzută. Se poate afirma că mediul familial și modelele lingvistice folosite acasă, împreună cu accentul pus de familie asupra alfabetizării, toate joacă un rol foarte important în dobândirea alfabetizării. Istoricul familiei duce la incapacitatea de a se concentra pe educație la o vârstă fragedă, mai ales când locuiești într-o zonă rurală. Există o mare lipsă de motivație a elevilor pentru a-și îmbunătăți abilitățile cognitive. Inegalitățile sociale joacă, de asemenea, un rol important, deoarece copiii din familii marginalizate tind să se confrunte cu dificultăți de învățare din cauza nivelului de viață scăzut. Lipsa unui model încurajator și motivant în familia unui copil pentru dobândirea de noi abilități și a avea noi experiențe, poate duce la o învățare nemotivată în școală.

Factori socio-economici: mediul de reședință, nivelul veniturilor, nivelul scăzut de educație parentală, comunicarea deficitară în familie. „Contextele disfuncționale” sunt foarte importante în toate țările, mai ales atunci când se trăiește într-o „situație socială și economică deprimantă”. Indiferența părinților față de școlarizarea copiilor duce și la analfabetism funcțional. Perspectivele slabe de educație merg din generație în generație. Părinții needucați deseori nu evaluează nevoia de educație și nu își încurajează copiii să o caute. Complexitatea condițiilor moderne de viață și dezvoltarea lor rapidă influențează slaba comunicare în familie.

La nivel educațional, cauzele sunt: metodele de învățare precum memorarea, lipsa metodelor de predare centrate pe elev, strategiile de învățare deficitare, nivelul crescut de analfabetism în rândul părinților. Capacitățile și bugetul pentru acest tip de sprijin sunt limitate în ceea ce privește

personalul didactic și finanțarea alocată de guvernul țării. Se poate afirma că în toate țările partenere există o problemă cu pregătirea națională. Nu există un sistem de lucru de măsurare a eficacității acestor cursuri sau de a le lega cu rezultatele evaluărilor naționale, externe sau internaționale (TIMSS, PIRLS și PISA). Numărul mare de elevi la cursuri și frecvența scăzută la școală reprezintă o cauză a analfabetismului funcțional, precum și a fricii de eșec din partea elevilor în a îndeplini așteptările și cerințele profesorului. Alfabetizarea școlară este adesea promovată prin memorare din partea elevilor, cărora li se cere adesea să citească pasaje scurte și să ofere răspunsuri neinterpretative la întrebările profesorului. Profesorii din clasele primare și gimnaziale nu au posibilitatea de a avea grijă de nivelul individual al fiecărui elev, de aceea copiii cu abilități slabe sau cu motivație scăzută rămân în urmă pe termen lung.

La nivel socio-cultural: grupuri etnice (romi, migranți), distrugerea sistemului de valori, sprijin familial scăzut, conflicte familiale, dizolvarea familiei, violență în familie. Familia este unul dintre principalele motive care împiedică participanții să fie alfabetizați în copilărie. Situația arată că structura socială/culturală în care trăiesc elevii este determinantă.

La nivel individual: tulburări de atenție, dislexie, deficiențe intelectuale, deficiențe socio-emoționale, dizabilități fizice/senzoriale/motorii/somatice, sistem motivațional deficitar, tulburări de limbaj, dificultăți de învățare, abilități de gândire critică și rezolvarea problemelor slab dezvoltate.

Politici educaționale slabe (crearea unui mediu care încurajează lectura, resursele profesorilor pentru predarea lecturii, biblioteci sau absența campaniilor de promovare a lecturii) Închiderea școlilor rurale, centralizarea și restrângerea rețelei școlare naționale nu sugerează calitatea educației. O distanță prelungită până la instituția de învățământ nu întărește motivația, de asemenea.

Formarea și selecția profesorilor (formarea inițială și continuă a profesorilor poate fi îmbunătățită, atractivitatea carierei didactice, abilitățile pedagogice nu sunt niciodată evaluate cu adevărat). Faptul că este frecvent asociată cu sărăcia sugerează că unele dintre cauze ar putea fi pregătirea inadecvată a școlilor, un număr inadecvat de profesori pregătiți corespunzător și situația economică a familiilor care fac din educația copiilor lor o prioritate scăzută.

Lipsa de coerență și predictibilitate în sistemul de învățământ.

Lipsa sistemelor alternative de integrare școlară a celor care au abandonat.

Lipsa materialelor de lectură acasă. Elevii nu folosesc bibliotecile. În general, ei merg la biblioteci doar pentru a studia și a face temele. O cercetare efectuată în aceste țări indică că, în timp ce familiile încearcă să inducă obiceiul de a citi copiilor lor, computerul și televizorul sunt cele mai

importante obstacole care îi împiedică pe copii să citească. Lipsa cărților acasă și lipsa stimulării sunt importante pentru deficitul de lectură.

Înființarea societății informaționale și a media digitale. Nu este nevoie să depuneți eforturi pentru a găsi divertisment, este doar o chestiune de a apăsa un buton și de a introduce un cuvânt dorit. Jocurile nu mai îndeplinesc o funcție de educație sau de practicare a obiceiurilor vitale și relevante. Tehnologiile încurajează folosirea cuvintelor străine în locul celor native, astfel vocabularul în limba maternă devine mai sărac. Utilizarea tehnologiei moderne care introduce elemente de automatizare în viața de zi cu zi exacerbează problema analfabetismului.

În concluzie, alfabetizarea este mult mai mult decât citit și scris, este o modalitate de comunicare, de dobândire a cunoștințelor, de învățare a unei limbi, de dezvoltare a culturii. Alfabetizarea este compusă din mai multe părți: în scris, pe computer, TV și alte medii. Pe lângă alfabetizarea elementară sau primară, adică cunoștințele de citire și scriere ca abilități de bază, astăzi folosim termenii de alfabetizare secundară sau funcțională (înțelegerea instrucțiunilor scrise în viața de zi cu zi, de exemplu la utilizarea anumitor produse, completarea de contracte sau formulare, orientare în comerț, trafic, instituții publice etc.), precum și alfabetizare terțiară (informații, computer, Internet, SMS). Majoritatea oamenilor sunt excluși din aceste ultime două forme de alfabetizare sau comunicare. (Nadriljanski, 2006).

Motivele pentru care alfabetizarea este atât de importantă sunt comunicarea în masă în creștere, proliferarea canalelor de comunicare, tehnologizarea progresivă a lumii, pierderea limitărilor de comunicare, diferențele dintre culturi și multe altele. Deci definiția alfabetizării este mult mai complexă și mai dinamică - trebuie actualizată constant odată cu progresul treptat al umanității.

Efecte şi ameninţări

Indiferent de instrumentele folosite pentru a măsura analfabetismul funcțional, toate țările partenere care participă la proiectul Erasmus+ *Depășirea alfabetizării funcționale prin TIC pentru a asigura integrarea socială și profesională* au fost de acord că analfabetismul (funcțional) este încă o ciumă în secolul 21, adesea deghizându-se și prevenind oamenii să se bucure chiar și de cea mai simplă formă de fericire, care rezultă din contribuția la bunăstarea societății. Temeiul comun este incapacitatea de a rezolva problemele din familie, la locul de muncă sau societate în sens larg. Ascunderea problemei în sine este o cauză majoră de îngrijorare.

Nu este deci surprinzător faptul că, în majoritatea țărilor de interes pentru acest studiu, problema începe devreme; se înregistrează o rată ridicată a absenteismului de la școală care, la rândul său, ar putea duce la abandonul școlar total, așa cum se menține în studiul românesc. În Grecia, elevii depășesc adesea limita de absențe la școală, ceea ce face mai dificilă integrarea în comunitatea școlară. Studiul turc conectează, de asemenea, problema analfabetismului funcțional cu frecvența scăzută la școală, iar lucrarea lituaniană afirmă că țara înregistrează niveluri scăzute de incluziune în educația preșcolară și învățarea pe tot parcursul vieții adulților. De asemenea, prezentată în studiul croat, problema analfabetismului funcțional este evidentă în mediul școlar - tinerii croați de 15 ani obțin rezultate sub medie la evaluările internaționale de cunoștințe (PISA4) de limbă și matematică, precum și în alfabetizare și știință, semnalând necesitatea unei schimbări în practicile de predare și în modurile în care cunoștințele sunt dobândite în special în școala primară, o preocupare împărtășită și de partenerul român. Încă din 2008, Ministerul Educației din Macedonia de Nord a identificat problema rezultatelor scăzute ale studenților la evaluările internaționale. În Lituania, studenții proveniți din medii financiare avantajoase și-au depășit omologii dezavantajați din punct de vedere economic la testul PISA 2018; doar 1% dintre aceștia din urmă au obținut cele mai mari note la test.

Odată adulți, analfabeții funcțional se confruntă cu necazuri legate de venituri și beneficii materiale, care urmează să fie prezentate mai jos. Cu toate acestea, în niciun caz nu trebuie trecute cu vederea problemele psihologice care decurg din analfabetismul funcțional, izolarea și depresia fiind cele mai proeminente. Oamenii analfabeți din punct de vedere funcțional sunt incapabili să-și exprime lumea interioară și să adopte codul lingvistic necesar pentru a se lega de semenii lor (studiul grec). Problema a fost înregistrată în toate studiile partenerilor, cel din Macedonia de Nord descriind persoanele analfabete ca fiind apatici sau care se lovesc de sentimente de frică. Sentimentul de frică este subliniat și în studiul românesc, care afirmă elocvent că cei care suferă sunt în permanență îngrijorați că ineficiența lor iese la lumină. În lucrarea greacă, frica este strâns legată de complexul de inferioritate care ar putea decurge din ea.

Cu excepția riscurilor pentru sănătatea psihologică, analfabetismul funcțional afectează toate aspectele vieții cuiva, sănătatea fizică fiind și ea amenințată. Fiind incapabili să înțeleagă instrucțiunile, analfabeții sunt susceptibili la mai multe accidente la locul de muncă și adesea au tendința de a abuza de medicamente, astfel încât să dureze mai mult până se recuperează, așa cum se arată în mod interesant în studiul italian. Din punct de vedere al sănătății, scriitorul român a mai

relatat că aceștia sunt în pericol de a recurge la abuzul de substanțe precum tutunul și consumul de alcool, aspect care merită cu siguranță luat în considerare.

În urma recensământului din 2011 din Croația și a definiției alfabetizării oferite atunci, accentul este pus pe tehnologie și pe capacitatea de a funcționa eficient în lumea tehnologică. Întrucât o persoană analfabetă nu poate să compună o cerere scrisă de mână, cu atât mai puțin una online, se confruntă cu riscul de șomaj, neputând să lucreze pe computer, pierzându-și astfel statutul social, deoarece majoritatea oportunităților de angajare sunt legate de computer în zilele noastre.

Într-o notă similară, studiul italian a atras atenția asupra problemelor de alfabetizare ale oamenilor care au ca rezultat, de exemplu, incapacitatea de a înțelege un Tweet, care, de cele mai multe ori, cuprinde puține caractere. Prin urmare, se pare că acestora le scapă o mulțime de oportunități. Interesant este că, în același studiu, se mai menționează că rata șomajului este de 2 până la 4 ori mai mare în rândul persoanelor care au primit puțină școală față de cei care au primit o diplomă de licență. Această problemă, pe termen scurt și pe termen lung, înseamnă că veniturile lor sunt mai mici, iar locurile de muncă ocupate de analfabeți au un statut mai scăzut, un teren comun cu oamenii care se confruntă cu probleme similare în Croația. Când vine vorba în special de tehnologie, decalajul digital devine tot mai mare între lumea dezvoltată și cea în curs de dezvoltare, cei care suferă consecințele analfabetismului funcțional fiind incapabili să perceapă schimbările care au loc în propria viață, neprofitând astfel de abilitățile și aptitudinile lor (cum este menționat în articolul grecesc).

Toate țările partenere au identificat amenințarea pericolului de a fi șomer din cauza analfabetismului (funcțional). Studiul croat oferă un nume alternativ pentru aceasta, și anume *analfabetismul secundar*. Incapacitatea de a completa formularele de cerere și de a gestiona eficient instrumentele digitale (*analfabetism terțiar*, definiție oferită și în studiul croat) înseamnă că cineva este exclus din anumite părți ale societății, nereușind să exploateze potențialul disponibil în lumea modernă. Rezultatele studiului românesc sunt foarte apropiate de problema menționată mai sus - la nivel profesional, analfabeții nu au nicio pârghie, ceea ce duce adesea la depresie și la disocierea lor de ceilalți. Un exemplu interesant este citat cu convingere pentru a descrie imaginea sumbră a vieții cu care se confruntă analfabeții funcțional în fiecare zi - incapacitatea lor de a folosi un bancomat și faptul că sunt mereu dependenți de ceilalți reprezintă o cauză serioasă de îngrijorare, deoarece duce inevitabil la depresie și izolare. Dificultăți similare au fost înregistrate în toate studiile țărilor partenere.

Un sceptic probabil nu ar fi tentat să reconsidere pericolul analfabeților de a fi excluși din lumea modernă, dacă nu ar fi faptul că unora dintre ei li se pare o problemă grea să citească și să înțeleagă chiar și etichetele produselor alimentare, fiind astfel incapabili să îndeplinească chiar și cele mai elementare dintre nevoile lor, cum ar fi potolirea setei și potolirea foametei. Studiul lituanian a adus în prim plan această problemă, fapt care necesită intervenția școlii și a statului atât la nivel național, cât și la nivel internațional, așa cum este valabil și pentru alte țări.

Locația geografică dezavantajoasă și veniturile mici joacă, fără îndoială, un rol important în a permite analfabetismului funcțional să se strecoare în viața de zi cu zi, așa cum este evident din studiile lituaniene și turcești. Partenerul turc, în special, a aruncat lumină asupra conceptului de tradiție orală a țării care [deși captivant la prima vedere] poate avea un efect negativ asupra oamenilor care dobândesc educație formală. Celor care se bazează pe tradiția orală și își stabilesc relațiile sociale prin intermediul acesteia, le este mai greu să accepte nevoia de a-și dezvolta abilitățile de alfabetizare. Rata femeilor analfabete crește la 30,7% în zonele rurale din Turcia, spre deosebire de cea din zonele urbane, unde este de 14,5%, și a fost nevoie de intervenția ONG-urilor și a UNICEF. Migrația din zonele rurale în zonele urbane, permițând tradiției orale să fie instrumentul predominant de comunicare, afectează femeile într-o mare măsură în Turcia, amintind cititorului că obiectivul durabil numărul 5 al Națiunilor Unite, referitor la egalitatea de gen, nu a fost încă atins. Această concluzie particulară vine în contrast cu unul dintre punctele susținute în studiul grecesc, în care se afirmă că femeile depășesc bărbații la alfabetizare și calcul. Cu toate acestea, cei care SUNT analfabeți tind să aibă probleme în a experimenta roadele emancipării în Grecia.

Un alt punct interesant, pe care nu trebuie să uităm să îl menționăm în această lucrare comparativă, este prezentat în cercetarea turcă: predominanța culturii vizuale de la începutul anilor 1990 a reprezentat o amenințare serioasă pentru combaterea analfabetismului funcțional. Din această cauză, oamenii își pierd motivația și presupun, în mod greșit, că sunt capabili să răspundă eficient în toate situațiile date, neglijând nevoia de îmbunătățire prin citire.

Problemele întâlnite în viața personală din cauza analfabetismului funcțional depășesc nivelul personal. Când cercetăm efectele analfabetismului funcțional, nu trebuie să ignorăm impactul acestuia asupra implicării politice și asupra analfabetismului politic (studiul grecesc). Odată adulți, foștii studenți cu performanțe școlare slabe, care nu ar fi dispuși să contribuie la comunitatea școlii, este puțin probabil să fie implicați în afacerile politice ale țării. Este un fapt că alfabetizarea și analfabetismul politic sunt două concepte strâns legate în Grecia. În aceeași ordine de idei, studiul

din Macedonia de Nord ridică problema marginalizării care creează dificultăți în a fi cetățean activ ca adult - cu 75% dintre elevi analfabeți funcțional și 99% dintre adulți ce nu doresc să-și îmbunătățească abilitățile prin exersarea lecturii, problema analfabetismului funcțional din țară este comparabilă cu cea din Turcia. Analfabeții funcțional riscă să fie marginalizați și manipulați și să nu-și îndeplinească îndatoririle civice de bază. Studiul din Macedonia de Nord atrage atenția asupra faptului că nașterea regimurilor totalitare este [parțial] rezultatul unor cetățeni analfabeți (funcțional) care nu sunt capabili să participe efectiv în societate și să susțină spiritul democratic, făcând din partidul aflat la putere un proprietar al statului, permițând în mod greșit bunăstare de care să se bucure doar simpatizanții partidului. Prin urmare, se formează un nou grup de oameni, unul care cuprinde slujitori și lingușitori, ceea ce ne duce mai mult înapoi către Evul Mediu decât ajută societățile să avanseze.

Problema abținerii cuiva de la îndatoririle civice din cauza analfabetismului funcțional a fost înregistrată și în studiile române, croate și italiene, toate acestea au evidențiat problema fanatizării și manipulării oamenilor din cauza incapacității lor de a folosi gândirea critică. Aceștia sunt adesea dezinformați/prost informați, neavând capacitatea de a evalua agenda partidelor politice și de a fi conștienți atât de drepturile, cât și de obligațiile lor (articol grecesc).

În sens financiar, țările suferă și ele din cauza creșterii globale foarte lente a Produsului Intern Brut (PIB) pe termen lung, așa cum se menționează în studiul italian; cetățenii rămân în urmă în îmbunătățirea condițiilor de viață și asta are un impact asupra țării în ansamblu. Fără îndoială, acest lucru este valabil în toate țările partenere și a fost subliniat și în articolul românesc, accentuând că analfabetismul funcțional este o amenințare la scăderea productivității unei țări. Aceasta este într-adevăr o problemă comună și, după cum a menționat omologul lituanian, tinerii analfabeți sunt privați de șanse egale în comparație cu semenii lor. Este foarte probabil ca angajații analfabeți să ofere clienților lor servicii mai puțin calificate, ceea ce este și cazul Greciei. În țară există foarte puține locuri de muncă care nu necesită cunoștințe de specialitate. În ceea ce privește participarea la organizațiile cooperatiste și apărarea drepturilor lor, cei analfabeți funcțional sunt cei mai puțin în stare să își asume acest rol.

Efectele analfabetismului funcțional sunt, de asemenea, dăunătoare pentru păstrarea culturii unei țări, ducând la înstrăinarea acesteia și la proiectarea unei imagini ambigue în arena mondială. Țările nu pot beneficia de interacțiunea cu alte culturi care duc la nașterea rasismului și xenofobiei (studiu grecesc).

În general, devine evident că, cu excepția unor diferențe minore, toate studiile partenerilor au tras concluzii similare sau foarte apropiate cu privire la efectele analfabetismului funcțional, și anume:

- Absenteism școlar sau abandon total
- Rezultatele slabe ale elevilor la teste naționale și internaționale, cum ar fi PISA
- Lipsa oportunităților în special pentru tinerii analfabeți funcțional
- Creșterea ratei șomajului
- Sănătate precară
- Depresie, complex de inferioritate
- Incapacitatea de a efectua sarcini simple, de zi cu zi
- Incapacitatea de a se descurca în lumea digitală
- Venituri mici și vocații de statut inferior
- Puține șanse de autodezvoltare
- A fi lipsit de oportunități de emancipare (în special pentru femei)
- Lipsa de empatie
- Lipsa de implicare în activitatea civică
- Izolarea atât la nivel personal, cât și la nivel de țară
- Incapacitatea de a conserva cultura
- Lipsa contactului între țări
- Alienarea culturală
- Nașterea regimurilor totalitare
- Nașterea rasismului și xenofobiei
- Scăderea productivității la nivel național
- Diviziunea digitală între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare s-a extins

8 septembrie este sărbătorită ca **Ziua Mondială a Alfabetizării**. Este de mare valoare să luăm în considerare faptul că tema Zilei alfabetizării din 2021, o inițiativă a UNESCO, s-a concentrat pe explorarea potențialului de răspândire a alfabetizării bazate pe tehnologie în cadrul „Alfabetizare pentru o recuperare centrată pe om: reducerea decalajului digital”. O alegere grozavă într-adevăr, deoarece efectele pandemiei încă sunt prezente.

Dificultăţi întâlnite

Formal, disponibilitatea educației pentru copii a crescut în întreaga lume în ultimele decenii. Cu toate acestea, în ciuda faptului că au o carieră de succes în educația formală, adulții pot deveni analfabeți funcționali. Analfabetismul funcțional înseamnă că o persoană nu poate folosi abilitățile de citire, scriere și calcul pentru dezvoltarea proprie și a comunității. Analfabetismul funcțional are efecte negative considerabile nu numai asupra dezvoltării personale, ci și în plan economic și social.

Un articol recent (2016) scris de Réka Vágvölgyi, Andra Coldea, Thomas Dresler, Josef Schrader și Hans-Christoph Nuerk, arată deficite asociate care pot sau nu să facă parte din analfabetismul funcțional, în funcție de definiție și instrumentul de evaluare. Ei se concentrează în principal pe trei dintre aceste deficite: deficite legate de limbaj (1), deficite cognitive generale (2) și deficite legate de abilitățile numerice (3).

1. Analfabeții funcțional au deficite lingvistice în mai multe domenii, inclusiv procesarea fonologică, ortografică și lexicală, înțelegerea orală și a cititului și fluența verbală. Cu toate acestea, este posibil ca aceste deficite să nu fie omogene. Este important de menționat că deficitele corelate sau comorbide nu sunt neapărat cauzale funcțional. În plus, ele nu adaugă neapărat o variație unică la evaluarea diagnosticului.

2. Au fost raportate și deficite cognitive ale analfabeților funcționali. Van Linden și Cremers (2008) au arătat că analfabeții funcțional au avut rezultate semnificativ mai slabe decât cei alfabetizați nu numai în procesarea limbajului, ci și în toate sarcinile cognitive, cum ar fi copierea și reamintirea figurii complexe Rey, memoria vizuală organizațională și vizuală, orientarea spațială mentală ca sarcini de atenție bine susținute sau divizate (Van Linden și Cremers, 2008). Analfabeții funcțional par să aibă dificultăți ale memoriei de lucru: au avut performanțe mai slabe decât copiii echivalenți la nivel de citit (Eme, 2006; Grosche, 2012) și decât cititorii adulți normali (Grosche, 2012) la sarcinile verbale.

3. Cercetarea necesită studii experimentale suplimentare pentru a răspunde la întrebări, dar, în prezent, abilitățile numerice sunt considerate ca parte a analfabetismului funcțional, deși studiile privind deficitele numerice în analfabetismul funcțional au fost în mare parte neglijate.

O abordare des discutată (Greenberg et al. 1997) presupune abilități slabe de procesare fonologică cuplate cu dislexia de dezvoltare netratată ca posibile cauze ale analfabetismului funcțional. Deși există unele date care sugerează aspecte comune între nivelul scăzut de alfabetizare și dislexia de dezvoltare, încă nu este clar dacă acestea reflectă consecințe comune (adică profilul cognitiv și comportamental) sau cauze comune.

Conform ratei recente de alfabetizare, 85% din populația adultă din lume este alfabetizată și, prin urmare, la nivel mondial, aproximativ 757 de milioane de oameni sunt analfabeți (UNESCO, 2015). Evaluările la scară largă care măsoară competențele de alfabetizare indică faptul că în țările în curs de dezvoltare analfabetismul este mai răspândit, în timp ce în țările dezvoltate, analfabetismul funcțional este mai răspândit (Bhola, 1995, p. 18). Potrivit Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), alfabetizarea este definită după cum urmează: „abilitatea de a înțelege, de a evalua, de a utiliza și de a se implica în texte scrise pentru a participa în societate, a-și atinge obiectivele și a-și dezvolta cunoștințele și potențialul (OECD, 2013, p. 59).”

Alfabetizarea formală a crescut în ultimele decenii. Cu toate acestea, în ciuda îmbunătățirilor în alfabetizarea formală, mulți oameni au încă probleme în înțelegerea textelor formale. Pe de o parte, aceasta este o problemă, deoarece în societatea actuală, alfabetizarea funcțională joacă un rol semnificativ. Apare în fiecare aspect al vieții de zi cu zi, de exemplu: deschiderea de conturi bancare, citirea ingredientelor produselor alimentare, înțelegerea medicamentelor sau instrucțiunilor tehnice, semnarea contractelor etc. (Cree et al., 2012). Pe de altă parte, acest lucru duce la mai puține oportunități educaționale și de angajare și împiedică o viață de succes.

Însușirea alfabetizării are multe beneficii pentru indivizi, familii, comunități și națiuni. Îmbunătățirea nivelurilor de alfabetizare are efecte benefice asupra individului (de exemplu, stima de sine), pe palierele: politice (de exemplu, valori democratice), culturale (de exemplu, deschidere culturală), sociale (de exemplu, sănătatea copiilor) și economice (de exemplu, venitul individual) (UNESCO, 2006). Pe de altă parte, funcționarea într-o societate fără alfabetizare devine mai dificilă: cei care nu pot dobândi abilități de bază de alfabetizare au mai puține oportunități în fiecare domeniu al vieții (Cree et al., 2012).

În Italia, analfabetismul afectează 47% dintre indivizi, unul din șase este tânăr. Aceștia sunt oameni care nu pot înțelege textele scrise.

Analizând datele, există 3 profiluri principale de analfabetism funcțional:

- peste 55 de ani, slab educat și concentrat în profesii necalificate
- tineri leneși neangajați care stau acasă la părinți
- cineva care provine din familii în care există mai puțin de 25 de cărți.

Sunt analfabeți funcționali, acei italieni care nu reușesc să înțeleagă broșura de instrucțiuni a unui telefon mobil sau care nu pot găsi un număr de telefon aflat într-o pagină web dacă acesta se află pe pagina cu linkul „Contactați-ne”.

Un analfabet funcțional, definește OCDE, este și o persoană care știe să-și scrie numele și care poate își folosește smartphone-ul, dar care nu este capabilă „să înțeleagă, să evalueze, să folosească și să înțeleagă textele scrise pentru a interveni activ în societate, să-și atingă scopurile și să-și dezvolte cunoștințele și potențialul.” Un analfabet funcțional, aparent, nu trebuie să ceară ajutor nimănui, așa cum era cazul în trecut, când exista o adevărată profesie - scribul - care, pentru o taxă, citea și scria scrisori pentru rude îndepărtate Deși aparent autonom, un analfabet funcțional nu înțelege termenii unei polițe de asigurare sau semnificația unui articol publicat într-un ziar, este incapabil să rezume și să devină imersat într-un text scris, este incapabil să interpreteze un grafic. Prin urmare, este incapabil să citească și să înțeleagă societatea complexă în care trăiește.

Țara noastră este a patra țară OCDE după cea mai mare incidență a adulților cu probleme de înțelegere corectă a informațiilor. Doar Indonezia, Turcia și Chile stau mai prost.

În medie, 1 din 5 tineri italieni nu finalizează studiile secundare inferioare. Italia este penultima țară europeană în ceea ce privește ponderea totală a populației absolvente și, de asemenea, cea în care mai puțin de 1 din 10 adulți participă la activități de învățare pe tot parcursul vieții: cu alte cuvinte, mai mult de șapte italieni din zece sunt analfabeți funcțional sau au abilități minime cognitive și de procesare.

Potrivit lui Luca Aterini: […] *De decenii, Italia a fost prizoniera unui cerc vicios – susținut de analfabetismul funcțional – care nu îi permite să efectueze schimbările structurale de care are nevoie. Acest cerc vicios trebuie întrerupt cu o investiție masivă în educație în general, pentru a construi un sistem educațional care să pregătească pe toți (tineri și adulți) să trăiască viața vremurilor noastre și care să formeze o clasă conducătoare adecvată”.*

O anchetă recentă despre fenomenul știrilor false din Italia, realizată de Buzzfeed, a scos la iveală că unele partide politice exploatează răspândirea alarmantă a știrilor false pentru a câștiga forță politică: analfabeții funcțional pot să citească, să scrie, să lucreze, să comunice și (mai presus de toate) să voteze, fără a avea de fapt o înțelegere profundă despre ceea ce vorbesc.

Un element important este răspândirea internetului: Internetul este acum disponibil pentru toată lumea, chiar și pentru analfabeții funcțional. Pentru a fi concis, dezvoltarea internetului nu a fost egalată în dezvoltare de utilizatorii săi.

Internetul este, fără îndoială, un instrument foarte puternic și propulsorul dezvoltării viitoarei societăți. Dar nu poți oferi un instrument atât de puternic tuturor. Un analfabet funcțional nu va putea distinge o sursă de știri de încredere de una frauduloasă. Iar rezultatul poate fi catastrofal la

diferite niveluri: odată cu răspândirea știrilor false, subiectele ascunse pot modela situația politică a unei țări, stabilitatea administrației sale și a societății sale.

Mai multe articole arată clar cum în zilele noastre societatea este direct legată de analfabetismul funcțional care își are rolul în diferite domenii importante. S-a scris *„analfabeții funcțional pot să citească, să scrie, să lucreze, să comunice și (mai presus de toate) să voteze, fără a avea de fapt o înțelegere profundă despre ce vorbesc.”:* fiecare ar trebui să aibă suficiente abilități pentru a-și trăi viața și pentru a juca un rol bun în dezvoltarea societății. Absența capitalului cultural este primul și cel mai grav factor care încetinește procesul de schimbare de care Italia are nevoie. Acest lucru poate fi posibil doar cu o investiție masivă în educație pentru a pregăti pe toată lumea să trăiască în societatea de astăzi. În ciuda faptului că Internetul poate fi un instrument periculos, este mult prea puternic pentru a fi lăsat deoparte. Suntem siguri că este un mecanism puternic care ajunge peste tot și pe care trebuie să-l folosim împotriva analfabetismului și a analfabetismului funcțional.

B. Trusa profesorilor pentru prevenirea, reducerea și depășirea analfabetismului funcțional:

1. Proiectarea și dezvoltarea instrumentelor pedagogice operaționale pentru prevenirea și reducerea analfabetismului funcțional:

1.1. Screening psihopedagogic pentru clasele pregătitoare pentru a identifica premisele cu care copilul intră în mediul școlar.

LISTĂ DE VERIFICARE - DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, COMUNICĂRII, CITURILOR ȘI SCRIERII

- Comunicarea se face ținând cont de acordul de gen, număr, persoană și timp
- Folosește și repetă propoziții și fraze dezvoltate în vorbire
- Dezvoltă un sentiment de sine și comunică și cooperează cu semenii și adulții
- Răspunde la întrebări despre nume, familie, prieteni, viața de zi cu zi, preferințe, jucării, jocuri și povestește un eveniment sau o poveste familiară, respectând succesiunea evenimentelor
- El/Ea stă și ascultă, în momentele de lectură, fără să deranjeze sau să întrerupă
- Recunoaște literele mari / mici și le potrivește cu sunetul asociat
- Înțelege rolul scrisului în comunicare
- Pronunță sunetele
- Desparte oral cuvintele în sunete și combină sunete în cuvinte/ortografie
- Își comunică liber nevoile, opiniile și atitudinile
- Folosește adjective și adverbe
- Denumește obiectele și descrie utilizarea lor
- Începe să vadă că un cuvânt are mai multe semnificații
- Începe să exprime verbal simțul umorului
- Dezvolta simțul estetic prin observarea imaginilor si a operelor de artă
- Se joacă cu cuvintele, construind rime și versuri de copii
- Recunoaște importanța dispozitivelor în comunicare

LISTA DE VERIFICARE - DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREA LUMII

- Pune obiectele în grupuri care îndeplinesc două criterii simultan
- Lucrează în grup pentru a rezolva o problemă, folosind strategiile elaborate de grup
- Numără cu ușurință până la 10/20
- Creează, copiază și construiește forme (cerc, pătrat, triunghi etc.)

 Descrie și compară nevoile de bază ale viețuitoarelor

 Descrie vremea probabilă și ilustrează o anumită vreme (folosește semne convenționale pentru apă, ploaie, munți, zăpadă, anotimpuri, zile ale săptămânii etc.)

 Raționează logic (șiruri, numere pare și impare, asemănări și diferențe...)

 Percepe relații de obiect (scurt/înalt, mare/mic, forme, culori)

 Identifică culorile și cantitatea

 Ia atitudini pozitive față de mesajele ecologice

 A dezvoltat mișcarea de coordonare mână-ochi

LISTA DE VERIFICARE - ABILITĂȚI ȘI ATITUDINI DE ÎNVĂȚARE

 Pune întrebări arătând curiozitate cu privire la schimbările din jurul lui/ei

 Exprimă dorința de a învăța cum să efectueze anumite acțiuni de autoservire, să confecționeze obiecte, jucării sau să găsească informații despre subiecte de interes

 Realizează un plan de activitate (3-4 pași) și îl pune în practică

 Se concentrează pe o activitate timp de 20 de minute fără supraveghere

 Găsește noi forme și mijloace de exprimare a gândurilor și emoțiilor (prin muzică, desen, dans, joc simbolic)

 Utilizează sau combină materiale și strategii în moduri noi pentru a explora sau rezolva probleme

 Explorează natura și dispozitivele tehnologice

 Descrie timpul, lungimea, distanța și formele folosind cuvinte potrivite

 Este capabil să numere lucruri, să le grupeze și să decidă poziția specială

 Acționează în conformitate cu obiectivele sale

 Spune adresa de domiciliu, numărul de telefon și numele complet

 Recunoaște sentimentele celorlalți

 Respectă normele sociale și explică regulile altora atunci când este necesar

 Are capacitatea de orientare în spațiu

 Prezintă maturitate grafomotrică

1.2. Teste standard pentru evaluarea abilităților de alfabetizare după fiecare unitate de predare (pentru elevii din ciclul primar, gimnaziul și liceul);

Competențe de urmat pentru evaluarea abilităților de alfabetizare a elevilor

ȘCOALA PRIMARĂ

LITERATURĂ

1. **Citește, scrie, ascultă și discută texte simple la nivelul adecvat**
2. **Primește, exprimă și scrie diferite mesaje/texte simple pe diverse teme cu utilizarea elementelor de vocabular dobândite**
3. **Completează formulare și diagrame urmând instrucțiunile și utilizând informații din diferite medii**
4. **Exprimă și susține cu argumente sentimentele, opiniile și atitudinile sale**

MATEMATICĂ

1. **Denumește forme geometrice și corpuri, le clasifică după trăsăturile lor, le identifică în mediul imediat**
2. **Determină caracteristici măsurabile ale unui obiect sau fenomen simplu în situații de zi cu zi și aplică unități de măsură convenționale în rezolvarea problemelor**
3. **Aplică operații aritmetice de adunare, scădere, înmulțire și împărțire fără utilizarea calculatoarelor**
4. **Numără, citește și scrie numere până la 10000**
5. **Compară și sortează numere naturale până la un milion**
6. **Descrie și desenează figuri 2-D și 3-D, creează structuri folosind modele de formă**
7. **Rezolvă probleme care necesită operații multiple**
8. **Citește și interpretează datele prezentate în tabele simple, pictograme și diagrame cu bare**

ȘTIINȚE

1. **Explorează caracteristicile diferitelor corpuri, fenomene și procese, cicluri din natură cu o abordare științifică, inclusiv sistemul solar și investighează mediul înconjurător folosind instrumente și tehnici specifice**
2. **Rezolvă probleme din viața de zi cu zi folosind cunoștințele anterioare, numește părți ale corpului, explică funcția acestora și își exprimă îngrijorarea pentru propria sănătate**
3. **Dezvoltă o atitudine responsabilă față de sine, față de ceilalți și natură și înțelege condițiile de viață și diversitatea ființelor vii din diferite habitate**
4. **Recunoaște și descrie diferite materiale și stările acestora, forțele magnetice și recunoaște motivele mișcării și tipurile de energie și măsurătorile acestora**
5. **Găsește și interpretează harta națională geografică și concluzionează relația dintre caracteristicile peisajului**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ

LITERATURĂ

1. **Înțelege diferite tipuri de texte, selectează, analizează, interpretează informații importante și le exprimă în formă scrisă și orală. (competență de citire)**
2. **Aplică strategii de scriere și scrie texte scurte ținând cont de regulile gramaticale și de punctuație, destinatarii și scopul textului - structurează textul și folosește regulile sintactice de bază (Competența de scriere)**
3. **Interacționează eficient în diferite situații de comunicare și recunoaște relațiile dintre varietățile lingvistice. Pregătește și rostește vorbirea într-un conținut diferit și în scopuri diferite, folosind modele corecte de gramatică, intonație și pronunție. (competență de vorbire)**

MATEMATICĂ

1. **Construiește argumente, formulează ipoteze și recunoaște termenii specifici și se deplasează în mod confidențial în calcul**
2. **Estimează și calculează probabilitatea unui eveniment în situații simple și o afișează sub formă de fracție, număr zecimal și procent, rotunjind numerele la un anumit grad de acuratețe**
3. **Recunoaște și rezolvă probleme în diferite contexte, analizează și interpretează reprezentările datelor pentru a obține măsuri de variabilitate și a lua decizii**
4. **Trage concluzii cu mărimi care sunt direct proporționale și folosește proporționalitatea în rezolvarea problemelor**
5. **Determină trăsături măsurabile ale unui obiect sau fenomen în situații de zi cu zi și aplică formule și operații matematice**
6. **Folosește o succesiune de operații cu numere întregi, fracții și zecimale, inclusiv paranteze**

ȘTIINȚE

1. **Comunică într-un mod adecvat în diferite contexte științifice, explorează și experimentează desfășurarea celor mai frecvente fenomene;**
2. **Elaborează schematizări și modelări simple ale faptelor și fenomenelor;**
3. **Recunoaște structurile și funcționarea în propriul organism și este conștient de potențialul și limitele acestuia;**
4. **Are o viziune asupra complexității sistemului viu și a evoluției acestuia în timp;**
5. **Planifică, realizează experimente, explică și interpretează datele și informațiile obținute într-un demers investigativ;**
6. **Folosește cunoștințele științifice de bază pentru a explica lumea naturală.**

LICEU

LITERATURĂ

1. **Abordează corect structura, gramatica și limbajul textelor**
2. **Are capacitatea de a înțelege, de a examina critic și de a analiza texte**
3. **Analizează și discută pe mai multe niveluri**
4. **Discută limba, cultura și utilizarea limbii în diferite contexte și stiluri, respectând propria sa cultură și cultura altor țări**
5. **Dezvoltă abilităților de a-și exprima sentimentele și gândurile prin exprimare scrisă și orală**

MATEMATICĂ

1. **Învață geometria analitică a spațiului**
2. **Învață studiul funcțiilor fundamentale**
3. **Aplică termeni matematici, definiții, cunoștințe în situații practice noi**
4. **Exprimă caracteristicile matematice cantitative sau calitative ale unei anumite situații**
5. **Alege corect unitățile de măsură și aparatele de măsură adecvate în rezolvarea problemelor**

ȘTIINȚE

1. **Analizează impactul omului asupra mediului, înțelege și explică fenomene naturale complexe, procese și proceduri stabilind corelații relevante**
2. **Transferă și integrează cunoștințele științifice**
3. **Dobândește comunicare orală și scrisă folosind corect terminologia**
4. **Dezvoltă gândirea critică prin experimentare, rezolvare de probleme, efectuarea de investigații și raportarea rezultatelor.**
5. **Examinează conținuturile legate de ecologie, resurse energetice și surse regenerabile**

Teste standard pentru evaluarea abilităților de alfabetizare după fiecare unitate de predare

TEST PENTRU ARIA CURRICULARĂ LIMBĂ ȘI COMUNICARE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (CLASELE 1-4)

Competențe: ***Citit, scris, ascultat și discuții pe baza unui text simplu, la un nivel corespunzător*** Total:10 puncte 3 puncte = nedezvoltat 6 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Recunoaște următoarele litere ale alfabetului și stabilește corespondența dintre casetele superioare date și cele inferioare.	3 puncte

	Creează cuvinte folosind 3 sau 5 litere	3 puncte
	Creează o propoziție simplă folosind o acțiune cunoscută	4 puncte
Clasa a II-a	Citește următoarele cuvinte și folosește în propoziții simple.	3 puncte
	Răspunde la următoarele 3 întrebări bazate pe un text ascultat sau citit.	3 puncte
	Scrie un text non-literar (ex. un bilet, o invitație o felicitare etc.) care să se potrivească cu un context dat, ținând seama de regulile gramaticale, de punctuație și ortografie ale textului.	4 puncte
Clasa a III-a	Scrie după dictare următorul text	3 puncte
	Creează 3 întrebări pe baza unor răspunsuri date.	3 puncte
	Compune un scurt text pe baza unor imagini date, găsește-i un titlu potrivit și respect structura specific (introducere, cuprins, încheiere), ținând seama de regulile gramaticale, de punctuație și ortografie ale textului.	4 puncte
Clasa a IV-a	Repovestește o istorioară pe care ai ascultat-o, folosind următoarele cuvinte cheie.	3 puncte
	Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor propoziții.	3 puncte
	Compune un text bazat pe idei principale (o poveste, un basm, o întâmplare, etc.), ținând seama de regulile gramaticale, de punctuație și ortografie ale textului.	4 puncte
Competențe: ***primește, exprimă și scrie diferite mesaje / texte simple pe diferite subiecte cu ajutorul elementelor de vocabular însușite*** Total:10 puncte 3 puncte = nedezvoltat 6 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Potrivește cuvintele următoare cu diminutivele lor.	3 puncte
	Identifică forma de plural pentru următoarele cuvinte	3 puncte
	Recunoașteți și folosiți antonimele următoarelor cuvinte.	4 puncte
Clasa a II-a	Potriviți următoarele cuvinte cu diminutivele lor	3 puncte
	Identifică forma de plural pentru următoarele cuvinte	3 puncte

	Recunoaște și folosește antonimele următoarelor cuvinte.	4 puncte
Clasa a III-a	Potriviți cuvintele următoare cu sinonimele lor și construiți propoziții cu ele.	3 puncte
	Identificați sensurile diferite pentru următoarele cuvinte și folosiți-le în propoziții.	3 puncte
	Completează propozițiile cu antonimele potrivite cuvintelor date	4 puncte
Clasa a IV-a	Potrivește următoarele cuvinte cu sinonimele lor și folosește-le în propoziții	3 puncte
	Identificați sensurile diferite pentru următoarele cuvinte și folosiți-le în propoziții.	3 puncte
	Completează propozițiile cu antonimele potrivite cuvintelor date	4 puncte
Competențe: **completați formularele și graficele conform următoarelor instrucțiuni și folosind diferite informații din mass-media.** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Completează formularul cu informații despre tine (nume, vârstă, gen, oraș, etc.) cu majuscule.	10 puncte
Clasa a II-a	Completează schema pe baza informațiilor citite/ascultate/vizionate.	10 puncte
Clasa a III-a	Completează propozițiile folosind informații prezentate în textul/materialul audio/ materialul video oferit.	10 puncte
Clasa a IV-a	Alcătuiți un table sau un grafic, folosind informațiile prezentate în textul/materialul audio/ materialul video oferit.	10 puncte
Competențe: ***Exprimă și susține cu argumente emoțiile, opiniile și atitudinile tale.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a	Potrivește imaginile următoare cu emoticonul potrivit.	10 puncte

I-a		
Clasa a II-a	Stabiliți legătura dintre cuvintele sau propozițiile următoare și emoticonurile potrivite.	10 puncte
Clasa a III-a	Desenează și explică imaginile care ilustrează o anumită temă.	5 puncte
	Exprimă-ți opinia pe un anumit subiect.	5 puncte
Clasa a IV-a	Scrie și explică atitudinea ta cu privire la următorul subiect.	5 puncte
	Scrie un scurt paragraf în legătură cu opinia ta pe un anumit subiect.	5 puncte

TEST LA MATEMATICĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (CLASELE 1-4)

Competențe: ***numește corpuri geometrice, clasifică-le conform proprietăților lor și identifică-le in mediul înconjurător.*** Total:10 puncte 3 puncte = nedezvoltat 6 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Colorează formele din imagini în conformitate cu culorile cerute	3 puncte
	Numără formele din imagine.	3 puncte
	Potrivește obiectele din imagine cu formele corespunzătoare.	4 puncte
Clasa a II-a	Desenează anumite figuri geometrice	4 puncte
	Numără formele din imagine.	3 puncte
	Identifică formele geometrice din imagine.	3 puncte
Clasa a III-a	Creează forme geometrice din contururile geometrice oferite.	7 puncte
	Numără formele din imagine.	3 puncte
Clasa a IV-a	Clasifică figurile/formele geometrice în conformitate cu proprietățile lor.	10 puncte
Competențe: ***Elevul determină caracteristicile măsurabile ale unui obiect simplu sau ale unui fenomen găsit în viață de zi cu zi și aplică unități de măsură convenționale pentru rezolvarea problemei.*** Total:10 puncte 3 puncte = nedezvoltat 6 puncte = în progres		

10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Este capabil să indice obiecte dintr-o imagine în conformitate cu unități măsurabile predefinite	2 puncte
	Pune obiecte în ordine corectă conform unor caracteristici măsurabile.	3 puncte
	Găsește similitudini între obiecte care au anumite caracteristici măsurabile comune.	4 puncte
Clasa a II-a	Aplică unități convenționale de măsurare în sarcinile de rezolvare a problemelor.	10 puncte
Clasa a III-a	Aplică unități convenționale de măsurare în sarcinile de rezolvare a problemelor.	10 puncte
Clasa a IV-a	Aplică unități convenționale de măsurare în sarcinile de rezolvare a problemelor.	10 puncte
Competențe: ***Realizează operații aritmetice de adunare, scădere, înmulțire și împărțire, fără ajutorul calculatorului.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Potrivirea perechilor cu același rezultat (până la 20)	2 puncte
	Calculare și completarea sarcinilor (până la 20)	3 puncte
	Rezolvarea sarcinilor unor probleme (până la 20)	5 puncte
Clasa a II-a	Potrivirea perechilor cu același rezultat (până la 100)	2 puncte
	Calculare și completarea sarcinilor (până la 100)	3 puncte
	Rezolvarea sarcinilor unor probleme (până la 100)	5 puncte
Clasa a III-a	Potrivirea perechilor cu același rezultat (până la 1000)	2 puncte
	Calculare și completarea sarcinilor (până la 1000)	3 puncte
	Rezolvarea sarcinilor unor probleme (până la 1000)	5 puncte
Clasa a IV-a	Potrivirea perechilor cu același rezultat (până la 10000)	2 puncte
	Calculare și completarea sarcinilor (până la 10000)	3 puncte
	Rezolvarea sarcinilor unor probleme (până la 10000)	5 puncte
Competențe: ***Numără, citesc și scriu numere până la 10000 și compară și aranjează numere***		

natural până la un milion. Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Transcrie numere în cifre (până la 20)	2 puncte
	Pune numere în ordinea corectă (până la 20)	3 puncte
	Completează spațiile goale cu numerele ce lipsesc. (până la 20)	5 puncte
Clasa a II-a	Transcrie numere în cifre (până la 100)	2 puncte
	Pune numere în ordinea corectă (până la 100)	3 puncte
	Completează spațiile goale cu numerele ce lipsesc. (până la 100)	5 puncte
Clasa a III-a	Transcrie numere în cifre (până la 10000)	3 puncte
	Pune numere în ordinea corectă (până la 10000)	3 puncte
	Completează spațiile goale cu numerele ce lipsesc. (până la 10000)	4 puncte
Clasa a IV-a	Transcrie numere în cifre (până la 100000)	3 puncte
	Pune numere în ordinea corectă (până la 100000)	3 puncte
	Completează spațiile goale cu numerele ce lipsesc. (până la 100000)	4 puncte
Competențe: ***Descrie și desenează figuri în plan bidimensional și tridimensional, creează structura utilizând modele figurative.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 6 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
	Desenează un obiect folosind o figură geometrică data sau un corp.	10 puncte
Clasa a II-a	Folosește forme geometrice date pentru a face o formă anume sau un corp.	4 puncte
	Face obiecte din forme date.	6 puncte
Clasa a III-a	Desenează un obiect folosind o figură geometrică data sau un corp.	3 puncte
	Folosește forme geometrice date pentru a face o formă anume sau	3 puncte

	un corp.	
	Face obiecte din forme date.	4 puncte
Clasa a IV-a	Creează structura folosind modele de forme sau corpuri.	10 puncte
Competențe: ***Rezolvă problem care necesită operații multiple.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 6 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Folosește achizițiile anterioare în rezolvarea problemelor, selectează notații matematice și operații aritmetice pentru a rezolva probleme. (până la 20)	10 puncte
Clasa a II-a	Folosește achizițiile anterioare în rezolvarea problemelor, selectează notații matematice și operații aritmetice pentru a rezolva probleme. (până la 100)	10 puncte
Clasa a III-a	Folosește achizițiile anterioare în rezolvarea problemelor, selectează notații matematice și operații aritmetice pentru a rezolva probleme. (până la 1000)	10 puncte
Clasa a IV-a	Folosește achizițiile anterioare în rezolvarea problemelor, selectează notații matematice și operații aritmetice pentru a rezolva probleme. (până la 10000)	10 puncte
Competențe: C***itește și interpretează datele prezentate în tabele simple, pictograme sau diagrame.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 6 puncte = in progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Răspunde la întrebări folosind graficul/tabelul	10 puncte
Clasa a II-a	Răspunde la întrebări folosind graficul/tabelul	10 puncte
Clasa a III-a	Răspunde la întrebări folosind graficul/tabelul	10 puncte
Clasa a IV-a	Răspunde la întrebări folosind graficul/tabelul	10 puncte

TEST PENTRU ARIA CURRICULARĂ ȘTIINȚE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR (CLASELE 1-4)

<table>
<tr><td colspan="3">Competențe: Explorează trăsăturile caracteristice diferitelor organisme, fenomene, procese, și cicluri ale naturii cu o abordare științifică, inclusive sistemul solar și investighează mediul folosind instrumente și tehnici specific.
Total:10 puncte
3 puncte = nedezvoltat
6 puncte = în progres
10 puncte = dezvoltat</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Clasa a I-a</td><td>Recunoaște soarele și planetele sistemului solar din următoarele imagini.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Desenează următoarele corpuri și fenomene.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Stabilește dacă următoarele propoziții și imagini sunt adevărate sau false.</td><td>4 puncte</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Clasa a II-a</td><td>Potrivește imaginile corpurilor și fenomenelor cu cuvintele potrivite.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Identifică cuvintele potrivite pentru următoarele cicluri ale naturii.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Desenează pământul și cele două planete învecinate.</td><td>4 puncte</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Clasa a III-a</td><td>Pune planetele sistemului solar în ordine și numește-le.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Completează spațiile goale cu cuvintele date din paranteze pentru a complete propozițiile despre sistemul solar sau fenomene.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Creează modele ale planetelor sistemului solar.</td><td>4 puncte</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Clasa a IV-a</td><td>Potrivește următoarele caracteristici al planetelor cu cea căreia îi aparțin.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Completează spațiile goale cu cuvintele date din paranteze pentru a complete propozițiile despre sistemul solar sau fenomene sau cicluri ale naturii.</td><td>3 puncte</td></tr>
<tr><td>Observă, descrie și realizează un proiect despre planetele sistemului solar, fenomene sau cicluri ale naturii.</td><td>4 puncte</td></tr>
<tr><td colspan="3">Competențe: Rezolvă probleme legate de viața de zi cu zi prin folosirea cunoștințelor anterioare, numește părți ale corpului, explică funcționarea lor și exprimă preocupări legate de starea lor de sănătate.
Total:10 puncte
0 puncte = nedezvoltat</td></tr>
</table>

5 puncte = în progres 5 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Identifică părți ale corpului din imagine și numește-le.	5 puncte
	Potrivește imaginile date ale produselor de igienă cu părțile corpurilor cărora le sunt dedicate.	5 puncte
Clasa a II-a	Numește și potrivește organele vitale cu poziția lor în corp.	5 puncte
	Așază imaginile alimentelor și băuturilor în locul corespunzător ale piramidei alimentelor.	5 puncte
Clasa a III-a	Folosește cuvintele sau propozițiile potrivite pentru a completa afirmațiile despre funcțiile organelor vitale.	5 puncte
	Desenează piramida alimentelor.	5 puncte
	Privește imaginea alăturată și scrie propoziții scurte pentru a rezolva problema data.	5 puncte
	Desenează o diagramă sau o hartă conceptuală în legătură cu lecția.	5 puncte
Competențe: ***Dezvoltă atitudini responsabile față de sine, de alții și de natură și înțelege condițiile de viață și diversitatea ființelor din diferite habitate.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Recunoaște și apoi pune imaginile animalelor în două grupe: domestice și sălbatice.	5 puncte
	Potrivește deșeurile din imaginile date cu tomberoanele de reciclare selective potrivite.	5 puncte
Clasa a II-a	Potrivește animalele sălbatice cu mediul lor natural.	5 puncte
	Numește deșeuri reciclabile și non-reciclabile.	5 puncte
Clasa a III-a	Desenează animale sălbatice în habitatul lor natural.	5 puncte
	Completează cuvintele lipsă pentru animalele (domestic sau sălbatice) și habitatul lor natural.	5 puncte
Clasa a IV-a	Desenează o diagramă sau o hartă conceptuală legată de lecție.	5 puncte
	Privește imaginile următoare și scrie o scurtă compoziție pentru a	5 puncte

	rezolva problema data.	
Competențe: ***Recunoaște și descrie elemente diferite și stările lor, forte magnetice, recunoaște principiile pentru mișcare, tipuri de mișcare și măsurarea lor.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Potrivește obiectele cu materialele din care sunt realizate.	5 puncte
	Colorează ființele din imagini cu roșu și obiectele cu albastru.	5 puncte
Clasa a II-a	Scrie numele materialelor care sunt folosite pentru realizarea fiecărui obiect.	5 puncte
	Scrie numele a 5 ființe și a 5 obiecte.	5 puncte
Clasa a III-a	Identifică părțile circuitului.	5 puncte
	Numește și desenează sursele de energie.	5 puncte
Clasa a IV-a	Conectează părțile circuitului pentru a face becul să lumineze.	5 puncte
	Răspunde la întrebările legate de sterile de agregare și la circuit.	5 puncte
Competențe: ***Găsește și interpretează hărți geografice naționale și concluzionează cu privire la relația dintre caracteristicile reliefului.*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a I-a	Identifică codul de culori ale reliefului.	5 puncte
	Identifică caracteristicile formelor de relief prin potrivirea cu imaginile date.	5 puncte
Clasa a II-a	Creează un model al unui deal și unul pentru un munte.	5 puncte
	Prezintă elementele legate de climă, flora și fauna a formelor principale de relief.	5 puncte
Clasa a III-a	Desenează simbolurile geografice de sub denumirile de pe hartă.	5 puncte
	Rezolvă exerciții de orientare pe hartă sau pe glob.	5 puncte
Clasa a	Răspunde la întrebările legate de principalele caracteristici geografice	5 puncte

IV-a	ale țării tale.	
	Folosind cunoștințele dobândite la alte discipline, explică situația următoare din lumea reală.	5 puncte

TEST PENTRU ARIA CURRICULARĂ LIMBĂ ȘI COMUNICARE
PENTRU CLASELE GIMNAZIALE (CLASELE 5-8)

Competențe: ***Înțelege diferite tipuri de texte, selectează, analizează, interpretează informații importante și expresii într-o formă scrisă sau orală (competențe de citire).*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Care este idea principală a textului?	3 puncte
	Găsește caracteristicile textului.	3 puncte
	Răspunde la următoarele întrebări: când....unde... de ce...	4 puncte
Clasa a VI-a	Care este idea principală și scopul textului?	3 puncte
	Găsește și descrie caracteristicile textului.	3 puncte
	Exprimă-ți opinia în legătură cu textul dat.	4 puncte
Clasa a VII-a	Care este idea principală, scopul și sentimentele pe care textul le transmite?	3 puncte
	Descrie personajele folosind sinonime și antonime.	3 puncte
	Exprimă și justifică opinia în legătură cu ...	4 puncte
Clasa a VIII-a	Exprimă și justifică opinia în legătură cu... Evaluează relevanța textului în contextul modern.	3 puncte
	Analizează relațiile, sentimentele și atitudinile dintre personaje.	3 puncte
	Care este genul, idea principală, scopul, valoarea și problemele textului?	4 puncte
Competențe: ***Aplică strategii de scriere și compune texte scurte cu privire la regulile de punctuație și gramaticale, scopul textului structura textului și utilizarea regulilor sintactice de bază***		

(competențe de scriere). Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Scrie un text scurt în conformitate cu sarcina dată.	3 puncte
	Folosește limbajul figurativ în textul tău.	3 puncte
	Scrie propoziții corecte gramatical. Ai grijă la regulile de ortografie.	4 puncte
Clasa a VI-a	Scrie un text concis, interesant și convingător în conformitate cu sarcina dată..	3 puncte
	Folosește un vocabular corespunzător tipului de text redactat.	3 puncte
	Scrie propoziții complexe corecte gramatical. Ai grijă la regulile de ortografie.	4 puncte
Clasa a VII-a	Planifică și scrie un text concis, interesant și convingător sarcinii date.	3 puncte
	Folosește un vocabular corespunzător, limbaj figurativ și exemple corespunzătoare în conformitate cu tipul de text redactat.	3 puncte
	Scrie propoziții dezvoltate corecte gramatical și stilistic. Ai grijă la regulile de ortografie.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Planifică și scrie un text concis și bine structurat sarcinii date.	3 puncte
	Folosește un vocabular corespunzător, limbaj figurativ și exemple corespunzătoare în conformitate cu tipul de text redactat.	3 puncte
	Scrie propoziții dezvoltate corecte gramatical și stilistic. Ai grijă la regulile de ortografie. Arată-ți stilul specific.	4 puncte
Competențe: ***Interacționează eficient în diferite situații de comunicare și recunoaște relațiile dintre varietățile lingvistice. Pregătește și oferă discurs în context sau cu scopuri diferite, folosind corect gramatica, intonația și tipare de pronunție. (competențe de vorbire)*** Total:10 puncte 0 puncte = nedezvoltat 5 puncte = în progres 10 puncte = dezvoltat		
Clasa a	Participa la conversație, întreabă și pune întrebări.	5 puncte

V-a	Povestește pe scurt despre...	5 puncte
Clasa a VI-a	Participa la conversație, întreabă și pune întrebări și exprimă o opinie pozitivă sau negativă.	5 puncte
	Povestește pe scurt despre... oferind unele detalii.	5 puncte
Clasa a VII-a	Participa la conversație, întreabă și pune întrebări și exprimă o opinie pozitivă sau negativă, rezumând și concluzionând.	5 puncte
	Povestește pe scurt despre... oferind unele detalii, argumente și opinia personală.	5 puncte
Clasa a VIII-a	Participa la conversație, schimbă opinii și reacționează cu privire la conlocutor, situații și scopuri. Atenție la intonație, pronunție, accent și folosește propoziții dezvoltate.	5 puncte
	Ține un discurs de 2-3-minute pe un subiect dat, oferind detalii, argumente și părerea personală.	5 puncte

TEST LA MATEMATICĂ PENTRU CLASELE GIMNAZIALE (CLASELE 5-8)

Competențe: ***Construiește argumente, formulează ipoteze, recunoaște termeni specifici.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Pentru următoarele numere naturale... specificați grupa, ordinea fiecărei cifre.	3 puncte
	Subliniați cu o linie numerele din șirul ... care sunt divizibile cu 3.	3 puncte
	Determinați metoda potrivită pentru rezolvarea următoarelor probleme... și aplicațiile.	4 puncte
Clasa a VI-a	Identificați măsura direct proporțională în reprezentarea grafică următoare...	3 puncte
	Selectați dintr-o listă dată numerele naturale prime și divizibile.	3 puncte
	Justificați paralelismul a două linii folosind perechi de unghiuri formate din două linii și o secantă.	4 puncte
Clasa a	Recunoașteți următoarele patrulatere, specificându-le proprietățile.	3 puncte

VII-a	Rezolvați următorul sistem de ecuații, argumentând metoda aleasă.	3 puncte
	Argumentați alegerea dintre teorema similarităților fundamentale și teorema lui Thales pentru rezolvarea problemelor.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Identificați astfel de termeni prin specificarea coeficienților și a părții literare.	3 puncte
	Identificați și numiți corpuri geometrice (cub, dreptunghi, paralelipiped; prismă dreaptă cu baza: triunghi echilateral, pătrat, hexagon regulat, cilindru, con) pentru un set de corpuri date sau de zi cu zi.	3 puncte
	Argumentați modul de rezolvare a problemelor geometrice în spațiu.	4 puncte
Competențe: ***Estimează și calculează probabilitatea unui eveniment în situații simple și îl expune sub formă de fracții, numere zecimale și procente, grupând numere până la un anumit nivel de precizie.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Ilustrează grafic 3 subunități fracționare.	3 puncte
	Scrie o fracție obișnuită ca procent.	3 puncte
	Calculează probabilitatea ca fracțiile dintr-un șir dat sa fie supraunitare.	4 puncte
Clasa a VI-a	Transformă următoarele fracții zecimale în fracții ordinare.	3 puncte
	Determină procentul unui număr dat.	3 puncte
	Stabilește prețul unui produs, în conformitate cu procentajul de creștere sau descreștere aplicat.	4 puncte
Clasa a VII-a	Identifică apartenența numerelor din șirurile studiate (N, Z, Q, R).	3 puncte
	Estimează rezultatul unei operații constând în extragerea rădăcinii pătrate dintr-un număr rațional.	3 puncte
	Calculează probabilitatea ca o pereche de numere dintr-un șir dat să fie soluția unui sistem de ecuații.	4 puncte

Clasa a VIII-a	Compară numere reale folosind metoda estimării.	3 puncte
	Rezolvă probleme estimând rezultatul calculelor cu privire la distanțe, măsuri de unghiuri arii și volume.	3 puncte
	Transformă o inegalitate într-o inegalitate echivalentă, evidențiind mărimea descoperită.	4 puncte
Competențe: ***Recunoaște și rezolvă probleme în contexte diferite, analizează și interpretează reprezentări numerice pentru a obține mărimi ale variabilității și ia decizii.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Divide fracții zecimal între două numere naturale consecutive.	3 puncte
	Calculează perimetru unei figuri folosind transformări ale unităților.	3 puncte
	Formulează o problemă bazată pe o schemă sau o regulă dată și apoi o rezolvă prin metode aritmetice.	4 puncte
Clasa a VI-a	Recunoașterea divizorilor unui număr dat și găsirea celui mai mare divizor comun a două numere.	3 puncte
	Recunoașterea elementelor caracteristice a diferitelor tipuri de triunghiuri din desene, modele și din mediul înconjurător.	3 puncte
	Recunoașterea diferitelor tipuri de unghiuri și folosirea proprietăților lor pentru a rezolva probleme.	4 puncte
Clasa a VII-a	Recunoașterea elementelor unui cerc în configurații diferite și folosirea lor în contexte diferite.	3 puncte
	Recunoașterea catetelor și ipotenuzelor unui triunghi dreptunghic și aflarea mărimilor lor în diferite contexte.	3 puncte
	Recunoașterea patrulaterului particular bazat pe proprietăți specifice și calcularea dimensiunilor lui.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Recunoașterea și aplicarea unei formule de calcul abreviate.	3 puncte
	Identificarea, construirea, notarea, și citirea liniilor paralele/ne-coplanare/congruente în spațiu, exemplificând în realitatea	3 puncte

	înconjurătoare.	
	Recunoașterea și rezolvarea ecuațiilor/inecuațiilor ax + b =, <, > 0 undea, b∈ℝ	4 puncte
Competențe: ***Desenarea concluziilor cu cantități care sunt direct proporționale și utilizează proporționalitatea în rezolvarea problemelor.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Calcularea perimetrului unei figuri geometrice, evidențiind perimetrul.	3 puncte
	Conturarea unei fracții zecimale între două numere naturale consecutive.	3 puncte
	Exprimarea numerelor naturale de două cifre ca un produs al numerelor prime.	4 puncte
Clasa a VI-a	Scrierea directă sau invers proporțională a porțiilor și mărimilor din fiecare zi. (de exemplu: legenda unei hărți, concentrarea unei soluții)	3 puncte
	Realizează grafice ale mărimilor direct și indirect proporționale.	3 puncte
	Determină proporționalitatea a 2 cantități și rezolvarea problemelor cu regula de trei simple.	4 puncte
Clasa a VII-a	Exerciții pentru identificarea imaginilor care rețin forma lor prin apropiere sau distanțare.	3 puncte
	Calcularea prin proporționalitate a lungimii unor segmente care reprezintă părțile unui triunghi.	3 puncte
	Determină similaritatea dintre 2 triunghiuri folosind proporționalitatea unor părți.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Sortarea și organizarea datelor în conformitate cu criteriile de dependență funcțională.	3 puncte
	Corelarea elementelor unei funcții cu aplicare practică.	3 puncte
	Specificarea proiectării anumitor puncte, linii, segmente și calcularea lungimii proiecțiilor lor.	4 puncte

Competențe: ***Determinarea măsurabilă a unui obiect sau fenomen din situații zilnice și aplicarea formulelor și operațiilor matematice.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Determină axa de simetrie a unui pătrat si dreptunghi	3 puncte
	Determină volumul uni cub folosind rețeaua cuburilor cu o muchie comună și aplicarea formulei de calcul.	3 puncte
	Formulează o problemă bazată pe o schemă sau o regulă dată și rezolv-o prin metode aritmetice.	4 puncte
Clasa a VI-a	Pe baza criteriilor de congruență, determină care triunghi are congruent...	3 puncte
	Determină o figură necunoscută sau ecuație folosind metoda reversibilă.	3 puncte
	Determină rația procentuală sau probabilitatea de desfășurare a unui eveniment...	4 puncte
Clasa a VII-a	Determină mărimea unor unghiuri folosind asemănările dintre triunghiuri.	3 puncte
	Determină lungimea unei ipotenuze a unui triunghi dreptunghic folosind teorema lui Pitagora.	3 puncte
	Determină aria unui patrulater folosind aria unui triunghi.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Determină care dintre următoarele puncte aparțin graficului sau funcției...?	3 puncte
	Descompune în fracții folosind factorul comun sau formulele de calcul abreviate.	3 puncte
	Determină coliniaritatea a trei puncte cunoscându-le coordonatele.	4 puncte
Competențe: ***folosește o secvență a unei operații cu numere întregi, fracții și zecimale, incluzând paranteze.*** Total:10 puncte		

1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Realizează adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri cu numere naturale.	3 puncte
	Calculează expresii numerice ce conțin paranteze (rotunde, pătrate, și acolade), respectând ordinea operațiilor.	3 puncte
	Realizează operații cu numere raționale exprimate ca zecimale și/sau fracții ordinare.	4 puncte
Clasa a VI-a	Aplică reguli pentru adunare și înmulțire în exercițiile următoare...	3 puncte
	Rezolvă ecuații/inecuații în seturi întregi și verifică soluțiile.	3 puncte
	Pune următoare probleme într-o ecuație și rezolv-o în regimul numerelor raționale.	4 puncte
Clasa a VII-a	Folosește tabele de calcul pentru adunarea/scăderea/înmulțirea/împărțirea a două numere reale.	3 puncte
	Sortează numere naturale, întregi, raționale și iraționale în conformitate cu șirul cărora aparțin.	3 puncte
	Rezolvă probleme cu conținut practic, folosind operații cu numere reale.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Realizează operații cu numere raționale exprimate ca litere (adunare, scădere, înmulțire, împărțire, ridicare la putere cu exponent întreg).	3 puncte
	Rezolvă calcule care respectă ordinea parantezelor și a efectuării operațiilor cu numere reale reprezentate prin litere.	3 puncte
	Rezolvă inecuații cu forma / ax + b / <c (≤), unde a∈ℝ *, b c ∈ℝ	4 puncte

TEST LA ȘTIINȚE PENTRU CLASELE GIMNAZIALE (CLASELE 5-8)

Competențe: ***Comunică într-un mod adecvat în diferite contexte științifice, explorează și experimentează desfășurarea celor mai comune fenomene.***
Total:10 puncte

1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Completează diagrama logică oferită.	3 puncte
	Realizează un poster pe subiectul în discuție.	3 puncte
	Compune un text bazat pe o imagine sau o hartă conceptuală.	4 puncte
Clasa a VI-a	Caută și selectează informații dintr-o sursă dată, pentru a descrie fenomenul reprezentat.	3 puncte
	Completează fișa cu observații, pe baza activității de cercetare desfășurate.	3 puncte
	Pentru situația dată, formulează o ipoteză, identifică metoda de lucru, alege instrumentele adecvate, formulează observații, colectează și interpretează informații sub forma concluziilor.	4 puncte
Clasa a VII-a	Analizează fenomenele indicate, pentru a stabili asemănările și deosebirile dintre ele.	3 puncte
	Descrie procesul implicat în fenomenul fizic și chimic studiat.	3 puncte
	Realizează un experiment demonstrativ, în legătură cu subiectul studiat.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Compară informația extrasă din sursele indicate pentru a formula propriul punct de vedere.	3 puncte
	Analizează studiul de caz și oferă predicții bazate pe această analiză.	3 puncte
	Concepe și condu o investigație adecvată situațiilor indicate, de: identificare a unei probleme, alegere de metode și instrumente, realizare de observații, măsurare, colectare, înregistrare și interpretare de date, formulare de concluzii.	4 puncte
Competențe: ***Dezvoltă schematizări simple și modelări ale fenomenelor și evenimentelor*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres		

8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Citește textul științific dat și realizează o schemă logica a conținutului.	3 puncte
	Folosind materiale convenționale, realizează un model al unui fenomen dat..	3 puncte
	Colectează probe dintr-un ecosistem indicat, cercetează folosind instrumentele potrivite și fă un scurt raport.	4 puncte
Clasa a VI-a	Realizează un desen pentru a arăta structura și funcțiile unui organism studiat.	3 puncte
	Desenează un tabel în care să evidențiezi caracteristicile unui obiect/fenomen pus sub observație.	3 puncte
	Realizează o reprezentare grafică a evoluției unui fenomen într-un anumit interval de timp.	4 puncte
Clasa a VII-a	Realizează un grafic a structurii electronice a următoarelor elemente din tabelul periodic...	3 puncte
	Modelează, utilizând structura Lewis, formarea moleculelor...	3 puncte
	Reprezintă grafic dependența dintre cantitățile fizice care caracterizează fenomenele/procesele studiate.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Realizează o reprezentare grafică a următoarelor substanțe...	3 puncte
	Realizează un model artizanal, care să ilustreze structura moleculelor....	3 puncte
	Reprezentați grafic valorile următoarelor cantități fizice, determinate de experimentul realizat...	4 puncte
Competențe: ***Recunoaște structuri funcționarea propriului organism și este conștient de propriul potențial și limite.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		

Clasa a V-a	Observă imaginea adiacentă și specifică-i funcțiile și importanța	3 puncte
	Compune trei ghicitori pentru identificarea organelor umane vitale.	3 puncte
	Scrie un text argumentativ despre efectele negative ale... asupra omului.	4 puncte
Clasa a VI-a	Stabilește corespondența dintre cauze și efecte în cazul apariție următoarele boli care afectează oamenii.	3 puncte
	Observă la microscop structura unui țest dat și completează, pe foaie de observații, caracteristicile lui.	3 puncte
	Realizează o compoziție pentru a descrie particularitățile ...	4 puncte
Clasa a VII-a	Numește și explică, pe scurt, trei comportament necesare evitării bolilor sistemului reproducător uman.	3 puncte
	Explică cum următorul mecanism de ajustare funcționează...	3 puncte
	Realizează un chestionar constând din 5 întrebări, pentru a evidenția regimul de muncă și odihnă zilnică a unei persoane.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Explică, pe scurt, impactul ..... (unei transformări a mediului) asupra corpului omenesc.	3 puncte
	Realizează un poster despre beneficiile dezvoltării durabile asupra oamenilor.	3 puncte
	Analizează următorul studiu de caz, din punctul de vedere a transmiterii ereditare a particularităților.	4 puncte
Competențe: ***Planifică, realizează experimente, explică și interpretează datele obținute printr-o abordare științifică.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Citește textul și completează tabelul dat cu date extrase din text. Pentru ultima coloană, documentează-te folosind aplicația...	3 puncte
	Observă seria de imagini de mai jos, identifică asemănările și	3 puncte

	diferențele dintre ele, apoi așază speciile în grupurile studiate.	
	Analizează la microscop probele luate de la ... și completează foaia de investigații atașată.	4 puncte
Clasa a VI-a	Citește textul, apoi formulează ipoteza și concluzia problemei descrise de text.	3 puncte
	Realizează un grafic bazat pe datele prezentate în tabel.	3 puncte
	Formulează o concluzie bazată pe dovezile obținute din investigațiile conduse.	4 puncte
Clasa a VII-a	Observă imaginile și identifică substanțele care pot fi folosite în amestecuri, specificând numele amestecului obținut.	3 puncte
	Observă experimentul și pune întrebări despre etapele implementării sale.	3 puncte
	Înregistrează datele obținute din investigație în tabelul dat.	4 puncte
Clasa a VIII-a	Formulează 2 ipoteze legate de proprietățile elementului dat.	3 puncte
	Condu următoarea cercetare, parcurgând etapele de lucru studiate.	3 puncte
	Desenează și completează tabelul ce conține observații corespunzătoare pentru fiecare stadiu al investigației duse.	4 puncte
Competențe: ***Folosește cunoștințe științifice de bază pentru a explica lumea naturală.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a V-a	Folosind cunoștințele dobândite în timpul lecțiilor, explică următoarele fenomene...	3 puncte
	Numește 3 argumente științifice împotriva acestei acțiuni..., realizate de om, din perspectiva impactului asupra mediului/corpului uman.	3 puncte
	Redactează un text creativ pornind de la imaginea de mai jos, in care să descrii ecosistemul, să menționezi speciile reprezentative, să vorbești despre relațiile dintre ființele vii, să arăți importanța omului în natură și rolul pe care acesta îl are în conservarea ecosistemului.	4 puncte
Clasa a	Privește imaginea și explică fenomenul, pornind de la proprietățile	3 puncte

VI-a	corpurilor deja studiate.	
	Identifică cel puțin 2 cauze care au un efect asupra următorului fenomen...	3 puncte
	Realizează o hartă conceptuală, folosind achizițiile științifice anterioare, cum funcționează...	4 puncte
Clasa a VII-a	Compară fenomenul natural... cu fenomenul tehnologic, urmând criteriile de comparație oferite.	3 puncte
	Descrie fenomenul din imagine, folosind principiile studia până acum.	3 puncte
	Explicați cum funcționează dispozitivul din imagine...	4 puncte
Clasa a VIII-a	Grupați imaginile în cele care aparțin proceselor exotermice, respectiv endotermice.	3 puncte
	Specificați care proprietăți ale substanțelor studiate se manifestă în următoarele situații din viața reală...	3 puncte
	Scrie un text argumentativ în care să vorbești despre efectele poluării cu..., menționând impactul substanței asupra omului și a mediului, dar și soluții de prevenire sau combatere a poluării cu...	4 puncte

TEST PENTRU ARIA CURRICULARĂ LIMBĂ ȘI COMUNICARE
PENTRU LICEU (clasele 9-12)

Competențe: ***cunoaște structura, regulile gramaticale și de exprimare ale unui text.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Citește dar are dificultăți în recunoașterea unei structuri de bază (subiect, predicat, complement) a propoziției și înțelege cu greu structurile gramaticale de bază.	1-3 puncte
	Citește și recunoaște părți ale unei structuri de bază (subiect, predicat, complement) ale unei propoziții și înțelege parțial structura gramaticală de bază.	4-8 puncte
	Citește și recunoaște părți ale unei structuri de bază (subiect, predicat,	8-10 puncte

	complement) ale unei propoziții și înțelege structura gramaticală de bază.	
Clasa a X-a	Citește dar are dificultăți în recunoașterea structurii complexe a unui scurt text și înțelege cu dificultate structuri gramaticale mai complexe.	1-3 puncte
	Citește și recunoaște unele structurii complexe a unui scurt text și înțelege parțial structuri gramaticale mai complexe.	4-8 puncte
	Citește și recunoaște structurii complexe a unui scurt text și înțelege structuri gramaticale mai complexe.	8-10 puncte
Clasa a XI-a	Citește dar are dificultăți în recunoașterea structurii complexe a unui scurt text și înțelege cu dificultate structuri gramaticale mai complexe.	1-3 puncte
	Citește și recunoaște unele structurii complexe a unui scurt text și înțelege parțial structuri gramaticale mai complexe.	4-8 puncte
	Citește și recunoaște structurii complexe a unui scurt text și înțelege structuri gramaticale mai complexe.	8-10 puncte
Clasa a XII-a	Citește dar are dificultăți în recunoașterea structurii complexe a unui text, folosește foarte rar structuri gramaticale corecte.	1-3 puncte
	Citește și recunoaște unele structuri complexe a unui text, folosește majoritatea structurilor gramaticale corecte.	4-8 puncte
	Citește și recunoaște cu ușurință structurile complexe a unui text, folosește structuri gramaticale corecte.	8-10 puncte
Competențe: ***Are abilități de înțelegere, cercetare critică și analiză a unui text.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Citește și înțelege cu greutate elementele din care este formată propoziția.	1-3 puncte
	Citește și înțelege parțial elementele din care este formată propoziția.	4-8 puncte
	Citește și înțelege toate elementele din care este formată propoziția.	8-10 puncte
Clasa a	Citește și înțelege cu greutate elementele din care este format un text scurt.	1-3 puncte

X-a	Citește și înțelege parțial elementele din care este format un text scurt.	4-8 puncte
	Citește și înțelege în întregime elementele din care este format un text scurt.	8-10 puncte
Clasa a XI-a	Citește și înțelege cu greutate elementele din care este format un text simplu.	1-3 puncte
	Citește și înțelege parțial elementele din care este format un text simplu.	4-8 puncte
	Citește și înțelege toate elementele din care este format un text simplu.	8-10 puncte
Clasa a XII-a	Citește și înțelege cu greutate elementele din care este format un text complex.	1-3 puncte
	Citește și înțelege, dar are dificultăți în analiza critică a unui text complex.	4-8 puncte
	Citește, înțelege analizează critic un text complex.	8-10 puncte
Competențe: ***Analiză pe mai multe niveluri și dificultăți*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Citește dar analizează cu greutate elementele de lexic ale unei propoziții.	1-3 puncte
	Citește dar analizează parțial elementele de lexic ale unei propoziții.	4-8 puncte
	Citește și analizează elementele de lexic ale unei propoziții.	8-10 puncte
Clasa a X-a	Citește dar analizează cu greutate elementele de lexic ale unui text scurt.	1-3 puncte
	Citește dar analizează parțial elementele de lexic ale unui text scurt.	4-8 puncte
	Citește și analizează elementele de lexic ale unui text scurt.	8-10 puncte
Clasa a XI-a	Citește dar analizează cu greutate elementele de lexic ale unui text simplu.	1-3 puncte
	Citește dar analizează parțial elementele de lexic ale unui text simplu.	4-8 puncte
	Citește și analizează elementele de lexic ale unui text simplu.	8-10 puncte

Clasa a XII-a	Citește dar analizează cu greutate elementele de lexic ale unui text complex.	1-3 puncte
	Citește dar analizează parțial elementele de lexic ale unui text complex.	4-8 puncte
	Citește și analizează elementele de lexic ale unui text complex.	8-10 puncte
Competențe: ***Discută despre limbaj, cultură și folosirea limbii în diferite context și cu stiluri diferite, respectând propria cultură și pe cea a altor țări.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Recunoaște cu greu folosirea corectă a limbajului în propria cultură.	1-3 puncte
	Are dificultăți în recunoașterea folosiri corecte a limbajului în propria cultură.	4-8 puncte
	Recunoaște corect folosirea corectă a limbajului în propria cultură.	8-10 puncte
Clasa a X-a	Recunoaște cu greu folosirea corectă a limbajului în propria cultură, în context diferite	1-3 puncte
	Are dificultăți în recunoașterea folosiri corecte a limbajului în propria cultură.	4-8 puncte
	Recunoaște corect folosirea corectă a limbajului în propria cultură, în context diferite.	8-10 puncte
Clasa a XI-a	Recunoaște cu greu folosirea corectă a limbajului și a culturilor din diferite țări.	1-3 puncte
	Are dificultăți în recunoașterea folosiri corecte a limbajului și culturii diferitelor țări.	4-8 puncte
	Recunoaște corect folosirea corectă a limbajului și culturii diferitelor țări.	8-10 puncte
Clasa a XII-a	Are dificultăți frecvente în a recunoaște diferite culturi și probleme în folosirea limbajului în diferite contexte și sub stiluri diferite, respectând propria cultură și pe cea a altor țări.	1-3 puncte
	Are unele dificultăți în a recunoaște diferite culturi și în folosirea limbajului în diferite contexte și sub stiluri diferite, respectând	4-8 puncte

	propria cultură și pe cea a altor țări.	
	Recunoaște diferite culturi și folosește limbajul în diferite contexte și sub stiluri diferite, respectând propria cultură și pe cea a altor țări.	8-10 puncte
Competențe: ***Dezvoltarea abilităților de a-și exprima sentimentele și gândurile prin scris și în mod oral.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Dezvoltă cu greutate abilitățile de a exprima sentimente și gânduri, prin propoziții simple, scrise.	1-3 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima parțial sentimente și gânduri, prin propoziții simple, scrise.	4-8 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima o paletă amplă de sentimente și gânduri, prin propoziții simple, scrise.	8-10 puncte
Clasa a X-a	Dezvoltă cu greutate abilitățile de a exprima sentimente și gânduri, într-un text scurt.	1-3 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima parțial sentimente și gânduri, prin într-un text scurt.	4-8 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima o paletă amplă de sentimente și gânduri, într-un text scurt.	8-10 puncte
Clasa a XI-a	Dezvoltă cu greutate abilitățile de a exprima sentimente și gânduri, în scris sau oral printr-un text simplu..	1-3 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima parțial sentimente și gânduri, în scris sau oral printr-un text simplu.	4-8 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima o paletă amplă de sentimente și gânduri, în scris sau oral printr-un text simplu.	8-10 puncte
Clasa a XII-a	Dezvoltă cu greutate abilitățile de a exprima sentimente și gânduri, în scris sau oral printr-un text complex.	1-3 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima parțial sentimente și gânduri, în scris sau oral printr-un text complex.	4-8 puncte
	Dezvoltă abilitățile de a exprima o paletă amplă de sentimente și	8-10 puncte

	gânduri, în scris sau oral printr-un text complex.	

TESTE DE MATEMATICĂ LA NIVEL DE LICEU (clasele 9-12)

Competențe: ***Învățarea geometriei analitice spațiale.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Identifică formulele și definițiile de bază ale geometriei analitice spațiale	3 puncte
	Identifică figurile geometrice în plan.	3 puncte
	Cunoaște mai multe strategii de rezolvare a problemelor.	4 puncte
Clasa a X-a	Rezolvă probleme ușoare, folosind formule ale geometriei analitice spațiale.	3 puncte
	Reprezintă figuri geometrice în plan	3 puncte
	Aplică mai multe strategii de rezolvare a problemelor.	4 puncte
Clasa a XI-a	Aplică formule ale geometriei analitice spațiale pentru a rezolva probleme.	3 puncte
	Compară figuri geometrice în plan	3 puncte
	Poate identifica strategiile potrivite de rezolvare a unor problemele simple.	4 puncte
Clasa a XII-a	Aplică formule ale geometriei analitice spațiale pentru a rezolva problem din viața de zi cu zi.	3 puncte
	Compară și analizează figuri geometrice in plan.	3 puncte
	Poate identifica strategiile potrivite de rezolvare a unor problemele complexe.	4 puncte
Competențe: ***Învață studiul funcțiilor fundamentale.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat		

4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Identifică formule de bază și definiții ale funcțiilor.	3 puncte
	Rezolvă ecuații cu numere întregi și fracționare.	3 puncte
	Folosește instrumente de calcul într-un mod conștient.	4 puncte
Clasa a X-a	Rezolvă problem ușoare, folosind formule ale fracțiilor fundamentale.	3 puncte
	Folosește ecuații pentru a reprezenta și rezolva problem simple.	3 puncte
	Calculează limitele si derivativele funcțiilor.	4 puncte
Clasa a XI-a	Rezolvă problem dificile , folosind formule ale fracțiilor fundamentale.	3 puncte
	Rezolvă ecuații, inegalități trigonometrice, folosind metode grafice și numerice.	3 puncte
	Calculează derivate și compuși ai funcțiilor.	4 puncte
Clasa a XII-a	Aplică formule al funcțiilor fundamentale pentru a rezolva problem legate de viața de zi cu zi.	3 puncte
	Rezolvă ecuații, inecuații exponențiale și logaritmice cu modul, folosind metode grafice și numerice și cu ajutorul instrumentelor electronice de calcul.	3 puncte
	Analizează exemple de funcții care sunt discontinue sau non-derivabile.	4 puncte
Competențe: ***Aplică termeni din matematică, definiții și cunoștințe în situații practice.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Rezolvă problem ușoare folosind termeni din matematică, definiții și cunoștințe.	3 puncte
	Știe și poate folosi corect instrumente de desen.	3 puncte
	Cunoaște terminologia și codurile lingvistice specifice disciplinelor	4 puncte

	matematice și geometrice.	
Clasa a X-a	Rezolvă problem ușoare din viața de zi cu zi, folosind termeni din matematică, definiții și cunoștințe.	3 puncte
	Cunoaște și poate folosi reguli simple de desen.	3 puncte
	Cunoaște și folosește terminologie și coduri lingvistice specific disciplinelor matematice și geometrice.	4 puncte
Clasa a XI-a	Rezolvă probleme dificile din viața de zi cu zi, folosind termeni din matematică, definiții și cunoștințe.	3 puncte
	Are abilitatea de a sintetiza, analiza și transpune grafic date simple teoretice.	3 puncte
	Folosește corect terminologia și codurile lingvistice specifice disciplinelor matematice și geometrice.	4 puncte
Clasa a XII-a	Rezolvă probleme complexe din viața de zi cu zi, folosind termeni din matematică, definiții și cunoștințe.	3 puncte
	Înțelege relațiile dintre realitate și reprezentarea grafică prin tehnici de desen.	3 puncte
	Folosește corect terminologia și codurile lingvistice specifice disciplinelor matematice și geometrice în situații practice.	4 puncte
Competențe: ***Exprimarea cantitativă și calitativă a caracteristicilor matematice sau a unei situații specifice*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Recunoaște modul corect de a folosi unități de măsură pentru mărimi bidimensionale	3 puncte
	Recunoaște și folosește date matematice corecte.	3 puncte
	Folosește în mod conștient instrumente de calcul.	4 puncte
Clasa a X-a	Recunoaște modul corect de a folosi unități de măsură pentru mărimi tridimensionale	3 puncte

	Folosește date matematice pentru a rezolva problem simple.	3 puncte
	Folosește mecanisme și operații aritmetice și calcule algebrice, reprezentând de asemenea forma lor grafică.	4 puncte
Clasa a XI-a	Aplică modul corect de utilizare a unităților de măsură în probleme simple.	3 puncte
	Folosește date matematice pentru a pentru a rezolva probleme complexe.	3 puncte
	Compară și analizează figurile geometrice, identificând relațiile dintre ele.	4 puncte
Clasa a XII-a	Aplică modul corect de utilizare a unităților de măsură în diferite situații sau probleme dificile.	3 puncte
	Analizează și interpretează date cu ajutorul reprezentărilor grafice.	3 puncte
	Rezolvă un sistem algebric și analitic.	4 puncte
Competențe: ***Însușirea unităților de măsură și a dispozitivelor de măsurare pentru rezolvarea problemelor.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Identifică definiții și proprietăți ale unităților de măsură.	3 puncte
	Cunoaște diferite dispozitive de măsurare.	3 puncte
	Cunoaște terminologia unităților de măsură convenționale.	4 puncte
Clasa a X-a	Rezolvă probleme ușoare privind de unitățile de măsură.	3 puncte
	Recunoaște și folosește diferite dispozitive de măsură.	3 puncte
	Poate exprima mărimi folosind subunități sau supraunități al măsurii în cauză.	4 puncte
Clasa a XI-a	Rezolvă problem dificile privind unitățile de măsură.	3 puncte
	Rezolvă problem folosind corect diferite dispozitive de măsură.	3 puncte

	Poate măsura în mod direct și exprima mărimile în conformitate cu unitățile de măsură convenționale și neconvenționale.	4 puncte
Clasa a XII-a	Rezolvă probleme dificile din viața de zi cu zi privind unități de măsură prin combinarea abilităților și sintetizarea cunoștințelor anterioare.	3 puncte
	Rezolvă probleme dificile din viața de zi cu zi folosind corect diferite dispozitive de măsură.	3 puncte
	Folosește corect principalele sisteme de măsurare pentru rezolvarea problemelor.	4 puncte

TEST PENTRU ARIA CURRICULARĂ ȘTIINȚE PENTRU LICEU (clasele 9-12)

Competențe: ***Analizarea impactului uman asupra mediului, înțelegerea și explicarea fenomenelor natural complexe, stabilirea proceselor și procedurilor ce dau naștere unor corelații relevante.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Scrie trei probleme actuale legate de mediu.	3 puncte
	Conform textului dat , formulează trei întrebări despre efectele negative ale problemelor actuale de mediu ce afectează ființe vii.	3 puncte
	Potrivește problemele de mediu din imagine cu conceptele date.	4 puncte
Clasa a X-a	Definește amprenta de carbon.	3 puncte
	Evidențiază amprenta de carbon a unei persoane oarecare pe un grafic.	3 puncte
	Identifică soluții pentru minimalizarea amprentei de carbon.	4 puncte
Clasa a XI-a	Pune conceptele date în spațiile potrivite de mai jos.	3 puncte
	Scrie trei cauze ale ploii acide.	3 puncte
	Răspunde la următoarele întrebări bazate pe filmul pe care îl veți urmări.	4 puncte
Clasa a	Completați spațiile goale cu cuvintele potrivite despre problemele de	3 puncte

XII-a	mediu.	
	Răspundeți la următoarele întrebări	3 puncte
	Citește textul despre problemele de mediu și răspunde la următoarele întrebări.	4 puncte
Competențe: ***Transferă și integrează cunoștințele științifice*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Completează textul folosind cuvintele date.	3 puncte
	Creează trei întrebări în conformitate cu textul completat.	3 puncte
	Completează tabelul folosind termeni privitori la text.	4 puncte
Clasa a X-a	Explică conceptele legate de cuvintele cheie de mai jos. (Cuvânt cheie=.....)	3 puncte
	Completează harta conceptuală, scriind cuvintele cheie în locurile potrivite.	3 puncte
	Potrivește definiția cuvântului cheie de pe coloana A cu termenii din coloana B.	4 puncte
Clasa a XI-a	Realizează un text folosind conceptele sistemului reproductiv feminin conform cu materialul video urmărit.	3 puncte
	Potrivește definițiile din textul realizat cu conceptele date.	3 puncte
	Oferă răspunsuri întrebărilor legate de sistemul prezentat în materialul video.	4 puncte
Clasa a XII-a	Scrie trei propoziții despre relațiile dintre fotosinteză și respirație.	3 puncte
	Concepe trei întrebări despre propozițiile pe care le-ați scris.	3 puncte
	Arătați pașii procesului de fotosinteză, scriind cifra potrivită organelor din figură.	4 puncte
Competențe: ***Dezvoltă comunicarea orală sau scrisă prin folosirea corectă a terminologiei***.		

Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Scrie un text pornind de la cei trei termeni oferiți în legătură cu celula.	3 puncte
	Potrivește termenii legați de celulă cu definițiile lor.	3 puncte
	Realizați o diagramă și așezați numele organelor animale și vegetale în ea.	4 puncte
Clasa a X-a	Potriviți imaginile oferite cu etapele diviziunii celulare mitotice.	3 puncte
	Scrie o propoziție care să descrie proprietățile diviziunii celulare.	3 puncte
	Găsește și potrivește imaginile conceptelor din hartă.	4 puncte
Clasa a XI-a	Urmărește filmul despre sistemul circulator și enumeră în scris care sunt părțile componente ale inimii.	3 puncte
	Explică care sunt cauzele unei boli menționate în film.	3 puncte
	Scrie două exemple de relații între nutriție și boli cardio-vasculare.	4 puncte
Clasa a XII-a	Scrie termenii ADN-ului în textul următor.	3 puncte
	Explică unul din termenii de mai jos.	3 puncte
	Potrivește termenii cu definițiile lor.	4 puncte
Competențe: ***Dezvoltă gândirea critică prin experiment, rezolvare de probleme, metoda investigative și prin raportarea rezultatelor.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Examinează la microscop o mostră a celulelor recoltate din gura ta cu o scobitoare.	3 puncte
	Scrie care sunt părțile principale ale celulei animale pe care ai examinat-o sub microscop.	3 puncte

	Calculează cât de mult ai mărit celula de sub microscop.	4 puncte
Clasa a X-a	Pregătește pentru examinare o secțiune a unei rădăcini de ceapă.	3 puncte
	Așază secțiunea pregătită sub microscop și scrie care sunt fazele diviziunii celulare pe care le poți observa.	3 puncte
	Desenează forma pe care ai observat-o la microscop.	4 puncte
Clasa a XI-a	Enumeră în scris trei material folosite pentru pregătirea culturilor în apă.	3 puncte
	Ce organisme ai observat în cultura de apă?	3 puncte
	Scrie concluzia experimentului tău.	4 puncte
Clasa a XII-a	Examinează frunzele plantei din fața ta și scrie care este structura lor.	3 puncte
	Numește trei diferențe între frunzele plantelor date.	3 puncte
	Scrie propoziții despre diferențele dintre plantele din imagini.	4 puncte
Competențe: ***Examinează conținutul legat de ecologie, resursele de energie și sursele regenerabile.*** Total:10 puncte 1-3 puncte = nedezvoltat 4-8 puncte = în progres 8-10 puncte = dezvoltat		
Clasa a IX-a	Care dintre sursele de energie din imagini sunt regenerabile?	3 puncte
	Scrie care surse de energie regenerabilă sunt folosite în zona ta.	3 puncte
	Marchează sursele de energie din imagini care dăunează viețuitoarelor și naturii	4 puncte
Clasa a X-a	Scrie care sunt sursele de energie epuizate din text.	3 puncte
	Scrie trei întrebări despre resursele natural, bazate pe text.	3 puncte
	Desparte sursele permanente de cele naturale în diagrama următoare.	4 puncte
Clasa a XI-a	Citește textul despre sustenabilitatea resurselor de apă și scrie care sunt relațiile cu numărul crescând al populației.	3 puncte

	Completează spațiile punctate ale textului despre sustenabilitatea resurselor de apă.	3 puncte
	Răspunde la următoarele întrebări legate de sustenabilitatea resurselor de apă.	4 puncte
Clasa a XII-a	Privește materialul video despre amprenta apei și răspunde la următoarele întrebări.	3 puncte
	Enumeră trei lucruri necesare ca să reducem amprenta de apă.	3 puncte
	Scrie dacă propozițiile despre reducerea amprentei de apă sunt adevărate sau false.	4 puncte

1.3. Instrumente de instruire corelate cu rezultatele studenților la examenele naționale, pentru ameliorarea dificultăților de alfabetizare

Rezultatele obținute de studenții din țările implicate în acest parteneriat, la examenele naționale, arată că un procent mare are nevoie de ajutor pentru îmbunătățirea competențelor de alfabetizare și promovarea examenelor. Pe baza experienței noastre comune, alcătuim următorul tabel, care conține o serie de instrumente de instruire care ar putea fi aplicate în sala de clasă sau în sesiuni de remediere în grupuri mici sau individual, pentru a facilita învățarea și înțelegerea și pentru a pune elevii într-un varietate de situații de învățare. Am ținut cont de diferitele tipuri de inteligență și stiluri de învățare cu care lucrăm, precum și de nevoia de îndrumare a elevului în selectarea informațiilor relevante.

Perioada pandemiei ne-a arătat că elevii sunt mai dornici să învețe dacă folosim instrumente interactive și colaborative, așa că ne-am concentrat pe partea pozitivă a acestora, selectând instrumentele digitale pe care le-am folosit și în timpul predării online, acele aplicații care au fost bine primite de elevi și care a contribuit la îmbunătățirea rezultatelor lor școlare.

Dificultăți de alfabetizare întâmpinate de elevii care participă la examenele naționale	Instrumente de instruire pentru a îmbunătăți rezultatele elevilor la examenele naționale
Elevii din clasele primare care participă la evaluarea națională	

Dificultăți în scrierea unui text pe baza unor întrebări utile	Readwritethink – o aplicație ce ghidează profesorii în planificarea lecțiilor Google docs pentru oferirea de feedback Think-Pair-Share – o strategie colaborativă de învățare/predare EdPuzzle – ajută elevii să înțeleagă textul
Dificultăți în scrierea textelor funcționale	Oscrisoare – instrument de scriere de scrisori Canva – afișe, prezentări, flyere Padlet – pentru texte scurte și comentarii Linoit - pentru texte scurte și comentarii; Pixton – scriere de povești pe bază de imagini și benzi desenate Animaker - scriere de povești pe bază de imagini și benzi desenate Plotagon - scriere de povești pe bază de imagini și benzi desenate Bookcreator – pentru crearea de povești, cărți scurte și prezentări
Dificultăți în a face asocieri, neputând vizualiza, interioriza și face conexiuni între idei	EdPuzzle – ajută elevii să înțeleagă un text dat, cu ajutorul unor întrebări scurte, integrate în text Toytheater – conține jocuri educative pentru dezvoltarea abilităților de matematică și alfabetizare MyKoolio – oferă lecții, exerciții și probleme de limbă, matematică și geografie, la nivel de școală primară și gimnazială
Dificultăți în a înțelege sistematic și fidel toate ideile și informațiile din textele literare	Mindmeister – oferă o perspectivă sistematică despre subiecte concrete Prezi – ajută elevii să se concentreze pe noțiunile prezentate în lecții Liveworksheets – oferă foi de lucru pentru elevi, atât online, cât și offline LearningApps – ajută învățarea și predarea prin exerciții multimedia interactive Wordwall – folosește jocuri pentru a face învățarea ușoară și distractivă
Dificultăți în calcule complexe (înmulțire și împărțire)v	Photomath – scanare a exercițiilor pentru elevi în stabilirea unei metode optime Microsoft maths – ajută cu calculele de înmulțire și împărțire Dudamath – o aplicație pentru elevi și profesori, ca un mediu integrat pentru explorări interactive a conceptelor matematice și rezolvarea de probleme Khan Academy – oferă explicații pentru diferite probleme matematice
Dificultăți în rezolvarea exercițiilor cu mai multe operații	Symbaloo Learning Paths – utilă pentru crearea de lecții digitale pe bază de jocuri Dudamath – o aplicație pentru elevi și profesori, ca un mediu integrat pentru explorări interactive a conceptelor matematice și rezolvarea de probleme

	Khan Academy – oferă explicații pentru diferite probleme matematice
Dificultăți în rezolvarea problemelor	Symbaloo Learning Paths – utilă pentru crearea de lecții digitale pe bază de jocuri Dudamath – o aplicație pentru elevi și profesori, ca un mediu integrat pentru explorări interactive a conceptelor matematice și rezolvarea de probleme Khan Academy – oferă explicații pentru diferite probleme matematice
Elevii din clase gimnaziale care participă la evaluarea națională	
Dificultăți în rezolvarea itemilor de raționament	Examenultau – e o platformă folosită de elevi de clasele V-IIX, pentru a învăța pentru examenele naționale Readwritethink – ajută profesorii cu pregătirea lecțiilor
Dificultăți în analizarea caracteristicilor „unor relații, fenomene sau procese specifice matematicii și/sau științelor”, plecând de la situații reale sau ipotetice;	Science Fun – ajută elevii să înțeleagă diferite fenomene și utilizarea experimentelor Science Practical Simulator - permite atât modelarea, cât și finalizarea experiementelor științifice, practice într-un mod sigur și inovator. Aplicația este ușor de urmărit, cu descrierile și explicațiile acestor concepte împărțite în etape care sprijină fiecare abilitate a cursantului. TinkerBox – Acesta este un puzzle de tip acțiune și reacțiune în care elevii pot plasa o varietate de pârghii, scripete, roți dințate, arcuri și multe altele într-o situație anume pentru a rezolva o problemă. Amazing Science Facts - De la fizică la chimie și științe naturale, această aplicație oferă elemente distractive oricărei lecții. Profesorul împreună cu elevii pot fi fără îndoială inspirați de faptele fascinante pe care le prezintă despre lumea din jurul nostru.
Dificultăți în interpretarea unor situații-problemă specifice matematicii și/sau științelor prin integrarea cunoștințelor din diferite domenii	Academia ABC - oferă lecții și exerciții pentru a ajuta elevii să-și depășească dificultățile de învățare; CrashCourse videos - oferă cursuri video complete pe o multitudine de subiecte științifice diferite. Pe lângă faptul că sunt produse și prezentate la un nivel înalt, videoclipurile vor ajuta la explicarea conceptelor științifice greu de înțeles. Veritasium - Canalul captivează publicul cu experimente uluitoare, concepte interesante și prezentări strălucitoare ale lui Derek. Creatorul Veritasium, Dr. Derek Muller a fost câștigătorul premiului Streamy pentru Știință și Educație în 2017. Vsauce- Canalul a fost creat de Michael Stevens în 2010 și de atunci a devenit unul dintre cele mai urmărite canale științifice de pe Youtube. Michael are capacitatea de a prezenta cele mai complexe subiecte și idei într-un mod ușor de înțeles. Videoclipurile sale sunt

	întotdeauna captivante și a avut o serie de oameni celebri prezenți în videoclipurile sale, inclusiv Sir David Attenborough, Adam Savage, (Mythbusters) Chris Pratt, printre alții.
Liceeni care participă la evaluarea națională	
Dificultăți în abordarea elementelor subiective	Examenultau - este o platformă folosită de elevii din clasa a V-a până la a XII-a, pentru a învăța la examenele naționale; Online dictionaries – Tezaur - pentru creșterea și îmbunătățirea vorbirii, scrisului și vocabularului Cathoven dictionary - folosind inteligența artificială, poate determina dificultatea oricărui text, poate analiza caracteristicile textului și extrage puncte cheie de predare în funcție de nivelul elevilor. Oxford dictionary - noile pagini de gramatică combină explicații clare cu exerciții interactive pentru a-ți testa înțelegerea.
Dificultăți în înțelegerea conținutului ideilor dintr-un text, cerințele exercițiilor și problemelor	GeoGebra - este un software de învățare și predare a matematicii care oferă instrumente pentru studiul geometriei, algebrei și analizei; Khan Academy - produce lecții scurte sub formă de videoclipuri. Site-ul său web include, de asemenea, exerciții practice suplimentare și materiale pentru educatori. A produs peste 8.000 de lecții video care predau un spectru larg de subiecte academice, concentrându-se inițial pe matematică și științe. EDUKA - oferă cunoștințe teoretice, exerciții și teste la diferite discipline eTest.lt – platformă online pentru crearea de teste și exersarea diferitelor cunoștințe Emapamokos.lt - platformă de practică online pentru diferențiere și individualizare. Matific - este un instrument fantastic pentru predarea intuitivă a matematicii și pentru introducerea elevilor în gândirea științifică.
Greșeli de ortografie, de punctuație și de exprimare	Izibac - Platformă românească utilă elevilor în înțelegerea conținuturilor învățării; Microsoft 365 Word application - are un instrument de editare încorporat care analizează documente și oferă sugestii pentru probleme de ortografie, gramatică și stil, cum ar fi realizarea de propoziții mai concise, alegerea unor cuvinte mai simple sau scrierea cu mai multă formalitate.
Lipsă de originalitate în	Izibac - Platformă românească utilă elevilor în înțelegerea conținuturilor învățării;

redactarea textelor	Duplichecker - detectează plagiatul dintr-un text http://plagiarisma.net/ - instrument online gratuit pentru evitarea plagiatului Paraphrase - un instrument pentru reformularea propozițiilor și rescrierea eseurilor
Dificultăți în înțelegerea și urmărirea sarcinilor și instrucțiunilor date	Liveworksheets - oferă o mare varietate de sarcini pentru înțelegere; Egzaminatorius - oferă exemple de sarcini de examen de diferite subiecte.
Lipsă de interes pentru lectură de ex. cărți, articole lungi	Readtheory - oferă exerciții interactive de lectură și îi menține pe elevi implicați și interesați; Squid app - pune la dispoziție textele din ziare despre știri de ultimă oră cu exerciții de înțelegere a cititului; Readingtrainer - oferă tot ce aveți nevoie pentru a citi texte de toate tipurile mai rapid, mai eficient și cu o reținere mai bună.
Dificultăți în structurarea textelor scrise de ex. eseuri, scrisori	Grammarly - indică erori de gramatică, de vocabular, de ortografie, de punctuație, de logică și oferă soluții pentru corectare; Hemingwayapp - în modul de editare îl ghidează pe scriitor pentru a evita anumite lacune. Se concentrează pe calitatea textului; nu va corecta greșelile de ortografie. Webfx - oferă o modalitate rapidă și ușoară de a testa lizibilitatea lucrării dvs
Dificultăți în aplicarea a ceea ce au învățat în situații din viața reală și dificultăți în procesarea și reprezentarea fizicii prin intermediul graficelor	Phet.simulations - oferă simulări pentru chimie, fizică, matematică și biologie pentru a-i face pe elevi să vadă ceea ce au învățat aplicat la situații din viața reală; Humanoid 4D - este o aplicație de realitate augmentată care permite elevilor să exploreze părți ale corpului uman în detalii.
Dificultăți în aplicarea formulelor matematice la legile fizicii	ogmmateryal.eba.gov.tr/ - pagina oficială pregătită de Ministerul Educației Naționale din Turcia, Direcția Generală a Învățământului Secundar. Puteți găsi cărți interactive, jocuri și activități. Play.google.com/store/apps - este aplicația oficială Mobile Question Bank pregătită de Ministerul Educației Naționale din Turcia, Direcția Generală a Învățământului Secundar. Newtonium - Aplicația Physics Simulator este o aplicație unică pentru rezolvarea problemelor de fizică. Aplicația calculează forțele exercitate asupra unui corp și simulează mișcarea rezultată în două dimensiuni, cu trei grade de libertate. Puteți seta proprietăți fizice, cum ar fi masa, viteza, dimensiunea, poziția și multe altele. Rularea

	unei simulări va arăta forțele în acțiune, unde puteți specifica condiții și modifica variabilele modelului.
Dificultăți în conectarea simbolurilor chimice cu semnificația lor (probleme de memorare)	Quizlet - un site web gratuit care oferă instrumente de învățare pentru elevi, inclusiv carduri de memorare, moduri de studiu și joc. Flashcardmachine - un serviciu gratuit pentru crearea de carduri de memorare online, care pot fi partajate cu alții. Technotes – un site cu instrumente interactive pentru a învăța tabelul periodic Study – un site cu teste, video-uri și materiale de învățare și resurse Memorize - un site web care oferă tehnici și videoclipuri pentru memorarea tabelului periodic.
Dificultăți în utilizarea limbajului, analiza structurală a operelor literare, înțelegerea diferitelor tipuri de texte și a diferitelor forme de exprimare scrisă	În timpul orelor obișnuite, profesorii ar trebui să aloce mai mult timp din predarea obișnuită pentru: utilizarea limbii, pentru utilizarea teoriei literaturii în analiza structurală a operelor literare, pentru înțelegerea lecturii a diferitelor tipuri de texte, pentru scrierea diferitelor forme de exprimare scrisă; Grammarly – un instrument de verificare a gramaticii Mondly AR – un asistent virtual de limbă Hemingwayapp – ajută cu producerea de texte coerente
Dificultăți în dobândirea cunoștințelor în geometrie	Geometry Pad - o aplicație pentru crearea formelor geometrice fundamentale, pentru explorarea și modificarea proprietăților acestora și calcularea valorilor; Geogebra - pentru predarea și învățarea matematicii. Instrumente digitale gratuite pentru activitățile de clasă, grafică, geometrie, tablă colaborativă și multe altele; Cabri - un software simplu și cuprinzător pentru a înțelege geometria 3D în sala de clasă; Sketchpad folosește desenul ca mediu unic de interacțiune al computerului. Sistemul constă din programe de intrare, ieșire și de calcul care îi permit să descifreze informațiile schițate direct pe ecranul unui computer.
Dificultăți în rezolvarea întrebărilor din alfabetizarea științifică	Trebuie acordată atenție lucrului cu date, citirii graficelor și tabelelor. Science Practical Simulator - este o aplicație educațională care permite elevilor să finalizeze activități practice într-o manieră sigură și captivantă. National Geographic ScienceLab - este un site web cu experimente, videoclipuri, articole și multe altele. National Geographic Website și seria TV de filme și seriale – "Știința pe înțelesul tuturor"

	WeAreTeachers - este un site web pentru profesori și liceeni pentru experimente și idei pentru experimente științifice. Study.com - este un site web pentru chestionare, videoclipuri și materiale și resurse de îndrumare. WowScience - este un site web care oferă jocuri științifice, activități, aplicații, experimente video.

2. Proiectarea și aplicarea strategiilor motivaționale care să stimuleze interesul elevilor pentru lectură și să faciliteze înțelegerea textelor citite.

2.1. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII - CARTOGRAFIEREA TEXTULUI

CLASA: A IV-a, Școala Gimnazială

MATERIE: Limba engleză

SUPORT DE CURS: https://www.commonlit.org/en/texts/screen-addiction-among-teens-is-there-such-a-thing

METODĂ: Structurarea vizuală a textului/ Cartografierea

Cartografierea textului este o tehnică vizuală care poate fi utilizată pentru a ajuta elevii să înțeleagă modul în care informațiile sunt organizate în text. Poate fi folosit pentru a preda înțelegerea cititului, abilitățile de scriere, abilitățile de studiu și conținutul cursului.

În loc să folosească o carte sau un manual, elevii folosesc pagini copiate și le lipesc împreună creând un text. Acest lucru le permite elevilor să vadă întregul text deodată, în loc să se concentreze pe bucăți din el. Profesorii pot crea fișele înainte de începerea orei sau elevii o pot face singuri.

Elevii folosesc diverse pixuri colorate sau markere evidențiatoare pentru a marca diferite caracteristici ale textului sau părți ale textului, astfel încât să poată vedea mai ușor relația dintre structura textului, organizarea textului și semnificație. Ei evidențiază, subliniază, încercuiesc textul, desenează săgețile, bulele sau folosesc orice alt mod de a face informațiile relevante proeminente.

Avantajele utilizării cartografierii textului în sala de clasă:

- Simplă, folosirea tehnologiei foarte puțin sau deloc, ieftin

- Elevii pot vedea și pot fi învățați strategiile utilizate pentru marcarea textului

- Elevii dobândesc strategii de citire în timpul procesului de cartografiere a textului – învățând cum să se concentreze asupra părților relevante ale textului

- Ajută elevii să-și dezvolte abilități de citire activă – ei petrec mai mult timp analizând diferite părți ale textului, înțelegând ideea generală, precum și detaliile

- Se potrivește diferitelor stiluri de învățare (vizual, spațial, kinestezic, tactil)

- Este destul de util pentru elevii care au dificultăți de învățare

- Potrivit pentru toate nivelurile de clasă

- Poate fi folosit atât pe ficțiune, cât și pe non-ficțiune

Cum se implementează cartografierea textului:

- Copiați un text (articol de revistă, pasaj de manual, poveste, poezie etc.) și lipiți paginile împreună

- Realizați o cheie de marcare sau de cartografiere a textului care să corespundă scopului/scopurilor de citire, de exemplu:

pentru non-ficțiune: portocaliu – capitole, gri – ilustrații, negru – fluxul de text, verde – titluri, albastru – subtitluri, casetă roșie – cuvinte cheie etc.

pentru ficțiune: gri – argumentarea, negru – capitole, portocaliu – structură secțiuni, verde – decor, albastru – referințe la personaje, violet – caracterizare etc.

Se poate face înainte de clasă sau cu elevii.

Marcați textul (elevii o pot face împreună cu profesorul, în grupuri sau individual)

Pregătiți sarcinile care vă vor ajuta să vă permiteți să atingeți obiectivele de lectură

Materiale:

Un articol Commonlit DEPENDENȚA DE ECRAN LA ADOLESCENȚI: EXISTĂ AȘA CEVA?

Tasta de culoare pentru cartografierea textului (Elevii au făcut-o singuri la începutul orei.)

Markere/creioane/pixuri colorate

Rezultate:

Elevii citesc un articol de revistă despre dependența adolescenților de tehnologie

Elevii caută efectele negative pe care tehnologia le poate avea asupra utilizatorilor

Elevii dobândesc un vocabular nou

Elevii analizează structura articolului

Elevii dezvoltă abilități de lectură activă, răspunzând la întrebări de înțelegere și ghidare

Elevii învață să lucreze în echipă

Pașii:

Pasul 1: Elevii realizează o cheie de culoare pentru cartografierea textului (titlu, subtitluri, propoziții subiect, cuvinte cheie, cuvinte necunoscute, propoziții cheie, efecte negative)

Pasul 2: Studenților li se oferă fișe cu articolul din revistă

Pasul 3: În grupuri, elevii cartează textul conform cheii de cartografiere a textului pe care au făcut-o.

Pasul 4: Elevii răspund la întrebările de înțelegere

Pasul 5: Discuție. Elevii discută întrebările în grupuri utilizând cartografierea textuală. Ei raportează părerile lor la clasă.

Întrebări de înțelegere:

Enumerați efectele negative pe care tehnologia le poate avea asupra utilizatorilor.

În introducere, autorul este sigur că toți utilizatorii de tehnologie sunt dependenți de dispozitivele lor.

Care sunt cei doi termeni menționați care se referă la suprautilizarea tehnologiei?

De ce este dificil să faci față „dependenței de tehnologie”?

Descrieți aplicația antidependență.

Întrebări de discuție:

Pe baza articolului, cum poate fi dăunătoare utilizarea tehnologiei? Când petrecerea timpului pe dispozitivul tău devine o dependență? Cum se compară beneficiile tehnologiei cu dezavantajele discutate în text?

2.2. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – DIAGRAMA VENN

SUBIECT: Etică

SUBIECTUL CURSULUI: Stat și societate

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Originea și scopul societății și statului

SURSĂ: https://www.lucidchart.com/pages/tutorial/venn-diagram

Scop: Elevii vor explica conceptele de societate, starea naturală, contract social, stat și relația dintre stat și sociabilitate, vor identifica motivele apariției unor forme mai complexe de asociere, vor separa și compara ideile filozofice ale lui Hobbes, Locke și Rousseau despre apariția statelor și concluzionează despre scopul apariției statului.

Legătura cu disciplinele didactice: Istorie, Filosofie, Sociologie

Diagrama Venn este folosită pentru a reprezenta asemănările și diferențele dintre concepte. Ajută la vizualizarea conexiunii logice dintre diferite mulțimi și elementele lor, folosind cercuri care se intersectează și care nu se intersectează pentru a arăta relația dintre mulțimi.

Diagrama funcționează astfel: fiecare cerc reprezintă un concept. Cercurile care se suprapun reprezintă asemănările, în timp ce cercurile detașate reprezintă diferența dintre concepte.

În mod normal, puteți utiliza orice număr de cercuri într-o diagramă Venn, dar cel mai des folosit tip este diagrama cu trei cercuri. Când trei cercuri se suprapun parțial într-o diagramă, ele creează un triunghi în zona de intersecție. Acest triunghi reprezintă date similare în acele trei cercuri.

Scopul și beneficiile diagramei Venn

Ajută la organizarea vizuală a informațiilor în scopul stabilirii relației dintre seturi de elemente, cum ar fi aspectele comune și diferențele. Elevii și profesorii le pot folosi pentru a gândi logica din spatele unui concept și pentru a descrie relațiile prin comunicarea vizuală. Acest scop poate varia de la elementar la foarte avansat.

Pentru a compara două sau mai multe opțiuni și pentru a vedea clar ce au în comun față de ceea ce le-ar putea distinge. Acest lucru se poate face în scopul selectării unui produs sau serviciu important de cumpărat.

Pentru a rezolva probleme matematice complexe. Presupunând că ești matematician, desigur.

Pentru a compara seturi de date, pentru a găsi corelații și pentru a prezice probabilitățile anumitor apariții.

Pentru a raționa prin logica din spatele afirmațiilor sau ecuațiilor, cum ar fi logica booleană din spatele unei căutări de cuvinte care implică afirmații „sau” și „și” și modul în care sunt grupate.

Elaborarea realizărilor (rezultatelor) și sarcinilor/activităților pentru a verifica adoptarea acestora

REALIZĂRI	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII ȘI PREDĂRII	SARCINI/ACTIVITĂȚI PLANIFICATE PENTRU VERIFICAREA ACCEPTĂRII REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII ȘI PREDĂRII
Definește conceptele	Explică și folosește în mod	Evaluare pentru învățare: conversație

etice fundamentale legate de problemele morale și etice din politică și drept Judecă acțiunile societății, instituțiilor și autorităților	corespunzător termenii societate, contract social, starea naturală, stat. Compară ideile filozofice ale lui Hobbes, Locke și Rousseau despre originea statelor Identifică motivele apariției mai multor state	orală cu elevii în timpul procesului de învățare, lucru în perechi și în grup, rezolvarea fișelor didactice, oferirea de feedback cu privire la calitatea rezolvării sarcinilor Evaluarea ca învățare: autoevaluare-tabel pentru evaluarea muncii în cadrul grupului Evaluarea a ceea ce s-a învățat: va petrece una dintre următoarele ore prin: crearea unui eseu de discuție cu criterii de evaluare prestabilite

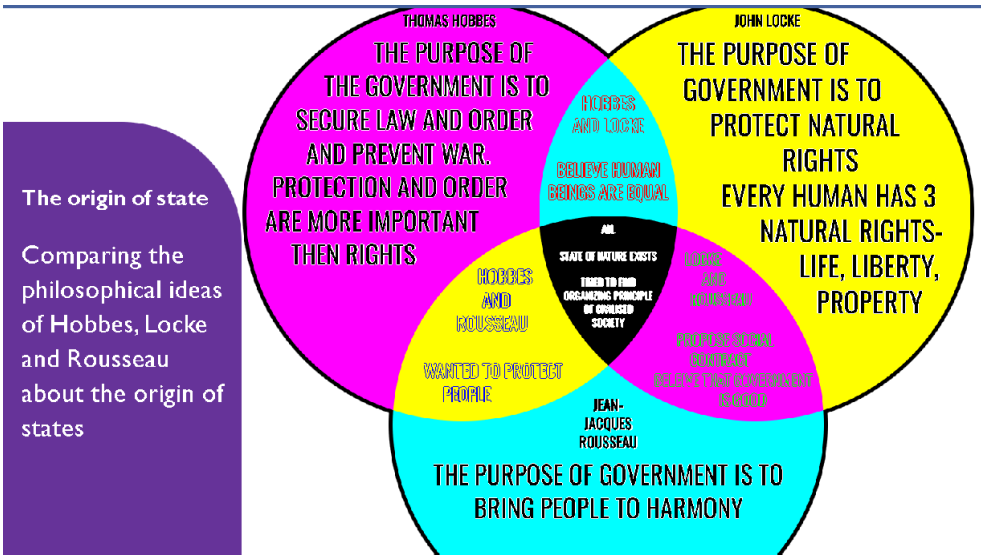
Desfășurarea lecției

ETAPELE LECȚIEI	ACTIVITĂȚILE PROFESORULUI	ACTIVITĂȚILE ELEVULUI	MODELE, STRATEGII ȘI METODE DE ÎNVĂȚARE ȘI PREDARE
Introducere 10 minute	Adresează elevilor întrebări legate de sociabilitatea umană și principalele trăsături ale acelei sociabilități (repetiție). Anunță tema lecției și întrebările la care vom încerca să găsească răspunsuri în timpul lecției.	Elevii răspund la întrebări.	Conversația și întrebările deschise
Secțiunea principală 70 minute	Invită elevii să ia în considerare ce este societatea și care sunt caracteristicile acesteia. (5 minute) Îi invită să se gândească la o situație ipotetică (cum ar fi viața dacă nu ar exista reguli/legi/guvern) Explică sarcina: Imaginează-ți că nu	Elevii precizează caracteristicile de bază ale societății care vor fi scrise pe tablă Elevii dintr-un grup realizează sarcina:	Conversație Brainstorming Lucrul în grup Învățarea prin cooperare Rezolvarea problemelor

	există reguli în clasa ta (societate)... Cum ar arăta clasa ta dacă nu ar exista reguli? Ce s-ar întâmpla dacă profesorul nu ar avea dreptul de a îndruma elevii? Împărțiți-vă în grupuri mici și răspundeți la întrebări despre o astfel de situație. Care ar fi avantajele și dezavantajele unei astfel de lucrări? Cum s-ar comporta elevii? Profesorul explică pe scurt conceptul de stare naturală. Anunță și explică elevilor sarcina: Arătați ideile de bază ale lui Hobbes, Locke, Rousseau despre originea stărilor și sortați-le într-o diagramă (investigați ce soluții au venit acești 3 filozofi). Profesorul monitorizează prezentarea	Ei aleg un reprezentant al grupului care explică concluzia Elevii urmează o scurtă prezentare În perechi, lucrează la sarcină - cu ajutorul textului și al tabelului, clasifică ideile filosofilor despre relațiile în starea naturii și ideile despre relațiile în stare, apoi prezintă soluțiile cu care au venit.	Lucru în perechi Metoda de citire și lucru a textului
Încheiere 10 minute	Invită elevii să tragă concluzii despre scopul creării statului și caracteristicile de bază ale statului	Elevii precizează caracteristicile de bază ale statului, care sunt scrise pe tablă și răspund la întrebări.	Brainstorming Conversație

<u>Rezultatul elevilor din lecție folosind diagrama Venm</u>

Arătați ideile de bază ale lui Hobbes, Locke, Rousseau despre originea stărilor și clasificați-le într-o diagramă (investigați ce soluții au venit acești 3 filozofi).

2.3. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – Gramatica prin dramatism (Condițional 1 și 2)

Din Romeo și Julieta de Shakespeare, actul II. Scena II

Fișa de sarcini: Privește imaginea. Știți cine sunt personajele?

1. Cei doi tineri s-au iubit dar nu au putut fi împreună. Știți de ce?
2. Citiți textul de mai jos și aflați răspunsul la întrebarea 2.
3. Ar mirosi diferit un trandafir dacă l-ai numi cu alt nume?
4. Va fi Romeo în continuare Romeo dacă își schimbă numele?
5. Acum, dă propriile exemple de lucruri care ar fi la fel dacă le-am schimba numele.

Julieta *Dușman*

Mi-e numele tău numai! Tu rămâi
Același, chiar de n-ai fi Montague!
Ce-i Montague? - Nu-i mână, nu-i picior,
Nu-i braț, nu-i față, nici o altă parte.
Un nume ce-i? - Un trandafir, oricum
Îi spui, tot asa-și împarte mireasma dulce!
Așa, Romeo, de nu-i spun Romeo
Nu pierde din desăvârșirea lui
Nimic... O, neagă-ți numele, Romeo!
Și-n schimbul unui nume care n-are
Nimic cu tine-a face, - ia-mă toată!

Romeo *Fac tot ce-mi spui: zi-mi doar «iubite» deci!*
Primind așa botezul nou, ți-o jur
Că nu mai vreau să fiu Romeo-n veci![1]

2.4. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – TABEL DE AȘTEPTĂRI

Sarcina 1.

Citiți mai întâi întrebările de mai jos și încercați să răspundeți la întrebări folosindu-vă imaginația.

Tabel de așteptări				
1. Cine vă așteptați să fie personajul principal al poveștii?	2. Ce vă așteptați să aflați când citiți textul?	3. Ce crezi că s-a întâmplat cu prietenii eroului?	4. Care crezi că ar putea fi titlul textului?	5. Ce vă așteptați să se întâmple cu eroul?

Sarcina 2

Acum, citește textul de mai jos. Ți-au fost confirmate așteptările? Cu alte cuvinte, ai ghicit despre ce este povestea?

CÂNTUL I

O, muză, cîntă-mi mie pe bărbatul
Viteaz și iscusit, care-ntr-o vreme,
Cînd el cu măiestria lui făcuse
Pustiu din Ziduri sfinte de la Troia,
Nemernici amar de ani pe lume »
Și cunoscu pe drumul lui tot felul
De oameni, de orașe și de datini,
Și pătimi așa de mult pe mare

[1] Shakespeare, *Romeo și Julieta*; trad. Șt. O. Iosif; pref. Gabriel Liiceanu, Humanitas, București, 2012 (n.tr.)

Silindu-se să scape de primejdii.
Și înapoi să-și ducă pe tovarăși.
Dar tot la urmă nu putu pe-aceia
Să-i mîntuie, oricît se străduise;
Pieriră din păcatul lor cu toții,
C-au lăcomit a ospăta, netoții,
Din boii sacri ai Soarelui, și-acesta
Deșert făcu întorsul lor acasă.
Din toate aceste spune-ne și nouă
Ceva, o muză, fiică de-a lui Joe.
Vitejii toți ceilalți care scăpară
Pe mare și-n război de cruda moarte
Acum erau acasă. Doar Ulise,
Deși cu dor de țară și soție,[2]

2.5. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – INTELIGENȚE MULTIPLE

Clasa: a X-a – Arte și Meserii (curs tehnic)

Disciplina: Engleză

Text suport (subiect): Metode de producere a electricității

Resurse procedurale: Metoda inteligențelor multiple

Metoda Inteligențelor Multiple este un instrument de predare constructivist centrat pe elev care îi oferă acestuia posibilitatea de a percepe, înțelege și valorifica potențialul său creativ. De asemenea, acest proces facilitează înțelegerea textului, dezvoltă interesul elevilor pentru lectură și combate analfabetismul funcțional la nivelul școlii.

Inteligența lingvistică: Cum putem folosi cuvintele?

Cei cu acest tip dominant de inteligență gândesc în primul rând în cuvinte și le folosesc cu ușurință limbajul pentru a exprima și înțelege realități complexe.

Inteligența logico-matematică: Cum putem introduce numere, calcule, elemente de logică?

Această inteligență determină analiza cauzelor și efectelor, înțelegerea relațiilor dintre acțiuni, obiecte și idei.

Inteligența muzical-ritmică: Cum putem produce sunet, muzică, ritm?

Cei cu această inteligență gândesc în sunete, melodii, ritmuri, rime, sunt sensibili la sunetele muzicale, recunosc, creează și reproduc muzica folosind un instrument sau vocea.

Inteligența spațială-vizuală: Cum folosim materialele vizuale sau culoarea?

[2] Homer, *Odiseea*, trad. George Murnu, studiu introductiv de D. M. Pippidi, Editura Univers, București, 1971

Oamenii cu această inteligență gândesc în imagini și percep clar lumea vizuală.

Inteligența naturalistă: Cum pot face elevii să comunice cu natura?

Cei cu această inteligență dominantă înțeleg lumea naturală, iubesc plantele și animalele.

Inteligența kinestezică: Cum putem mișca corpul și mâinile elevilor?

Această inteligență aduce gândirea în mișcare și folosirea corpului în moduri sugestive și complexe.

Inteligența interpersonală: Cum putem motiva elevii să coopereze în învățare?

Aceasta înseamnă să te gândești la alți oameni și să-i înțelegi, să ai empatie, să recunoști diferențele dintre oameni și să apreciezi modul lor de a gândi, să fii sensibil la motivele, intențiile și stările lor.

Inteligența intrapersonală: Cum putem evoca sentimente, cum putem coopera cu colegii de clasă?

Acest tip de inteligență oferă capacitatea de a socializa și de a înțelege diferite puncte de vedere. Acestor elevi le place să lucreze în grup, îngrijindu-se și învățând împreună cu ceilalți - ei învață mai ușor prin interacțiunea cu ceilalți asupra conținutului.

OBIECTIVE:

O1.să introducă oral cuvintele noi folosite în text;

O2.să citească un text la prima vedere corect, conștient și fluent, respectând semnele de punctuație;

O3.să identifice metodele de producere a energiei electrice, diferențele și asemănările;

O4.să facă propoziții cu diferitele surse de energie;

O5.să-și exprime oral opiniile și gândurile proprii;

Metode de producere a electricității

Electricitatea poate fi generată direct din lumina soarelui folosind celule fotovoltaice grupate într-un panou solar. Alternativa este crearea unui curent electric prin electromagnetism în interiorul unui generator. În acest caz, este nevoie de putere pentru a roti turbinele care mișcă electromagneții. Puterea poate proveni de la vânt, apă sau abur. Energia eoliană a fost folosită de secole sub formă de mori. Forța vântului rotește palele care rotesc un arbore de antrenare.

Energia apei are și ea o istorie lungă, cu mori de apă construite pe marginea râurilor. Construim baraje pentru a crește puterea râurilor pentru a pune în funcțiune turbinele din stațiile hidroelectrice. De asemenea, folosim energia valurilor, a mareelor și a curenților pentru a genera electricitate.

Puterea aburului produsă prin fierberea apei a fost o sursă de energie încă de la Revoluția Industrială. Căldura de fierbere a apei poate fi creată în următoarele moduri. Combustibilii fosili pot fi arși pentru a încălzi apa într-un cazan. Cărbunele, petrolul și gazele naturale sunt denumite combustibili fosili deoarece se formează din rămășițele de plante și animale care au murit cu milioane de ani în urmă. Îngropate sub pământ sau sub mare, sunt extrase prin minerit sau foraj.

Fisiunea nucleară este procesul de scindare a atomilor de uraniu sau plutoniu. Aceasta eliberează o cantitate enormă de căldură care poate fi controlată în interiorul unei centrale nucleare și utilizată pentru a produce abur și, prin urmare, electricitate. Cuptoarele solare creează abur folosind un sistem de oglinzi pentru a focaliza razele soarelui asupra unui rezervor de apă, încălzindu-l astfel.

Biomasa este combustibil sub formă de lemn sau alte plante, produs prin agricultură sau silvicultură. Poate fi ars pentru a încălzi apa și a crea abur. Multe orașe au incineratoare speciale, legate de centrale electrice, care ard gunoiul menajer și alte forme de deșeuri. Energia geotermală este prezentă sub suprafața pământului. În anumite locuri este practic să forezi găuri adânci și apoi să conduci apa în jos pentru a fi încălzită de „rocile fierbinți”.

Elevii au fost împărțiți în 8 grupe, în funcție de abilitățile lor. Volumul de lucru a fost distribuit în același mod.

GRUP NR. 1 – INTELIGENȚA LINGVISTICĂ

Alcătuiește o propoziție cu fiecare putere energetică.

Tipul de putere	Propoziția
Putere eoliana	
Puterea apei	
Puterea aburului	
Combustibili fosili	
Fisiune nucleară	
Cuptoare solare	
Biomasă	
Energie geotermală	

GRUP NR. 2 – INTELIGENȚA INTRAPERSONALĂ: Fă un interviu de 10 - 12 rânduri colegului tău de clasă întrebând 2 metode de producere a energiei electrice pe care le vom folosi în viitor.

GRUP NR. 3 – INTELIGENȚA INTERPERSONALĂ: Care metodă de producere a energiei electrice este cea mai bună? Justificați răspunsul. Aduceți argumente PRO (DA) sau CONTRA (NU).

GRUP NR. 4 – INTELIGENȚA MUZICALĂ: Redați sunetul energiei: vânt, apă, foc care arde, abur. Încercați să compuneți un cântec despre diferite sunete. Cântă-l!

GRUP NR. 5 – INTELIGENȚA KINESTEZICĂ: Creați și descrieți un mic model despre cel puțin 3 metode.

GRUP NR. 6 – INTELIGENȚA SPAȚIALĂ: Căutați pe internet imagini despre centralele energetice și desenați cel puțin 3 centrale diferite. Folosește culorile potrivite! Fii creativ!

GRUP NR. 7 – INTELIGENȚA LOGICO-MATEMATICĂ: Răspundeți la următoarele:

Ce metode de generare a energiei electrice ...

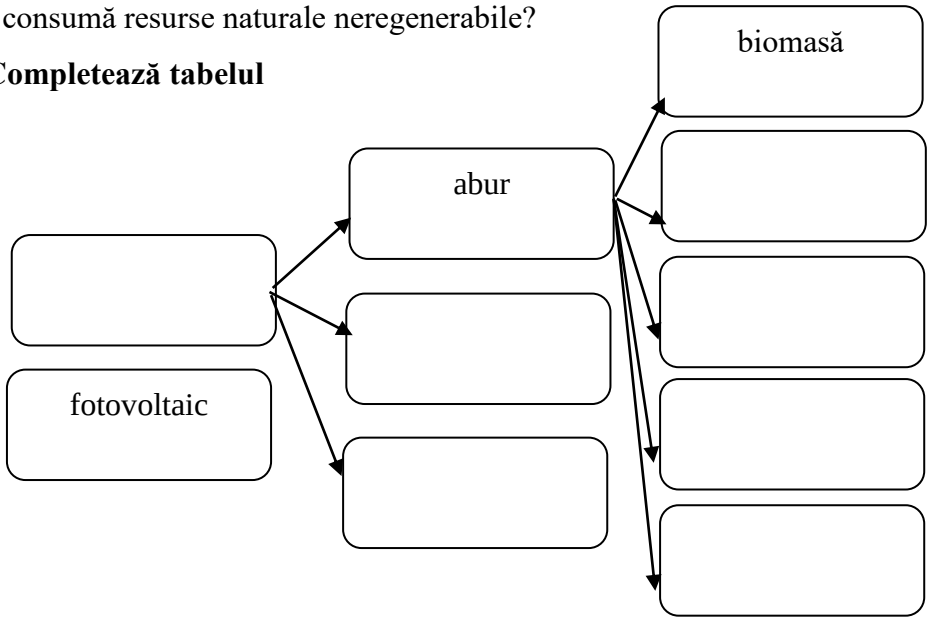
! depind de vreme sau climă?

! sunt limitate la anumite locuri?

! utilizează resurse naturale regenerabile?

! consumă resurse naturale neregenerabile?

Completează tabelul

GRUP NR. 8 – INTELIGENȚA NATURALĂ: Ce metode sunt legate de energia regenerabilă? Propune trei măsuri pentru a încuraja oamenii să protejeze mediul. Faceți un poster despre asta!

2.6. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – JIGSAW

Clasa: a XI-a – Arte și Meserii (curs tehnic)

Disciplina: Engleză

Text de suport (subiect): Surse de energie regenerabilă și centrale

Resurse procedurale: Metoda Jigsaw

Jigsaw este o strategie de învățare prin cooperare care permite fiecărui elev dintr-un grup să se specializeze într-un aspect al unui subiect (de exemplu, un grup studiază habitatele animalelor din pădurea tropicală, un alt grup studiază prădătorii animalelor din pădurea tropicală). Elevii se întâlnesc cu membrii altor grupuri cărora li se atribuie același aspect, iar după stăpânirea materialului, se întorc la grupul „de bază” și predau materialul membrilor grupului lor. Cu această strategie, fiecare elev din grupul „de bază” servește ca o piesă a puzzle-ului subiectului și atunci când lucrează împreună ca un întreg, creează puzzle-ul complet.

OBIECTIVE:

O1.Construirea înțelegerii argumentului.

O2. Încurajarea învățării prin cooperare în rândul elevilor.

O3. Îmbunătățirea abilităților de ascultare, comunicare și rezolvare a problemelor.

Energie regenerabilă.

1. Apă – Puterea hidroelectrică

Hidrocentralele transformă energia apei în cădere în electricitate. Cantitatea de energie electrică generată depinde de volumul debitului de apă și de distanța pe care o parcurge. Părțile componente ale unei centrale hidroelectrice.

Rezervor - Această construcție reține apa dintr-un râu, creând un baraj mare.

Captare - Se deschide o poartă de control și gravitația trage apa prin conductă, care duce la turbină. Apa acumulează presiune pe măsură ce curge prin această conductă.

Turbină - Acesta este un disc mare cu palete curbate pe care apa îl lovește și se întoarce.

Generator - Acesta este atașat la turbina de sub ea printr-un arbore de antrenare. Pe măsură ce palele turbinei se rotesc, ele rotesc magneți giganți și bobinele de cupru, producând curent electric.

Transformator - Situat în interiorul centralei, transformă curentul electric într-o tensiune mai mare gata de transmisie de-a lungul liniilor electrice.

Debitul - Apa uzată este transportată prin conducte și reintră în râu în aval.

O instalație de stocare prin pompare are două rezervoare în loc de unul și reutilizează în mod continuu aceeași apă. Apa care iese din hidrocentrală se varsă într-un rezervor inferior. Folosind o turbină reversibilă, hidrocentrala poate apoi pompa apa înapoi în rezervorul superior în timpul orelor de vârf. Prin urmare, instalația are întotdeauna apă disponibilă pentru a genera energie electrică în perioadele de consum maxim și nu este dependentă de debitul râului.

2. Puterea eoliană

Paletele gigantice ale rotorului sunt puse în mișcare de forța vântului care le împinge, rotind astfel butucul. Butucul care se rotește mișcă un arbore de antrenare, dar viteza de rotație a rotorului nu este suficientă pentru a genera electricitate. Prin urmare, arborele de antrenare trece printr-o cutie de viteze, care își mărește viteza de rotație, înainte de a se conecta la generator. Prin forța electromagnetismului, generatorul care se rotește rapid creează un flux de electricitate.

3. Puterea solară – cum funcționează celule fotovoltaice

Lumina este o formă de energie, constând din fluxuri de particule numite fotoni. Când un foton lovește un atom, acesta își poate transmite energia unuia dintre electronii atomului, iar electronul devine apoi liber, astfel încât să poată zbura din atom.

O celulă solară este formată din două straturi de material semiconductor, un semiconductor de tip n și un semiconductor de tip p. Când lumina strălucește pe joncțiunea dintre tipurile de semiconductor, eliberează electroni în semiconductorul de tip n. Electronii liberi se deplasează de la semiconductorul de tip n la semiconductorul de tip p creând un curent electric.

4. Biomasă și biocombustibil

Energia poate fi generată din materiale organice în descompunere și deșeuri, cum ar fi plantele, lemnul și deșeurile menajere. Materialele organice precum gazul metan, bioetanolul, biodieselul pot fi arse pur și simplu în incineratoare pentru a furniza energia necesară pentru a pune în mișcare turbinele cu abur și, astfel, a genera electricitate. Arderea biomasei sau a biocombustibilului, printr-un cazan, fierbe apa și creează abur. Aburul angrenează o turbină și astfel generatorul, creând energie.

5. Energia geotermală

În regiunile cu un nivel ridicat de activitate vulcanică, rocile subterane încălzite în mod natural de pământ pot fi folosite pentru a produce energie electrică. Apa rece este pompată sub presiune într-un puț de injecție și încălzită de rocile fierbinți. Apa caldă revine la suprafață sub presiune și trece printr-un schimbător de căldură unde este folosită pentru a crea abur pentru a

angrena o turbină și astfel pentru a crea energie printr-un generator. Această sursă de energie nu este complet regenerabilă, deoarece rocile fierbinți se pot răci în timp.

PASUL 1 – DIVIZIUNEA SARCINII DE MUNCĂ

Profesorul împarte clasa în 4 grupe, cu câte 5 elevi fiecare (în funcție de numărul de elevi și de subiecte). Fiecare elev trebuie să studieze doar 1 subiect. Profesorul împarte subiectul încercând să implice diferite tipuri de elevi.

PASUL 2 – ACELAȘI SUBIECT

Cei 4 elevi cu aceeași temă învață împreună ajutându-se reciproc să-și învețe lecția.

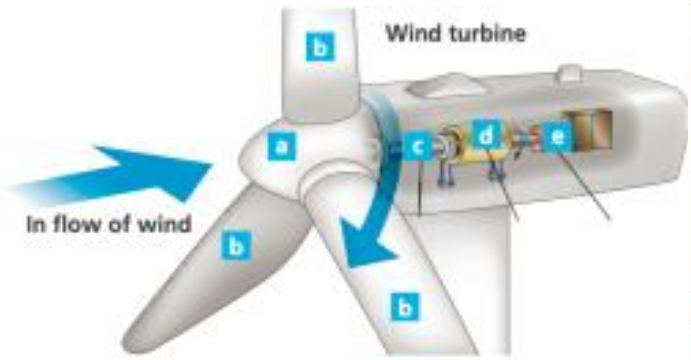
PASUL 3 – ÎNAPOI LA GRUPUL DE BAZĂ

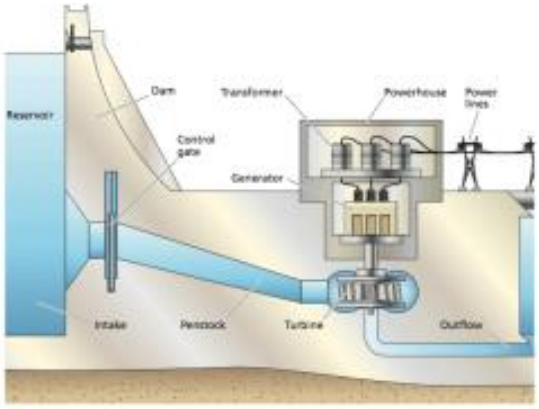
Fiecare elev se întoarce la echipa inițială împărtășind ceea ce a învățat înainte. Fiecare elev încearcă să-și ajute colegii de clasă să învețe subiectul, astfel încât întregul grup să cunoască lecția completă.

PASUL 4 – DISEMINARE

Echipele povestesc oral profesorului ceea ce au învățat despre lecție sau profesorul face un test pentru a verifica ceea ce au învățat elevii.

Test – Folosind următoarele diagrame explicați cum funcționează o hidrocentrală sau eoliană.

2.7. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI CURSULUI DE CITIT ŞI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – O METODĂ DE INTERVIEVARE

Învățare de la colegi - Planul de lecție folosind metoda de intervievare

Clasa: a IX-a

Disciplina: Limba engleză

Obiective:

-să încurajeze lectura și înțelegerea unei povești

-să încurajeze elevii să gândească individual și să împărtășească idei cu colegii de clasă

-să revizuiască formularea întrebărilor

Activitate de învățare prin intervievare

Profesorul pune la dispoziția elevilor același text. Elevii îl citesc individual, cerând ajutor colegilor sau profesorului dacă există vocabular sau structuri necunoscute.

Elevii sunt împărțiți în trei grupe A, B și C. (grupa 1-A, A, A, grupa 2-B, B, B, grupa 3-C, C, C)

Fiecare grupă are o listă cu 5 răspunsuri.

Lucrând în echipă, sarcina elevilor este să formuleze și să scrie întrebările corespunzătoare răspunsurilor date.

Profesorul monitorizează grupurile pentru a forma întrebări corecte din punct de vedere gramatical.

După ce au scris întrebările, grupele se transformă în cele care conțin câte un elev din fiecare grupă anterioară (grupa I-A, B, C, grupa 2-A, B, C, grupa 3-A, B, C)

În noile grupuri, elevii își pun întrebări reciproc, așteptând să primească răspunsul care a fost dat pe listă de către profesor.

Dacă răspunsurile sunt aceleași ca pe listă, asta arată că toți elevii au înțeles textul și că au formulat întrebări corecte.

Apoi, elevii ar trebui să poată rezuma povestea și să o povestească din nou.

Variante:

Elevii sunt încurajați să își pună reciproc mai multe întrebări despre text pentru a putea media între ceea ce se știe și evenimentele din text.

Elevii se pot amesteca formând câteva grupuri mai diferite și repetă faza de întrebare-răspuns, ceea ce îi ajută să exerseze mai mult.

2.8. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPERENȚEI LECTURII – A CUNOAȘTE/A VREA SĂ ȘTI/A ÎNVĂȚA

Clasa: a IX-a

Disciplina: Limba engleză

Obiective:

-încurajarea elevilor să facă conexiuni pe baza cunoștințelor anterioare,

-încurajarea elevilor să se gândească la întrebări noi pe care ar putea dori să le investigheze ca urmare a ceea ce au învățat;

- ajutarea elevilor să reflecte și să-și evalueze experiența de învățare.

Activitate de citire cu scop (Știu/Vreau să știu/Am Învățat)

Profesorul explică importanța învățării anterioare și modul în care experiența de viață și realizarea de conexiuni cu ceea ce știm deja este o parte foarte importantă a învățării.

Profesorul trebuie să se asigure că toți elevii înțeleg cum să folosească această metodă și să îi sprijine pe măsură ce lucrează.

Pasul 1.

Introduceți/reamintiți strategia **Știu/Vreau să știu/Am Învățat – KWL (original)** și explicați cum să o utilizați în situația de față.

Pasul 2.

Desenați o diagramă cu trei coloane pe tablă SAU fiecare elev desenează o astfel de diagramă în caietul său de exerciții.

Elevii vor scrie lucrurile pe care le știu deja (**K)** și lucrurile pe care doresc să le cunoască (**W)** înainte de a le citi. După citire, ei vor completa tabelul cu lucruri pe care le-au învățat (**L)**.

Pasul 3. ȘTIU

Introduceți subiectul și subliniați cunoștințele anterioare ale elevilor despre subiect, brainstorming cu întreaga clasă sau în grupuri mici. Scrieți răspunsurile/ideile pe diagrama **KWL**.

SAU

Cereți elevilor să deseneze o diagramă **KWL** în caietele lor și să enumere tot ceea ce cred că știu despre subiectul de studiu în diagramele lor.

Pasul 4. VREAU SĂ ȘTIU

Încurajați elevii să genereze o listă cu ceea ce doresc să învețe și să ridice întrebări la care ar dori să li se răspundă după citirea textului. Elevii pot previzualiza textul și pot transforma titlul, subtitlurile și orice diagrame, imagini etc. în întrebări. În acest fel își vor stabili un scop pentru lectură.

Profesorul scrie întrebările pe diagrama **KWL** sau fiecare elev își scrie întrebările.

Acum, elevii citesc textul și caută în mod activ răspunsuri, precum și își verifică cunoștințele.

Pasul 5. AM ÎNVĂȚAT

După ce au citit textul, elevii discută și iau notițe despre lucrurile pe care le-au învățat pentru a completa tabelul. Subliniați informațiile noi care se referă la întrebările „Ce vreau să știu”.

Discutați această nouă informație cu clasa. Notați orice întrebări la care nu s-a răspuns. Ca o posibilă temă pentru acasă ar putea fi să căutați informații suplimentare pentru a răspunde la aceste întrebări.

Încurajați elevii să scrie ideile care i-au surprins sau au fost greu de înțeles. Cereți elevilor să-și evalueze experiența de învățare.

K **CE ȘTIU**	**W** **CE VREAU SĂ ȘTIU**	**L** **CE AM ÎNVĂȚAT**
Înainte de a citi reamintiți-vă și scrieți ce știți despre subiect.	Scrie tot ce vrei să știi despre subiect.	După ce ați citit, reflectați, notați și revizuiți ceea ce ați învățat din lectura voastră.

2.9. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR DE CITIT ŞI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – GÂNDEȘTE- GRUPEAZĂ-TE- ÎMPĂRTĂȘEȘTE

Clasa: a VII-a

Disciplina: limba engleză

Obiective:

-să încurajeze lectura și înțelegerea unei povești

-să încurajeze elevii să gândească individual și să împărtășească idei cu colegii într-o discuție

Activitate de învățare de la colegi (Gândește- Grupează-te- Împărtășește – TPS, original)

Profesorul oferă instrucțiuni pentru ca povestea să fie citită și dezvoltă setul de întrebări sau sugestii care vizează concepte cheie de conținut. Profesorul descrie apoi scopul strategiei și oferă linii directoare pentru discuții. Ca și în cazul tuturor instrucțiunilor de strategie, profesorul ar trebui să modeleze procedura pentru a se asigura că elevii înțeleg cum să folosească strategia. Profesorii ar trebui să monitorizeze și să sprijine elevii în timp ce lucrează.

În primul rând, elevii citesc povestea. Apoi:

T : (Gândește) Profesorul începe prin a pune o întrebare specifică despre poveste. Elevii „se gândesc” la ceea ce știu sau au învățat despre subiect.

P : (Grupează-te) Fiecare elev ar trebui să fie asociat cu un alt elev sau cu un grup mic.

S : (Împărtășește) Elevii își împărtășesc gândurile cu partenerii lor. Profesorii extind „împărtășirea" într-o discuție cu întreaga clasă.

Variante:

Profesorul poate modifica această strategie și poate include diverse componente de scriere în cadrul strategiei. Acest lucru oferă profesorului posibilitatea de a vedea dacă există probleme de înțelegere. Profesorii pot crea o strategie Citește- Scrie- Grupează-te- Împărtășește în care elevii:

R: Citesc materialul atribuit (o poveste);

W: Notează gândurile despre subiect înainte de discuții;

P: Fac pereche cu un partener

S: Împărtășesc ideile unui partener și/sau întregii clase.

2.10. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – GRUP COMPACT

Clasa: a VII-a

Disciplina: limba engleză

Plan de lecție cu grup compact:

Lecția 1 – Înțelegerea citirii – povestea *Toporișca* de Gary Paulsen

Lecția 2 – Crearea și citirea unei povești

Grup compact

Obiective:

- -citirea unei povești

-introducerea unui vocabular nou

-Crearea și citirea unei povești

-Facilitarea înțelegerii prin utilizarea învățării în grup și între colegi

Activități pentru lecția 1:

-Elevii vor citi versiunea scurtă adaptată a romanului *Toporișca* de Gary Paulsen.

După aceea, ei completează fișa de lucru O STEA A POVEȘTII. Elevii își citesc răspunsurile, pe rând.

Activități pentru lecția 2:

Activitatea principală pentru a doua lecție este un joc de cărți care poate fi folosit pentru a crea/scrie și citi o poveste:

Grup comun de învățare cu cărți: Profesorul creează un pachet de cărți cu informații (cuvinte cheie și propoziții din poveste). Acesta este un joc jucat în grupuri mici de trei până la patru elevi. Fiecare grup primește un pachet și din pachet iau cărți și creează un grup de propoziții și fraze în jurul unui cuvânt cheie încercând să creeze povestea. Odată ce grupul este format, ei notează povestea și apoi o citesc pe rând.

Poate fi folosit și pentru a pune propozițiile de pe cărți în ordinea corectă pentru a crea o poveste.

Învățarea de la egal la egal este utilizată în toate etapele procesului de învățare.

2.11. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – EVOCARE – REFLECȚIE – SENS

Clasa: a IV-a

Disciplina: Limba și literatura română

Text de suport (subiect): Legenda privighetorii

Resurse procedurale: Evocare- Reflectare- Sens (ERR, original), Tabel Predictiv, Știu - Vreau Să Știu - Am Învățat;

Metoda Evocare - Sens - Reflecție este un model în trei faze de proiectare și desfășurare a procesului instructiv-educativ.

Pentru a-și atinge obiectivele, o lecție poate fi organizată în **trei părți:**

• activități de evocare sau actualizare a cunoștințelor și experiențelor pe care le au elevii despre materia propusă la lecție;

• activități de creare a sensului, prin accesibilitatea și înțelegerea cunoștințelor predate;

• activități de reflecție critică asupra cunoștințelor dobândite pentru a facilita integrarea acestora în propriile scheme cognitive.

La aceste trei grupe se poate adăuga un al patrulea, numit extensie, în cadrul căruia elevii pot dezvolta noțiunile sau ideile dobândite sau pot exersa aplicații specifice.

Obiective:

O1: introducerea cuvintelor explicate în contexte noi;

O2: compunerea un text folosind cuvintele cheie din text;

O3: facerea de predicții pe firul epic al poveștii pentru a răspunde la întrebări;

O4: exprimarea și argumentarea orală a propriilor opinii și gânduri;

Exemple de activități de învățare:

1. Termeni cheie

TERMENI CHEIE

Alcătuiește un text folosind toate cuvintele date în ordinea în care sunt scrise.

- …
- …
- …
- …
- …

_____
_____
_____
_____
_____
_____

2. Tabel de predicții

După citirea textului	Ce crezi că se va întâmpla?	De ce crezi asta?	Ce s-a întâmplat, în realitate?
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

3. Știu-Vreau să știu-Am învățat

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT

4. Evocare-Sens-Reflectare

Textul: Legenda privighetorii

1. Odată, regele păsărilor foarte bine dispus și vrând să știe care dintre supușii săi cântă mai frumos, mai plăcut și mai fermecător, a poruncit întregului regat să adune la curte pe cei mai cunoscuți cântăreți, să cânte la el la masă.

Când păsările au auzit de această poruncă împărătească, s-au adunat toate, s-au sfătuit și apoi au ales trei dintre ele, pe care le-au trimis la curtea împărătească.

Acestea trei erau: grangurul, mierla și privighetoarea. Iar ele, de îndată ce au fost alese, nu s-au gândit mult, ci au pornit repede spre curțile împărătești.

2. Grangurul, ca unul care are hainele mai alese și mai frumoase, fiind acoperit cu pene aurii, care strălucesc foarte frumos în lumina soarelui, i s-a permis să meargă înainte. Nu numai că îl lăsară, dar el singur s-a pus în fruntea celorlalte două și nici pe una n-a lăsat-o să treacă înaintea lui.

Mierla l-a urmat, spunând că ea, ca una cu ciocul auriu ca penele de grangur, și veșmântul negru și strălucitor ca mătasea, trebuie să-l urmeze. Așa că privighetoarea, fiind de statură mică și având hainele cele mai simple, a rămas în urmă și a mers cu capul plecat și smerit spre curtea împăratului.

3. Când a ajuns grangurul la curtea împărătească și a intrat înaintea împăratului, văzând că este atât de frumos împodobit și că are o statură impunătoare, împăratul l-a primit cu cea mai mare cinste, l-a așezat în capul mesei și apoi l-a invitat să cânte.

Grangurul a început să cânte plin de emfază. Ascultându-l cu atenție, împăratul a fost foarte încântat de cântecul său și l-a lăudat.

Mierla a intrat următoarea. Când a văzut-o și pe ea, împăratul i-a întins un scaun, invitând-o să stea la masă și să cânte.

Începând să cânte, mierla s-a descurcat mult mai plăcut și mult mai frumos decât grangurul.

În cele din urmă, privighetoarea a sosit și, intrând în curte, s-a închinat smerit până la pământ în fața împăratului.

4. Văzând-o atât de mică, smerită și neimportantă, împăratul s-a întrebat ce face la curtea lui și, de aceea, a întrebat-o puțin răspicat de ce are nevoie, dar fără să îi ceară să se așeze, ca și celorlalți oaspeți care intraseră înaintea ei.

- Nu vă supărați, am fost aleasă și trimisă de rudele mele la Înălțimea Voastră ca să vă cânt un cântec, spuse privighetoarea de lângă ușă.

- Cântă-mi, zise împăratul zâmbind, ca să văd ce poți face!

Neîndrăznind să se uite măcar la împărat, privighetoarea și-a dres glasul și apoi a început să cânte așa cum știa ea, nu așa cum făcuseră celelalte...

Când a auzit-o cântând, împăratul a rămas uimit de frumusețea cântecului ei. Nu mai auzise o voce atât de duioasă, dulce, plăcută și fermecătoare de când s-a trezit el pe lume... Privighetoarea, cu cântecul ei, a băgat sub covată pe cei doi cântăreți de mai înainte. Iar când a terminat de cântat, împăratul n-a mai lăsat-o să stea la ușă, ci a pus-o în locul grangurului, în capul mesei, dându-i în același timp și cel mai mare, mai frumos și mai de preț dar, care a fost menit pentru cel mai bun cântăreț. Și după ce s-a terminat masa și după ce s-au ridicat toți oaspeții care au fost invitați la acea

masă, ea a fost cea care a început prima, deși îmbrăcămintea ei era mult mai simplă decât cea a grangurului și a mierlei.

5. Mierla, care cântase ceva mai frumos decât grangurul, a urmat privighetoarea.

Dar grangurul, cu toată purtarea lui domnească, cu toată frumusețea îmbrăcămintei sale, a rămas în urmă și, lăsat de împărat umilit și rușinat, a fost ultimul.

Și de când aceste trei păsări au venit la împăratul lor să cânte la masa lui, Privighetoarea a rămas cea mai faimoasă și cea mai măiastră cântăreață dintre toate păsările. Fiecare pasăre cântătoare trebuie să-și plece capul și să se închine în fața ei.

Elevii primesc această fișă, sarcina lor fiind să creeze un scurt text pe subiectul ales de ei folosind cuvintele date.

Următorul text este doar un exemplu, fiind realizat de unul dintre elevii din clasa a IV-a, Școala Gimnazială Cristian, România.

1. Termeni cheie

TERMENI CHEIE

Alcătuiește un text folosind toate cuvintele date în ordinea în care sunt scrise.

- păsări
- curtea regală
- umil
- cântec
- priceput

A fost odată un rege care trăia singur în regatul său și singurii săi prieteni erau păsările.

Într-o zi, împăratul s-a hotărât să invite toate păsările din jur la curtea regală, să le facă toate darurile, drept mulțumire că i-au fost mereu alături. Printre păsările care s-au prezentat la eveniment a sosit o pasăre umilă, care însă a zâmbit mai frumos decât toate celelalte. Ea i-a spus împăratului că nu are nevoie de un cadou, prietenia ei este sinceră și nu se bazează pe daruri și atenție.

Auzind aceasta, împăratul avea lacrimi în ochi și a spus că această pasăre va fi pentru totdeauna cea mai bună prietenă a lui.

Pasărea a fost foarte fericită, a cântat un cântec regelui și celorlalte păsări, devenind astfel cea mai pricepută pasăre din regat.

După realizarea textelor folosind cuvintele date, se va citi textul „Legenda privighetoarei”, completând pe rând tabelul cu predicții despre următorul fragment.

2. Tabelul cu predicții

După lectură	Ce crezi că se va întâmpla?	De ce crezi asta?	Ce s-a întâmplat în realitate?
1.	Grangurul, mierla și privighetoarea au pornit către curtea împărătească împreună cu celelalte păsări.	Pentru că păsările tocmai au fost alese pentru concurs.	Grangurul a început primul, fiind cel mai mândru, mierla a început după el, iar privighetoarea pe urmă, fiind cea mai umilă.
2.	Grangurul și mierla vor cânta greșit.	De obicei, ultimul personaj din trei caractere date este cel mai bun.	Grangurul și mierla au cântat frumos, iar împăratul a fost mulțumit.
3.	Privighetoarea va cânta cel mai frumos.	Pentru că este ultima pasăre și va cânta cel mai frumos.	Împăratul a tratat privighetoarea cu dispreț, dar ea a cântat cel mai frumos și a fost apoi invitată înaintea tuturor păsărilor.
4.	Privighetoarea va fi întotdeauna prima dintre toate celelalte păsări.	Pentru că privighetoarea a cântat cel mai frumos.	Privighetoarea a rămas cea mai faimoasă pasăre, iar toate celelalte păsări trebuie să se închine în fața ei.

După citirea și înțelegerea textului, completați tabelul următor, referindu-vă la informațiile pe care elevii le cunoșteau deja, dar și la informațiile noi.

3. ȘTIU-VREAU SĂ ȘTIU-AM ÎNVĂȚAT

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT
Legendele nu au un autor anume. Legendele sunt transmise din generație în generație din gură în gură (cale orală).	Ce transmit legendele?	Legendele sunt texte literare care vorbesc despre aspectul și trăsăturile esențiale ale florilor, păsărilor, pământurilor etc.

2.12. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPENTENȚEI LECTURII – CUBUL

Clasa: a II-a

Disciplina: limba și literatura română

Text de suport (subiect): Legenda buburuzei

Resurse procedurale: Cubul

Metoda Cubului presupune un algoritm care vizează descrierea, compararea, asocierea, analiza, aplicarea, argumentarea, atunci când se dorește să se exploreze un subiect nou sau cunoscut pentru a fi îmbogățit cu noi cunoștințe. Poate fi aplicat și unei situații privite din mai multe perspective.

Aplicarea metodei presupune realizarea cubului, anunțarea temei care va fi explorată și formarea unor grupuri de elevi. În funcție de numărul de elevi din clasă, aceștia pot juca diferite roluri:

ÎNVÂRITORII – învârt cubul;

INTELECTUALUL – citește imaginea sau sarcina scrisă pe un simbol și formulează întrebarea;

ATOTȘTIITORUL – ține minte sarcina prezentată de colegul său pentru a reaminti colegilor de grup în cazul în care o uită sau doresc să compare răspunsul cu întrebarea;

CRONOMETRUL – măsoară timpul și întrerupe activitatea. Se folosește o clepsidră, alte mijloace neconvenționale sau un cronometru;

UMORISTUL – încurajează grupul, fiind optimist, bun, cu simțul umorului.

Pașii de lucru:

1. Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.

2. Anunțarea temei.

3. Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare examinând o temă din fețele cubului.

Descrieți: Cum arată? - culori, forme, dimensiuni etc.

Comparați: ce este similar, ce este diferit?

Analizează: Spune din ce este făcut?

Asociat: La ce te face să te gândești?

Aplicați: Cum poate fi folosit?

Argumentați: pro sau contra și enumerați o serie de motive care susțin afirmația voastră. Este bine sau rău? De ce?

La sfârșitul orei vor fi prezentate fișele fiecărei grupe și se vor trage concluzii asupra modului de lucru.

Această metodă stimulează gândirea logică, facilitează înțelegerea textului citit și crește semnificativ interesul pentru lectură.

OBIECTIVE:

O1: să răspundă la întrebările puse;

O2: să completeze răspunsurile corespunzătoare fiecărei cerințe solicitate;

O3: să descrie situațiile/personajele/fenomenele prezentate;

O4: să-și exprime și să argumenteze oral propriile opinii și gânduri;

Exemple de activități de învățare:

METODA CUBULUI

GRUPA 1: DESCRIE

GRUPA 2: COMPARĂ

GRUPA 3: ASOCIAZĂ

GRUPA 4: ANALIZEAZĂ

GRUPA 5: APLICĂ

GRUPA 6: ARGUMENTEAZĂ

Legenda buburuzei

Au ieșit ghioceii albi, brânduşele galbene și toporașii albaștri. Albinele își deretica stupul. Ca mâine or să iasă la treaba. Mieii zburdă pe pajiștile abia dezgolite de nea. În ogradă, găinile scurmă și cotcodăcesc. Toata lumea are treabă; nimeni nu stă degeaba.

Mângâiată de soare, buburuza cea mică și roșie a ieșit și ea din crăpăturile scoarței copacului unde a stat pitită până atunci. A făcut ochii mari și s-a uitat în jur. Așa cum stătea pe scoarța cenușie a copacului, părea o fărâmă dintr-o piatră prețioasă roșie. Avea și scăpărări de rubin când vreo rază o mângâia pe spate.

Buburuza s-a întristat.

— Ce mică și neînsemnată sunt! Toate în jurul meu au un rost, numai eu nu.

Nimeni nu mă bagă în seama!

Zicând acestea și-a desfăcut larg aripile, lăsând-se purtată de-o boare de vânt. Așa a ajuns pe prispa unei case, iar de acolo pe mâna unui copil care se juca.

— Bunicule, s-a bucurat copilul, uite o buburuză. Ce gâză micuță și drăgălașă, i-o fi frig… Dar de acuma, gata! Nu te mai necăji, buburuzo. Am să te încălzesc eu! Și copilul a ridicat încetișor mâna către soare și-a mângâiat cu drag stropul roșu care îi înflorea palma. Apoi a suflat încetișor asupra-i.

— Hai du-te, buburuzo! încălzește-te la soare!

S-a bucurat buburuza. A înțeles că, mică și neînsemnată cum e, are și ea un rost pe lumea asta. E cea dintâi gâză care se arată primăvara.

E, cum s-ar zice, o vestitoare curajoasă.

Copiii au fost împărțiți în șase grupe, fiecare grupă trebuind să rezolve cerințele de pe o parte a cubului având în vedere textul *Legenda Buburuzei*.

Activitatea a fost organizată ca o activitate de grup focus, fiecare grup având sarcina de a completa o pagină de flipchart în funcție de tipul de grup pentru care a ales. Munca lor a fost sistematizată după cum urmează:

1. Descrie

- ce plante și animale vezi: oameni de zăpadă albi, brânduțe galbene, albine, miei, găini, buburuză, copac.

- ce culori vezi: alb, galben, roșu, gri

- ce sunete auzi: albinele, puii de găină care cotcodăcesc, vântul.

- ce miroși: flori.

- ce simți: bucurie pentru că vine primăvara, fericire pentru buburuză

2. Compară – semnele iernii și ale primăverii

IARNA	PRIMĂVARA
- vremea este rece	- vremea este mult mai caldă
- nu există flori sau iarbă	- apar florile și iarba
- pământul este acoperit cu zăpadă și gheață	- pământul este acoperit cu iarbă
- zilele sunt foarte scurte	- zilele încep să crească

3. Asociază

Găsiți atribute (din text și nu numai) pentru următoarele cuvinte:

Soare = strălucitor, galben

Copil = vesel, fericit, curios

Păsări = ocupat, mic, colorat

Frunză = verde, mică

Buburuză = tristă, fericită, mică, nesemnificativă

Copac = mare, verde, o casă pentru păsări

Primăvara = cald, vesel

Pădure = înghesuit, zgomotos, viu

4. Analizează

Ce simte gărgărița când iese de sub scoarța copacului?

Buburuza se simte tristă pentru că se crede foarte mică și neînsemnată.

Ce află gărgărița despre ea însăși?

Buburuza află că are o semnificație importantă în lume.

5. Aplică

Continuați povestea spunând ce credeți că s-a întâmplat cu buburuza.

Buburuza a zburat mai departe prin natură. A întâlnit atunci un fluture, mâhnit că nu-și găsește rostul în lume. Buburuza a decis să-l ajute. L-a luat în zbor și au zburat împreună până s-au întors la băiețel. Copilul a fost foarte bucuros să vadă fluturele. Fluturele a aterizat pe mâna lui și copilul a observat cât de frumos și colorat era. Buburuza a fost foarte fericită să audă acestea și apoi a urmărit expresia fluturelui. Era mândru și fericit. Buburuza a continuat fericită, gândindu-se că poate ar putea ajuta pe altcineva.

6. Argumentează

Desenați ceva pe baza textului *Legenda buburuzei*.

2.13. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – MODEL DE ÎNVĂȚARE 5E

Modelul de Învățare 5E constă din 5 etape de practici în sistemul de învățământ contemporan cu o abordare constructivistă. Modelul de învățare 5E, care se bazează pe un model de învățare constructivist cu transformarea conceptuală a învățării, susține că, pentru o învățare permanentă, elevul ar trebui să aibă în prealabil idei despre materie, să fie deschis la idei noi pe care le va întâlni și să integreze noile informații în cadrul conceptual existent. Propune punctul de vedere conform căruia o educație are mai mult de o componentă. În acest sens, modelul de învățare 5E le permite educatorilor și profesorilor să proiecteze medii de învățare care pot ajunge la elevii cu diferențe de stiluri de învățare.

Deoarece modelul de învățare 5E este un model centrat pe elev, îi încurajează pe studenți să devină antreprenori. Scopul principal al modelului de învățare 5E, care se bazează pe accesarea informațiilor din surse primare, este de a ghida elevii cu privire la modul de a învăța să învețe. Se recomandă finalizarea activităților din modelul de învățare 5E în decurs de 2-3 săptămâni.

CINCI FAZE ALE MODELULUI 5E

ANGAJARE (*Engage*, în original)

În prima fază a ciclului de învățare, profesorul lucrează pentru a înțelege cunoștințele anterioare ale elevilor și pentru a identifica eventualele lacune. De asemenea, este important să se stimuleze interesul pentru conceptele viitoare, astfel încât elevii să fie gata să învețe. Profesorii ar putea cere elevilor să pună întrebări inițiale sau să noteze ceea ce știu deja despre subiect. Acesta este și momentul în care conceptul este prezentat elevilor pentru prima dată.

EXPLORARE

În timpul fazei de explorare, elevii explorează în mod activ noul concept prin experiențe concrete de învățare. Li s-ar putea cere să treacă prin metoda științifică și să comunice cu colegii lor pentru a face observații. Această fază permite elevilor să învețe într-un mod practic.

EXPLICARE

Aceasta este o fază condusă de profesor care îi ajută pe elevi să sintetizeze noi cunoștințe și să pună întrebări dacă au nevoie de clarificări suplimentare. Pentru ca faza de Explicare să fie eficientă, profesorii ar trebui să le ceară elevilor să împărtășească ceea ce au învățat în timpul fazei de Explorare înainte de a introduce informațiile tehnice într-un mod mai direct. Acesta se aplică, de

asemenea, atunci când profesorii folosesc videoclipuri, software de calculator sau alte ajutoare pentru a stimula înțelegerea.

ELABOREAZĂ

Faza de elaborare a modelului 5E se concentrează pe oferirea de spațiu elevilor pentru a aplica ceea ce au învățat. Acest lucru îi ajută să dezvolte o înțelegere mai profundă. Profesorii pot cere elevilor să creeze prezentări sau să efectueze investigații suplimentare pentru a consolida noile abilități. Această fază permite elevilor să-și consolideze cunoștințele înainte de evaluare.

EVALUEAZĂ

Modelul 5E permite evaluarea atât formală, cât și informală. În această fază, profesorii își pot observa elevii și pot vedea dacă au o înțelegere completă a conceptelor de bază. De asemenea, este util să rețineți dacă elevii abordează problemele într-un mod diferit, în funcție de ceea ce au învățat. Alte elemente utile ale fazei de evaluare includ autoevaluarea, evaluarea de la egal la egal, temele scrise și examenele.

PLAN DE LECȚIE BAZAT PE MODELUL 5E

Lecția:	Fizică
Clasa:	A IX-a
Tema:	Forță și mișcare
Subiect:	Energie și forța de frecare
Durată:	40+40 minute.
Scopurile învățării:	Forța de frecare provoacă pierderi de energie În legătură cu aceasta, elevi: Demonstrează că suprafețele de frecare sunt încălzite prin experimente. Constată că forța de frecare va determina o scădere a energiei cinetice. Fac o generalizare că rezistența aerului și a apei provoacă și o scădere a energiei cinetice. Cercetează și prezintă locurile în care este necesar să aibă mai multă sau mai puțină forță de frecare.
Proces:	Exprimă efectul variabilei independente într-un eveniment dat asupra variabilei dependente ca o propoziție testabilă. Propune un experiment pentru a-și testa ipoteza. Folosește materialele, uneltele și echipamentele necesare în siguranță și eficient în cercetările simple. Configurează un experiment. Păstrează alte variabilele decât variabilele legate de ipoteza constantă. Determină efectul asupra variabilei dependente prin modificarea variabilei independente. Observă și cercetează, prezintă și împărtășește rezultatele în moduri adecvate folosind materiale orale, scrise și/sau vizuale.
Metode și tehnici de predare-învățare:	Întrebare-răspuns, prezentare și învățare prin descoperire, metoda 5E
Echipamente:	Carton, cărți diverse, mașini de jucărie, șmirghel, folie de aluminiu, rigle, plicuri, poze
Angajare:	Profesorul salută elevii și apoi întreabă cum le-a fost ziua. Înainte de începerea activităților, elevii sunt împărțiți în grupuri. O poveste remarcabilă despre forța de

	frecare și energie este distribuită fiecărui grup. (Activitatea 1 Aventura pe zăpadă a lui Elif).
Explorare:	Pentru a observa că forța de frecare se modifică în funcție de tipul suprafeței de frecare și determină o scădere a energiei cinetice, Activitatea 2 se realizează de către elevi.
Explicare:	Forța care se opune mișcării obiectului se numește forță de frecare. Toate obiectele care se frecă unele de altele pierd energie. Cu alte cuvinte, transformă unele dintre energiile lor în forme pe care nu le pot folosi. În experimentul nostru, energia potențială a mașinii se transformă în energie cinetică atunci când accelerează. Apoi, forța de frecare dintre roata mașinii și sol determină o scădere a energiei cinetice și mașina încetinește și se oprește. De asemenea, forța de frecare variază în funcție de tipul de sol. Din acest motiv, se observă că mașina merge mai mult pe materialul de aluminiu decât șmirghel.
Elaborare:	Activitatea 3 este oferită elevilor în vederea elaborării rezultatelor învățării.
Evaluare:	Activitatea 4 este înmânată elevilor pentru evaluare.
Sarcină de lucru:	Elevii sunt rugați să pregătească postere folosind *Canva* despre conceptele pe care le-au învățat în unitatea „Forță și mișcare” pentru următoarea lecție.

ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Activitatea 1: Aventura pe zăpadă a lui Elif

Elif și familia ei plecaseră din Izmir spre Erzurum, unde locuia bunicul ei, pentru vacanța intersemestrială. Pe măsură ce se apropiau de Erzurum, vremea s-a răcit și s-a acoperit cu zăpadă. Când Elif s-a uitat pe geamul mașinii, a văzut că unele mașini s-au oprit și că unele mașini alunecau și se ciocneau una de alta.

Tatăl ei și-a dat seama că trebuie să pună lanțuri pe roți și a coborât din mașină și a deschis portbagajul. Dar a văzut că nu avea lanț. În timp ce tatăl ei se grăbea să găsească un lanț, el a alunecat și a căzut la pământ. Tatăl ei: „Mi-aș fi dorit să-mi fi purtat cizmele de zăpadă în loc de acești pantofi plați”. Din fericire, oamenii din jur i-au ajutat și au adus lanțuri pentru roțile mașinii. Și-au continuat călătoria atașând lanțul de roțile mașinii. Elif a urmărit cu curiozitate toate aceste evenimente și s-a gândit la ele pe parcurs.

Care este motivul atașării lanțurilor la roțile mașinii? De ce a căzut tatăl ei?

Proces: Un elev este rugat să citească această poveste cu voce tare. Răspunsurile sunt luate de la fiecare grup pentru întrebările de la sfârșitul poveștii. Elevii sunt întrebați ce exemple pot da din viața de zi cu zi pe acest subiect.

Activitatea 2: De ce a scăzut energia cinetică?

De ce a scăzut energia cinetică?

Subiect: Energia și forța de frecare

Numele experimentului: De ce a scăzut energia cinetică?

Unelte și echipamente:

- Carton
- Mașină de jucărie
- Diferite tipuri de suprafețe (hârtie abrazivă, folie de aluminiu)
- Diverse cărți
- Rigla

Instrucțiuni

1. Elevii sunt rugați să creeze un plan înclinat.

2. Rugați elevii să scrie o ipoteză despre suprafețele pe care va merge mașina, plasând diferitele suprafețe sub planul înclinat.

Ipoteză:..... .....

3. Elevii eliberează mașinile din vârful planului înclinat și notează observațiile lor.

4. Măsoară cât de departe ajunge mașina pe diferitele suprafețe cu o riglă și înregistrează măsurătorile pe tabel.

Tip de setări	Tipul de suprafață	Distanță(cm)
Setarea 1	……..	……
Setarea 2	……..	……

Concluzii

1. În ce energie s-au transformat energiile potențiale inițial egale ale mașinilor când au aterizat pe sol?

2. Pe ce suprafață s-a deplasat mașina mai departe și s-a oprit?

3. Din moment ce energia nu s-ar pierde, nu ar trebui mașinile să meargă mai departe? Care este forța care oprește mașinile?

4. De ce mașina care rulează pe podeaua din folie de aluminiu merge mai departe decât mașina care rulează pe podeaua de șmirghel?

Activitatea 3 : Ce se găsește în plic?

În această activitate, se urmărește ca elevii să elaboreze rezultatele învățării. În acest scop, în interiorul plicurilor sunt plasate poze cu obiecte care cresc și scad forța de frecare în viața de zi cu zi. Plicurile sunt distribuite fiecărui grup. Fiecare grup trebuie să răspundă la întrebările despre imaginile din plic.

EXEMPLE:

1. De ce valizele, genții și aspiratoarele pe care le folosim în viața de zi cu zi au roți?

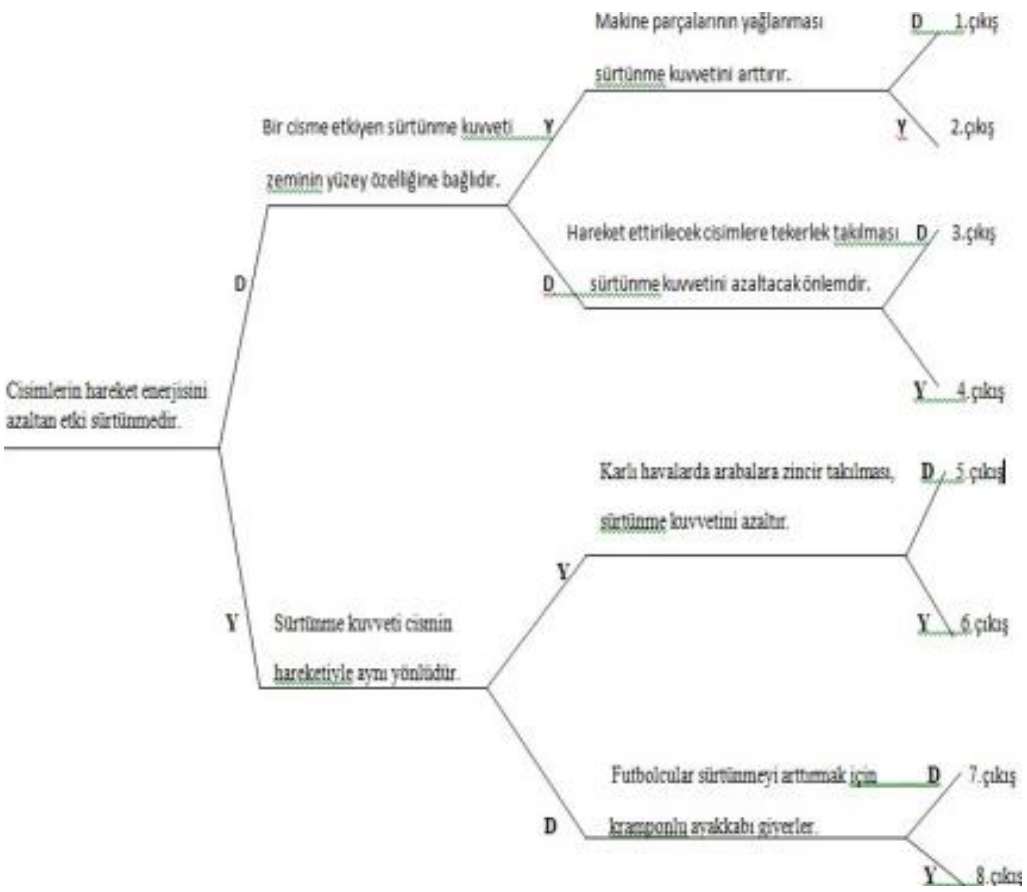

2. De ce sunt astfel concepute patinele de gheață?

3. De ce ghetele de fotbal sunt concepute astfel?

Activitatea 4 : Arborele ramurilor de diagnosticare - În această activitate, elevii sunt rugați să găsească ieșirea potrivită.

2.14. PLAN DE ACTIVITĂȚI PENTRU STIMULAREA INTERESULUI ELEVILOR PENTRU CITIT ȘI FACILITAREA COMPETENȚEI LECTURII – EDUCAȚIA ÎN AER LIBER

Educația în aer liber poate fi definită pur și simplu ca învățare experiențială în, pentru sau despre exterior. Învățarea în aer liber descrie învățarea curriculumului școlar, altfel decât cu o clasă de elevi care stau într-o cameră cu un profesor și cărți. Aceasta include excursii de biologie și căutarea insectelor în grădina școlii, precum și activități în interior, cum ar fi observarea controlului stocurilor într-un magazin local sau vizitarea unui muzeu. Este un concept care se bucură în prezent de o revigorare datorită recunoașterii beneficiilor stilului mai activ.

Unele obiective standard ale educației în aer liber sunt:

• învățarea depășirii dificultăților;

• sporirea dezvoltării personale și sociale;

• dezvoltarea unei relații mai profunde cu natura;

• creșterea nivelul de performanță prin experiențe de predare și învățare mai bune.

Profesorul alege metode, tehnici și strategii de predare care sunt potrivite pentru scopurile pe care le-a determinat în timpul planificării predării. Unele dintre opțiunile profesorului sunt centrate pe profesor, iar altele sunt centrate pe elev. Enumerăm câteva dintre metodele și tehnicile de predare care pot fi utilizate în mediile de învățare în aer liber:

1. Prelegere
2. Întrebare și răspuns
3. Discuție
4. Brainstorming
5. Metoda demonstrativă
6. Studiu de caz
7. Metoda inelului vorbirii
8. Tehnica stației
9. Metode și tehnici dramatice creative

PLAN DE LECȚIE BAZAT PE METODĂ DE ÎNVĂȚARE ÎN EXTERIOR

Materia: Limba și literatura turcă

Clasa: A IX-a

Tema: Scrisoarea

Subiect: Tipuri de scrisori

Durata: 40+40+40 minute.

Rezultatele învățării: Explicarea caracteristicilor tipului „scrisoare”.

Metode și tehnici: Întrebare și răspuns, prelegere, tur ghidat, fișă cu întrebări

PARTEA 1

Profesorul vizitează zona în care se află mostrele de scrisori din muzeul care urmează să fie vizitat și colectează mostrele de scrisori și fotografii. Stabilește zona în care se va desfășura activitatea în muzeu.

Elevii sunt împărțiți în grupe de 4-5 copii. Se stabilește o relație între scris și experiențe și se evidențiază că scrisul este un instrument de comunicare. Elevii sunt rugați să discute despre metodele de a-și exprima sentimentele, gândurile și experiențele oamenilor de la distanță.

Li se cere să facă o comparație între scrisoarea folosită în trecut și instrumentele folosite pentru scris astăzi, cum ar fi mesageria prin e-mail și telefonul mobil, care sunt cele mai utilizate

instrumente de comunicare scrisă astăzi și se subliniază elevilor că primele exemple de multe instrumente pe care le folosim astăzi pot fi văzute în muzee.

PARTEA 2

Se introduce stilul de exprimare specific tipului „scrisoare”. Este menționată funcția scrisorilor pe care le-au scris oameni de știință și artiști celebri. Turul muzeului se face prin metoda întrebărilor și răspunsurilor.

Sunt examinate mașinile de scris folosite pentru scriere. Sunt împărtășite caracteristicile scrisorii și informațiile că este un gen care a apărut odată cu inventarea scrisului.

În Muzeul Literaturii se vizitează zona în care se află scrisorile poeților și scriitorilor. Când elevii ajung acolo, mostrele de scrisori sunt examinate. Dezvoltarea tipului de litere în literatura noastră este observată. Tipurile de litere sunt accentuate. Elevii sunt rugați să se gândească la întrebările din fișă și să completeze despre scrisoarea pe care au examinat-o în muzeu.

Elevii examinează literele pe baza literelor pe care le-au ales și li se cere să-și împărtășească constatările.

PARTEA 3

Pe baza mașinilor de scris pe care elevii le-au văzut în muzeu, aceștia discută efectul tehnologiei de astăzi asupra scrisului și posibilele metode de comunicare în viitor. Elevii sunt rugați să-și exprime gândurile prin scrierea unui paragraf și să-și susțină compoziția cu mijloace vizuale.

CARDUL DE ÎNTREBĂRI

1. Cine a scris scrisoarea cui?
2. Care sunt caracteristicile formale are unei scrisori?
3. Cu ce scop a fost scrisă scrisoarea?
4. Ce indicii oferă această scrisoare despre viața, caracteristicile limbajului etc. ale perioadei căreia îi aparține?
5. Pe ce alte subiecte sunt scrise scrisori în acest domeniu?
6. Dacă ai scrie o scrisoare pentru a fi expusă într-un muzeu peste 100 de ani, ce ai scrie?

3. Crearea de jocuri didactice pentru depășirea analfabetismului funcțional.

3.1. Profesorii implicați în proiectul OFI-ICT-PSI, Erasmus+, au creat pentru elevii de clasa I de la Școala Tehnică Nikola Tesla, un caiet pentru o disciplină opțională, numită „Alfabetizare digitală”, care a fost structurat în 4 unități de învățare: „Descrierea oamenilor”, „Sănătate”, „Mesaje”, „Tehnologie”.

1. **Descrierea oamenilor**
   Rezolvați anagrama.

HOME PASSION

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

2. **Sănătate**
   Completați rebusul.

_ _

3. **Mesaje –** Rezolvați puzzle-ul

Destinatar sau...

Mijloace de comunicare.

A percepe sensul a ceva.

Date sau...

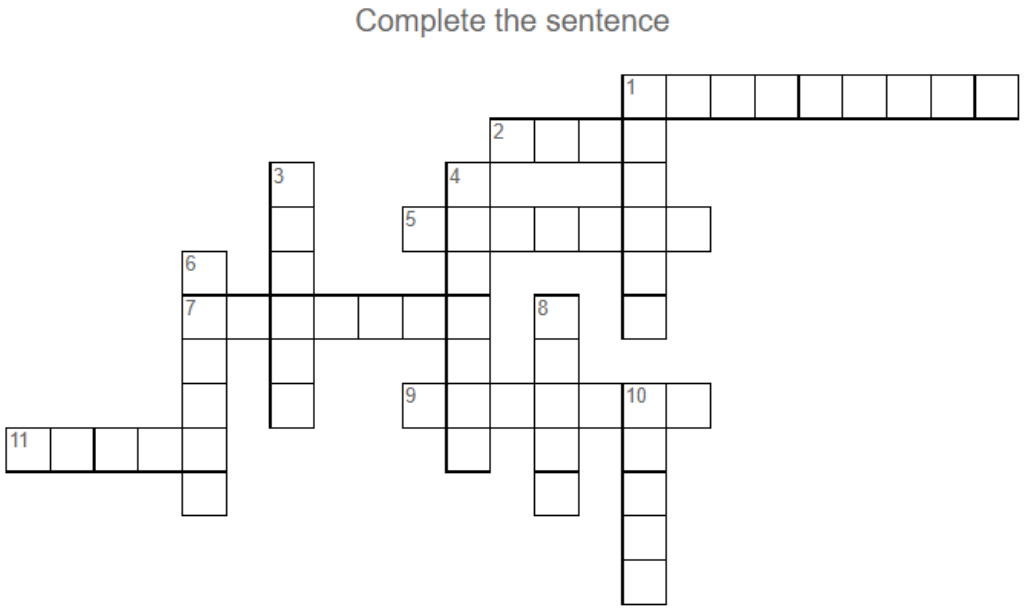
O persoană care trimite mesaj.

A arăta, a pune în cuvinte sau a...

Schimbul de informații.

E H B C Q W R Z G B X N C M C
A G Q H O S N L V D N U O H V
Y Z E N O X J C S N O E M X J
Y R K B W R P F S A I R M F S
P K E W F E R J N T T T U D E
H S X C J N P W N S A V N S N
I N J B E N I Q P R M D I S D
V H F L A I C W C E R F C E E
U T W S D C V K T D O N A R R
N U D B K X I E P N F D T P O
C J Z A Q D X F R U N V I X M
D M Z P F X S M E D I A O E H
Q E U T H L T I T I Y W N I J
F Y O V N X E A A W V I P E F
R F Q C R P E X D Q Z H T A N

4. Tehnologie

Orizontal:

1..... la un canal de YouTube.
2..... contribuții la site de social media?
5..... un text, mesaj pe care l-ai primit de la un prieten de la un alt prieten?
7..... un joc simplu?
9..... o aplicație pe telefonul tău?
11..... un document direct de pe telefonul tău?

Vertical:

1.Folosești Google pentru a……pe un site?
2……..un clip pe Youtube?
3.Postezi……pe și
6…….profilul tău pe un site de socializare?
8…….un nou cont de email?
10……..la un hotspot WI-FI cu tableta sau cu telefonul când nu ești acasă?

3.2. Profesorii implicați în proiectul OFI-ICT-PSI, Erasmus+, au creat pentru elevii de la Liceul nr. 1 din Atena un caiet pentru o disciplină opțională, numită „Alfabetizare digitală”, care a fost structurat în 4 unități de învățare: „Știință”, „Uman”, „Matematică”, „Economie”.

Știință (Biologie)
https://learningapps.org/display?v=pmog5gt5322

Uman
https://learningapps.org/display?v=pecpgyai322

Matematică
https://wordwall.net/resource/36286370

Economie
https://thewordsearch.com/puzzle/3959739/on-economy/

3.3. Profesorii italieni implicați în proiectul OFI-ICT-PSI Erasmus+, au creat, pentru elevii de clasa a IX-a ai IISS-ului F. D'Aguirre Salemi Dante Alighieri Partanna, un caiet pentru o disciplină

opțională, numită „Cetățenie activă” care a fost structurat în 4 unități de învățare: „Minunata lume a Internetului”, „Durabilitatea mediului”, „Orașul meu”, „O zi la muzeu”.

I. Minunata lume a internetului

Potriviți fiecare cuvânt cu partea corectă a computerului.

https://learningapps.org/watch?v=pionpoa0322

Unitate centrală

Cititor CD

Monitor

Mouse

Intrare USB

Tastatură

II. Sustenabilitatea mediului

Potriviți fiecare imagine cu definiția corectă.

https://learningapps.org/watch?v=pau2i593a22

Coș de gunoi – Plastic - Sticlă – Incineratoare - Gunoi - Combustibili fosili - Hârtie – Poluare

III. Orașul meu

Găsiți cuvintele legate de Obiceiuri și Tradiții

https://learningapps.org/watch?v=pu7wco3s222

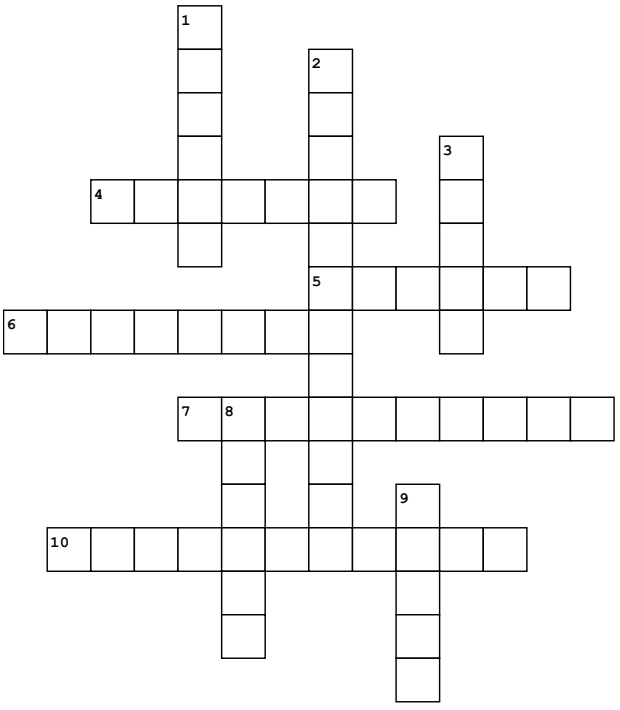
S	X	R	A	Ö	N	V	G	T	L	A	T	M	T	B	L	N	S	R	B	I	V	X	Q	R	X	P	B	Ä	E	C	G	Y
R	R	E	I	Ö	P	Ö	U	A	R	F	F	Ä	F	O	S	T	F	T	S	U	F	O	K	Q	G	Ü	M	D	U	U	P	W
Ü	I	X	Q	R	S	K	N	E	L	A	P	K	J	B	A	A	Ä	J	J	B	A	B	Ü	F	N	B	H	M	E	Q	O	J
Ä	G	F	H	R	Ü	O	E	Y	Ü	Ü	D	Ü	Ö	H	M	R	Ä	W	Q	O	M	S	C	I	Ä	X	Q	N	D	D	D	Z
F	U	E	W	U	I	R	Q	T	V	C	V	I	Q	C	O	I	F	W	L	Y	M	Z	Y	Y	G	M	P	P	I	Q	N	T
I	V	O	V	T	A	R	O	J	E	R	K	K	T	I	S	T	G	I	P	S	O	N	F	K	S	I	Ü	P	Y	R	T	Ä
N	F	A	O	M	M	S	E	C	D	L	D	D	D	I	Q	Y	M	D	U	B	E	G	G	I	N	G	K	G	Q	F	Ä	W
T	Ü	V	V	X	U	Ä	K	I	P	N	H	Q	U	V	O	W	A	L	E	X	Y	K	L	D	R	L	Q	K	F	V	X	P
B	E	E	C	X	E	M	Ä	R	Q	P	S	O	Q	D	Q	N	C	Ö	V	U	L	O	H	N	G	Z	E	G	L	Ä	C	Ö
D	E	S	M	K	X	S	H	Y	P	H	A	P	B	W	D	Z	O	C	W	A	B	Q	R	A	L	T	A	R	Q	Q	T	G
S	K	W	Z	S	H	B	Z	A	Ü	E	P	L	F	O	I	Y	S	K	U	M	I	D	T	P	A	G	A	N	D	A	Z	G
Q	Q	Q	B	E	M	X	A	V	Ä	X	Q	M	Z	Ä	Z	J	G	T	Y	Ä	P	R	O	P	I	T	I	A	T	O	R	Y
J	N	W	Ä	Ä	Ö	Ö	A	Z	C	G	I	D	T	X	Y	W	I	S	N	X	C	I	M	I	Ü	L	L	V	H	Ö	Z	Y
R	G	V	Ö	Z	T	I	Ä	X	R	G	D	Y	Z	S	O	R	C	J	T	A	J	T	K	N	U	X	Q	K	M	K	A	C
N	T	H	I	Q	W	J	Y	C	C	J	C	T	X	J	Y	O	Z	N	U	T	B	C	Y	G	T	X	W	Y	S	L	E	F

1. KIDNAPPING
2. SYMBOLISM
3. RITUAL
4. ALTAR
5. PAGAN
6. TRADITION
7. VOW
8. BEGGING
9. PROPITIATORY
10. DEVOTIONAL

IV. O zi la muzeu

Joacă cuvintele încrucișate personalizate și tradiționale

https://crosswordlabs.com/view/custom-and-tradition

Orizontal

4. o țară, un stat sau un teritoriu condus de un rege sau o regină
5. un grup extins de state sau țări conduse de un singur monarh, o oligarhie sau un stat suveran
6. referitoare la o linie de conducători ereditari ai unei țări
7. un cimitir, mai ales unul mare aparținând unui oraș antic
10. exercitarea puterii sau influenței asupra cuiva sau a ceva sau starea de a fi astfel controlat

Vertical

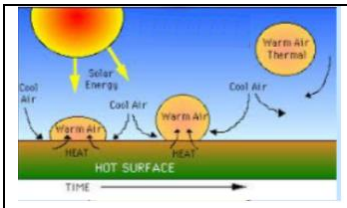
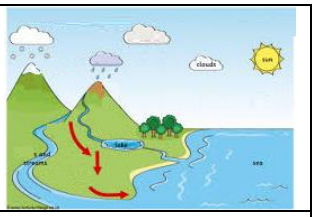
1. un conducător crud și opresiv
2. expresie folosită în calendarul creștin când se referă la un an înainte de nașterea lui Isus Hristos
3. referitoare la Cartagina antică
8. referitor la un subgrup de populație (în cadrul unui grup național sau cultural mai mare sau dominant) cu o tradiție națională sau culturală comună
9. care se referă la sau denotă o ordine clasică de arhitectură caracterizată printr-o coloană canelată robustă și un abac pătrat gros sprijinit pe o muluri rotunjite

3.4. Profesorii lituanieni implicați în proiectul OFI-ICT-PSI Erasmus+, au creat, pentru elevii de clasa a V-a de la Vilnius Municipality's Grigiskes Sviesos gymnasium, un caiet pentru o disciplină opțională, numită „Oamenii și natura" care a fost structurat în 9 unități de învățare: „Diversitatea vieții", „Materiale", „Căldura", „Mediul înconjurător și evoluția", „Apa", „Alimentele", „Oamenii", „Magneți permanenți", „Animalele".

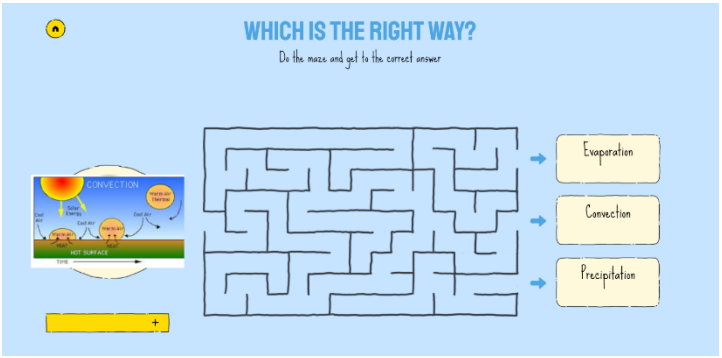
Circuitul apei în natură

Apa din diferitele corpuri de pe pământ se evaporă din cauza căldurii Soarelui. Apa sub formă de vapori se răcește apoi la o anumită înălțime și se condensează formând nori. Apa continuă să se condenseze pentru a forma nori, dar când se acumulează prea multă apă, norii devin grei și apoi apa cade din cer sub formă de ploaie, zăpadă sau grindină. Apa se colectează apoi în oceane, lacuri sau iazuri. În timp util, această apă se evaporă din nou, inițiind întregul ciclu iar și iar.

Asociați părțile ciclului apei cu imagini

			
Evaporare	Colectare	Condensare	Precipitații

Sau jucați un joc-labirint online:

SCAN ME

https://view.genial.ly/632aef05040b860017f1fc4d/interactive-content-water-cycle

Similaritățile animalelor și diferențele acestora

Prin compararea diferitelor caracteristici, un organism poate fi ușor distins de altul.

Atribuiți trăsăturile animalului corespunzător

VULPE

IEPURE

Urechi mari	Coadă lungă	Mănâncă morcovi	Dinți ascuțiți
Urechi ascuțite	Coadă scurtă	Mănâncă carne	Picioare scurte în față

Sau joacă un joc online:

https://learningapps.org/watch?v=pss2yhw8j22&fbclid=IwAR1oDZkLNjx-RVTU0m205b0W7IgajlHH6Z5gH7ua7qEenyVND0Sa5ZJ5ezU

Găsește fotografia corectă

	Pene și oase ușoare, Membrană de înot între degetele de la picioare, glandă sebacee pentru lubrifierea penelor, Cioc plat
	Auz bun și simțul mirosului, Picioare puternice cu gheare ascuțite, Coadă lungă, Colți ascuțiți

	Vedere slabă, Bun simț al mirosului, Picioare din față scurte și puternice, Corp muscular
	Tulpină groasă, Țepii subțiri, ascuțiți, Înveliș exterior ceros, Rădăcini lungi

Sau joacă un joc online:

SCAN ME

https://www.tripticoplus.com/media/resources/match.html?save=53114&array=%5B%5D

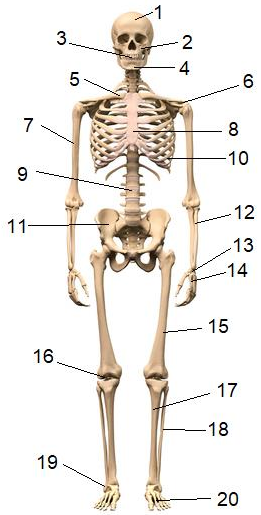
Corpul omenesc. Oasele

Oasele asigură structura corpului nostru. Scheletul uman adult este format din 206 oase. Acestea includ oasele craniului, coloana vertebrală (vertebre), coaste, brațe și picioare. Oasele sunt formate din țesut conjunctiv întărit cu calciu și celule osoase specializate. Majoritatea oaselor conțin și măduvă osoasă, unde se produc celulele sanguine.

Oasele lucrează cu mușchii și articulațiile pentru a ne menține corpul legat și pentru a sprijini libertatea de mișcare. Acesta se numește sistemul musculo-scheletic. Scheletul susține și modelează corpul și protejează organele interne delicate precum creierul, inima și plămânii.

Oasele conțin cea mai mare parte din aportul de calciu al corpului nostru. Corpul formează și descompune în mod constant țesutul osos după cum este necesar. Osul sănătos are nevoie de o dietă echilibrată, exerciții fizice regulate pentru a purta greutăți și nivelurile corecte de diverși hormoni.

Găseşte numele osului corespunzător

	19	Oasele gleznei
		Coloana vertebrală
		Stern
		Peroneu
		Clavicula
		Oasele faciale
		Oasele degetelor
		Oasele piciorului
		Antebrațul
		Osul coxal
		Maxilar
		Rotulă
		Cutia toracică
		Craniul
		Fluierul piciorului
		Oasele umărului
		Dinții
		Osul coapsei
		Osul brațului superior
		Încheietură

Sau joacă un joc online:

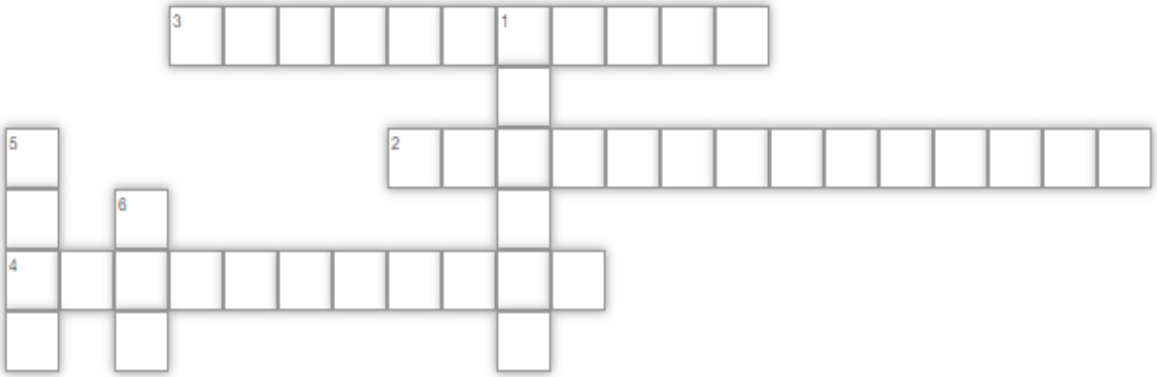
https://learningapps.org/watch?v=p2tgw6f2v22

3.5. Profesorii implicați în proiectul OFI-ICT-PSI, Erasmus+, au creat pentru elevii de clasa a VIII-a de la Școala primară "Mirce Acev" Skopie, un caiet pentru o disciplină opțională, numită „Alfabetizare digitală". Aceste jocuri didactice pe care le-au creat pentru acest caiet opțional sunt despre energie, lumină, electricitate și magnetism și putere.

Energie

https://learningapps.org/watch?v=pynoueev522

Cuvinte încrucișate: Faceți clic pe număr și scrieți răspunsul corect:

Orizontal:

2: Energia substanțelor chimice ____

3: Energia poate fi stocată și ____

4: Energie provenită de la sursa de sunet ____

Vertical:

1: Poate trece de la un corp la altul ____

5: Energia nu poate fi nici creată, nici ____

6: Unitatea de măsură pentru energie este ____

Lumina

https://learningapps.org/watch?v=pv3xqjn0v22

Căutare de cuvinte: găsiți cuvintele date în tabel

W	V	L	A	I	Y	S	K	L	V	G	S	O	B	I	I
P	L	R	O	B	X	J	A	L	V	B	L	K	J	H	Q
B	N	E	G	I	R	I	U	K	M	A	S	S	Y	A	U
B	O	U	M	D	R	O	F	L	P	L	A	S	T	E	R
O	F	T	A	E	P	L	A	V	O	A	K	K	V	V	W
V	E	N	T	I	L	A	T	I	O	N	T	M	E	S	R
Y	Y	A	C	H	Y	F	A	L	E	C	M	P	T	F	B
L	M	M	W	J	Z	G	P	D	H	E	A	T	B	E	B
M	Y	K	E	A	R	B	G	L	T	H	N	C	F	U	W
B	A	R	V	V	W	I	I	X	V	J	Y	E	I	M	Y
Q	C	R	J	A	L	Q	G	K	L	B	B	N	R	O	F
M	O	B	Y	J	P	I	R	U	T	X	C	O	P	G	H
J	R	E	P	Y	K	D	V	W	E	I	N	E	O	S	Y

1. BALANCE
2. HEAT
3. VENTILATION
4. MASS
5. PLASTER
6. MATERIAL
7. ENERGY
8. JUL

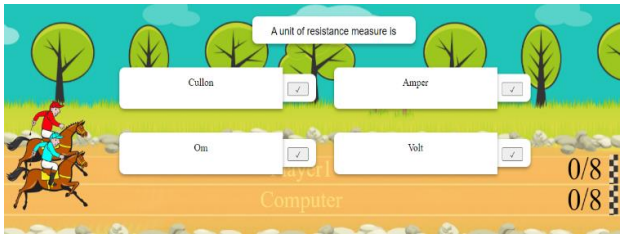
Electricitate și magnetism
https://learningapps.org/watch?v=pmmyr9nba22

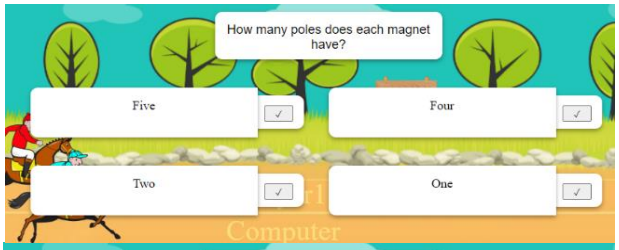
Test (cai): Alegeți opțiunea și începeți jocul

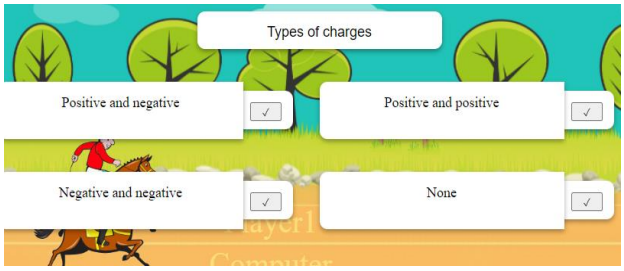

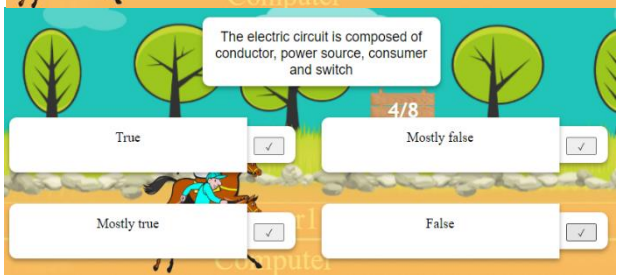
Acum răspunde corect la întrebări pentru a termina cursa:

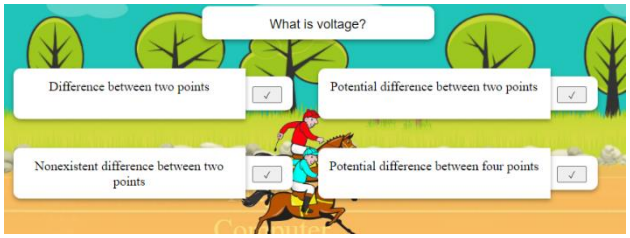

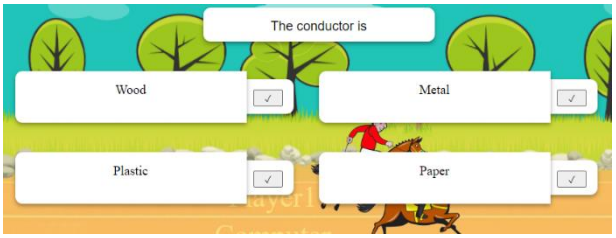

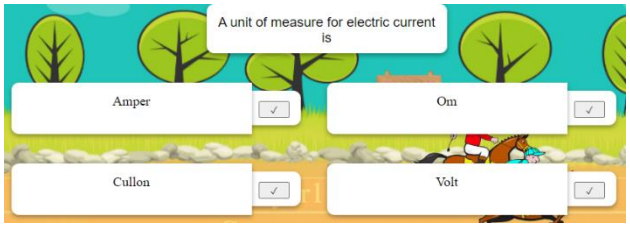

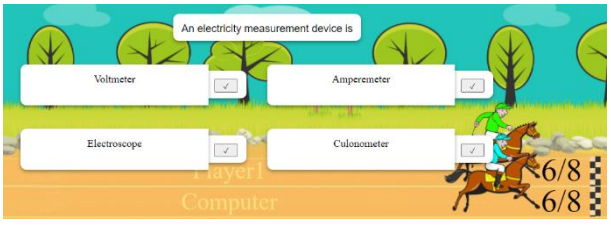

Putere

who wants to be a millionaire topic 1 (learningapps.org)

ine vrea să fie milionar - Faceți clic pe a, b, c sau d pentru a răspunde la întrebări și câștigă un milion!

3.6. Cadrele didactice implicate în proiectul OFI-ICT-PSI, Erasmus+, au creat pentru elevii de clasa a IV-a de la Școala Gimnazială Cristian, un caiet pentru o materie opțională, numită „Alfabetizare digitală”, care a fost structurat în 4 unități de învățare: Lumea animalelor, Corpul uman, Sistemul solar, Uneltele din viața noastră.

Lumea animală

Descoperă animalele pe cale de dispariție din România și completează-le numele:

F	W	J	W	V	U	G	Z	F	K	E	P	S	C	B	I	S	O	N	K	U
R	O	M	A	N	I	A	N		H	A	M	S	T	E	R	H	O	A	W	H
A	P	S	C	F	I	J	G	D	G	K	K	L	R	L	Y	N	X	O	D	W
H	B	P	K	N	Q	C	U	A	P	D	K	S	T	U	R	G	E	O	N	G
B	D	O	B	R	O	G	E	A	N		D	R	A	G	O	N	V	G	I	Y
I	Y	T	B	O	N	C	C	E	U	R	O	P	E	A	N		M	I	N	K
F	O	T	Z	E	C	Q	X	T	G	Y	G	M	H	N	O	G	H	A	L	H
B	R	E	E	U	L	K	I	X	V	G	F	Z	I	T	O	N	S	L	V	D
H	G	D	V	H	Y	Y	W	Y	S	M	T	M	O	E	G	P	L	Y	W	S
I	U		O	J	H	D	E	Z	H	P	T	K	A	L	Y	S	T	S	S	X
L	Z	F	H	F	R	J	T	X	L	W	J	I	F	O	V	A	P	X	Q	R
E	X	E	T	N	S	U	R	C	X	B	S	M	C	P	H	K	X	M	Z	L
Z	A	R	X	N	F	P	L	K	R	R	V	N	Z	E	U	X	V	L	I	Z
Q	H	R	T	X	F	U	V	W	P	G	U	Z	D	J	S	P	W	O	T	F
Q	E	E	P	Z	S	V	K	E	C	O	A	O	A	L	F	P	V	N	G	B
J	G	T	W	O	H	V	R	D	U	E	E	K	I	N	A	K	O	C	B	G

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

Corpul uman

Quizlet: Pentru fiecare definiție dată, vă rugăm să precizați numele organului a cărui funcție este descrisă:

https://quizlet.com/_bzeu2a?x=1jqt&i=4cllf3

Funcție	Organ
Coordonează activitatea întregului organism.	……
Pompează sânge prin corp.	……
Ajută la respirație.	……
Transformă alimentele în nutrienți.	……
Îndepărtează substanțele inutile.	……

3. Sistemul solar

https://wordwall.net/resource/35854009

Joc didactic - Salvați planeta!

Clasifică activitățile de protecție a mediului în funcție de categoria din care fac parte.

Da! – Protejarea planetei – comportamente pozitive care trebuie implementate

NU! – Poluarea – comportamente negative, dăunătoare pe care nu trebuie să le comitem niciodată.

Scanează codul și salvează planeta.

4. Mari inventatori

Ceasul, instrumentul care măsoară și ne arată timpul, se găsește astăzi peste tot și probabil că nu am ști cum să trăim sau să ne ghidăm în lipsa lui. Fie că vorbim despre un ceas de perete sau un ceas de mână, toate au o istorie lungă în spate, datând dinaintea erei noastre.

Până când a ajuns la forma sa finală (cum îl cunoaștem astăzi), ceasul a trecut prin multe etape de evoluție și „prin mâinile” mai multor culturi, popoare și oameni de știință sau personalități.

Scrie numerele cu cifre arabe pentru a descoperi anii în care a fost inventat ceasul și evoluția lui:

https://app.nearpod.com/?pin=47ECD93CE2DAC819E6E0ACA02624AF70-1

- Ceasul mecanic – CMXCVI - _____
- Ceasul cu arc – MD - _____
- Ceasul cu pendul – MDCLVII - _____
- Ceasul deșteptător – MDCCLXXXVII - _____
- Ceasul de mână – MCM - _____

SCAN ME

3.7. Profesorii implicați în proiectul OFI-ICT-PSI, Erasmus+, au creat pentru elevii de clasa a IX-a de la Merkez Çanakkale Anadolu Lisesi, un caiet pentru o disciplină opțională, denumită „Alfabetizare digitală”. Aceste jocuri didactice pe care le-au creat pentru acest caiet opțional sunt despre autori de renume mondial, tipuri de poezie, și primele mișcări literare în literatura turcă.

Autori faimoși mondiali

Numele jocului: Ghiceşte personajul!

https://wordwall.net/tr/resource/35806395

Ghiciți numele autorului și alegeți răspunsul corect.

1-Scriitor al cărților „Contele de Monte Cristo” și „Trei muschetari”

a-Emile Zola b-Alexandre Dumas

2-Un scriitor, poet italian. Lucrările sale cele mai notabile sunt „Decameronul”

a-Bacon b-Boccaccio

3-Un polimat, cunoscut pentru contribuțiile sale în matematică, astronomie, filozofie și poezia persană. Există o tradiție de a-i atribui poezie, scrisă sub formă de catrene.

a-Firdevsi b-Omer Hayyam

4-Un romancier din Boemia, vorbitor de limbă germană și scriitor de nuvele, considerat pe scară largă drept una dintre figurile majore ale literaturii secolului XX. Opera sa îmbină elemente de realism și fantastic. Cele mai cunoscute lucrări ale sale includ nuvela „Metamorfoza” și romanele „Procesul” și „Castelul”.

a-Franz Kafka b-Knut Hamsun

5-Un scriitor american și laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 1962 „pentru scrierile sale realiste și imaginative, combinând umorul simpatic și percepția socială ascuțită”. El a fost numit „un gigant al literelor americane”.

a-Ernest Hemingway b-John Steinbeck

6-Prozator rus, nuvelist, poet, dramaturg, traducător și popularizator al literaturii ruse în Occident. Prima sa publicație majoră, o colecție de povestiri intitulată „Schițele unui sportiv” (1852), a fost o piatră de hotar a realismului rus. Romanul său “Tați și copii” (1862) este considerat una dintre operele majore ale ficțiunii secolului al XIX-lea.

a-Dostoyevski b-Turgenyev

7-Prozator american, jurnalist și activist. Un pionier al ficțiunii comerciale și al revistelor americane, a fost unul dintre primii autori americani care a devenit o celebritate internațională și a câștigat o mare avere din scris. El a fost, de asemenea, un inovator în genul care mai târziu avea să devină cunoscut sub numele de *science fiction*. Cele mai faimoase lucrări ale sale „Chemarea străbunilor” și “Colț Alb”, ambele plasate în Alaska.

a-Jack London b-Mark Twain

8-Un dramaturg, poet și actor englez. Este considerat cel mai mare scriitor în limba engleză și cel mai mare dramaturg din lume. Cele mai cunoscute piese ale sale sunt „Hamlet”, „Romeo și Julieta”, „Othello”, „Regele Lear” și „Macbeth”.

a-Shakespeare b-Moliere

9-Un dramaturg, actor și poet francez, considerat pe scară largă drept unul dintre cei mai mari scriitori din limba franceză și literatura mondială. Lucrările sale existente includ comedii, farse, tragicomedii, comedie-balet și multe altele. “Doamnele afectate”, „Școala soților” și „Școala soțiilor” sunt câteva dintre lucrările sale celebre.

a- Moliere b-Shakespeare

10-Un poet, dramaturg și romancier rus din epoca romantică. Criticii consideră că multe dintre lucrările sale sunt capodopere, cum ar fi poemul „Călărețul de bronz” și drama „Oaspetele de piatră”, o poveste despre căderea lui Don Juan.

a- Maxim Gorky b- Alexander Pushkin

Literatura turcă

Numele jocului: Inovare în literatura turcă

wordwall.net/tr/resource/35807534

Asociază numele operelor literare cu definiția lor

1. Primul exemplu de povestire a. Letâif-i Rivayat
2. Primul roman literar b. İntibah

3. Primul roman psihologic	c. Eylül
4. Prima femeie autor	d. Fatma Aliye Hanım
5. Primul roman detectiv	e. Esrar-ı Cinayet
6. Prima operă dramatică	f. Șair Evlenmesi
7. Prima operă epică (dramă)	g. Keșanlı Ali Destanı
8. Prima dramaturgie turcă	h. Alp Er Tunga

Poezie

Numele jocului: Tipuri de poezie

wordwall.net/tr/resource/35807860

Potriviți tipurile de poezie cu definiția lor:

TIPURI DE POEZIE

Poezie lirică	poezie care instruiește, fie din punct de vedere moral, fie prin furnizarea de cunoștințe de filozofie, religie, arte, știință sau abilități.
Poezie epică	poezie narativă lungă. Aceste poezii lungi detaliază de obicei fapte și aventuri extraordinare ale personajelor dintr-un trecut îndepărtat.
Poezie pastorală	un tip formal de poezie care exprimă emoții sau sentimente personale, vorbite de obicei la persoana întâi
Poezie didactică	cunoscut pentru explorarea relației dintre oameni și natură și pentru romantizarea idealurilor unei vieți simple la țară.
Poezie dramatică	o lucrare scrisă care spune atât o poveste, cât și leagă cititorul de un public prin emoții sau comportament. O formă de narațiune strâns legată de actorie, de obicei este interpretată fizic și poate fi fie rostită, fie cântată.

Mișcări literare

Denumirea jocului: Vânătoarea numelor mișcărilor literare

Găsiți mișcările literare și scrieți-le numele pe listă:

i	y	t	t	i	m	u	k	a	e	v	x	g	h	y	l
r	u	o	l	q	x	l	j	b	x	h	l	g	y	x	d
z	k	y	e	v	h	j	b	f	p	i	n	a	y	p	r
v	y	l	j	p	e	k	g	x	r	e	a	l	i	s	m
t	a	b	a	a	u	c	z	a	e	s	r	z	c	l	j
q	w	n	h	u	m	a	n	i	s	m	o	f	n	v	p
s	c	m	o	d	e	r	n	i	s	m	q	i	m	s	x
y	r	o	m	a	n	t	i	c	i	s	m	b	j	t	l
v	i	m	p	r	e	s	s	i	o	n	i	s	m	w	x
p	o	s	t	m	o	d	e	r	n	i	s	m	m	e	l
i	t	l	o	l	d	a	d	a	i	s	m	w	l	i	a
f	n	a	t	u	r	a	l	i	s	m	e	a	i	d	w
u	l	y	i	c	u	b	i	s	m	r	o	h	r	k	t

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

4. Utilizarea instrumentelor TIC și a alfabetizării digitale în timpul procesului de predare și învățare.

4.1. OSCRISOARE

În cadrul primului nostru eveniment de formare, organizat la Școala Gimnazială Cristian, profesorii implicați și-au dezvoltat competențele digitale, pe măsură ce au fost învățați să folosească aplicația „**OScrisoare**”. Acest lucru oferă elevilor și profesorilor posibilitatea de a scrie și trimite: scrisori, mesaje și felicitări, într-un mod interactiv și interesant, ceea ce poate fi foarte inedit pentru elevi.

Este un instrument util în special elevilor din ciclul primar, care contribuie la dezvoltarea competențelor lor cheie: abilități de alfabetizare, abilități de comunicare în limba engleză, competențe digitale, competențe sociale, sensibilitate și exprimare culturală, învățarea învățării.

Exemple despre modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare

De Ziua Internațională a Bunătății (13 septembrie), elevii Școlii Tehnice Nikola Tesla, din Croația, au folosit această aplicație pentru a scrie și trimite mesaje amabile colegilor, scopul activității fiind acela de a aminti tuturor că simplele fapte bune au multă putere și că împreună putem crea o lume mai bună.

Elevii de la 1o Geniko Lykeio Kaisarianis, din Grecia, au folosit aplicația în timpul unei lecții de educație pentru sănătate, care a fost organizată ca o lecție inversată. Elevii au primit o scrisoare de la profesorul lor de engleză, care conținea sarcina lor pentru următoarea lecție.

În cadrul unui curs de engleză, desfășurat cu elevii din clasa a XII-a, la IISS F.sco D'Aguirre-Dante Alighieri, din Italia, „OScrisoare" a fost folosit pentru recapitularea cunoștințelor elevului privind textele funcționale – Cum se scrie o scrisoare. Lecția i-a ajutat pe elevi să-și dezvolte: abilitățile de engleză, competențele IT și digitale, abilitățile sociale, culturale și civice.

În Macedonia de Nord, la OOU Mirce Acev Gjorce Petrov Skopje, elevii au aflat despre această aplicație în cadrul unui proiect în domeniul educației pentru mediu, în cadrul „Clubul Micului Ecologist".

Elevii de clasa a IX-a de la Anadolu Lisesi, Turcia, în timpul orei de engleză, au lucrat pe grupe, sarcina lor fiind să sublinieze fiecare parte a unei scrisori prezentate de profesor și să-și creeze propriile scrisori ulterior. Obiectivele activității au fost: a. Elevii vor fi capabili să identifice diferența dintre o scrisoare formală și cea informală. b. Elevii vor putea folosi tehnologia digitală pentru a scrie o scrisoare. c. Elevii vor folosi terminologia potrivită pentru a scrie o scrisoare.

În cadrul orei de Limba Română, desfășurată cu elevii de clasa a IV-a la Școala Gimnazială Cristian, din România, a fost folosită aplicația pentru ca elevii să înțeleagă mai bine o diversitate de texte funcționale. Profesorul i-a provocat pe elevi să scrie o scrisoare de ZIUA PROFESORULUI, exersându-și abilitățile de comunicare în limba română, competențele digitale, capacitatea de a învăța, precum și competențele sociale, culturale și civice.

4.2. LIVRESQ

Este o platformă integrată pentru crearea, editarea, publicarea, consultanța și gestionarea online a cărților interactive. În timpul orelor, puteți folosi materialele deja create, care se găsesc în biblioteca Livresq. Dacă doriți să vă creați propriile materiale, pentru a răspunde nevoilor clasei pe care o coordonați, trebuie să urmați pașii enumerați în prezentarea atașată.

Exemple despre modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

O lecție despre Fast Fashion, desfășurată cu elevii de clasa a X-a. Lecția a fost împărțită în 4 faze. Începând cu câteva întrebări de sprijin, elevii sunt introduși în tema lecției. Procesul de învățare este condus cu utilizarea unui videoclip de sprijin, pe baza căruia elevii descoperă conținutul lecției și sunt motivați să caute informații noi pe tema dată. Pentru ca elevii să înțeleagă lecția, folosind Livresq, profesorul a introdus în lecția câteva exerciții interactive.

Elevilor din clasa a IX-a din IISS F.sco D'Aguirre-Dante Alighieri, în Italia, li sa prezentat o lecție Livresq despre fonetica limbii engleze.

Elevii de clasa a VII-a de la OOU Mirce Acev, din Macedonia de Nord, aveau o lecție de engleză despre hobby-uri și activități din timpul liber. Lecția a fost creată folosind aplicația Livresq. În timpul acestei lecții elevii numesc activitățile și vorbesc despre ele, apoi urmăresc un videoclip despre fotbalul feminin. După ce au făcut un test cu întrebări de înțelegere, la sfârșitul lecției ei scriu un scurt paragraf în care își descriu interesele și activitățile din timpul liber.

Elevii de clasa a IX-a de la Anadolu Lisesi, în Turcia, au fost învățați o lecție despre timpul viitor în engleză, folosind aplicația Livresq. Lecția de engleză a fost împărțită în 4 părți: „Prezentul continuu", „Viitorul cu *going to*", „Viitorul simplu" și „Prezentul simplu". Conține filme și diferite exerciții, ceea ce îl face foarte atractiv pentru elevi.

Elevii de clasele a V-a și a VI-a de la Școala Gimnazială Cristian, din România, au participat la o lecție de matematică cu ajutorul acestui instrument digital, conținutul acestuia fiind structurat astfel: unghiul, obiectivul, definiția unghiului, testul, măsurarea unghiului, clasificarea unghiuri, unghiuri congruente, test.

4.3. ALICE 3D

În timpul celui de-al doilea eveniment de formare din Atena, organizat la 1o Geniko Lykeio Kaisarianis, profesorii implicați au fost învățați să folosească software-ul „Alice 3D". Acest lucru le oferă profesorilor posibilitatea de a crea animații interactive, de a construi narațiuni interactive

scan me

sau de a programa jocuri simple în 3D.

Este un instrument, util mai ales elevilor de liceu, care contribuie la dezvoltarea competențelor abilităților lor de programare. De asemenea, ajută la procedura de povestire și la dezvoltarea abilităților de alfabetizare, abilități de comunicare în limba engleză, competențe digitale, competențe sociale.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Profesorii de la Școala Tehnică Nikola Tesla, din Croația, au folosit această aplicație pentru a realiza o animație referitoare la matematică (Cum se adună primele 1000 de numere).

scan

scan me

Profesorii au folosit această aplicație pentru a crea o animație în care sunt predate prepozițiile de spațiu în limba engleză.

Profesorii au realizat o animație despre cum este sărbătorit Crăciunul în Macedonia de Nord.

Profesorii de la Școala Gimnazială Cristian au realizat o animație care poate fi folosită la începutul unei lecții de școală primară despre animale și habitatul lor.

scan me

Scan Me

Profesorii au realizat o animație în limba turcă care arată o navă care merge la Istanbul pentru elevii de școală primară, în timpul unei lecții de geografie.

scan me

4.4. CACOO

Această aplicație software ajută la crearea de organigrame, scheme, diagrame de rețea, hărți mentale și grafice de rețea. Este un instrument de diagrame online prietenos care permite crearea și partajarea diagramelor și pentru sectorul educațional. Instrucțiunile sunt notate în prezentarea care poate fi găsită prin scanarea codului din dreapta.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Lecție de engleză – timpurile verbale

Lecție de matematică – diagrame și hărți conceptuale

Lecție de științe – scheme tip circuit

Analiză SWOT folosind digrama Cacoo

Lecție despre consumerism

Diagrama Ven despre Erasmus+

Exerciții de engleză

4.5. PIXTON

Pixton este un site de creare de benzi desenate pentru săli de clasă în care profesorii și elevii își pot construi și împărtăși personajele de benzi desenate. O

versiune gratuită include conținut limitat. Există diverse șabloane/teme (pachete de conținut) dintre care educatorii pot alege pentru a-și ajuta elevii să înțeleagă mai bine subiectul pe care îl învață și pentru a-i ajuta să-și dezvolte abilitățile de scriere. Acest instrument le permite elevilor să fie creativi și să-și îmbunătățească povestirea.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Benzi desenate despre prepozițiile din engleză

scan me

Benzi desenate despre expresii în engleză

scan me

Benzi desenate despre fizică

scan me

Benzi desenate despre Uniunea Europeană

scan me

Benzi desenate despre cultura turcă

scan me

4.6. QUIZLET

În zilele întâlnirii, grupul italian a prezentat trei ateliere despre instrumentele online de a doua generație: Quizlet, Kahoot și Little Bird Tales. Cele trei aplicații sunt platforme de învățare bazate pe jocuri, care facilitează crearea, partajarea și jucarea unor jocuri de învățare sau chestionare trivia, care aduc distracție în sălile de clasă: scopul

este să încercăm să găsim un instrument atractiv care să implice elevii și să le permită să învețe prin joc.

Quizlet este un instrument web și o aplicație mobilă care stimulează învățarea elevilor printr-o serie de instrumente de studiu care includ carduri și chestionare bazate pe jocuri. În calitate de profesor, vă puteți crea propria clasă pe Quizlet și puteți partaja seturi de studiu cu elevii dumneavoastră. Puteți fie să vă proiectați seturile de studiu de la zero, fie să căutați seturi prefabricate pe care să le personalizați și să le utilizați în predare.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Lecție de vocabular pentru engleză

Lecție de engleză pentru învățarea unor cuvinte din Social Media

Lecție de geografie despre Salemi

Lecții de engleză pentru a învăța termeni din bilogie

Lecție de matematică pentru geometrie de clasa a II-a

Quizlet pentru dezvoltarea vocabularului

4.7. KAHOOT

Kahoot! este o platformă digitală de învățare care folosește jocuri în stil test pentru a ajuta elevii să învețe, făcând informațiile captivante într-un mod distractiv. Unul dintre cele mai mari nume în învățarea bazată pe chestionare, oferă în continuare o platformă gratuită care o face foarte accesibilă atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Este, de asemenea, un instrument util pentru o clasă hibridă care utilizează atât învățarea digitală, cât și cea din clasă.

Serviciul bazat pe *cloud* va funcționa pe majoritatea dispozitivelor printr-un browser web. Aceasta înseamnă că este accesibil elevilor în clasă sau acasă, folosind laptopuri, tablete și smartphone-uri.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Kahootul despre Cavafy

Exerciții de aritmetică

Kahootul italian – Învățare despre Salemi

Kahootul macedonean

Lecție de matematică despre corpul piramidă

Lecție de geografie despre frumusețea Turciei

4.8. LITTLE BIRD TALES

Little Bird Tales oferă copiilor o platformă pentru a crea cărți digitale de povești. În propriile conturi unice, copiii folosesc un bloc de desen, încarcă imagini de pe un computer, adaugă text și înregistrează propriile voci pentru a crea povești originale de prezentare de diapozitive. Profesorii gestionează cursurile, adaugă elevi, își creează propriile cărți de povești și răsfoiesc șabloane de lecții preîncărcate, organizate în funcție de clasă.

Șabloanele de lecție îi îndrumă pe copii să finalizeze activități precum raportarea poveștilor populare din întreaga lume cu imagini, text și narațiune audio sau numărarea punctelor de la 1 la 100, scriind numere pe puncte și înregistrându-se pe măsură ce le numără. Când copiii își termină poveștile, profesorii pot revizui munca pe tabloul de bord. Copiii pot alege să-și împărtășească poveștile prin e-mail sau să le posteze pe site-ul Little Bird Tales.

Un cont gratuit permite un număr limitat de utilizatori, spațiu de stocare online și șabloane de plan de lecție; toți utilizatorii își pot imprima cărțile de povești sau pot cumpăra o descărcare MP4 pentru a le păstra. Există și o aplicație însoțitoare.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Scurtă prezentare despre Palermo

Povestea unui tânăr refugiat

Scurtă prezentare despre Salemi

Povestea păianjenului

Legenda lacului Dojran

Lecția de matematică despre Tangram

4.9. BOOKCREATOR

Bookcreator este un instrument online pentru realizarea de conținut digital – cărți virtuale.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Carte service auto

Viața după Pandemie

Articole în engleză

Compararea adjectivelor

Locuri de muncă importante

Carte de vacanță

Verbele modale la trecut

4.10. GENIALLY

Genially este o platformă online care permite crearea de infografice colorate, artistice și creative, videoclipuri, ghiduri, imagini și prezentări digitale, precum și jocuri, chestionare online distractive. Este ușor de utilizat atât pentru profesori, cât și pentru elevi, în timpul lecțiilor sau evaluărilor.

Exemple de modul în care această aplicație poate fi utilizată în timpul procesului de predare și învățare:

Genially despre Nikola Tesla

Genially despre verbe

Genially despre prepozițiile de loc

Genially despre cererea și oferirea de sfaturi

5. Crearea de situaţii de învăţare contextualizate, pornind de la situaţii din viaţa cotidiană în care să se folosească abilităţile de alfabetizare (citit, scris, numărat) în moduri variate şi originale.

5.1. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular medical în Grecia

Studiul nostru de caz se referă la o tânără refugiată siriană, Nagham, care a sosit în Grecia în urmă cu doi ani și jumătate. “Melodie”, după cum se traduce numele ei, a călătorit singură într-o barcă care traversa Marea Egee. Ea a trecut printr-un calvar, la fel cum au făcut-o alți refugiați care încearcă să-și înceapă viața de la zero.

Ea și-a petrecut primele trei luni pe insula Kos într-o tabără amenajată pentru adăpostirea refugiaților. Apoi, s-a reunit cu tatăl ei și a plecat la Atena. Acolo, a urmat cursuri gratuite de greacă cu Steki Metanaston și Elixis și a făcut progrese mari, dar mai sunt multe de învățat când vine vorba de limbă.

Nagham, acum având aproape nouăsprezece ani, se străduiește din greu să facă față școlii și, cu propriile ei cuvinte, îi ia mult mai mult decât altor elevi pentru a putea înțelege textele.

Prin proiectul nostru, *Depășirea analfabetismului funcțional*, ne propunem să ne concentrăm asupra capacității ei de dobândi abilități care i-ar putea fi de ajutor în ceea ce privește bunăstarea zilnică.

În această lumină, am creat un scurt videoclip cu instrucțiuni despre cum să vă înregistrați online la un medic personal din Grecia. Împreună cu restul muncii noastre, sperăm că va fi de mare ajutor lui Nagham. Scanează codul QR pentru a-l urmări!

5.2. STUDIU DE CAZ – Cum să obțineți o carte de identitate în Croația

Povestea noastră este despre elevul Jan Herzog care are 14 ani și provine dintr-un orășel din sudul Ungariei, Mohacs. Mama lui este o croată ce s-a căsătorit cu un bărbat de naționalitate maghiară în urmă cu aproximativ 20 de ani.

Jan a terminat școala elementară și în prezent este în vacanță pe coasta Adriaticii. În timp ce vizita frumusețile coastei croate și observa modul de viață, societatea și cultura, el a început să se gândească la continuarea educației sale în Republica Croația.

Când s-a întors acasă la Mohacs, le-a spus părinților săi că ar dori să-și continue studiile, să se înscrie la liceu în Croația. Părinții s-au gândit la ideea lui și au decis să-și susțină fiul în acest sens și să-i permită să plece în Croația. Cu toate acestea, pentru a rămâne în Croația, are nevoie de documente, adică o carte de identitate. Mama cunoaște limba și scrierea croată, însă nu este familiarizată cu legile croate sau cu procedura de eliberare a cărții de identitate.

Când au venit la școală pentru înscriere, mama a întrebat unde să se adreseze pentru a-și face o carte de identitate. Mama și Jan au fost îndrumați către administratorul școlii, Nina. Doamna Nina le-a explicat că ar trebui să meargă la Ministerul Afacerilor Interne și chiar la intrare au un cod QR care le dă toate instrucțiunile pentru realizarea unei cărți de identitate.

5.3. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular de înscriere la școală în Italia

Am vorbit cu Nursena Amity, o femeie care a emigrat cu familia din Tunisia cu soțul ei și copilul lor Ahmed. Ahmed are 14 ani și trebuie să meargă la liceu. Familia Nursena nu vorbește italiană, ci doar puțin engleză, dar trebuie

să completeze formularul pentru a-l înscrie pe Ahmed la școală.

Liceul presupune între trei și cinci ani de frecvență. Elevii fac obligatoriu doi ani de studii generale, urmați de trei ani opționali de studii de specialitate. Elevii trebuie să aleagă în acest moment ce tip de liceu doresc să studieze, în funcție de ce vor să facă mai departe, dacă se gândesc să meargă ulterior la facultate sau dacă urmăresc să obțină doar calificare profesională.

Există două categorii de școală secundară superioară: liceu (ca o școală gramaticală britanică), care este mai mult de natură academică, și un institut, care este în esență o școală profesională. Pentru primii doi ani de liceu, toți elevii folosesc aceeași programă obligatorie de stat de limba și literatura italiană, științe, matematică, limbă străină, religie, geografie, istorie, studii sociale și educație fizică. Cursurile de specialitate încep în anul III de școală primară superioară. Pentru a primi diploma de liceu, elevii trebuie să susțină și să promoveze examene scrise și orale. Există diverse clase de liceu pe care elevii le pot urma și care se specializează pe diferite materii:

• Liceu Clasic

Aceasta durează cinci ani și pregătește elevul pentru studii la nivel universitar. Literatura latină, greacă și italiană formează o parte importantă a curriculumului. În ultimii trei ani se studiază și filosofia și istoria artei.

• Liceu Științific

Durează cinci ani, cu accent pe fizică, chimie și științe naturale. De asemenea, elevul continuă să studieze latina și o limbă modernă.

• Liceul de Arte

Studiile pot dura patru până la cinci ani și se pregătesc pentru studii universitare în pictură, sculptură sau arhitectură.

• Școala Pedagogică

Studiile durează cinci ani și pregătesc viitorii profesori din școala primară. Există și un curs de formare de trei ani pentru profesorii de grădiniță, dar această diplomă nu dă dreptul elevilor să se înscrie apoi la o universitate.

• Școala de Arte

Studiile durează trei ani și se pregătesc pentru munca într-un domeniu artistic și conduc la o calificare în domeniul artei.

• Institut Tehnic

Studiile durează cinci ani și pregătesc elevii atât pentru studii universitare, cât și pentru cele vocaționale. Există o majoritate de elevi în școlile tehnice care pregătesc elevii să lucreze într-o capacitate tehnică sau administrativă în agricultură, industrie sau comerț.

• Institut Profesional

Aceste studii duc, în trei sau cinci ani, la obținerea unei calificări profesionale.

Pentru a completa formularul, Nursena trebuie să urmeze următoarele instrucțiuni:

Pasul 1. Trebuie să scrieți numele părintelui (dacă este mamă sau tată) sau cine este tutorele copilului

Pasul 2. Numele elevului și la ce clasă va merge.

Pasul 3. Pune o bifă pe tipul de școală pentru a alege

Pasul 4. Acum câteva informații personale despre elev:

A. Numele și prenumele

b. Numărul de securitate socială este un cod special dat de guvernul italian pentru a identifica în mod unic o persoană (dacă nu ați făcut-o, urmați acest link cod-identificare-fiscal-pentru-cetățeni-străini)

c. Unde și când s-a născut elevul

d. Naționalitatea elevului – bifați dacă este sau nu italian (scrieți țara potrivită)

e. Unde locuiește elevul: oraș, provincie, stradă, număr și informații de contact: numărul de telefon de acasă, numărul de telefon mobil, adresa de e-mail

f. De la ce școală gimnazială a venit elevul. Numele și orașul.

g. Ce limbi a studiat elevul în școala gimnazială.

h. Cum este compusă familia elevului (tată, mamă, frați). Pentru fiecare componentă trebuie să scrieți numele, prenumele, codul fiscal, unde și când s-a născut și gradul de rudenie.

Pasul 5. În sfârșit, părintele (sau părinții dacă sunt divorțați) trebuie să semneze documentul de două ori: mai întâi să confirme detaliile pe care le-a scris și al doilea să autorizeze școala să păstreze și să utilizeze acele date personale numai pentru scopuri publice de administrare.

5.4. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular de înregistrare la un centru de medical din Lituania

În urmă cu doi ani, Saidai împreună cu părinții ei, doi frați și o soră, a trebuit să emigreze din Tadjikistan în Lituania, deoarece părinții ei au cerut azil. Tatăl ei a fost acuzat de probleme politice în țara de origine. Familia a stat un an la un centru de refugiați și a

învățat ceva lituaniană. Familia vorbește fluent rusă. După un timp s-au mutat în suburbiile Vilniusului, unde în populație predomină familiile mixte. În acest fel, cunoașterea limbii ruse s-a devenit foarte utilă.

Saidai și frații ei au început să meargă la școala locală. În Lituania, fiecare elev trebuie să susțină un examen de sănătate înainte de începerea fiecărui an școlar și să prezinte certificatul de sănătate care indică starea de sănătate și starea fizică.

Documentul trebuie eliberat și semnat de un centru medical. Profesorul clasei a oferit familiei instrucțiuni despre cum să gestioneze situația.

În Lituania, fiecare persoană este liberă să aleagă o unitate de îngrijire a sănătății care este cea mai apropiată de locul de reședință sau mai convenabilă pentru el. Deoarece familia Saidai stătea în Grigiškės, lângă Vilnius, s-a dus la centrul medical Grigiškės. Cererile de înscriere la centrul pentru minori sunt semnate de un părinte sau tutore.

Dacă o persoană este analfabetă, cererea acesteia este semnată de doi angajați ai centrului medical. În mod tradițional, în familiile din Tadjikistan, un tată semnează toate documentele care au legătură cu problemele de familie. Saidai a mers la centrul de sănătate cu părinții ei, iar tatăl ei a completat formularul de înscriere la centrul de medical.

În Lituania, persoana sau părintele unui minor este liber să aleagă un medic de familie. La recepția instituției, persoana completează „Cererea de tratament la instituția medicală aleasă". Formularul de cerere F Nr 025-025-1/a poate fi găsit online și tipărit sau poate fi primit la recepție. În cazul în care persoana (părintele/tutorele) care a ales un centru medical, dar nu și-a ales un medic, trebuie să își ofere consimțământul de a vizita medicul desemnat de administrația centrului cu semnătura acestuia. Cererea se completează pe baza unui act de identitate, a pașaportului sau a cărții de identitate. Cererea lui Saidai a fost completată pe baza unui act de identitate eliberat de Departamentul de Migrație din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Lituania.

După ce a completat cererea, Saidai a putut să obțină o programare la medicul de familie care i-a examinat starea de sănătate, i-a măsurat înălțimea, greutatea și tensiunea arterială, i-a examinat vederea și i-a prescris o vizită la dentist pentru o examinare ulterioară. După examinarea stomatologului, asistenta de la cabinetul medicului de familie a eliberat certificatul pentru școală cu recomandarea de a alege un loc în sala de clasă mai aproape de catedră, deoarece Saidai părea să aibă unele probleme de vedere. Pentru profesorii de educație fizică s-a remarcat că Saidai poate participa la lecții regulate de educație fizică. Saidai a adus certificatul dirigintelui clasei.

5.5. STUDIU DE CAZ – Cum să obțineți o carte de identitate în Macedonia de Nord

Ivan este un adolescent de 17 ani. El este elev în ultimul an la un liceu din Skopje. Este un orfan care a crescut într-un orfelinat până la vârsta de 14 ani și apoi a fost mutat cu un îngrijitor la SOS Satele Copiilor din Skopje.

Este aproape major și este obligat prin lege să obțină carte de identitate. Așa că îngrijitorul desemnat al lui Ivan îl ajută cu documentele și cererea pentru primul său act de identitate.

Ivan trebuie să-și obțină actul de identitate la timp înainte de a împlini 18 ani din mai multe motive. În primul rând, este o obligație legală. Apoi, o carte de identitate conține informații personale.

De asemenea, îl poate ajuta pe Ivan

- să se înscrie la universitate,
- să fie angajat legal,
- să obțină un card de credit bancar,
- să voteze la alegeri etc.

Ivan nu poate aplica singur, așa că îngrijitorul îl ajută cu documentele necesare și cu procedura necesară pentru obținerea cărții naționale de identitate.

Pentru a ajuta Ivan și alți copii din SOS Satele Copiilor, îngrijitorul său a pregătit un webinar pentru a explica importanța obținerii unui act de identitate, documentele necesare și procedura.

5.6. STUDIU DE CAZ – Cum se completează un formular GDPR, conform legislației naționale din România

Să o cunoaștem pe Anna Newman, elevă în clasa a VII-a, care a emigrat cu familia din Ucraina în România, în februarie 2022. Anna s-a înscris la o școală din Brașov, la o clasă de elevi imigranți. Fiind o elevă harnică, și-a dorit să se implice în cât mai multe activități extracurriculare, așa că și-a abordat profesorul diriginte pe acest subiect.

Ca orice altă instituție publică, școala se supune legislației în vigoare, privind prelucrarea datelor cu caracter personal. Astfel, înainte de includerea Annei în echipele de lucru a diferitelor proiecte și parteneriate în curs de implementare la nivelul școlii, directorul a informat clasa despre procedura privind solicitarea, stocarea și operarea cu date personale.

În primul rând, a fost definită noțiunea de „prelucrare”, adică: *orice operațiune sau set de operațiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau seturi de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea mijloacelor automatizate, precum: colectarea, înregistrarea, organizarea, structurarea, stocarea, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere, diseminarea sau punerea la dispoziție în alt mod, alinierea sau combinarea, restricționarea, ștergerea sau distrugerea datelor.*

Apoi elevilor li s-au adus la cunoștință aspectele legate de: obligația legală a celor care solicită date cu caracter personal, faptul că instituția solicitantă poate utiliza datele numai în interesul legitim al persoanei, la ce se referă consimțământul, care este perioada de păstrare, în ce condiții se efectuează transferul internațional, care sunt drepturile persoanei etc.

Obligația legală

Instituția prelucrează datele cu caracter personal pentru a respecta legislația, inclusiv, dar fără a se limita la, Legea Educației Naționale, Statutul Elevului, Statutul Cadru Didactic, Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar.

Interesul legitim

Instituția poate prelucra date cu caracter personal:

- pentru a permite elevilor să-și dezvolte întregul potențial și să răspundă nevoilor educaționale, sociale, fizice și emoționale;

- să permită contactarea părinților și a reprezentanților legali în caz de urgență;

- pentru informarea părinților și a reprezentanților legali cu privire la progresul educațional al copilului.

Consimțământ

Instituția poate, pe baza consimțământului, să prelucreze informații personale (adică fotografii) pentru a fi postate pe site-ul școlii, pe platformele de socializare online sau în presă. Consimțământul poate fi retras în orice moment contactând instituția.

Perioada de stocare

Informațiile personale sunt stocate doar atât timp cât este necesar pentru îndeplinirea scopurilor pentru care au fost colectate, cu respectarea legislației în vigoare..

Transferul internațional

Instituția poate transfera informații personale în țări din afara SEE. În absența unei decizii privind adecvarea unui stat non-SEE, alte mecanisme permise de lege, cum ar fi clauze standard sau derogări pentru situații specifice, pot fi utilizate pentru transferul de date.

Drepturi

Drepturile acordate de GDPR persoanelor fizice sunt următoarele:

- Dreptul de a retrage consimțământul;
- Dreptul de a fi informat cu privire la prelucrarea datelor;
- Dreptul de acces la date;
- Dreptul la rectificarea datelor inexacte sau incomplete;
- Dreptul la ștergere („dreptul de a fi uitat”);
- Dreptul de a restricționa prelucrarea;
- Dreptul la portabilitate;
- Dreptul la opoziție;
- Dreptul de a nu fi supus unei decizii bazate exclusiv pe prelucrare automată, inclusiv profilare;
- Dreptul de a se adresa justiției;
- Dreptul la o plângere în fața unei Autorități de Supraveghere.

Pentru a o ajuta și mai mult pe Anna, dar și pe ceilalți elevi, directorul le-a pregătit și le-a prezentat material suport, un webinar care cuprinde pașii de urmat, când vor fi în situația de a completa un formular GDPR.

5.7. STUDIU DE CAZ – Cum se aplică pentru viza turcă

Un elev străin care va urma o universitate din Turcia a venit la biroul oficialităților turce pentru a obține informații detaliate despre procedurile de solicitare a vizei turcești. Reprezentantul universității din Turcia oferă informații detaliate și îi aduce broșura despre Viza pentru Turcia.

Sistemul de cerere electronică de viză (e-Visa) a fost lansat pe 17 aprilie 2013. Este posibil să obțineți e-Visa 7/24 oriunde cu conexiune la internet. Solicitanții își pot obține viza după ce completează informațiile necesare privind identitatea, pașaportul și datele de călătorie și plătesc taxa de viză online.

E-visa este valabilă numai atunci când scopul călătoriei este turismul sau comerțul. În alte scopuri, cum ar fi munca și studiile, vizele sunt acordate de ambasadele sau consulatele Turciei. Există țări ai căror cetățeni pot intra în Turcia cu legitimațiile naționale în conformitate cu „Acordul european privind reglementările care reglementează circulația persoanelor între statele membre ale Consiliului Europei”.

Ce este e-visa?

O viză electronică (e-visa) este o modalitate convenabilă și eficientă de a obține vize pentru o țară.

Am nevoie de viză ca să călătoresc în Turcia?

Depinde de naționalitatea dumneavoastră, dar pentru majoritatea naționalităților vi se cere să obțineți o viză electronică turcească înainte de sosirea la oricare dintre aeroporturile și granițele terestre din Turcia. Cel mai bine este întotdeauna să verificați și să faceți cercetări înainte de vizita dumneavoastră în Turcia.

Tipuri de vize electronice:

Există două tipuri principale de vize electronice:

- o viză cu intrări multiple care permite un total de 90 de zile petrecute în Turcia în perioada de valabilitate de 180 de zile;

- o viză cu o singură intrare care permite o ședere de 30 de zile în termen de 180 de zile.

Cum să aplici pentru o viză de Turcia:

Înainte de a aplica, vă rugăm să verificați cu atenție ce și dacă trebuie să pregătiți documente suplimentare și pentru ce tip de viză sunteți eligibil. Acum, dacă sunteți deja pregătit, urmați acești pași pentru a aplica online:

1. Completați un formular de cerere online. Furnizați datele dumneavoastră, detaliile pașaportului, adresa de e-mail, orice documente suplimentare dacă vi se cere să faceți acest lucru.

2. Plătiți taxa de gestionare a vizei folosind orice metodă convenabilă de plată online.

3. Verificați caseta de e-mail pentru numărul de confirmare. Puteți verifica starea procesării vizei folosind acest număr. În următoarele 72 de ore, e-Visa va scana codul QR care va ajunge la căsuța dumneavoastră de e-mail.

6. Proiectarea programelor personalizate de recuperare pentru elevii care se confruntă cu dificultăți de învățare.

Acest plan se adresează elevilor care, pe baza rezultatelor lor la testul standard, aplicat după fiecare unitate de învățare, nu și-au format sau dezvoltat competențele cheie enumerate în tabelul de mai jos. Profesorii implicați în acest proiect, au elaborat o listă de activități de remediere, care pot fi utilizate în timpul procesului de predare pentru a ajuta elevii să-și depășească dificultățile de

învățare. Activitățile de remediere pot fi organizate ca parte a orei sau pot sta la baza unui program de remediere după ore.

PLAN REMEDIAL pentru clasele I și a II-a	
COMPETENȚA NEÎNSUȘITĂ, CONFORM TESTĂRII STANDARD (PROFIL PENTRU ELEV ÎN RISC)	**ACTIVITATE PROPUSĂ DE REMEDIERE**
ELEVI LA FINALUL ȘCOLII PRIMARE /LIMBA MATERNĂ	
Primește, exprimă și scrie diferite mesaje/texte simple pe diverse teme cu utilizarea elementelor de vocabular dobândite	Stimularea lecturii active Jocuri de cuvinte Stimularea conversației în perechi sau în grupuri de 3 sau 4 elevi Teatru și joc de rol Integrarea materialelor audio-vizuale și a realităților în procesul de predare
Exprimă și susține cu argumente sentimentele, opiniile și atitudinile sale	Încurajează lectura (un club de carte) Teatru și joc de rol (activități cu păpuși) Povestirea Activități în aer liber Activități kinestezice Dezbateri Activități specifice zilelor tematice (Ziua animalelor de companie, ...) Portofoliu / proiect
ELEVI LA FINALUL ȘCOLII PRIMARE /MATEMATICĂ	
Determină caracteristicile măsurabile ale unui obiect sau fenomen simplu în situații de zi cu zi și aplică standarde convenționale sau unități de măsură în rezolvarea problemelor	Activități în aer liber Brainstorming Utilizarea instrumentelor online (utilizare Google) Activități de învățare prin cooperare - Probleme practice Instruire de la egal la egal
Compară și sortează numere naturale până la un milion	Instruire de la egal la egal Probleme practice Jocuri online
Descrie și desenează figuri 2D și 3D, creează structuri folosind modele de forme	Probleme practice Instruire de la egal la egal Activități de învățare prin cooperare Portofoliu Activități kinestezice

Rezolvă probleme care necesită operații multiple	Jocuri online Metoda modelării barelor Instruire de la egal la egal Activități de învățare prin cooperare Portofoliu Brainstorming
ELEVI LA FINALUL ȘCOLII PRIMARE /ȘTIINȚE	
Explorează caracteristicile diferitelor corpuri, fenomene și procese, cicluri din natură cu o abordare științifică, inclusiv sistemul solar și investighează mediul înconjurător folosind instrumente și tehnici specifice	Resurse didactice de pe site-ul Science Learning Hub Activitate - Crearea unei hărți conceptuale pentru pământ și spațiu Un proiect - Construirea unui model al sistemului solar Lecții în aer liber Experimente pe site-ul web National Geographic ScienceLab, videoclipuri, articole și multe altele Integrarea materialelor audio-vizuale în procesul de predare
Recunoaște și descrie diferite materiale și stările acestora, forțele magnetice, recunoaște motivele mișcării și tipurile de energie și măsurătorile acestora	Experimente pe site-ul web National Geographic ScienceLab, videoclipuri, articole și multe altele Seriale și filme National Geographic Site-ul Legends of Learning, jocuri educaționale Lecții în aer liber Integrarea materialelor audio-vizuale în procesul de predare
ELEVI LA FINALUL ȘCOLII GIMNAZIALE /LIMBA MATERNĂ	
Analizează, interpretează informații și le exprimă în formă scrisă și orală (competență de citire)	Citirea rolurilor Alegere multiplă Mediere Scrierea mesajelor Completarea informațiilor lipsă Completarea exercițiilor Adevărat/Fals Desenarea hărților mintale
Identifică scopul textului, analizează structura textului și folosește regulile sintactice de bază (competența de scriere)	Scrierea unor scrisori informale Redactarea paragrafelor descriptive Activități bazate pe proiecte
Pregătește și rostește vorbirea într-un conținut	Pregătirea prezentărilor PPT

diferit și în scopuri diferite, folosind gramatica și intonația corectă (competență de vorbire)	Realizarea dialogurilor Repovestirea textului Joc de rol Dezbateri
ELEVI LA FINALUL ȘCOLII GIMNAZIALE /MATEMATICĂ	
Estimează și calculează probabilitatea unui eveniment în situații simple și o afișează sub formă de fracție, număr zecimal și procent, rotunjind numerele la un anumit grad de acuratețe	Jocuri didactice Lecții în aer liber Crearea unui portofoliu
Recunoaște și rezolvă probleme în diferite contexte, analizează și interpretează reprezentările datelor pentru a obține măsuri de variabilitate și a lua decizii	Activități în aer liber Probleme practice Hărți conceptuale
Utilizează o succesiune de operații cu numere întregi, fracții și zecimale, inclusiv paranteze	Fișe de lucru interactive Activități practice exploatând experiențele zilnice ale elevilor Activitate- Recunoașterea operațiunilor și ordinea în care sunt efectuate
ELEVI LA FINALUL ȘCOLII GIMNAZIALE /ȘTIINȚE	
Are o viziune asupra complexității sistemului viu și a evoluției acestuia în timp	Hărți conceptuale Utilizarea graficelor, a fragmentelor video, a animației, a demonstrațiilor științifice Vizite științifice cu sarcini specifice și fișe de lucru Lecții în aer liber
Planifică, efectuează experimente, explică și interpretează datele și informațiile obținute într-o abordare investigativă	Întocmirea unui raport științific pe baza unei proceduri experimentale cu un set clar de instrucțiuni Învățare bazată pe proiecte - crearea unui poster științific sau a unei scurte prezentări despre descoperirile lor Învățare prin practică Fișe de lucru cu diferite sarcini și niveluri de dificultate Proiectarea sarcinilor speciale pentru elevii care au nevoie de mai mult sprijin Folosind următoarea aplicație: Science Practical Simulator, Khan Academy

ELEVI LA FINALUL LICEULUI/LIMBA MATERNĂ	
Are capacitatea de a înțelege, de a examina critic și de a analiza texte și de a face analize și discuții pe mai multe niveluri	Înțelegerea citirii folosind indicatori textuali pentru a ajuta elevii să înțeleagă figurile de stil, ideile principale ale textului Folosind întrebări de gândire critică Citind, ghicind conținutul din titlu Parafrazarea ideilor principale dintr-un text pentru a evita repetarea Găsirea punctelor comune-diferențe între texte (comparare și contrastare) Învățare bazată pe proiecte - lucrul la proiecte online cu parteneri internaționali Rezolvarea problemelor
Dezvoltarea abilităților de a-și exprima sentimentele și gândurile prin exprimare scrisă și orală	Proces de scriere (evaluat de colegi) Redactarea rezumatelor Portofolii (elevii sunt responsabili pentru crearea propriilor portofolii care justifică alegerea/evaluarea alternativă) Activități de lipsă de informații Utilizarea informațiilor dintr-un text într-un scop diferit prin jocul de rol (de exemplu, citirea în vorbire, transmiterea informațiilor partenerului) Producerea textului scris în etape, pornind de la întrebări ghidate, cu scopul de a produce în cele din urmă o scriere liberă Folosirea medierii pentru a transmite idei dintr-o limbă în alta (atât în scris, cât și oral) Dezbateri
ELEVI LA FINALUL LICEULUI/MATEMATICĂ	
Învață geometria analitică a spațiului	Jocuri Minecraft Citirea hărților pentru a afla coordonatele Crearea bordului navelor de luptă Joc de șah Rezolvarea problemelor Orientare
Exprimă caracteristicile matematice cantitative sau calitative ale unei anumite situații alese	Grafică Probleme grafice Utilizarea datelor din viața reală Ajutoare vizuale

	Activități interdisciplinare (geografie-sport-economie)
ELEVI LA FINALUL LICEULUI/ȘTIINȚE	
Analizează impactul omului asupra mediului, înțelege și explică fenomene naturale complexe, procese și proceduri stabilind corelații relevante	Lucrări de laborator Lucrări de laborator legate de viața reală Cercetări despre regiunile industriale (impactul asupra mediului) Lecții în aer liber Activități bazate pe proiecte
Dezvoltă gândirea critică prin experimentare, rezolvare de probleme, efectuarea de investigații și raportarea rezultatelor.	Activități bazate pe proiecte Târg de proiecte științifice

7. Instituirea unui model pedagogic de intervenție timpurie pentru dezvoltarea abilităţilor de decodare automată la copiii cu risc de analfabetism funcţional.

PROFIL PSIHO-PEDAGOGIC - CLASA PREGĂTITOARE	**COMPETENȚE PE CARE ELEVUL TREBUIE SĂ LE DEȚINĂ**	**ACTIVITĂȚI PENTRU INTERVENȚIE**
ABILITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ȘI ATITUDINI	Pune întrebări arătând curiozitate în legătură cu schimbările din jurul lui/ei în mediul înconjurător	- jocuri de rol - discuții pe baza poveștilor audiate - discuții pe baza desenelor vizionate - stabilirea unor asemănări și deosebiri din mediul înconjurător
	Exprimă dorința de a învăța cum să realizeze acțiuni autonome, prin care să creeze obiecte, jucării sau să descopere informații, despre un subiect.	- teatru de marionete - desene cu obiectele preferate - atelier de creație: realizarea obiectelor școlarului, instrumente muzicale, jucării din materiale reciclabile etc folosind diferite tehnici de lucru
	Realizează un plan de activitate (în 3-4 pași) și îl aplică.	- realizarea unor lucrări prin diferite tehnici de lucru: Decupare, asamblare, lipire

		Decupare, răsucire, lipire Rupere, mototolire, lipire
	Se concentrează asupra unei activități 20 de minute fără supraveghere	- desenează activitățile care fac parte din programul zilnic al școlarului - decupează imagini în vederea realizării unui colaj pe o temă data - colorează o serie de imagini folosind un anumit cod de culori
	Găsește noi forme și mijloace de exprimare a gândurilor și emoțiilor prin muzică, desen, dans, joacă simbolică	- intonarea unor strofe/cântece pornind de la o anumită temă/eveniment/anotimp etc - desenarea unui simbol pentru diferite situații - realizează mișcări pornind de la textul cântecelor audiate - interpretează secvențe din cântece cu diferite mișcări: mers în cap cadențat, ca soldații, încolonați câte doi etc
	Folosește sau combină material și strategii în moduri noi, pentru explorare sau pentru rezolvarea de probleme	- prezența unor „invitați” în cadrul orelor: Zâna Iarnă, Zâna Toamnă, personaje din povești etc - dezbateri prin tehnica „Așa da, așa nu…”, „Pro și contra”
	Explorează natura și dispozitivele tehnologice	- realizarea de experimente potrivite pentru specificul vârstei - drumeții pentru observarea unor elemente din natură
	Descrie timpul, lungimea, distanța și forme, folosind cuvintele potrivite	- realizarea întâlnirii de dimineață folosind Calendarul naturii, punându-se accent pe zilele săptămânii, lunile anului, anotimpuri - activități practice de măsurare a lungimii unor obiecte folosind

		instrumente de măsură neconvenționale
	Este capabil să numere lucruri, să le grupeze și să le stabilească poziția	- numărarea obiectelor din natură - numărare folosind obiecte concrete: bețișoare, bile, castane etc - gruparea unor obiecte după diferite criterii - formarea de mulțumi de obiecte de același fel - stabilirea poziției unor obiecte utilizând termeni specifici: stânga, dreapta, sus, jos, vertical, orizontal, oblic, în față, în spate
	Acționează în conformitate cu scopurile lui/ei	- stabilește asemănări și deosebiri între activitățile personale și ale altor colegi - discuții libere despre pasiuni, hobby-uri, petrecerea timpului liber - verbalizează și conștientizează dificultatea pe care o întâmpină în realizarea diferitelor sarcini și cooperează pentru finalizarea ei
	Își cunoaște adresa, numărul de telefon și numele complet	- exerciții de tipul „Să ne prezentăm!”, „Cine sunt eu?”, „Adresa mea”
	Recunoaște sentimentele altora	- jocul „Mima” – emoții - desenează emoții pornind de la imagini date - completarea zilnică a „Calendarului emoțiilor”
	Urmează regulile sociale și explicarea altor regulile dacă este nevoie	- jocuri de rol de tipul: „La bibliotecă”, „La teatru”, „La cinema”, „La magazin”, „La joacă”
	Se orientează în spațiu	- stabilirea poziției unor obiecte utilizând termeni specifici: stânga, dreapta, sus, jos, vertical, orizontal,

		oblic, în față, în spate
	Maturitatea abilităților de scriere	- exersarea semnelor grafice: oval, semioval, cârlig, zală, bastonaș - exersarea semnelor grafice pe diferite tipuri de liniaturi
DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ȘI CUNOAȘTEREA LUMII	Pune obiecte in grupuri care îndeplinesc concomitent două criterii	- sortează obiecte după două criterii date: formă – culoare, lungime – culoare, grosime – formă
	Lucrează în grupuri pentru a rezolva probleme, folosind strategii dezvoltate de grup	- utilizarea unor strategii didactice de grup: Cadranele, Creioanele la mijloc, Pălăriile gânditoare
	Numără cu ușurință până la 10/20	- numărarea obiectelor din natură - numărare folosind obiecte concrete: bețișoare, bile, castane etc - exerciții de numărare crescător și descrescător până la 10/20
	Crează copii și construiește forme (cerc, pătrat, triunghi, etc.)	- utilizarea tehnicii Tangram - realizarea de desene utilizând forme geometrice – cerc, pătrat, triunghi
	Descrie și compară nevoile de bază ale ființelor vii	- exerciții folosind diagrama Venn utilizând imagini - discuții libere pe baza unor imagini cu animale - compararea mediului de viață ale viețuitoarelor
	Descrie vremea probabilă și o compară cu anumite condiții meteo Folosește semne convenționale pentru apă, ploaie, munți, zăpadă, zile ale săptămânii, etc.)	- realizarea întâlnirii de dimineață folosind Calendarul naturii, punându-se accent pe starea vremii - realizarea de desene specifice: ploaie, zăpadă, peisaj de toamnă etc - vizionarea unor materiale (tip desene animate) despre circuitul apei în natură
	Înțelege logic eliminarea elementului	- exerciții de tipul ”Găsește

	nepotrivit, asemănări și deosebiri	intrusul", „Taie intrusul" - exerciții de tipul „Găsește diferențele dintre imagini"
	Percepe relația dintre obiecte (scund/ înalt, mare/ mic, forme, culori ...)	- clasifică obiecte după diferite criterii
	Identifică culori și cantități	- grupează obiectele de aceeași culoare - numără obiectele unei mulțimi date - să coloreze diferite obiecte după un cod dat
	Are atitudini pozitive față de mesaje de conservare a mediului	- activități practice de ecologizare - realizarea de obiecte folosind materiale reciclabile - activități de plantare și întreținere a unei plante - realizarea de postere
DEZVOLTAREA LIMBAJULUI, COMUNICĂRII, ABILITĂȚILOR DE CITIT ȘI A PREMISELOR DE SCRIS	Abilitățile de comunicare iau în considerare elemente precum genul, numărul, persoana și timpul	- jocuri de rol - exerciții de tipul „Eu spun una, tu spui multe", „Alintă cuvintele"
	Folosește și repetă propoziții dezvoltate și fraze în discurs	- jocuri de rol - exerciții de tipul „Mă prezint" - exprimarea opiniei în legătură cu o temă dată
	Dezvoltă un simț al sinelui, comunică și colaborează cu alți colegi și cu adulți	- participarea activă la dialog, respectând ordinea vorbitorilor - își exprimă punctul de vedere, argumentând
	Răspunde la întrebări despre nume, familie, prieteni, viața de zi cu zi, preferințe, jucării, jocuri, prieteni și repovestește o întâmplare familiară respectând ordinea evenimentelor	- exerciții de tipul „Să ne prezentăm!", „Cine sunt eu?", „Familia mea" - repovestirea unei întâmplări trăite respectând ordinea cronologică a

		evenimentelor - realizarea unui arbore genealogic
	Ascultă, în timpul lecturii, fără să deranjeze sau să întrerupă	- desenarea unor elemente cheie din poveste în timpul lecturii - formulare de predicții în legătură cu textul ce urmează a fi audiat
	Recunoaște majuscule / litere mici și le asimilează cu sunetul corespunzător	- exerciții de încercuire a literei date - exemple de cuvinte care au același sunet inițial - exerciții de asociere a sunetului inițial cu imaginea corespunzătoare
	Înțelege rolul scrisului în comunicare	- recunoașterea diferitelor semne: Farmacie, spital, școală etc
	Pronunță corect sunete	- frământături de limbă - memorizări
	Desparte oral cuvintele în sunete și combină sunete în cuvinte	- jocuri de tipul „Silaba zburătoare”, „Formarea de cuvinte aranjând silabele”, „Desparte oral cuvintele în silabe”
	Comunică liber propriile nevoi, opinii și atitudini	- jocuri de rol - exerciții de tipul „Mă prezint”, „Cum mă simt” - exprimarea opiniei în legătură cu o temă data - jocuri de tipul „Îmi place/nu îmi place”
	Folosește adjective și adverbe	- exerciții de descriere a unor persoane, personaje, jucării, anotimpuri etc - exerciții de descriere a unor acțiuni
	Numește obiecte și descrie scopul lor	- enumeră obiectele școlarului și rolul lor în activitatea didactică - enumeră meserii și obiecte

		specifice pentru fiecare meserie
	Începe să înțeleagă că un cuvânt are mai multe sensuri	- formularea de propoziții după imagini cu sensuri diferite ale cuvintelor: toc, ochi, bancă, broască, sare, roșie
	Începe să exprime verbal un simț al umorului	- jocuri de rol
	Dezvoltă un simț estetic prin observarea imaginilor și operelor de artă	- aplicarea metodei „Turul galeriei” - expoziție de lucrări
	Se joacă cu cuvintele, construind rime	- exerciții cu spații lacunare la final, astfel încât enunțurile să rimeze
	Recunoaște importanța dispozitivelor în comunicare	- urmărirea unor documentare, vizionarea unor desene animate - prezentări PPT pentru diferite teme - utilizarea aplicațiilor pentru rezolvarea de exerciții

C. Competențele profesorilor pentru prevenirea, reducerea și depășirea analfabetismului funcțional:

1. Abilități de comunicare

Într-o societate modernă, analfabetismul funcțional reprezintă o problemă majoră, cu consecințe negative asupra dezvoltării individuale și sociale. În acest context, profesorii joacă un rol crucial în prevenirea, ameliorarea și combaterea acestui fenomen. Competențele de comunicare ale profesorului sunt esențiale pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă importanța alfabetizării și să dobândească competențele necesare pentru a-și dezvolta abilitățile de citire, scriere și gândire critică.

Una dintre cele mai importante competențe de comunicare ale profesorului este capacitatea de a comunica clar și concis informațiile relevante pentru a ajuta elevii să înțeleagă noțiunile esențiale. Acest lucru poate fi realizat prin utilizarea unui limbaj simplu și clar, evitând cuvinte tehnice sau jargoane neclare. De asemenea, este important ca profesorul să poată explica conceptele complexe într-un mod accesibil și ușor de înțeles pentru elevi.

În plus, profesorul trebuie să fie empatic și să poată încuraja elevii să își exprime ideile și opiniile în mod deschis și fără judecată. Prin crearea unui mediu sigur și de încredere, profesorul poate încuraja elevii să participe activ la procesul de învățare și să se implice în activități care îi ajută să își dezvolte abilitățile de alfabetizare.

Profesorul trebuie să aibă și capacitatea de a se adapta la diferite stiluri de învățare ale elevilor, prin utilizarea unor metode și tehnici de predare variate. Acestea pot include utilizarea de materiale vizuale, exerciții practice și discuții de grup pentru a ajuta elevii să își dezvolte abilitățile de alfabetizare și să dobândească încredere în propriile lor capacități.

În final, profesorul trebuie să aibă o atitudine pozitivă și să fie un exemplu de rol pentru elevi. Prin exprimarea interesului și entuziasmului față de procesul de învățare, profesorul poate inspira elevii să fie motivați să-și dezvolte abilitățile de alfabetizare și să continue să învețe și să se dezvolte pe parcursul întregii vieți.

În concluzie, competențele de comunicare ale profesorului sunt esențiale în prevenirea, ameliorarea și combaterea analfabetismului funcțional. Prin utilizarea unui limbaj clar și accesibil, crearea unui mediu sigur și de încredere, adaptarea la diferite stiluri de învățare și exprimarea unei atitudini pozitive și entuziaste, profesorul poate ajuta elevii să-și dezvolte abilitățile de alfabetizare. Înțelegerea competențelor de comunicare necesare profesorilor în prevenirea, remedierea și

combaterea analfabetismului funcțional poate fi un aspect important în îmbunătățirea educației și în lupta împotriva acestui fenomen. Mai jos vă prezint un chestionar care poate fi folosit pentru a identifica aceste competențe:

1. Care dintre următoarele ar trebui să fie prioritățile pentru a preveni și combate analfabetismul funcțional?

a. Dezvoltarea abilităților de citire și scriere

b. Dezvoltarea abilităților de comunicare orală

c. Ambele

Barem de corectare:

a - 1 punct

b - 0 puncte

c - 2 puncte

Interpretarea rezultatelor:

Acest item măsoară gradul de conștientizare al profesorului în ceea ce privește importanța dezvoltării abilităților de citire și scriere și a abilităților de comunicare orală. Răspunde corect cel care alege opțiunea c. Un scor de 2 indică o bună înțelegere a importanței ambelor tipuri de abilități în combaterea analfabetismului funcțional.

2. Ce strategii utilizați pentru a face lectura și scrierea mai atractive pentru elevi?

a. Lectură împreună în clasă

b. Asocierea lecturii cu activități de învățare distractive

c. Asocierea lecturii cu note mari

d. Toate cele de mai sus

Barem de corectare:

a - 1 punct

b - 1 punct

c - 0 puncte

d - 2 puncte

Interpretarea rezultatelor:

Acest item măsoară gradul de cunoaștere al strategiilor de predare a lecturii și a scrisului care pot fi eficiente în motivarea elevilor. Răspunsul corect este opțiunea d. Un scor de 2 indică o bună înțelegere a strategiilor de predare care pot ajuta la îmbunătățirea abilităților de citire și scriere ale elevilor.

3. Cum utilizați întrebările pentru a încuraja elevii să gândească critic și analitic?

a. Prin punerea de întrebări deschise care necesită un răspuns detaliat

b. Prin punerea de întrebări care au răspunsuri clare și definitive

c. Prin evitarea întrebărilor pentru a evita confuzia elevilor

Barem de corectare:

a - 1 punct

b - 0 puncte

c - 0 puncte

Interpretarea rezultatelor:

Acest item măsoară gradul de cunoaștere al profesorului în ceea ce privește utilizarea întrebărilor pentru a încuraja elevii să gândească critic și analitic. Răspunsul corect este opțiunea a. Un scor de 1 indică o bună înțelegere a importanței utilizării întrebărilor deschise pentru a încuraja elevii să gândească critic și analitic.

4. Ce tehnici utilizați pentru a evalua abilitățile de comunicare ale elevilor?

a. Observarea comunicării elevilor în timpul discuțiilor și prezentărilor

b. Teste scrise sau examene

c. Evaluarea discursurilor elevilor pe baza unor criterii precum coerența, claritatea și organizarea

d. Toate cele de mai sus

Barem de corectare:

a - 1 punct

b - 0 puncte

c - 1 punct

d - 2 puncte

Interpretarea rezultatelor:

Acest item măsoară gradul de cunoaștere al profesorului în ceea ce privește tehnici pentru evaluarea abilităților de comunicare ale elevilor. Răspunsul corect este opțiunea d. Un scor de 2 indică o bună înțelegere a importanței utilizării mai multor tehnici pentru a evalua abilitățile de comunicare ale elevilor.

5. Ce metode utilizați pentru a dezvolta abilitățile de comunicare orala ale elevilor?

a. Exersarea discursurilor și prezentărilor în clasă

b. Conversații de grup

c. Roluri de joc

d. Toate cele de mai sus

Barem de corectare:

a - 1 punct

b - 1 punct

c - 1 punct

d - 2 puncte

Interpretarea rezultatelor:

Acest item măsoară gradul de cunoaștere al metodelor de dezvoltare a abilităților de comunicare orală ale elevilor. Răspunsul corect este opțiunea d. Un scor de 2 indică o bună înțelegere a importanței utilizării mai multor metode pentru a dezvolta abilitățile de comunicare orală ale elevilor.

6. Cum ajutați elevii să-și dezvolte abilitățile de scriere?

a. Prin acordarea de feedback constructiv

b. Prin exersarea scrierii în mod regulat

c. Prin încurajarea scrierii libere

d. Toate cele de mai sus

Barem de corectare:

a - 1 punct

b - 1 punct

c - 1 punct

d - 2 puncte

Interpretarea rezultatelor:

Acest item măsoară gradul de cunoaștere al metodelor de dezvoltare a abilităților de scriere ale elevilor. Răspunsul corect este opțiunea d. Un scor de 2 indică o bună înțelegere a importanței utilizării mai multor metode pentru a dezvolta abilitățile de scriere ale elevilor.

2. Competențe de selectare și utilizare a textelor adecvate pentru atingerea obiectivelor lecției

Textele servesc ca o resursă valoroasă pentru transmiterea de informații, promovarea gândirii critice și îmbunătățirea abilităților lingvistice și de alfabetizare ale elevilor. Iată câteva competențe-cheie pe care profesorii le pot utiliza atunci când selectează și utilizează eficient textele:

1. Cunoașterea curriculumului și a obiectivelor de învățare: Profesorii ar trebui să aibă o înțelegere profundă a curriculumului și a obiectivelor specifice de învățare pe care își propun să le atingă într-o lecție. Aceste cunoștințe îi ajută să identifice tipurile de texte care se aliniază cu conținutul și abilitățile pe care doresc să le dezvolte elevii. Prin alinierea textelor cu programa, profesorii se asigură că textele selectate susțin rezultatele învățării scontate.

2. Evaluarea nevoilor și abilităților elevilor: profesorii eficienți evaluează nevoile și abilitățile elevilor lor pentru a determina nivelul și complexitatea adecvate a textelor. Ei iau în considerare factori precum nivelul de citire, competența lingvistică și cunoștințele anterioare. Selectând texte care sunt accesibile și captivante pentru elevii lor, profesorii pot sprijini înțelegerea și pot promova o experiență de învățare pozitivă.

3. Familiarizarea cu o serie de texte: Profesorii trebuie să cunoască diferite tipuri de texte, inclusiv ficțiune, non-ficțiune, poezie, articole și resurse multimedia. Ar trebui să fie capabili să selecteze texte care să răspundă diferitelor stiluri și interese de învățare. Oferind o gamă variată de texte, profesorii pot implica elevii și pot satisface preferințele lor individuale.

4. Autenticitatea și relevanța textului: Profesorii ar trebui să ia în considerare autenticitatea și relevanța textelor pe care le aleg. Textele autentice reflectă contexte din lumea reală, cum ar fi articole din ziare, reviste științifice sau documente sursă primară. Aceste texte oferă elevilor oportunități de a dezvolta abilități de gândire critică și de a face conexiuni cu lumea din jurul lor. În plus, textele care sunt relevante pentru viețile și interesele studenților sporesc implicarea și motivația.

5. Complexitatea textului: Profesorii trebuie să evalueze nivelul adecvat de complexitate a textului în funcție de abilitățile elevilor lor. Ei ar trebui să ia în considerare factori precum vocabularul, structura propoziției, conținutul și cerințele cognitive ale sarcinii. Prin selectarea textelor care sunt provocatoare, dar la îndemâna elevilor lor, profesorii pot promova creșterea și dezvoltarea abilităților de citire și înțelegere.

6. Diferențiere și adaptare: Profesorii ar trebui să fie capabili să adapteze textele pentru a satisface nevoile diverse ale elevilor lor. Ei pot modifica texte prin simplificarea vocabularului, ajustarea structurii propoziției sau furnizarea de materiale de sprijin suplimentare. În mod similar, ei pot oferi activități de extensie sau texte suplimentare pentru cursanții avansați. Prin diferențierea utilizării textelor, profesorii se pot asigura că toți elevii pot accesa conținutul și se pot implica în mod eficient în procesul de învățare.

7. Integrarea resurselor multimodale: Profesorii ar trebui să încorporeze diverse resurse multimedia alături de texte pentru a îmbunătăți înțelegerea și implicarea. Aceste resurse pot include videoclipuri, imagini, infografice, site-uri web interactive sau înregistrări audio. Prin utilizarea resurselor multimodale, profesorii se adresează diferitelor stiluri de învățare și creează o experiență de învățare dinamică și interactivă.

8. Reflecție și evaluare continuă: Profesorii ar trebui să reflecteze în mod regulat asupra eficienței textelor folosite în lecțiile lor. Aceștia pot colecta feedback de la studenți, pot analiza performanța elevilor și pot face ajustări după cum este necesar. Evaluând impactul textelor asupra rezultatelor învățării elevilor, profesorii își pot perfecționa continuu selecția textelor și practicile de instruire.

Prin folosirea acestor competențe, profesorii pot selecta și utiliza în mod eficient textele adecvate care sprijină obiectivele lecțiilor lor. Textele bine alese sporesc înțelegerea elevilor, gândirea critică și abilitățile lingvistice. De asemenea, susțin dragostea pentru lectură și învățarea pe tot parcursul vieții. În cele din urmă, competențele profesorilor în selectarea și utilizarea textului contribuie la crearea unor experiențe de învățare captivante și semnificative pentru elevii lor.

Iată un chestionar: Următoarele întrebări urmăresc să vă evalueze competențele în selectarea și utilizarea textelor adecvate pentru a atinge obiectivele lecțiilor dumneavoastră. Vă rugăm să răspundeți la fiecare întrebare cât mai bine posibil.

1. Cât de familiar sunteți cu curriculum-ul și cu obiectivele de învățare ale domeniului dumneavoastră?

(1 = Deloc familiar, 2= Oarecum familiar, 3= Familiar, 4= Foarte familiar, 5 = Extrem de familiar)

2. Sunteți capabil să evaluați nevoile și abilitățile elevilor dvs. atunci când selectați textele?

(1 = Niciodată, 2 = Rareori, 3 = Uneori, 4 = De obicei, 5 = Întotdeauna)

3. Luați în considerare autenticitatea și relevanța textelor atunci când le selectați pentru lecțiile dvs.?

(1 = Niciodată, 2 = Rareori, 3 = Uneori, 4 = De obicei, 5 = Întotdeauna)

4. Cât de confortabil vă simțiți cu o gamă largă de tipuri de text, cum ar fi ficțiune, non-ficțiune, poezie, articole și resurse multimedia?

(1 = deloc confortabil, 2 = oarecum confortabil, 3 = confortabil, 4 = foarte confortabil, 5 = extrem de confortabil)

5. Cum determinați nivelul adecvat de complexitate a textului pentru studenții dvs.?

• Analizați vocabularul și structura propoziției

• Luați în considerare cunoștințele anterioare ale elevilor cu privire la subiect

• Evaluați cerințele cognitive ale sarcinii

(1 = Niciuna dintre opțiuni, 2 = 1 dintre opțiuni, 3 = 2 dintre opțiuni, 4 = Toate cele de mai sus, 5 = Toate cele de mai sus și mai multe)

6. Cum diferențiați și adaptați textele pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor tăi?

• Simplificați vocabularul și structura propozițiilor

• Furnizați materiale de sprijin suplimentare

• Oferiți activități de extindere pentru cursanții avansați

(1 = Niciuna dintre opțiuni, 2 = 1 dintre opțiuni, 3 = 2 dintre opțiuni, 4 = Toate cele de mai sus, 5 = Toate cele de mai sus și mai multe)

7. Încorporați resurse multimodale (de exemplu, videoclipuri, imagini, infografice) alături de texte pentru a îmbunătăți înțelegerea și implicarea?

(1 = Niciodată, 2 = Rareori, 3 = Uneori, 4 = De obicei, 5 = Întotdeauna)

8. Cât de des reflectați asupra eficienței textelor folosite în lecțiile dvs.?

(1 = Niciodată, 2 = Rareori, 3 = Uneori, 4 = De obicei, 5 = Întotdeauna)

9. Căutați feedback de la elevi cu privire la textele folosite în lecțiile dumneavoastră?

(1 = Niciodată, 2 = Rareori, 3 = Uneori, 4 = De obicei, 5 = Întotdeauna)

10. Cum rămâneți la curent cu noile texte și resurse care v-ar putea îmbunătăți predarea?

• Participați la ateliere sau conferințe de dezvoltare profesională

• Implicați-vă în comunități online și platforme educaționale

• Colaborați cu colegii pentru a împărtăși resurse

(1 = Niciuna dintre opțiuni, 2 = 1 dintre opțiuni, 3 = 2 dintre opțiunile date, 4 = Toate cele de mai sus, 5 = Toate cele de mai sus și mai multe)

Interpretarea rezultatelor:

Scorul pentru fiecare întrebare poate fi calculat, iar rezultatele pot fi interpretate după cum urmează:

- Scorurile între 1 și 12 indică un nivel scăzut de competențe de selectare și utilizare a textelor adecvate pentru atingerea obiectivelor lecției.

- Scorurile între 13 și 24 indică un nivel moderat de competențe de selectare și utilizare a textelor adecvate pentru atingerea obiectivelor lecției.

- Scorurile între 25 și 35 indică un nivel înalt de competențe de selectare și utilizare a textelor adecvate pentru atingerea obiectivelor lecției.

În general, cu cât este mai mare scorul mediu la toate întrebările, cu atât este mai mare nivelul competențelor profesorului de a selecta și utiliza textele adecvate pentru a atinge obiectivele lecției.

3. Capacitatea de a folosi introspecția personală și creativitatea pentru a genera situații de învățare

În societatea actuală, analfabetismul funcțional este o problemă comună, cu consecințe cu adevărat negative asupra dezvoltării individuale și sociale. Una dintre cele mai răspândite cauze ale analfabetismului funcțional este lipsa de implicare a elevilor, iar profesorii joacă un rol crucial în prevenirea, îmbunătățirea și combaterea acestui fenomen. Utilizarea de către profesor a abilităților personale de introspecție și creativitate este esențială pentru a capta atenția și interesele elevilor, permițându-le să participe activ la lecție și să-și dezvolte abilitățile de citire, scriere și gândire critică.

Cineva care predă trebuie să aibă trei caracteristici cheie: competență, creativitate în predare și sinceritate, pentru a-și conduce elevii spre succes. Creativitatea joacă un rol crucial: un profesor trebuie să aibă simțul creativității, astfel încât să poată găsi modele de învățare potrivite pentru a fi aplicate în clasă. Un profesor creativ poate găsi modalități de a rezolva problemele elevilor în clasă, la școală sau în afara școlii.

Creativitatea va ajuta profesorul să găsească modalități bune de predare, cum să înceapă orele într-un mod elegant, modalități de a realiza evaluări practice, modalități adecvate de a da sarcini elevilor fără ca acestea să devină o povară, modalități de a conduce discuțiile la clasă încurajând copiii să-și împărtășească în mod activ ideile, modalități de a administra pedeapsa cu înțelepciune și multe altele.

Creativitatea va distinge un profesor de ceilalți. Elevii vor aștepta întotdeauna cu nerăbdare orele profesorului creativ.

Prin urmare, profesorii trebuie să fie capabili să-și îmbunătățească creativitatea. Pe lângă faptul că aduce schimbări în activitățile de predare și învățare, creativitatea arată și că persoana este competentă să devină un profesor bine pregătit profesional. Creativitatea profesorului îi va ajuta pe elevi să înțeleagă rapid lecțiile și să-și îmbunătățească motivația în învățare.

Pentru a atinge obiectivele și pentru a găsi metoda potrivită, un profesor trebuie să își aloce timp pentru a reflecta asupra propriei sale predări, asupra propriului material de lecție și asupra

modului în care s-a implicat cu elevii săi, identificând astfel domenii de îmbunătățire. Analizând modul său de a preda, poate, el/ea își va da seama că studenții au fost lipsiți de implicare pentru cea mai mare parte a lecției, deoarece nu au înțeles materialul. Poate că el/ea își va da seama că trebuie să modifice unele așteptări de la clasă. Poate că el/ea își va da seama că materialul folosit nu a fost suficient de provocator etc.

Introspecția personală este un alt punct crucial pe care un profesor ar trebui să îl folosească. Un profesor ar putea recunoaște modul în care cuvintele și acțiunile sale îi afectează pe cei din jurul său. În calitate de profesori, este esențial să folosiți un limbaj sensibil, să predați cu materiale incluzive și să vă conectați cu elevii. A fi mai conștient de ceea ce el/ea spune și face, îl poate ajuta pe profesor să-i facă pe elevi să se simtă confortabil și iubiți.

A-ți acorda timp pentru a reflecta asupra practicii tale îi poate ajuta pe profesori să decidă dacă elevii au răspuns așa cum ar fi trebuit și dacă au stăpânit înțelegerea materialului. În acest fel, el/ea poate înțelege mai bine punctele forte ale elevului și nevoile lor de pe viitor. Ne ajută să punem elevii pe primul loc și să recunoaștem că predarea nu este doar o muncă de îndeplinit în fiecare zi: profesorii trebuie să o facă bine și să recunoască că se pot îmbunătăți întotdeauna.

În concluzie, utilizarea introspecției personale și a creativității sunt două dintre principalele abilități pe care trebuie să le aibă un profesor pentru a-i implica pe elevi, a dezvolta abilități de viață și a combate analfabetismul funcțional. Cu siguranță TIC poate fi o practică bună de utilizat pentru a îmbunătăți creativitatea profesorilor.

Iată un chestionar, care poate fi folosit pentru a identifica aceste abilități:

1. Urmați de obicei cursuri de formare pentru a vă îmbunătăți abilitățile de profesor?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de competență în metodele de predare și implementarea creativității pentru a găsi modalități diferite și noi de a implica elevii, de a promova dezvoltarea alfabetizării și de a combate analfabetismul funcțional.

2. Discutați cu alți profesori despre metoda dvs. de predare și despre modul în care vă implicați clasa?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de împărtășire a metodelor de predare și modalități diferite și noi de a implica studenții. Deși educația formală ne va ajuta să ne dezvoltăm ca profesori, este important să ne conectăm cu alte persoane din domeniu. Inspirația

poate veni de la vorbitori și scriitori celebri, dar la fel de des, poate veni și de la alți colegi profesori.

3. Căutați de obicei idei noi pe internet pentru a vă îmbunătăți abilitățile de profesor și le organizați într-un mod care să le facă mai ușor de încercat atunci când apare contextul potrivit?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: un scor mai mare indică un nivel mai înalt de actualizare și organizare a ideilor noi într-un mod care facilitează testarea acestora atunci când se prezintă oportunitatea potrivită, împingând profesorii pe drumul către creativitate, mai ales că toată lumea începe să se adapteze și să experimenteze cu ei.

4. Faci exerciții pentru a-ți antrena mintea?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: Așa cum atleții își mențin capacitatea prin antrenament continuu, creierul nostru beneficiază și el de exerciții regulate. S-a demonstrat că jocurile de cuvinte încrucișate, sudoku sau puzzle-urile și activitățile similare de „formare a creierului" ne măresc concentrarea și stimulează creativitatea. Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat al creierului activ și, prin urmare, al creativității.

5. Încercați de obicei să utilizați noi metode și tehnici de predare cu elevii dvs.?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: Cursanții răspund pozitiv profesorilor care nu urmează aceiași pași vechi în același mod zi de zi. Pe cât de mult le plac elevilor profesorii care sunt răbdători, toleranți și capabili să explice bine lucrurile, pe atât de mult ei apreciază profesorii ale căror lecții au surprize și elemente de distracție. Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de fluență și creativitate și dorința de a găsi metoda potrivită pentru fiecare elev.

6. De obicei, oferiți studenților dumneavoastră un chestionar despre metodele dumneavoastră de predare sau discutați de obicei despre acestea?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: Un profesor trebuie să își aloce timp pentru a reflecta asupra propriei sale predări, asupra propriului material de lecție și asupra modului în care s-a implicat cu elevii săi, aceste obiceiuri ajutându-l să recunoască zonele de îmbunătățire. Analizarea modului său de a preda și de a vorbi cu elevii îi poate ajuta pe profesori să realizeze ce trebuie să adauge sau să schimbe sau dacă materialul folosit nu este suficient de provocator. Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de feedback din partea elevilor, ceea ce înseamnă o introspecție personală mai mare a profesorului.

7. De obicei sunteți creativ pentru în rezolvarea problemelor?

(1 = niciodată, 2 = rar, 3 = uneori, 4 = de obicei, 5 = întotdeauna)

Interpretare: Rezolvarea problemelor este ceea ce fac profesorii în fiecare moment al zilei lor de lucru, de la luarea deciziilor privind materialele didactice, procedurile și notele, până la adaptarea unei activități la care cursanții nu răspund și ajutarea persoanelor care nu progresează așa cum ar trebui. Pentru a continua să-și dezvolte aceste abilități, profesorii trebuie să facă din creativitate parte din rutina lor zilnică, mai degrabă decât o activitate ocazională. Priviți tot ce fac elevii cu un ochi critic și luați în considerare modul în care lecțiile ar putea deveni mai motivante, mai productive și mai interesante pentru cursanți. Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de utilizare a creativității în viața de zi cu zi a profesorului.

Interpretarea rezultatelor:

Scorul mediu pentru fiecare întrebare poate fi calculat, iar rezultatele pot fi interpretate după cum urmează:

- Scorurile între 1 și 12 indică un nivel scăzut de utilizare a introspecției personale și a creativității pentru a genera situații de învățare.

- Scorurile între 13 și 24 indică un nivel moderat de utilizare a introspecției personale și a creativității pentru a genera situații de învățare.

- Scorurile între 25 și 35 indică un nivel ridicat de utilizare a introspecției personale și a creativității pentru a genera situații de învățare.

În general, cu cât scorul mediu la toate întrebările este mai mare, cu atât este mai mare nivelul de utilizare de către profesor a introspecției personale și a creativității pentru a genera situații de învățare.

4. Abilităţi de alfabetizare, calcul, rezolvare de probleme, gândire critică şi abilităţi de învăţare reflexivă

Societatea actuală cere cetățeni care nu numai că citesc și scriu, ci pot folosi aceste abilități pentru a evalua și aplica informațiile obținute dintr-o gamă largă de mijloace media. Alfabetizarea înseamnă, de asemenea, dezvoltarea în fiecare individ a unei atitudini pozitive față de învățarea pe tot parcursul vieții și conștientizarea despre întreaga lume în general.

Alfabetizarea matematică este o abilitate de viață fundamentală, care pătrunde în toate aspectele vieții noastre – de la cumpărăturile săptămânale până la găsirea unui loc de muncă. A fi

alfabetizat numerar este o altă formă de alfabetizare – ne ajută să devenim mai alfabetizați din punct de vedere financiar.

Responsabilitatea atât pentru alfabetizarea literară, cât și pentru cea de calcul nu trebuie să revină doar profesorilor de limbă și matematică, care desigur sunt în centrul sarcinii, ci și profesorilor de toate disciplinele, care au responsabilitatea de a sprijini copiii în dezvoltarea abilităților lor de alfabetizare.

Dezvoltarea abilităților de alfabetizare și calcul nu numai că sprijină învățarea, ci și îmbunătățește înțelegerea în domeniul curriculumului și este o modalitate cheie de creștere a standardelor și a rezultatelor la toate disciplinele.

Dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de rezolvare a problemelor este asociată cu anumite competențe, cum ar fi capacitatea de:

• a pune întrebări care necesită o gândire de ordin superior;

• a aduna dovezi din surse de încredere;

• a exprima gândurile folosind argumente;

• a lua în considerare alte perspective;

• a rezolva probleme;

• a înțelege cauzele și efectele;

• a gândi independent și a se automotiva;

• a lua decizii bazate pe dovezi.

Pentru a dezvolta gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor, profesorii au nevoie de abilități foarte dezvoltate de a crea un mediu de învățare sigur și stimulant, care oferă sprijin și în care elevii se simt liberi și încurajați să gândească, să pună întrebări, să exploreze, să lucreze în echipă, fără teama de a face greșeli. Este nevoie de profesori pregătiți care doresc să-și învețe elevii mai mult decât exemple de cunoștințe concrete.

Obiectiv: Acest chestionar este conceput pentru a identifica abilitățile profesorilor de a crea activități menite să dezvolte abilități specifice la elevi, cum ar fi alfabetizarea lingvistică, calculul, rezolvarea de probleme, gândirea critică și învățarea reflexivă.

Instrucțiuni:

Pentru fiecare întrebare, indicați cât de des vă comportați în acest fel, folosind următoarea scală de evaluare:

• Aproape niciodată - 1

• Rareori - 2

• Ocazional - 3

• Adesea - 4

• Aproape întotdeauna – 5

Chestionarul:

1. Înțeleg conceptul de alfabetizare lingvistică și mă simt competent în crearea de activități pentru dezvoltarea abilităților de alfabetizare lingvistică la elevi.

2. Înțeleg conceptul de abilități numerice și alfabetizare și mă simt competent în crearea de activități pentru dezvoltarea abilităților numerice și alfabetizare la elevi.

3. Înțeleg conceptele și mă simt competent în crearea de activități pentru dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor și de gândire critică la elevi.

4. Mă simt competent în crearea de activități pentru dezvoltarea abilităților de învățare reflexivă la elevi.

5. Creez și folosesc jocuri și activități educaționale pentru a promova alfabetizarea lingvistică la elevi.

6. Creez și folosesc jocuri și activități educaționale pentru a dezvolta abilități numerice și alfabetizare la elevi.

7. Creez și folosesc jocuri și activități educaționale pentru a dezvolta abilități de rezolvare a problemelor și gândire critică la elevi.

8. Folosesc activități care dezvoltă abilități de învățare reflexivă.

9. Cunosc abilitățile elevilor mei și îmi modelez predarea în funcție de acestea.

10. Folosesc TIC în predare pentru a dezvolta competențe lingvistice și numerice la elevi.

11. Folosesc TIC în predare pentru a utiliza activități de dezvoltare a abilităților de rezolvare a problemelor și de gândire critică la elevi.

12. Folosesc TIC în predare pentru a dezvolta abilități de învățare reflexivă.

13. În timpul predării, pun întrebări care necesită o gândire de ordin superior.

14. În timpul predării, îmi încurajez elevii să gândească independent și să-și exprime gândurile folosind argumente.

15.În timpul predării, îmi încurajez studenții să ia decizii bazate pe dovezi și să ia în considerare alte perspective.

Interpretarea rezultatelor:

Rezultatele între 1 și 5 indică un nivel scăzut de competență, încredere și eficacitate în domeniul respectiv.

Rezultatele între 6 și 9 indică un nivel moderat de competență, încredere și eficacitate în domeniul respectiv.

Rezultatele peste 10 indică un nivel ridicat de competență, încredere și eficacitate în domeniul respectiv.

5. Competențe privind stimularea învățării transdisciplinare pentru formarea deprinderilor de viață

Analfabetismul funcțional este o problemă semnificativă care afectează indivizii și comunitățile din întreaga lume. Persoanele care se confruntă cu analfabetism funcțional nu au abilitățile de bază de citire, scriere și limbaj, ceea ce le îngreunează navigarea în viața de zi cu zi și le împiedică să participe pe deplin în societate. Profesorii pot juca un rol esențial în combaterea analfabetismului funcțional prin promovarea experiențelor de învățare interdisciplinare care dezvoltă abilitățile de viață. În această parte, vom discuta despre competențele profesorilor care sunt deosebit de relevante pentru combaterea analfabetismului funcțional prin învățarea interdisciplinară.

O competență esențială a profesorului pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional este expertiza în alfabetizare. Profesorii ar trebui să aibă o înțelegere profundă a dezvoltării alfabetizării și a strategiilor pentru promovarea abilităților de citire, scriere și limbaj. Această expertiză poate fi aplicată în diferite discipline academice pentru a promova abilitățile de alfabetizare în diferite contexte. Profesorii pot folosi această expertiză pentru a proiecta experiențe de învățare interdisciplinare care promovează dezvoltarea alfabetizării, cum ar fi integrarea activităților de citire și scriere în alte domenii precum știința, istoria sau matematica.

O altă competență critică a profesorului pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional este dată de conexiunile interdisciplinare. Profesorii ar trebui să fie capabili să identifice și să articuleze conexiuni între diferite discipline academice care sunt relevante pentru dezvoltarea alfabetizării. De exemplu, un profesor de științe ar putea încorpora activități de citire și scriere în programa lor pentru a ajuta elevii să învețe concepte și vocabular științific. Prin integrarea abilităților de alfabetizare în diferite discipline academice, profesorii pot ajuta elevii să vadă relevanța acestor abilități pentru viața lor de zi cu zi și să promoveze însușirea alfabetizării.

Predarea receptivă din punct de vedere cultural este, de asemenea, o competență esențială a profesorului pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional. Profesorii ar trebui să fie capabili să dezvolte experiențe de învățare interdisciplinare

care să corespundă cultural, relevante pentru mediile și experiențele diferite ale elevilor lor. Acest lucru poate implica încorporarea literaturii și a altor resurse care reflectă mediile culturale și experiențele elevilor lor. Încorporând perspective și resurse diverse în experiențele de învățare interdisciplinare, profesorii pot ajuta elevii să dezvolte abilitățile de gândire critică necesare pentru a naviga în diferite contexte culturale.

Integrarea tehnologiei este o altă competență importantă a profesorului pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional. Profesorii ar trebui să fie capabili să folosească tehnologia în mod eficient pentru a sprijini dezvoltarea alfabetizării în experiențe de învățare interdisciplinară. Acest lucru poate implica utilizarea resurselor și instrumentelor digitale pentru a sprijini abilitățile de citire, scriere și limbaj. De exemplu, profesorii pot folosi aplicații educaționale, cărți electronice sau alte resurse digitale pentru a oferi sprijin suplimentar elevilor care se confruntă cu probleme de alfabetizare.

Predarea diferențiată este o altă competență critică a profesorului pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional. Profesorii ar trebui să fie capabili să-și diferențieze instruirea pentru a satisface nevoile individuale ale elevilor cu diferite niveluri de alfabetizare. Acest lucru poate implica furnizarea de intervenții și sprijin direcționate elevilor care se confruntă cu probleme de alfabetizare, cum ar fi sprijin suplimentar individual, instruire în grupuri mici sau materiale de învățare alternative.

Colaborarea și munca în echipă sunt, de asemenea, competențe esențiale ale profesorilor pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional. Profesorii ar trebui să poată colabora cu alți profesioniști și organizații comunitare pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional. Acest lucru poate implica parteneriatul cu bibliotecile locale, programele de alfabetizare și alte resurse comunitare pentru a sprijini învățarea elevilor și pentru a promova dezvoltarea alfabetizării.

În cele din urmă, constatarea și evaluarea sunt competențe critice ale profesorilor pentru promovarea învățării interdisciplinare pentru combaterea analfabetismului funcțional. Profesorii ar trebui să fie capabili să constate și să evalueze eficiența experiențelor de învățare interdisciplinară pentru promovarea alfabetizării și combaterea analfabetismului funcțional. Acest lucru poate implica utilizarea unei varietăți de strategii și instrumente de evaluare pentru a măsura progresul elevilor și a ajusta instruirea în consecință.

În concluzie, competențele profesorilor joacă un rol esențial în promovarea experiențelor de învățare interdisciplinare care dezvoltă abilități de viață și combate analfabetismul funcțional. Prin

integrarea abilităților de alfabetizare în diferite discipline academice, folosind tehnologia în mod eficient, colaborând cu alți profesioniști și resurse comunitare și diferențiind instruirea pentru a satisface nevoile individuale ale elevilor, profesorii pot ajuta elevii să dezvolte abilitățile de viață de care au nevoie pentru a reuși.

Iată un **chestionar**, care poate fi folosit pentru a identifica aceste abilități:

1. În ce măsură vă simțiți competent în proiectarea și implementarea experiențelor de învățare interdisciplinare pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional? (1 = Deloc competent, 2 = Puțin competent, 3 = Moderat competent, 4 = Foarte competent, 5 = Extrem de competent)

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de competență percepută în proiectarea și implementarea experiențelor de învățare interdisciplinare pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional.

2. Cât de încrezător sunteți în capacitatea dumneavoastră de a diferenția instruirea pentru a satisface nevoile elevilor cu niveluri diferite de competențe de alfabetizare în experiențe de învățare interdisciplinară? (1 = Deloc încrezător, 2 = Puțin încrezător, 3 = Moderat încrezător, 4 = Foarte încrezător, 5 = Extrem de încrezător)

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de încredere în capacitatea de a diferenția instruirea pentru a satisface nevoile elevilor cu niveluri diferite de abilități de alfabetizare în experiențe de învățare interdisciplinară.

3. Cât de des incorporezi diversitatea culturală și lingvistică în experiențele tale de învățare interdisciplinară pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional? (1 = Rareori sau niciodată, 2 = Rareori, 3 = Câteodată, 4 = Deseori, 5 = Aproape de fiecare dată)

Interpretare: Un scor mai mare indică o frecvență mai mare de încorporare a diversității culturale și lingvistice în experiențele de învățare interdisciplinară pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional.

4. Cât de eficient colaborezi cu alți profesioniști și organizații comunitare pentru a sprijini experiențele de învățare interdisciplinare care promovează alfabetizarea și combate analfabetismul funcțional? (1 = Deloc eficient, 2 = Puțin eficient, 3 = Moderat de eficient, 4 = Foarte eficient, 5 = Extrem de eficient)

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de eficacitate percepută în colaborarea cu alți profesioniști și organizații comunitare pentru a sprijini experiențe de învățare interdisciplinară care promovează alfabetizarea și combate analfabetismul funcțional.

5. Cât de des constatați și evaluați eficacitatea experiențelor de învățare interdisciplinară pentru promovarea alfabetizării și combaterea analfabetismului funcțional și ce date folosiți? (1 = Rar sau niciodată, 2 = Rareori, 3 = Câteodată, 4 = Deseori, 5 = Aproape de fiecare dată)

Interpretare: Un scor mai mare indică o frecvență mai mare de constatare și evaluare a eficienței experiențelor de învățare interdisciplinară pentru promovarea alfabetizării și combaterea analfabetismului funcțional și utilizarea datelor pentru a lua deciziile de instruire.

6. În ce măsură te simți încrezător în implicarea elevilor cu diverse stiluri de învățare în experiențe de învățare interdisciplinare pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional? (1 = Deloc încrezător, 2 = Puțin încrezător, 3 = Moderat încrezător, 4 = Foarte încrezător, 5 = Extrem de încrezător)

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de încredere în implicarea elevilor cu stiluri de învățare diverse în experiențe de învățare interdisciplinare pentru a promova alfabetizarea și a combate analfabetismul funcțional.

7. *Cât de eficient utilizați tehnologia pentru a îmbunătăți experiențele de învățare interdisciplinară și pentru a sprijini alfabetizarea?* (1 = Deloc eficient, 2 = Puțin eficient, 3 = Moderat de eficient, 4 = Foarte eficient, 5 = Extrem de eficient)

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de eficacitate percepută în utilizarea tehnologiei pentru a îmbunătăți experiențele de învățare interdisciplinară și pentru a sprijini alfabetizarea.

Interpretarea rezultatelor:

Scorul mediu pentru fiecare întrebare poate fi calculat, iar rezultatele pot fi interpretate după cum urmează:

- Scorurile între 1 și 2,5 indică un nivel scăzut de competență, încredere, frecvență sau eficacitate în domeniul respectiv.

- Scorurile între 2,5 și 3,5 indică un nivel moderat de competență, încredere, frecvență sau eficacitate în domeniul respectiv.

- Scorurile între 3,5 și 5 indică un nivel ridicat de competență, încredere, frecvență sau eficacitate în domeniul respectiv.

În general, cu cât este mai mare scorul mediu la toate întrebările, cu atât este mai mare nivelul competențelor profesorilor în stimularea învățării interdisciplinare pentru formarea abilităților de viață pentru combaterea analfabetismului funcțional.

6. Capacitatea de a proiecta activităţi care vizează formarea competenţei „a învăţa să înveţi”

Competența de a învăța să înveți se referă la capacitatea de a înțelege și de a regla propriul proces de învățare. Implică conștientizarea și monitorizarea activă a propriilor strategii de învățare, stabilirea obiectivelor, planificarea și organizarea sarcinilor de învățare, monitorizarea progresului, evaluarea rezultatelor învățării și ajustarea strategiilor după cum este necesar pentru a optimiza învățarea.

Competența de a învăța să înveți depășește simpla dobândire de cunoștințe sau abilități; implică dezvoltarea capacității de a învăța eficient în diferite domenii și contexte. Include abilități precum autoreflecția, autoreglementarea, gândirea critică, rezolvarea problemelor și adaptabilitatea, care permit indivizilor să devină autonomi, capabili să învețe pe tot parcursul vieții.

Pe măsură ce educația continuă să evolueze în secolul XXI, rolul profesorilor se extinde dincolo de furnizarea de conținut și instruire. Este esențial ca profesorii să-și echipeze elevii nu doar cu cunoștințe, ci și cu capacitatea de a învăța cum să învețe. Aici intervine conceptul de „abilitatea de a învăța să înveți”. Abilitatea de a învăța să înveți se referă la capacitățile metacognitive care permit indivizilor să înțeleagă, să regleze și să-și optimizeze propriul proces de învățare. Profesorii care posedă capacitatea de a proiecta activități care încurajează abilitatea de a învăța să învețe își pot împuternici studenții să devină cursanți pe tot parcursul vieții, capabili să se adapteze și să prospere într-o lume în schimbare rapidă. „Învățați cum să învățați” este esențial în mod special pentru dezvoltarea cursanților independenți, atunci când educatorii nu mai sunt principala sursă de cunoștințe și informatii.

Scopul acestui chestionar este de a evalua gradul de conștientizare și înțelegere de către profesori a strategiilor și tehnicilor de proiectare a activităților care vizează formarea competențelor de a „învăța să înveți” în rândul elevilor lor. Prin identificarea abilităților profesorilor în acest domeniu, putem înțelege mai bine gradul de pregătire al acestora de a sprijini elevii să devină eficienți și autodirecționați. Participarea dumneavoastră la acest chestionar va oferi informații valoroase asupra importanței dezvoltării competențelor de a „învăța să înveți” și asupra modului în care profesorii pot juca un rol esențial în promovarea acestor abilități la elevii lor.

Chestionar:

1. Vă simțiți competent în proiectarea și implementarea activităților care promovează abilitățile de învățare autodirijată la elevi?

(1 = Deloc competent; 2 = Puțin competent; 3 = Moderat competent; 4 = Foarte competent; 5 = Extrem de competent)

2. Cât de încrezător sunteți în capacitatea dumneavoastră de a proiecta activități care încurajează abilitățile metacognitive la elevi, cum ar fi stabilirea de obiective și auto-reflecția?

(1 = Deloc încrezător, 2 = Puțin încrezător, 3 = Moderat încrezător, 4 = Foarte încrezător, 5 = Extrem de încrezător)

3. Proiectați activități care promovează învățarea bazată pe investigație, în care studenții explorează și descoperă în mod activ cunoștințe și abilități noi?

(1 = Rar sau niciodată; 2 = Rar; 3 = Uneori; 4 = Des; 5 = Aproape întotdeauna)

4. Cât de des includeți oportunități pentru elevi de a se angaja în rezolvarea problemelor, gândirea critică și abilitățile de luare a deciziilor în planurile dvs. de lecție?

(1 = Rar sau niciodată; 2 = Rar; 3 = Uneori; 4 = Des; 5 = Aproape întotdeauna)

5. Cât de des includeți oportunități pentru elevi de a reflecta asupra procesului lor de învățare și de a oferi feedback cu privire la propriul progres?

(1 = Rar sau niciodată; 2 = Rar; 3 = Uneori; 4 = Des; 5 = Aproape întotdeauna)

6. Cât de eficient proiectați activități care promovează autonomia elevilor, permițându-le să-și asume propriul proces de învățare?

(1 = Deloc eficient; 2 = Puțin eficient; 3 = Moderat eficient; 4 = Foarte eficient; 5 = Extrem de eficient)

7. Proiectați activități care promovează colaborarea, comunicarea și abilitățile de lucru în echipă în rândul studenților?

(1 = Rar sau niciodată; 2 = Rar; 3 = Uneori; 4 = Des; 5 = Aproape întotdeauna)

8. Cât de eficient proiectați activități care promovează abilitățile critice de alfabetizare informațională, cum ar fi evaluarea surselor, analizarea informațiilor și sintetizarea cunoștințelor?

(1 = Deloc eficient; 2 = Puțin eficient; 3 = Moderat eficient; 4 = Foarte eficient; 5 = Extrem de eficient)

9. Cât de des proiectați activități care promovează creativitatea, inovația și abilitățile de rezolvare a problemelor la elevi?

(1 = Rar sau niciodată; 2 = Rar; 3 = Uneori; 4 = Des; 5 = Aproape întotdeauna)

10. Vă simțiți încrezător în proiectarea activităților care se adresează diferitelor stiluri de învățare, abilități și interese ale elevilor pentru a promova competența de a „Învăța să învățați”?

(1 = Deloc încrezător; 2 = Puțin încrezător; 3 = Moderat încrezător; 4 = Foarte încrezător; 5 = Extrem de încrezător)

Interpretarea rezultatelor:

Scorul mediu pentru fiecare întrebare poate fi calculat, iar rezultatele pot fi interpretate după cum urmează:

- Scorurile între 1 și 2,5 indică un nivel scăzut de competență, încredere, frecvență sau eficacitate în domeniul respectiv.

- Scorurile între 2,5 și 3,5 indică un nivel moderat de competență, încredere, frecvență sau eficacitate în domeniul respectiv.

- Scorurile între 3,5 și 5 indică un nivel ridicat de competență, încredere, frecvență sau eficacitate în domeniul respectiv.

În general, cu cât scorul mediu la toate întrebările este mai mare, cu atât este mai mare nivelul competențelor profesorului în proiectarea activităților pentru competența de a învăța să înveți la elevi.

Pe scurt, competențele specifice capacității de a proiecta activități care vizează formarea competenței de învăța să înveți includ:

1. design instrucțional,
2. metacogniție,
3. o abordare centrată pe cursant.

Aceste competențe sunt esențiale în crearea unor experiențe de învățare eficiente, care împuternicesc cursanții cu abilitățile și strategiile de a deveni elevi autonomi care sunt capabili să învețe independent și să se adapteze la noile provocări de învățare.

7. Abilități socio-emoționale în funcție de particularitățile de vârstă ale copilului

Rolul profesorului în secolul XXI este mai solicitant și este în continuă expansiune. Aceasta înseamnă că profesorii trebuie să utilizeze o mare varietate de metode, instrumente și abordări și să le adapteze la nevoile elevilor. De asemenea, ei trebuie să dobândească deprinderi și abilități necesare pentru a crea un mediu pozitiv în sala de clasă și pentru a colabora cu alte părți interesate din interiorul și din afara școlii pentru a oferi sprijin în timp util elevilor. Aceste deprinderi și abilități trebuie îmbunătățite în mod constant.

Următoarele aspecte sunt câteva dintre competențele pe care se așteaptă să le aibă profesorii pentru a le preda efectiv elevilor.

Atitudine pozitivă față de predarea în diverse clase. Profesorii trebuie să știe să aleagă cele mai potrivite tehnici de predare și strategii de învățare activă pentru a putea lucra eficient și a proiecta procesul de învățare pentru un grup divers de elevi cu nevoi și preferințe diferite.

Profesorii ar trebui să obțină cunoștințe și să colecteze informații despre cele mai recente cercetări și cele mai bune practici bazate pe dovezi în domenii relevante pentru munca lor și să le împărtășească cu alți profesori și în cursurile lor zilnice.

Profesorii trebuie să știe cum să ofere elevilor feedback și sprijin pentru atingerea obiectivelor lor de învățare.

Profesorii trebuie să aibă capacitatea de a recunoaște factorii de risc pentru părăsirea timpurie a școlii și să aibă cunoștințe despre intervențiile eficiente care pot preveni acest lucru. Aceasta înseamnă a fi capabil să recunoașteți și să abordați atmosfera inadecvată a școlii și a clasei, relațiile slabe elev-profesor, influența negativă a colegilor, absenteismul, boala, dificultățile de învățare etc.

Abilitățile de comunicare, interpersonale și de rezolvare a conflictelor sunt competențe importante care duc la construirea de relații puternice și pozitive între elevi și profesori, prevenirea violenței între egali și atmosferă pozitivă în școală și clasă.

Cunoașterea și conștientizarea despre dezvoltarea cognitivă, socială și comportamentală a elevilor.

Abilitatea de a lucra în echipe și comunități profesionale multidisciplinare, abilitățile de conducere îmbunătățesc performanța studenților și sporesc reținerea elevilor.

Profesorul ar trebui să aibă, de asemenea, capacitatea de a colabora cu părinții și de a-i implica în învățarea și dezvoltarea copiilor lor, precum și de a colabora cu parteneri externi.

Unul dintre rolurile cruciale pe care le au profesorii este prevenirea, îmbunătățirea și combaterea analfabetismului funcțional la elevi, care, dacă nu este abordat, cauzează o gamă largă de probleme la nivel individual și social. Profesorii ar trebui să folosească toate competențele de mai sus pentru a le permite elevilor să-și dezvolte abilitățile de citire, scriere și gândire critică și pentru a preveni analfabetismul funcțional.

Iată un **chestionar**, care poate fi folosit pentru a autoevalua abilitățile de prevenire a analfabetismului funcțional:

1. Cât de mult eşti de acord cu următoarele afirmații?

(total dezacord - 1, dezacord - 2, de acord - 3, total de acord - 4)

- Profesorul este responsabil pentru îmbunătățirea abilităților elevilor înțelegere a textelor citite

- Profesorii ar trebui să participe la cursuri de formare pentru a dobândi abilități de predare a înțelegerii lecturii

- Sunt foarte încrezător în abilitățile mele de a preda citirea și scrierea pentru gândirea critică și înțelegerea lecturii.

Interpretare: un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de înțelegere a rolului profesorului în prevenirea analfabetismului funcțional și îmbunătățirea abilităților de înțelegere a elevilor

2. Cât de des utilizați aceste practici în sala de clasă?

(niciodată - 1, uneori - 2, întotdeauna - 3)

- Rezumarea textelor citite
- Conectarea textului cu ceea ce a fost învățat înainte
- Adăugarea timpului de lectură la scopul lecturii
- Căutarea de informații pe Internet
- Evaluarea credibilității surselor de internet
- Verificarea înțelegerii textului cu elevii

Interpretare: Un scor mai mare indică o frecvență mai mare de constatare și evaluare a eficacității metodelor utilizate în clasă pentru dezvoltarea înțelegerii lecturii.

3. Cât de des:

(niciodată -1, de câteva ori pe an - 2, lunar - 3, o dată pe săptămână sau mai mult - 4)

- Schimbați informații despre progresul învățării elevilor
- Schimbați informații despre diferite metode și instrumente pe care le utilizați în sala de clasă
- Schimbați informații despre materiale didactice, articole, studii etc. cu colegii dvs
- Lucrați cu colegii dumneavoastră la dezvoltarea materialelor de evaluare a învățării

Interpretare: un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de abilitate de a lucra în echipe profesionale multidisciplinare și de a îmbunătăți performanța studenților și de a crește reținerea studenților, de a dobândi cunoștințe și de a colecta informații despre cele mai recente cercetări și cele mai bune practici bazate pe dovezi în domenii relevante pentru munca lor și a le distribui cu alți profesori și în orele lor zilnice.

4. În opinia dumneavoastră, în ce măsură profesorul este responsabil pentru următoarele:

(deloc responsabil - 1, responsabil într-o oarecare măsură - 2, foarte responsabil - 3)

- Motivează elevii pentru munca școlară și învățare
- Ajută elevii să gândească critic
- Utilizează o varietate de metode și instrumente de predare

- Utilizează diferite strategii de evaluare în evaluarea dezvoltării elevului

- Oferă explicații alternative elevilor care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege concepte noi

- Implementează strategii alternative pentru elevii care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege concepte noi

Interpretare: Un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de atitudine pozitivă față de predare în diverse clase. Profesorii trebuie să știe să aleagă cele mai potrivite tehnici de predare și strategii de învățare activă pentru a putea lucra eficient și a proiecta procesul de învățare pentru un grup divers de elevi cu nevoi și preferințe diferite.

5. În ce măsură exersați următoarele în sala de clasă:

(niciodată - 1, uneori - 2, tot timpul - 3)

- Motivați elevii pentru munca școlară și învățare

- Ajutați elevii să gândească critic

- Utilizați o varietate de metode și instrumente de predare

- Utilizați diferite strategii de evaluare în evaluarea dezvoltării elevului

- Oferiți explicații alternative elevilor care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege concepte noi

- Implementați strategii alternative pentru elevii care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege concepte noi

Interpretare: un scor mai mare indică un nivel mai ridicat de practicare a predării în diverse clase. Profesorii trebuie să știe să aleagă cele mai potrivite tehnici de predare și strategii de învățare activă pentru a putea lucra eficient și a proiecta procesul de învățare pentru un grup divers de elevi cu nevoi și preferințe diferite.

6. Cum apreciați îmbunătățirea elevilor dvs.?

(niciodată -1, în timpul unor lecții - 2, aproape în fiecare lecție - 3)

- Îi las pe elevi să se evalueze singuri

- Îmi dezvolt propriile teste standardizate

- Ofer feedback imediat elevilor cu privire la sarcinile la care lucrează

- Pe lângă notă, le ofer feedback scris despre munca lor

- Folosesc temele pentru acasă și diferite alte teme pentru a colecta date despre îmbunătățire

Interpretare: un scor mai mare indică un nivel mai înalt al capacității profesorului de a ști cum să ofere elevilor feedback și sprijin pentru atingerea obiectivelor de învățare.

D. Schimb de bune practici pentru prevenirea, reducerea și depășirea analfabetismului funcțional

1. Bune practici oferite de partenerul croat

Școala tehnică Nikola Tesla s-a confruntat cu elevi cu o motivație scăzută pentru învățare și o stimă de sine scăzută în talentele și abilitățile lor. Acest lucru a dus elevii la a avea dificultăți la cursurile obișnuite și la creșterea ratei de absenteism a elevilor. În plus, ne confruntăm cu probleme legate de conflicte între două grupuri etnice pe care le educăm în școală.

Școala a decis să abordeze aceste probleme prin organizarea de activități extracurriculare în diferite domenii care acoperă activități sportive, activități de științe sociale, activități științifice, programare și robotică, activități de ecologie, educație despre holocaust, voluntariat etc. Deoarece elevii noștri provin din mediul rural, participarea la activitățile din afara școlii era ceva ce nu se putea realiza cu ușurință.

Organizarea acestor activități a fost dificilă pentru școala noastră, deoarece majoritatea elevilor noștri provin din zonele rurale din jurul orașului Vukovar, legăturile de transport sunt săptămânale și, din lipsă de facilități, orele sunt organizate în două schimburi - dimineața de la 7:00 la 13:00 și după-amiaza de la ora 13.00 la ora 19:00.

Această situație a fost rezolvată prin decizia de a scurta cursurile obișnuite cu 5 minute o zi pe săptămână, creând astfel o pauză de 2 ore între ture și oferind timp elevilor din ambele schimburi să participe la diferite activități. Am început să implementăm aceste activități într-un mod în care să ne asigurăm că elevii din diferite grupuri etnice vor participa împreună la ele.

Rezultatele au fost surprinzătoare. Mulți elevi au decis să se implice în aceste activități și, ulterior, le-am propus activități în care ar dori să se angajeze. Li s-a oferit oportunitatea de a-și descoperi și dezvolta propriile interese, de a colabora cu ceilalți în diferite sarcini și de a dobândi cunoștințe noi.

Pe lângă aceste activități, au fost organizate ore suplimentare de matematică, limbă și științe pentru a ajuta elevii care au avut dificultăți la lecții, precum și ore suplimentare pentru a ajuta elevii să treacă examenele de stat.

De asemenea, școala a început să implementeze proiecte cu parteneri locali, naționali și internaționali și să implice elevii în acestea.

Participarea la aceste activități a avut numeroase efecte pozitive asupra elevilor noștri. Li s-a oferit oportunitatea de a-și prezenta talentele și abilitățile, iar aceasta le-a îmbunătățit stima de sine

și motivația pentru învățare și sentimentul de apartenență la școală. Succesul școlar a fost, de asemenea, îmbunătățit. Participarea la aceste activități i-a determinat pe elevi să își aprecieze propriile calități, dar și calitățile grupului și au dezvoltat un sentiment de încredere în sine și simțul empatiei.

Implicarea în activități extracurriculare i-a influențat pe elevii noștri să-și revigoreze comportamentul, să devină mai conștienți de cursurile obișnuite și obligațiile și îndatoririle care au condus la scăderea ratei de absență la școală.

Deoarece diferite grupuri etnice au participat la aceste activități, a condus și la scăderea conflictelor între aceste grupuri.

În concluzie, activitățile extracurriculare au caracteristicile unui curriculum-cadru, deschis, care permite, având în vedere tipul activităților extracurriculare și aria de interes, ca conținuturile să fie adaptate creativ la interesele și abilitățile elevilor și la specificul școlilor individuale și medii specifice.

În cadrul acestor activități sunt încurajate participarea activă a elevului, munca în echipă, experiența directă, cercetarea, gândirea critică și prezentarea ideilor și aplicarea a ceea ce a fost învățat în situații noi.

Când elevii simt un anumit nivel de libertate, sunt mai dispuși să exploreze și să avanseze în acele domenii în care se simt curioși.

Atunci când, în plus, li se oferă o gamă largă de activități în care își pot atinge propriul potențial, se creează o motivație suplimentară care nu are legătură doar cu școala, ci și cu crearea generală de ambiții în rândul elevilor.

Implicarea în activități organizate în timpul liber construiește obiceiuri de muncă, dezvoltă simțul responsabilității personale și autocontrolul, încurajează creativitatea și motivația și modelează abilitățile sociale și emoționale ale unui tânăr.

2. Bune practici oferite de partenerul grec

În anii precedenți, din cauza pandemiei, o mare parte a programului educațional din școala noastră se desfășura prin învățământ la distanță. Majoritatea elevilor au răspuns pozitiv la implementarea practicilor inovatoare și s-au familiarizat cu noile tehnologii. Tehnicile care s-au aplicat nu au putut însă, în mai multe cazuri, să înlocuiască învățământul fizic necesar pentru elevii noștri, ai liceului A, care studiau atunci la gimnaziu. Acești elevi trebuie să se adapteze și la datele de un alt nivel, cel al liceului, care este însoțit și de dificultate crescută la nivelul cursurilor. În

evaluările inițiale ale lecțiilor de știință, s-au remarcat performanțe slabe, iar profesorii implicați au găsit dificultăți în a-i face pe elevi să înțeleagă conceptele științifice.

O echipă de profesori, care predau științe, a decis să îmbunătățească înțelegerea conceptelor științifice de către elevii de liceu. De asemenea, s-a considerat necesară dezvoltarea competențelor acestora, cu impact asupra notelor următoare. S-a considerat importantă implicarea cadrelor didactice, care aveau cunoștințe de practici didactice inovatoare, care să activeze elevii și să le promoveze învățarea exploratorie și dezvoltarea gândirii lor critice.

Pe baza celor de mai sus, a fost urmat un Plan de Acțiune. Principalele obiective ale acțiunii au fost:

• întărirea interesului și participării elevilor de liceu la cursurile de științe

• promovarea mobilizării cadrelor didactice pentru a participa la practici didactice inovatoare și utilizarea materialelor didactice (scenarii de predare cu software educațional) în lecțiile de științe

• îmbunătățirea înțelegerii conceptelor științifice de către elevii de liceu și dezvoltarea abilităților acestora

• îmbunătățirea performanțelor elevilor de liceu la cursurile de mai sus.

Acțiuni și program de implementare:

a) Noiembrie

S-a desfășurat o ședință a Grupului de Acțiune pentru planificarea activităților, conform obiectivelor. Un chestionar a fost distribuit elevilor de la matematică, fizică și chimie pentru a-și evalua conceptele de bază. A existat training în software educațional (Kahoot, Genially, Triptico, Socrative, LearningAPPs) pentru profesori online. S-au format grupuri de elevi pentru a se pregăti pentru experimente.

Mai multe ateliere la laboratoarele de fizică au oferit elevilor posibilitatea de a se angaja în experimente și activități practice, permițându-le să interacționeze direct cu lumea fizică și să observe fenomene. Această experiență practică a ajutat elevii să dezvolte o înțelegere mai profundă a conceptelor de fizică, deoarece au putut fi martori la cum se aplică teoriile și principiile în scenariile din lumea reală. Această abordare practică a ajutat elevii să creeze o punte între conceptele teoretice și aplicațiile lor practice, făcând conceptele de fizică mai tangibile și mai identificabile. În plus, această implicare activă a ajutat elevii să internalizeze mai bine conceptele în comparație cu metodele de învățare pasivă, cum ar fi cursurile sau lectura. Prin manipularea activă a materialelor, măsurarea cantităților și observarea rezultatelor, elevii ar putea înțelege conceptele de fizică într-un mod mai experiențial și mai semnificativ.

Participarea la concursuri de matematică, fizică și chimie va ajuta elevii. Competițiile de științe cer adesea elevilor să cerceteze, să experimenteze și să rezolve probleme complexe, ceea ce le poate aprofunda înțelegerea conceptelor științifice și le poate îmbunătăți abilitățile de analiză, gândire critică și de rezolvare a problemelor. Prin concursuri, elevii pot învăța, de asemenea, noi tehnici, tehnologii și metode care le pot extinde cunoștințele și abilitățile în domeniul științific ales.

Dezvoltarea abilităților de lucru în echipă și de colaborare: am încercat să-i facem pe elevi să comunice eficient, să delege sarcini și să lucreze împreună pentru un obiectiv comun. Aceste abilități nu sunt doar esențiale în eforturile științifice, ci și în multe aspecte ale vieții și ale carierei viitoare.

Extinderea oportunităților de creare de rețele: am invitat profesioniști, oameni de știință și experți în domeniul lor de interes. Acest lucru poate ajuta elevii să-și extindă rețeaua, să stabilească contacte și să învețe de la persoane cu experiență care pot oferi îndrumare și mentorat.

Îmbunătățirea abilităților de prezentare și comunicare: le-am cerut elevilor să își prezinte constatările, rezultatele și soluțiile judecătorilor, colegilor și publicului. Acest lucru i-a ajutat pe elevi să dezvolte abilități eficiente de comunicare, inclusiv abilități de prezentare orală și scrisă, vizualizare a datelor și rapoartelor științifice. Aceste abilități sunt vitale în cercetarea științifică.

Utilizarea software-ului adecvat în laboratorul școlii în educația științifică a îmbunătățit învățarea elevilor prin simulări virtuale, analiza datelor din lumea reală, conținut multimedia, învățare colaborativă, învățare adaptivă, monitorizare în timp real și caracteristici de accesibilitate, promovând înțelegerea conceptelor, gândirea critică, investigarea și abilităților de incluziune.

Lecțiile personalizate de științe au îmbunătățit învățarea elevilor prin instruire individualizată, conținut personalizat, feedback adaptiv, flexibilitate, autonomie, remediere/îmbogățire, instruire bazată pe date și motivație/implicare.

Scenariile STEAM au fost folosite pentru a oferi elevilor oportunități de a aplica concepte științifice în contexte reale, integrând cunoștințele din mai multe discipline. Acest lucru i-a ajutat pe elevi să vadă relevanța și aplicarea științei în viața de zi cu zi, promovând o înțelegere mai profundă a conceptelor științifice.

Fiecare profesor responsabil și-a dezvoltat propriile scenarii făcând două lecții folosind cele menționate mai sus. Materialul a fost postat pe site-ul școlii ca parte a diseminării bunelor practici în rândul colegilor.

2. Aprilie

Un chestionar este distribuit din nou elevilor din cursurile pozitive pentru a le evalua progresul. Au fost publicate statisticile rezultatelor.

În special, în contextul fizică-chimie, studenții Liceului A au avut ocazia să se pregătească pentru a participa la un concurs experimental (EUSO) privind Liceul B, precum și la alte competiții locale cu scopul de a aprofunda disciplinele fizică și chimie. Unii copii au participat la concursul Societății de Matematică.

REZULTATE

Am avut rezultate pozitive pentru elevi:

- creșterea interesului și participării elevilor Liceului A la cursurile pozitive
- creșterea numărului de elevi ai Liceului A care doresc să se implice în grupuri de experimente și să participe la competiții de subiecte cognitive pozitive
- creșterea entuziasmului elevilor liceului A de posibilitatea unei mai bune frecventări la clasa de subiecte pozitive
- creșterea numărului de elevi ai Liceului A care înțeleg concepte la subiectele pozitive cu procent (%) care va fi estimat din chestionarele finale
- performanță mai buna ca procent (%) care va fi calculat, la concursuri, și în final, la participarea acestora la examenele finale.

Am avut rezultate pozitive pentru profesori:

- vizite la sălile de clasă ale colegilor (altă observație) în timpul implementării predării cu abordări noi
- îmbogățirea practicilor de predare cu software adecvat
- varietate în activitatea lor didactică
- satisfacție față de succesul elevilor lor.

3. Bune practici oferite de partenerul italian

Școlile noastre sunt astăzi pline de elevi care vin după doi ani de pandemie. COVID 19 nu ne-a ajutat în mod didactic. Italia a folosit învățământul la distanță și, în timp ce unii elevi au încercat să urmeze lecțiile cât mai bine posibil, alți elevi au căutat toate soluțiile pentru a pierde lecțiile. A fost o situație foarte proastă: pe de o parte erau elevi care nu erau cu adevărat interesați de învățare, iar pe de altă parte profesori lipsiți de abilitățile cerute pentru a conduce lecțiile folosind TIC. Rezultatele au fost: lecții plictisitoare și studenți adormiți. Nu eram pregătiți să construim mediul de predare potrivit și acum trebuie să lucrăm cu elevi problematici fără un fundal didactic puternic. În

acest context, fiecare profesor găsește un analfabetism funcțional larg răspândit care necesită soluții noi și diferite pentru a implica elevii și a-i convinge să studieze și să-și depășească dificultățile.

Predarea la o clasă cu un nivel ridicat de analfabetism funcțional nu este foarte ușoară, dar există metode care pot fi eficiente.

• Folosiți ajutoare vizuale: Elevii cu analfabetism funcțional pot avea dificultăți de citit, dar pot învăța totuși prin mijloace vizuale, cum ar fi diagrame, imagini și videoclipuri. Aceste instrumente pot ajuta elevii să înțeleagă sensul cuvintelor și modul în care sunt folosite.

• Utilizați gesturile și limbajul corpului: Gesturile și limbajul corpului pot fi un instrument util pentru comunicare. Folosiți-le pentru a clarifica semnificațiile atunci când predați vocabularul sau scrisul și pentru a comunica instrucțiuni.

• Simplificați gramatica: Folosiți structuri gramaticale simple și evitați conceptele gramaticale complexe. Începeți cu timpurile de bază și treceți treptat la reguli gramaticale mai complexe.

• Folosiți exemple din viața reală: Folosiți materiale care se referă la situațiile din viața reală a elevilor. Alegerea unor subiecte familiare elevilor îi va motiva să învețe.

• Dezvoltați abilitățile de ascultare și vorbire: Lucrați la dezvoltarea abilităților de ascultare și vorbire prin dialoguri simple și jocuri de rol. Acest lucru nu numai că le va îmbunătăți abilitățile lingvistice, dar le va spori și încrederea și motivația.

• Personalizați lecțiile: Personalizați lecțiile în funcție de nevoile și interesele individuale ale elevilor. Elevii cu analfabetism funcțional se pot lupta cu unele aspecte ale învățării limbilor străine, așa că adaptați lecțiile la punctele lor forte și abilitățile fiecăruia.

• Repetați, revizuiți și consolidați: revizuiți și consolidați în mod regulat materialul învățat pentru a construi conexiuni între conceptele lingvistice și pentru a dezvolta înțelegerea generală a elevilor.

• Folosiți repetiția: repetați vocabularul cheie și structurile gramaticale frecvent în clasă în diferite contexte - acest lucru ajută la întărirea structurilor limbajului și la îmbunătățirea reținerii.

• Oferiți feedback: Oferiți feedback constructiv studenților. Oferiți-le oportunități de a exersa și de a revizui, oferind în același timp feedback cu privire la domeniile de îmbunătățire.

• Faceți predarea captivantă: faceți învățarea distractivă și captivantă. Utilizați jocuri și activități interactive care implică elevii în procesul de învățare pentru a-i menține interesați și motivați.

În general, este important să recunoaștem că elevii cu analfabetism funcțional au nevoi și abilități diferite, dar cu abordarea corectă, ei pot fi în continuare cursanți de succes a limbilor

străine. Folosind ajutoare vizuale, simplificând gramatica, folosind exemple din viața reală, personalizând lecțiile și făcându-le captivante, puteți ajuta elevii să-și îmbunătățească abilitățile lingvistice chiar și cu provocările existente de alfabetizare.

În special vreau să prezint cazul unei clase a 9-a de la școala profesională. Este o clasă cu 25 de elevi de origine socio-culturală medie cu probleme uriașe la înțelegerea, citirea și scrierea în limba engleză. Doar câțiva elevi (3) au dobândit abilitățile de bază în limba engleză.

Pe baza celor de mai sus, a fost urmat un Plan de Acțiune. Principalele obiective ale acțiunii au fost:

• Stabilirea unei relații bune cu clasa

• Dezvoltarea interesului și participarea studenților la ora de limba engleză

• Utilizarea practicilor și metodelor de predare inovatoare

• Îmbunătățirea înțelegerii limbii engleze, a abilităților de citire și scriere

• Îmbunătățirea abilităților de auto-învățare.

Prima problemă (cea mai mare) a fost implicarea elevilor și găsirea modului potrivit de a stabili comunicarea cu ei. Încercând să folosesc o abordare emfatică, am început cu câteva lecții care sunt departe de modul clasic în care profesorul se adresează elevilor. În principal, am încercat să stabilesc o dezbatere pentru a înțelege care era problema cu limba engleză.

După discuții și observații, a venit timpul să folosim metodele potrivite. Am folosit metoda VARK pentru a implica studenții. VARK înseamnă: Vizual (*Visual)*, Auditiv (*Aural*), Citire/scriere (*Reading*) , Kinestezic (*Kinesthetic*). Conform acestei metode, fiecare elev folosește o metodă diferită de a învăța. Cineva preferă o metodă vizuală în care imaginile, diagramele, hărțile mintale și videoclipurile sunt utile. Ceilalți elevi ar trebui să își activeze aparatele auditive ascultând profesorul explicând lecția. Elevul care preferă cititul și scrisul: acest tip de elev învață doar dacă citește sau scrie ceva despre lecție. Elev puțin mai kinestezic: acest tip de elev trebuie să facă ceva. Ei pot învăța doar făcând sau implicându-se emoțional. VARK este o metodă care atrage atenția elevilor folosind 4 medii diferite și implicând toate modalitățile diferite de învățare ale fiecărui elev.

Pentru a urma această metodă, am acordat atenție gesturilor mele, limbajului corpului, felului meu de a vorbi și am repetat fiecare lecție de 4 ori: câte una pentru fiecare mediu diferit. Luând ca exemplu lecția de rutină zilnică, am făcut următoarele:

Folosind cartea, i-am rugat mai întâi pe elevi să citească singuri lecția zilei. Apoi am rugat un elev să citească lecția cu voce tare, parcurgând fiecare acțiune pas cu pas și lăsându-i pe elevi să își ia notițe (citire/scriere).

Am vorbit despre rutina zilnică, explicând fiecare acțiune pe care o facem în timpul zilei și încercând să contextualizez cerând elevilor să vorbească despre ceea ce fac de obicei în timpul zilei. (auditiv) Folosind mijloace vizuale, am arătat un mic videoclip și apoi o imagine pentru fiecare acțiune pe care o întreprindem în rutina noastră zilnică. (vizual).

În cele din urmă, le-am cerut elevilor să lucreze în perechi și să simuleze un dialog despre rutina zilnică. Acesta a fost doar un exemplu de lecție, dar pe tot parcursul anului am aplicat învățarea prin cooperare sau predarea în perechi, permițând elevilor să lucreze în grupuri mici sau în perechi, astfel încât să poată învăța cu ușurință de la colegii de clasă. De asemenea, am folosit TIC pentru practică și pentru a aplica ceea ce am învățat. Astăzi văd rezultate bune. Majoritatea clasei poate scrie propoziții simple și elevii sunt capabili să citească și să înțeleagă un nivel de bază al limbii engleze. Cel mai important: elevii sunt acum mai motivați să învețe limba engleză și să participe la lecțiile de engleză, dar și cu alți profesori putem vedea o abordare diferită a stimei de sine și a încrederii în sine.

4. Bune practici oferite de partenerul din Lituania

La gimnaziul Vilniaus Grigiskiu Sviesos implementăm programe de intervenție timpurie care vizează copiii cu risc de analfabetism funcțional. Aceasta include furnizarea de educație timpurie de calitate, promovarea dezvoltării limbajului și promovarea dragostei pentru lectură și cărți de la o vârstă fragedă. În acest an școlar avem o oră lunară de lectură, timp în care fiecare copil și un profesor aduce o carte în clasă și își petrece timpul citind.

Profesorii încearcă să creeze un mediu bogat în alfabetizare în sălile de clasă. Aceasta înseamnă că aveți la dispoziție o varietate de materiale de lectură, cum ar fi cărți, ziare și reviste. Proiectăm spații care încurajează lectura, scrierea și explorarea și stabilim o cultură care prețuiește alfabetizarea. În timpul orelor de limbă, profesorii promovează dezvoltarea vocabularului prin expunerea elevilor la experiențe lingvistice bogate și diverse. Ele încurajează discuțiile, oferă instrucțiuni explicite de vocabular și conectează cuvintele noi la cunoștințele anterioare ale elevilor. Extinderea vocabularului îmbunătățește înțelegerea cititului și abilitățile de comunicare. Profesorii îi învață pe elevi strategii eficiente de înțelegere a lecturii, cum ar fi prezicerea, chestionarea, rezumarea și realizarea de conexiuni. Profesorii îi îndrumă pe elevi să se implice activ cu textele, să înțeleagă ideile principale și să facă inferențe. Aceste strategii îmbunătățesc înțelegerea și gândirea critică.

La școala noastră oferim suport și intervenții individualizate pentru elevii cu analfabetism funcțional. Profesorii evaluează nevoile specifice ale elevilor, dezvoltă planuri de învățare personalizate și oferă instruire țintită. Ei folosesc strategii de instruire diferențiate și oferă feedback continuu pentru a aborda provocările unice.

O atenție deosebită este acordată integrării tehnologiei, deoarece profesorii folosesc instrumente și resurse tehnologice educaționale pentru a sprijini dezvoltarea alfabetizării. Ei folosesc aplicații interactive, platforme digitale de lectură și resurse online pentru a implica studenții și pentru a oferi oportunități suplimentare de practică. Școala încurajează colaborarea între profesori, părinți și membrii comunității pentru a sprijini dezvoltarea alfabetizării. Profesorii încearcă să implice părinții în educația copilului lor, oferă ateliere și resurse și încurajează activitățile de alfabetizare acasă. Școala colaborează cu organizații comunitare, cum ar fi o bibliotecă locală, o școală învecinată pentru a oferi programe și resurse de alfabetizare. Școala recunoaște și prețuiește mediile și experiențele culturale ale elevilor. În plus, o atenție deosebită este acordată dezvoltării profesionale continue pentru a rămâne la curent cu practicile de instruire bazate pe cercetare.

5. Bune practici oferite de partenerul din Macedonia de Nord

La noi în țara noastră s-au produs multe schimbări în sistemul de învățământ în ultimii 10 ani. Studiul limbii engleze ca limbă străină a fost introdus încă din clasa întâi a școlii primare, ceea ce a reprezentat una dintre schimbările pozitive.

Cu un an înainte de pandemia de COVID-19 și de trecerea forțată la predarea și învățarea online, a fost făcută o altă schimbare. Curriculumul în limba engleză a fost revizuit pentru toate nivelurile de învățământ primar și secundar, dar manualele nu au fost actualizate. Manualele vechi nu mai erau compatibile, iar altele noi nu erau aprobate.

Profesorii de engleză au fost nevoiți să se descurce singuri și să caute materiale adecvate pentru implementarea programului de predare. Din fericire, există multe resurse disponibile. Profesorii de engleză primesc de ani de zile ajutor de la British Council, care organizează traininguri pentru profesori și oferă resurse și materiale pentru predarea limbii engleze pe site-ul său.

Odată cu organizarea predării online, profesorii de engleză au putut accesa și utiliza resurse și materiale pe care le-au găsit online prin intermediul platformei Teams. Unii profesori care nu aveau cunoștințe anterioare au fost nevoiți să învețe și să se adapteze. Mulți dintre ei au descoperit

aspectele pozitive ale instrumentelor digitale, site-urilor web și jocurilor educaționale pe care le-au găsit online.

Odată cu sfârșitul pandemiei și normalizarea predării, profesorii de limba engleză au rămas din nou fără manuale, dar au continuat să folosească materiale digitale. Cele mai frecvent utilizate instrumente în predarea limbii engleze sunt: aplicații educaționale Web 2.0, proiectoare, televizoare, materiale audio și video, filme, site-uri web educaționale, jocuri și multe altele.

Profesorii de engleză din școala noastră și-au dat seama că utilizarea tehnologiei în învățarea limbii engleze are multe avantaje:

Elevii sunt mai motivați și interesul lor pentru învățare crește.

Cursurile devin mai interesante odată cu utilizarea materialelor audio-vizuale, care ajută la îmbunătățirea abilităților lingvistice.

Elevii nu sunt doar ascultători pasivi, ci participanți activi.

Elevii sunt încurajați să fie mai creativi și să participe mai mult la clasă, ceea ce duce la o interacțiune sporită între elevi și profesori fără stres, precum și creșterea încrederii în sine a elevilor.

Când elevii se documentează pe internet pe diverse site-uri web, aceștia dobândesc informații noi și dobândesc cunoștințe noi.

Tehnologia creează oportunități de a schimba predarea tradițională și de a aborda în mod creativ predarea limbii engleze. Predarea creativă a limbii engleze este de mare importanță, deoarece elevii devin participanți activi și stăpânesc cu ușurință limba. Introducerea tehnologiei educaționale moderne duce la o predare modernă și creativă, noi oportunități interesante și provocări pentru învățare. Internetul completează sursele și materialele disponibile profesorilor și elevilor, oferind o varietate de informații și oportunități de explorare, precum și moduri puternice și diverse care pot fi încorporate în procesul de învățare. Utilizarea TIC în predarea limbilor străine este o metodă de lucru destul de inovatoare și atractivă atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

În concluzie, TIC în predarea limbii engleze, organizate în acest mod, permite stăpânirea și exersarea mai ușoară a materialului și ajută la depășirea analfabetismului funcțional în rândul elevilor, precum și o mai ușoară integrare socială și profesională în viață.

În școala noastră, profesorii de engleză folosesc TIC în predare aproape în fiecare zi și folosesc aproape exclusiv materiale și instrumente digitale.

Sperăm din suflet ca în școala noastră și în țara noastră, toți profesorii de pe viitor să aibă condiții pentru a-și moderniza zilnic predarea și a folosi TIC în fiecare zi fără probleme tehnice.

6. Bune practici oferite de partenerul român

Școala Gimnazială Cristian se confruntă cu o rată ridicată de analfabetism funcțional la matematică în rândul elevilor săi. Matematica este considerată o disciplină grea, nu foarte prietenoasă cu elevii, care nu manifestă disponibilitatea de a dedica mult timp studiului.

Vreau să vă aduc în discuție cazul unei clase de a 7-a, la care predau disciplina „Matematică" și care, la testarea inițială, nu a reușit să aibă medie de trecere, întâmpinând dificultăți în a înțelege concepte matematice de bază, precum fracțiile și problemele cu cuvinte.

Deși am recapitulat cu ei aproximativ 2 săptămâni, la testul dat, care a fost de nivel mediu spre slab, doar 3 elevi au reușit să ia note peste 7. Atunci m-am întrebat care să fie cauza? În clasă, elevii îmi dădeau impresia că au înțeles. După câteva săptămâni de observare am aflat și cauza: în clasă, citindu-le enunțurile, explicându-le mereu înțelegeau ceea ce aveau de făcut. În schimb acasă, citind singuri, superficial, nu reușeau să înțeleagă cerințele, nici măcar nu puteau face legături cu ce explicam în clasă.

În încercarea de a aborda această problemă, am început să schimb metodele de predare-învățare. Am ales să folosesc cât mai multe metode și mijloace în predarea unei noțiuni, să-i implic pe ei mai mult în citirea unui text și explicarea acestuia. Mai mult decât atât, am realizat un plan de intervenție și, pentru cei interesați, am conceput un program de remediere.

Săptămânal, în afara orelor de curs, am reluat cu acești elevi noțiuni de bază, pregătindu-le fișe atât cu partea teoretică, cât și cu probleme, jocuri interactive și filme, în care să observe aplicabilitatea practică a unora dintre noțiunile predate.

Programul remedial pe care l-am elaborat și implementat a vizat dezvoltarea abilităților matematice pentru elevii cu dificultăți, incluzând o serie de activități de învățare, cum ar fi:

1. *Sesiuni de instruire și remediere a lacunelor în cunoștințele matematice*.

Am oferit suport tuturor acelor elevi care au dorit să își clarifice noțiuni și termini specifici

2. *Utilizarea metodelor interactive și experiențiale în predarea matematicii*.

Elevii au fost implicați în activități practice, cum ar fi jocurile de rol sau simulările, care au făcut conceptele matematice mai accesibile, ajutându-I să le înțeleagă într-un mod concret și aplicabil în viața de zi cu zi.

3. *Folosirea materialelor didactice adaptate la nivelul de dezvoltare al elevilor*.

Am folosit materiale didactice care au fost ușor de înțeles și care au oferit instrucțiuni clare și ilustrații.

4. *Utilizarea tehnologiei educaționale pentru a îmbunătăți învățarea matematicii.*

Am folosit platforme online și aplicații adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor pentru a oferi oportunități suplimentare de practică și de dezvoltare a abilităților matematice. Am constatat că lucrând cu un grup mai mic de elevi, folosind resurse RED: Livresq, ASQ, Kahoot, Wordwall, Liveworksheets, cu ajutorul cărora elevii au aplicat în mod repetat un anumit set de noțiuni, a dus la o ușoară îmbunătățire a rezultatelor.

5. *Oferta de oportunități de învățare personalizate*.

Pentru elevii cu cerințe educaționale special, am creat planuri de învățare individualizate, oferindu-le astfel un suport suplimentar și valorificând abilitățile specifice ale fiecărui elev.

6. Programul a inclus și sesiuni de consiliere și suport emoțional pentru elevii care au avut dificultăți în învățare, pentru a-i încuraja să nu renunțe și să continue să își dezvolte abilitățile.

Pentru fiecare unitate de conținut, am aplicat o varietate de tipuri de exerciții, așa cum se poate vedea în lista de mai jos:

Conținuturi	**Activități de învățare**
Numere naturale, întregi, raționale pozitive	- Exerciții de reprezentare a numerelor întregi pe axa numerelor - Exerciții de utilizare a terminologiei adecvate pentru numere întregi (semn, opus, modul/ valoare absolută) - Exerciții de comparare/ordonare a numerelor întregi - Exerciții de adunare/ scădere a numerelor raționale pozitive - Exerciții de utilizare în calcule a proprietăților adunării și ale înmulțirii numerelor raționale pozitive - Exerciții de înmulțire a numerelor raționale pozitive - Exerciții de efectuare a împărțirii unui număr rațional pozitiv la un număr rațional pozitiv - Exerciții de adunare a numerelor întregi (inclusiv eliminarea parantezelor) - Exerciții de evidențiere a proprietăților adunării numerelor întregi în diferite contexte - Exerciții de scădere a numerelor întregi; exerciții de scriere a opusului unei sume de numere întregi - Exerciții de înmulțire a numerelor întregi utilizând regula semnelor - Exerciții de evidențiere a avantajelor utilizării proprietăților înmulțirii numerelor întregi în calcule

	- Exerciții de împărțire a numerelor întregi cu deîmpărțitul multiplu al împărțitorului, utilizând regula semnelor - Exerciții de ridicare a unui număr întreg la o putere cu exponent număr natural; - Exerciții de aplicare a regulilor de calcul cu puteri ale unui număr întreg cu exponent număr natural - Exerciții de rezolvare a unor ecuații și inecuații în mulțimea numerelor întregi - Exerciții de calcul cu numere întregi, urmărind respectarea ordinii efectuării operațiilor și utilizarea tuturor tipurilor de paranteze
Divizibilitatea	-Exerciții de scriere a mulțimii divizorilor unui număr natural cu ajutorul descompunerii în produse de puteri de numere prime - Exerciții de observare a proprietății c.m.m.d.c. (orice divizor comun este divizor al c.m.m.d.c.) - Exerciții de observare a proprietății c.m.m.m.c. (orice multiplu comun este multiplu al c.m.m.m.c.) - Utilizarea împărțirii ca modalitate de verificare a relației de divizibilitate pentru perechi de numere naturale - Identificarea și scrierea mulțimii divizorilor și a mulțimii multiplilor unui număr natural prin utilizarea împărțirii exacte și a înmulțirii - Identificarea numerelor prime prin scrierea mulțimii divizorilor acestora - Exerciții de sortare a numerelor naturale în numere prime și numere compuse utilizând diferite metode; cazul special al numerelor 0 și 1 -Exerciții de scriere a unui număr natural ca produs de puteri de numere prime utilizând criteriile de divizibilitate și împărțirea - Exerciții de recunoaștere a numerelor prime între ele prin diferite procedee - Exerciții de aplicare a criteriilor de divizibilitate pentru determinarea cifrelor necunoscute ale unui număr natural divizibil cu 2, 5, 10, 3 sau 9
Rapoarte și proporții	- Exemple de rapoarte egale și alcătuirea de proporții utilizând amplificarea sau simplificarea fracțiilor - Exerciții de identificare și de rezolvare a unor probleme practice care conduc la utilizarea rapoartelor și a proporțiilor - Exerciții de identificare și de rezolvare a unor probleme practice care conduc la

	utilizarea mediei aritmetice ponderate - Aplicarea proprietății fundamentale a proporțiilor - Exerciții de determinare a unui termen necunoscut dintr-o proporție dată - Utilizarea proprietății fundamentale a proporțiilor și a comutativității înmulțirii pentru obținerea unor proporții derivate cu aceeași termeni - Verificarea proprietății fundamentale a proporțiilor în cazul proporțiilor derivate cu alți termeni - Calcularea valorii raportului dintre două mărimi de același fel, măsurate cu aceeași unitate de măsură
Procente	-Identificarea unor situații practice în care se utilizează procente - Exerciții de determinare a p% dintr-un număr rațional mai mare sau egal cu 0; estimarea unor rezultate - Exerciții de transformare a unui raport oarecare într-un raport procentual prin diferite procedee
Triunghiul, cazurile de congruență	- Exerciții de stabilire a congruenței unor triunghiuri (oarecare, dreptunghice) pe baza criteriilor de congruență, pentru rezolvarea de probleme - Sesizarea elementelor relevante dintr-o figură geometrică în legătură cu un triunghi isoscel sau echilateral - Rezolvarea de probleme folosind metoda triunghiurilor dreptunghice congruente și redactarea rezolvării problemei date - Utilizarea instrumentelor geometrice (riglă, compas, echer) pentru construcția triunghiurilor în cazurile LUL, ULU, LLL
Liniile importante în triunghi	- Exerciții de reprezentare prin desen a unor elemente ale unui triunghi isoscel/ echilateral referitoare la unghiuri, la liniile importante și la simetrii - Exerciții de reprezentare prin desen a unor elemente ale unui triunghi dreptunghic referitoare la unghiuri și la linii importante - Exerciții de intuire și de demonstrare a proprietăților de simetrie ale unui triunghi isoscel în rezolvarea de probleme
Proprietățile triunghiului	-Exerciții de localizare a centrului unui triunghi echilateral utilizând liniile importante din triunghi

isoscel, echilateral	- Exerciții de reprezentare prin desen a unor elemente ale unui triunghi echilateral referitoare la unghiuri, la liniile importante și la simetrii - Exerciții de intuire și de demonstrare a proprietăților de simetrie ale unui triunghi isoscel în rezolvarea de probleme
Proprietățile triunghiului dreptunghic	-Sesizarea prin măsurare a legăturii dintre lungimile laturilor unui triunghi dreptunghic cu un unghi având măsura de 300; aplicarea teoremei unghiului de 300 - Identificarea unor proprietăți ale triunghiului dreptunghic isoscel - Exerciții de verificare a validității unor afirmații pe cazuri particulare - Argumentarea demersului de rezolvare a unei probleme în care apar triunghiuri în configurații geometrice date

Rezultatele programului au fost pozitive, deoarece mai mulți elevi și-au îmbunătățit abilitățile matematice și au obținut performanțe mai bune la teste și examene. În plus, acești elevi au fost mai motivați să învețe matematica și să participe activ la orele de matematică, ceea ce a avut un impact pozitiv asupra stimei de sine și a încrederii lor în propriile abilități.

7. Bune practici oferite de partenerul turc

Numele meu este Neslihan Karakas Sen și sunt profesor de istorie. Lucrez la o școală care oferă educație la nivel de liceu. Clasa a IX-a este prima treaptă a învățământului liceal, astfel că informațiile învățate la acest nivel formează fundamentul învățământului liceal. Predau istorie la clasa a IX-a, clasa 9A. Cursul de istorie este o lecție în care tehnica narațiunii orale este frecventă și mai ales folosită datorită naturii sale. Prin urmare, lecțiile de istorie sunt predate în mare parte prin învățare auditivă, făcând apel la simțul auditiv al elevilor.

Am folosit tehnica narațiunii orale pentru a preda elevilor primele subiecte, „Modul de viață al primilor oameni și impactul scrisului asupra istoriei umane”. Ulterior, le-am susținut elevilor mei un examen scris pentru a măsura nivelul lor de învățare pe această temă. Cu toate acestea, rezultatele au arătat că elevii nu au înțeles pe deplin subiectul și nu au fost capabili să redea cu acuratețe cunoștințele lor existente. Doar tehnica narațiunii orale nu a fost suficientă pentru a crea un nivel suficient de învățare. Pe baza datelor de la examen, am decis să folosesc diferite tehnici de

predare și am pregătit un plan de învățare la nivel superior prin folosirea diferitelor organe senzoriale ale elevilor.

Ca parte a acestui plan, am organizat mai întâi un tur ghidat la Muzeul Troia din orașul meu. În acest fel, narațiunea ghidului și elementele vizuale din muzeu i-au ajutat pe elevi să dobândească cunoștințe mai profunde și mai complete despre subiect. În plus, imaginile concrete au permis elevilor să obțină informații mai obiective despre subiectul „modul de viață al primilor oameni". Am finalizat turul eficient. Apoi, când ne-am întors la școală, am făcut o activitate de întrebări-răspuns și am avut o discuție despre muzeu, așa că am avut șansa să observ impresia creată de vizita la muzeu asupra fiecărui elev.

Al doilea pas al planului meu a fost să le cer elevilor mei să pregătească o prezentare pe tema „modul de viață al primilor oameni" legată de vizita la muzeu folosind Canva ca mediu de învățare interactiv. Mi-am propus să contribui la dezvoltarea abilităților lor în utilizarea și transferul informațiilor punându-i să prezinte rezultatul muncii în grup altor clase de clasa a IX-a. Această activitate a fost, de asemenea, finalizată cu succes.

A treia etapă a planului meu a fost să fac replici ale artefactelor istorice pe care le-am văzut la muzeu și pe care le-am prezentat în timpul lecției împreună ca o clasă. Pentru aceasta, am adus lut, papirus și pergament în clasă. I-am rugat pe elevi să lucreze în grupuri și să creeze un proiect despre „primele scrieri folosite de omenire" folosind materiale diferite pentru fiecare grupă. Astfel, am încercat să creez un mediu de învățare colaborativ și un mediu de învățare mai eficient. Elevii mei au câștigat experiențe concrete despre cum a fost scrisul cuneiform sumerian pe lut, hieroglifele pe papirus și primele exemple de alfabet latin pe pergament. Am expus aceste lucrări și la școală în timpul unei expoziții, permițând altor elevi să obțină informații despre subiect. În plus, în timpul acestei expoziții, elevii mei au explicat vizitatorilor lucrările lor și semnificația istorică a artefactelor, îmbunătățindu-și în continuare abilitățile de comunicare orală și prezentare.

Drept urmare, planul meu, constând în vizita la muzeu, mediul interactiv de învățare și activitate practică, s-a dovedit a fi eficient în creșterea înțelegerii subiectului de către elevii mei și în promovarea învățării la nivel superior. Voi continua să folosesc diferite tehnici de predare pentru a crea un mediu de învățare antrenant și eficient pentru elevii mei în viitor.

E. Modele de ateliere pentru părinți – Alfabetizare în familie

1. Model de atelier, propus de partenerul croat

Liceul necesită o organizare mult mai bună și mai multă independență față de școala generală. Părintele ar trebui să fie mereu alături de copil, dar este important să i se explice copilului cât de importantă este independența lui și ce se așteaptă de la el. Concentrarea pe muncă și pe studiu ar trebui să fie pe primul loc.

Învățarea este o activitate mentală. Așa cum activitatea fizică îți schimbă corpul, învățarea îți schimbă creierul – într-un mod pozitiv. Prin învățare, mușchiul tău mental devine mai puternic, deoarece sunt create noi sinapse, locuri și procese care permit comunicarea între nervi. Aceste tehnici de învățare vă pot ajuta să creați noi sinapse mai rapid și astfel să accelerați procesul de învățare.

Condiții bune pentru învățare - Studiul ar trebui să se desfășoare întotdeauna în același loc și la același moment de timp, cel mai bine este ca creierul să se obișnuiască să învețe într-un loc și la un anumit moment. Crearea unui mediu stimulant și bine organizat pentru a învăța fără mizerie este, de asemenea, foarte importantă. Potrivit psihologilor, studiul ar trebui să se desfășoare între orele 9-11 și 16-18. Materialele pentru învățare ar trebui să se potrivească cursantului. Dacă este dificil pentru cineva să învețe din cărți, este important să folosiți alte materiale, cum ar fi videoclipuri, chestionare, etc. Este important de asemenea luarea unei pauze de la învățare și implicarea în activități relaxante, atunci când este cazul.

Aceste tehnici de învățare pot fi utile:

Tehnica de sus în jos înseamnă că ne uităm mai întâi la imaginea de ansamblu și abia apoi ne concentrăm pe învățarea elementelor individuale. Această tehnică de învățare se bazează pe cunoștințele și experiența dumneavoastră anterioare.

Tehnica de învățare și memorare de jos în sus este complet opusă. Implică învățarea elementelor individuale ale materialului, pe care apoi le conectăm între ele într-o imagine mai mare. Majoritatea elevilor și studenții învață exclusiv în acest mod. Are numeroase avantaje. Vă ajută să conectați materialul nou cu ceea ce știți deja. Astfel vei învăța cu înțelegere, dar și vei înțelege mai bine funcția elementelor individuale.

Cel mai bine este să comutați între aceste două tehnici atunci când învățați - sau să le încercați pe ambele și apoi să decideți care dintre ele vi se potrivește mai bine.

Conectând materialul cu viața reală

Învățați activ, nu pasiv - când învățați pasiv, absorbiți doar informația fără să o înțelegeți. După ce ai învățat, știi să enunți faptele, dar nu știi să le aplici. Învățarea activă, pe de altă parte, implică faptul că sunteți dedicat în timpul învățării - descoperiți, puneți întrebări și încadrați informații într-un întreg semnificativ pentru a înțelege esența lecției. Acest mod de învățare este mult mai eficient decât învățarea pasivă. Materialul învățat capătă sens și rămâne în creier mult timp.

Explicați materialul altcuiva – dacă ceva este într-adevăr învățat, vom putea explica altora în termeni simpli. În acest fel repetăm materialul, dar și determinăm cu precizie punctele slabe și părțile materialului pe care nu ar fi rău să le reluăm.

Separați informațiile importante de cele neimportante - într-o lecție, ceea ce este important este ceea ce este îndrăzneț, cursiv și tot ceea ce conține cuvinte cheie - acestea sunt cuvintele care se găsesc cel mai adesea în titlul lecției pe care o învățați.

Îngrijirea memoriei și a stilului de viață – exersarea concentrării și a memoriei este foarte importantă pentru îmbunătățirea procesului de învățare.

Ca părinte poți să:

Oferi ajutor copilului în zona în care copilul nu se descurcă bine. Chiar dacă nu ești expert și în acest domeniu, va însemna foarte mult pentru copilul tău dacă faceți cercetările împreună și îi spuneți că sunteți alături de el.

Ajută la organizare - alcătuiește un plan organizațional bun împreună cu toate obligațiile, hobby-urile și activitățile copilului tău. Faceți un program despre cum să faceți aceste activități să funcționeze. Învață-l cum să-și gestioneze timpul. Spune-i copilului tău cât de important este sa își îndeplinească sarcinile și obligațiile pentru a se bucura mai tarziu de timpul liber în liniște.

Importanța luării notițelor în timpul orelor – Este important să oferiți ajutor copilului dumneavoastră și să vorbiți despre asta. Faceți un plan cu copilul dvs. care va facilita luarea de notițe.

Lasă-l să înceapă să scrie pe o pagină nouă în fiecare zi și să marcheze noul material cu o dată. Acest lucru va face mult mai ușor să vă găsiți drumul mai târziu.

Cei mai importanți termeni trebuie marcați imediat, cu majuscule sau într-o altă culoare, pentru a fi mai ușor să-i recunoașteți ulterior.

Lăsați copilul să acorde o atenție deosebită propozițiilor pe care profesorii le subliniază ca fiind importante. Dacă copilul nu reușește să scrie ceva, ar trebui să ceară ajutorul colegilor imediat după lecție. Chiar a doua zi, probabil că nu își va aminti ce îi lipsește din caiet.

Folosind diferite tehnici de învățare și găsirea celei care se potrivește cel mai bine copilului tău - citirea cu voce tare, crearea de carduri pentru învățare, vizionarea videoclipurilor, rezolvarea de chestionare etc.

Pentru a putea învăța bine materialul, copilul trebuie mai întâi să stăpânească tehnica de învățare.

Dacă nimic nu funcționează, indiferent de ceea ce învață copilul tău, probabil că este timpul pentru ajutor profesional. Instructorii vor putea explica mult mai ușor lucruri care nu sunt clare pentru copil.

2. Model de atelier, propus de partenerul grec

În calitate de părinți, sprijinirea învățării copiilor noștri este o prioritate de top, mai ales când vine vorba de subiecte provocatoare precum matematica. Crearea unui mediu de învățare pozitiv și favorabil acasă este crucială pentru a-ți ajuta copilul să-și îmbunătățească abilitățile științifice. Încurajarea curiozității, furnizarea de resurse pentru explorare și implicarea în activități practice pot stimula dragostea pentru matematică și pot sprijini învățarea și dezvoltarea generală a copiilor.

Copiii au diferite niveluri de aptitudine și pregătire pentru matematică, iar abilitățile lor matematice pot varia în funcție de factori precum vârsta, dezvoltarea cognitivă, expunerea anterioară la conceptele matematice și stilurile individuale de învățare. Unii copii pot excela la matematică și pot demonstra abilități avansate la o vârstă fragedă, în timp ce alții pot avea dificultăți și necesită sprijin suplimentar. Este important să recunoaștem și să respectăm aceste diferențe individuale, oferind îndrumări și resurse adecvate pentru a ajuta fiecare copil să-și dezvolte abilitățile de matematică la potența maximă.

Există multe activități captivante pe care familiile le pot face împreună pentru a-și ajuta copiii să-și îmbunătățească abilitățile la matematică. De la jocuri de matematică și crearea de jocuri de tip căutarea de comori (*treasure hunt)* pe subiecte de matematică până la utilizarea exemplelor din viața reală și a resurselor online, există numeroase modalități de a face matematica plăcută și relevantă pentru copii.

ACTIVITĂȚI PENTRU COPII LEGATE DE MATEMATICĂ

1. O metodă foarte comună este de a **încorpora matematica în activitățile zilnice și de a căuta oportunități**, prin activități cum ar fi numărarea obiectelor, măsurarea ingredientelor în timpul gătitului sau calcularea restului în timpul cumpărăturilor. Acest lucru îi ajută pe copii să vadă

aplicarea practică a matematicii în situații din viața reală. După numărarea obiectelor, puteți încuraja un copil să le sorteze și să le clasifice pe baza diferitelor atribute, cum ar fi culoarea, dimensiunea sau forma. Acest lucru ajută la dezvoltarea abilităților matematice importante, cum ar fi sortarea, clasificarea și efectuarea de comparații:

- calcularea distanțelor în timpul călătoriilor rutiere;
- măsurarea ingredientelor în cazul rețetelor;
- cantități la cumpărături (ex. 1 kg brânză);
- spune timpul folosind un ceas.

Adunarea și scăderea simplă punând întrebări precum „Dacă mai adăugăm două obiecte la colecția noastră, câte vom avea în total?" sau „Dacă luăm trei obiecte din colecția noastră, câte vor rămâne?"

Numărarea în aer liber: faceți activitatea de numărare în aer liber și numărați obiectele naturale, cum ar fi pietre, frunze sau flori. Acest lucru îi permite unui copil să conecteze matematica cu lumea reală și să își dezvolte abilitățile de observație.

2. Jucați jocuri de societate. Jocurile de societate implică adesea operații aritmetice simple, cum ar fi adunarea și scăderea. Jucătorii ar putea avea nevoie să adauge sau să scadă numere de pe cărți sau zaruri pentru a determina mișcările sau scorurile, ceea ce le întărește înțelegerea operațiunilor matematice de bază. În plus, jocurile de societate necesită de obicei gândire strategică și abilități de rezolvare a problemelor, care sunt strâns legate de raționamentul matematic.

3. Încurajați copiii să dezvolte hobby-uri legate de matematică, cum ar fi să construiască cu blocuri, să creeze modele cu mărgele sau să rezolve puzzle-uri, care le pot spori conștientizarea spațială.

4. Creați o vânătoare de comori (*treasure hunt)*: Ascundeți problemele de matematică sau ecuațiile prin casă sau în curte și puneți-vă copilul să le rezolve pentru a găsi următorul indiciu. Aceasta poate fi o modalitate distractivă de a exersa abilitățile matematice în timp ce încorporează activitatea fizică.

5. Utilizați jocuri și aplicații matematice online: există multe jocuri și aplicații matematice disponibile online care pot oferi copiilor exerciții de matematică captivante și interactive. Acestea pot acoperi diverse concepte matematice, de la numărarea de bază și recunoașterea numerelor până la subiecte mai avansate precum geometria, fracțiile sau algebra.

O familie trebuie să adapteze întotdeauna activitățile la vârsta, interesele și nivelul de competență în matematică ale copilului.

3. Model de atelier, propus de partenerul italian

Dezvoltarea abilităților lingvistice este un aspect crucial al creșterii copilului și joacă un rol semnificativ în dezvoltarea cognitivă și socială generală a acestuia. Copiii învață să comunice și să se exprime prin limbaj, ceea ce îi ajută să formeze relații cu ceilalți, să se angajeze în interacțiuni sociale și să dobândească cunoștințe despre lume.

Familia, ca unitate primară de socializare, joacă un rol critic în promovarea dezvoltării limbajului copiilor. Părinții sunt primii și cei mai importanți profesori din viața unui copil și au un impact profund asupra abilităților lingvistice. Interacțiunile în familie, cum ar fi cititul, vorbitul și jocul cu copiii, le oferă acestora oportunități de a-și exersa și de a-și dezvolta abilitățile lingvistice.

Cercetările au arătat că cantitatea de limbaj la care este expus un copil în timpul copilăriei timpurii are un impact semnificativ asupra dezvoltării limbajului său. Calitatea și cantitatea informațiilor lingvistice furnizate de părinți și îngrijitori sunt factori critici care influențează vocabularul, gramatica și abilitățile de comunicare ale copilului.

Copiii care cresc în medii bogate în limbaj au mai multe șanse să aibă abilități lingvistice mai puternice și să fie mai bine pregătiți pentru succesul școlar. Este esențial ca părinții să își asume un rol activ în promovarea dezvoltării limbajului copilului, oferindu-le experiențe bogate în limbaj, cum ar fi citirea cărților împreună, vorbirea despre ziua lor și încurajarea jocului imaginativ.

Ce pot face părinții pentru a sprijini dezvoltarea limbajului copiilor?

Există mai multe activități pe care părinții le pot face cu copiii lor pentru a-și îmbunătăți abilitățile lingvistice:

• Vorbește cu copilul tău des: Intră în conversație cu copilul tău, chiar dacă este prea mic pentru a răspunde. Acest lucru îl va ajuta să se familiarizeze cu sunetele și limbajul.

• Citiți copilului dumneavoastră: Citirea cu voce tare pentru copilul dumneavoastră este una dintre cele mai bune modalități de a-l ajuta să-și dezvolte abilitățile lingvistice. Îl expune la cuvinte, concepte și idei noi.

• Folosiți repetiția: repetați des cuvintele și frazele când vorbiți cu copilul dumneavoastră. Acest lucru îl va ajuta să învețe și să-și însușească un vocabular nou.

• Încurajează conversația: Pune-i copilului întrebări deschise și încurajează-l să se exprime. Acest lucru îl va ajuta să dezvolte abilitățile de comunicare și încrederea în abilitățile lor.

• Folosiți experiențe din viața reală: duceți-vă copilul în locuri noi și expuneți-l la experiențe diferite. Acest lucru îl va ajuta să-și extindă vocabularul și să învețe despre lumea din jurul lui.

• Joacă jocuri de limbaj: Joacă cu copilul tău jocuri care implică limbaj, cum ar fi jocuri de rime sau de asociere de cuvinte. Acest lucru va face învățarea distractivă și captivantă.

• Oferiți oportunități de socializare: permiteți copilului dumneavoastră să interacționeze cu alți copii și adulți. Acest lucru îl va ajuta să învețe să comunice și să se exprime în diferite situații sociale.

Activități și jocuri pe care părinții/profesorul le pot face cu copiii pentru a-și dezvolta abilitățile lingvistice:

• Joc de povestire: În acest joc, un copil va începe să spună o poveste și apoi o va transmite următorului copil care va continua povestea. Acest joc îi va ajuta pe copii să-și dezvolte abilitățile de a povesti și să-și îmbunătățească abilitățile de ascultare și vorbire.

• Joc de construire a cuvintelor: În acest joc, copiii vor rosti pe rând un cuvânt și apoi vor adăuga un alt cuvânt care începe cu ultima literă a cuvântului anterior. Acest joc îi va ajuta pe copii să-și îmbunătățească vocabularul, ortografia și pronunția.

• Joc de memorie cu cărți: Acest joc implică potrivirea cuvintelor vizuale pe cărți, ceea ce îi ajută pe copii să-și dezvolte abilitățile de citire și să-și îmbunătățească memoria.

• *Mad Libs*: *Mad Libs* sunt povești care completează golurile, iar copiii pot completa spațiile libere cu propriile cuvinte, ajutându-i să exerseze vocabularul, gramatica și structura propozițiilor.

• *Charade* sau *Pictionary*: Aceste jocuri implică reprezentarea, desenarea sau ghicitul cuvintelor și îi ajută pe copii să-și dezvolte vocabularul și abilitățile de comunicare.

• *I Spy*: În acest joc, un copil alege un obiect și îl descrie, iar ceilalți trebuie să ghicească ce este. Acest joc îi ajută pe copii să-și îmbunătățească abilitățile descriptive și vocabularul.

• Joc de vânătoare de cuvinte: Părinții sau tutorii scriu cuvinte pe cărți și le ascund prin casă. Scopul este de a găsi cuvintele și de a le citi cu voce tare. Acest joc îi ajută pe copii să exerseze cititul, ortografia și identificarea cuvintelor.

• Joc cu alfabet: Jucătorii numesc pe rând cuvintele care încep cu fiecare literă a alfabetului, fiecare cuvânt începând cu următoarea literă a alfabetului. Acest joc îi ajută pe copii să-și dezvolte fonetica, vocabularul și abilitățile de gândire rapidă.

În concluzie, dezvoltarea limbajului este un proces complex care necesită sprijin și interacțiune din partea părinților, îngrijitorilor și școlii. Oferind copiilor un mediu lingvistic bogat, familiile pot promova dezvoltarea limbajului copilului lor și îl pot pregăti pentru succes la școală și nu numai.

4. Model de atelier, propus de partenerul lituanian

Familiile joacă un rol crucial în sprijinirea dezvoltării alfabetizării membrilor lor, inclusiv în depășirea analfabetismului funcțional. Iată câteva strategii și practici pe care familiile le pot implementa în acest sens:

1. Cultivați o cultură a lecturii - Creați un mediu de lectură pozitiv și favorabil acasă. Alocați timp dedicat activităților de lectură, cum ar fi sesiunile de lectură în familie sau lectura cu voce tare pentru copiii mai mici. Faceți cărțile și materialele de lectură ușor accesibile și încurajați membrii familiei să citească de plăcere.

2. Conduceți prin exemplu - Părinții și persoanele care îi îngrijesc ar trebui să servească drept modele, demonstrându-și propria dragoste pentru lectură și angajându-se în activități de alfabetizare. Când copiii observă adulții care apreciază lectura și școsla, ei sunt mai susceptibili să dezvolte o atitudine pozitivă față de lectură și învățare.

3. Citiți cu voce tare - Citiți cu voce tare copiilor de toate vârstele, inclusiv copiilor mai mari și adolescenților. Această practică ajută la îmbunătățirea înțelegerii, a vocabularului și a abilităților de ascultare. Discutați conținutul, puneți întrebări și încurajați discuțiile pentru a aprofunda înțelegerea și gândirea critică.

4. Implicați-vă în activități de alfabetizare - Implicați întreaga familie în activități bazate pe alfabetizare. Aceasta poate include jocurile de cuvinte, rezolvarea puzzle-urilor, scrierea de povești sau scrisori împreună sau crearea unui buletin informativ pentru familie. Aceste activități nu numai că îmbunătățesc abilitățile de alfabetizare, ci și întăresc legăturile familiale.

5. Utilizați tehnologia și resursele online - Profitați de tehnologie și resurse online care sprijină dezvoltarea alfabetizării. Explorați aplicații educaționale, platforme digitale de lectură și site-uri web interactive care oferă activități de alfabetizare captivante și adecvate vârstei. Monitorizați și ghidați utilizarea tehnologiei de către copii pentru a asigura experiențe productive și educaționale.

6. Colaborați cu școlile și comunitatea - Stabiliți parteneriate cu școli, biblioteci și organizații comunitare pentru a accesa resurse și programe de alfabetizare. Participați la ateliere sau evenimente de alfabetizare, participați la întâlniri părinți-profesori și căutați îndrumări de la profesioniști pentru a sprijini membrii familiei cu analfabetism funcțional.

7. Stabiliți obiective realiste - Stabiliți obiective realizabile și măsurabile pentru îmbunătățirea alfabetizării în familie. Creați un plan și urmăriți progresul în timp. Sărbătoriți etapele și realizările pentru a menține motivația și sentimentul de realizare.

8. Căutați sprijin suplimentar - Dacă membrii familiei se confruntă cu provocări semnificative în depășirea analfabetismului funcțional, luați în considerare căutarea de sprijin suplimentar de la tutori de alfabetizare, programe de educație pentru adulți sau organizații comunitare specializate în alfabetizarea adulților. Aceste resurse pot oferi instrucțiuni și îndrumări specifice, adaptate nevoilor individuale.

9. Promovați o atitudine pozitivă - Încurajați membrii familiei cu analfabetism funcțional să dezvolte o mentalitate de creștere. Subliniați că toată lumea își poate îmbunătăți abilitățile de alfabetizare prin practică și perseverență. Oferiți întărire pozitivă, lăudați eforturile și creați un mediu de învățare fără judecăți, de susținere.

10. Promovați învățarea pe tot parcursul vieții - Încurajați membrii familiei să vadă alfabetizarea ca pe o activitate pe tot parcursul vieții. Subliniați importanța învățării continue, fie prin citirea cărților, luarea de cursuri sau explorarea unor noi interese. Insuflarea dragostei pentru învățare promovează creșterea și dezvoltarea personală continuă.

Prin implementarea acestor strategii, familiile pot crea un mediu încurajator care să susțină dezvoltarea alfabetizării tuturor membrilor familiei, ajutând la depășirea analfabetismului funcțional și încurajând o dragoste pe tot parcursul vieții pentru lectură și învățare.

5. Model de atelier, propus de partenerul macedonean

Dezvoltarea limbajului este o parte vitală a comunicării în primii ani.

În primii ani, copiii trebuie să-și dezvolte atât limbajul receptiv, cât și limbajul expresiv. Părinții își pot ajuta copiii să dezvolte limbajul prin activități și interacțiune. Modul de a interacționa cu copiii este de a petrece timp cu ei și de a profita de oportunități și de a învăța în timpul jocului.

Iată câteva activități lingvistice simple și distractive:

1. Povestirea - Cărțile și povestirea sunt una dintre cele mai bune modalități de a încuraja limbajul. Citiți povestea potrivită vârstei sau pur și simplu spuneți povestea prin imagini. Începeți de timpuriu, cu cărțile de carton, și folosiți cărțile senzoriale pentru a vă încuraja copiii să atingă și să simtă elementele din imagini.

2. Cărți ilustrate - Cărțile ilustrate și cărțile de non-ficțiune oferă oportunități excelente pentru dezvoltarea limbajului. Multe imagini se referă la teme specifice. Privind o pagină despre o fermă, de exemplu, învață o varietate de vocabular legat de ferme. Unele cărți ilustrate cu elemente

ascunse în imagini sau imagini care necesită identificarea diferențelor. Aceste cărți ilustrate încurajează abilitățile de observație, precum și stimularea limbajului.

3. Spectacole de păpuși - Jocul cu păpuși și alcătuirea spectacolelor de păpuși este minunat pentru dezvoltarea limbajului. Copiii se simt liberi să vorbească prin prietenii lor păpușile. De asemenea, pot spune un basm preferat folosind păpuși.

4. Genți *touchy-feely* - Aceasta este o modalitate foarte bună de a încuraja copiii să descrie obiecte. Ai nevoie de o pungă de pânză în care să pui obiecte mici, astfel încât acestea să nu fie vizibile. Articolele sunt puse în geantă, iar copilul dumneavoastră pune mâna în geantă pentru a simți unul dintre articole. Apoi, articolul vă este descris. Trebuie să ghiciți ce este.

5. Joacă "de-a acasă" - Crearea de scenarii imaginare despre acasă încurajează cu adevărat limbajul și îi ajută pe copii să aibă diferite experiențe sociale în confortul casei lor. Iată câteva idei pentru jocuri imaginate:

- Configurați un colț și jucați „magazinul".
- Organizează o petrecere cu ceai și invită un prieten să se prezinte.
- Joacă la o nuntă sau o petrecere sau doar joacă „acasă".
- Rime și jocuri cu degetele

Rostirea rimelor și învățarea jocurilor cu degetele ajută la dezvoltarea limbajului prin repetare și memorarea cuvintelor rimei. Repetarea este foarte importantă în învățarea unei limbi. Dacă nu sunteți familiarizat cu vechile hituri, puteți asculta melodii pe YouTube. Jucând jocuri de cuvinte și cântând cântece prostești puteți crește vocabularul copilului într-un mod distractiv.

6. Jocuri de cărți – Există numeroase jocuri de cărți disponibile, care încurajează dezvoltarea vocabularului. Potrivirea perechilor este un mod de a juca cărți. Jocurile de cărți dezvoltă interacțiunea socială și vocabularul asociat jocului.

Există și alte sfaturi pentru încurajarea dezvoltării limbajului:

- Fii atent la copiii tăi când vorbesc cu tine
- Lăudați vorbirea și vocabularul bun
- Ajută cu cuvinte noi repetându-le
- Adăugați fraze sau cuvinte și îmbunătățiți vocabularul
- Nu-ți bate joc niciodată de greșeli
- Vorbește despre ceea ce faci în timp ce îți faci treburile zilnice
- Fii un model bun

Rata de învățare a cuvintelor noi de către copii este uimitoare. Ei învață repede și absorb fiecare cuvânt pe care îl aud. Ce mare bucurie să faci parte din experiența lor de învățare a limbilor străine!

6. Model de atelier, propus de partenerul român

Familia este locul ideal în care un copil poate și trebuie să își însușească un bagaj de cuvinte conform cu dezvoltarea în stadii sau pe vârste. Este important ca în familie, părinții și ceilalți membri, să folosească orice moment de viață pentru a dezvolta la copil un bagaj bogat de cunoștințe și, în mod special, un conținut bogat de cuvinte. Este știut, limbajul este un element care ajută la creșterea inteligenței cognitive și a inteligenței emoționale.

Activitatea de învățare a limbajului are loc permanent și este legată de fiecare împrejurare de viață în care este implicat și copilul:

- la masă
- în timpul jocului conform vârstei
- în activitățile gospodărești
- în natură, etc.

Este foarte important ca adulții din familie și frații mai mari să denumească corect termenii specifici situației în care se află și să explice acești termeni. Este foarte important ca adulții și ceilalți membri ai familiei să nu încurajeze exprimarea greșită a copilului. De cele mai multe ori acest lucru devine un subiect de amuzament pentru membrii familiei și copilul continuă această exprimare greșită, care poate deveni frustrantă la vârsta școlarității mici.

Pe lângă această abordare responsabilă și conștientă a educației unui copil în familie, mai pot fi organizate multe activități de învățare prin joc. Activitățile de învățare prin joc pot fi organizate în funcție de creativitatea fiecăruia și/sau prin folosirea unor jocuri care se găsesc pe piață, în librării sau site-uri specializate pe educație.

De mare folos sunt jocurile de cuvinte, care constituie o provocare pentru copii, aceștia fiind puși să gândească, să găsească soluții, să descrie, să folosească cuvinte în contexte potrivite. Prin acestea, copiii își îmbogățesc vocabularul, folosesc expresii elaborate, înțeleg sensul cuvintelor necunoscute. Este un mod de a învăța prin joc.

Exemple de activități:

1. ***În ghiozdanul meu se află....*** - poate fi jucat și de preșcolari.

Primul jucător spune: *În ghiozdanul meu se află un sendviș umed.*

Al doilea jucător repetă ce a spus primul și adaugă un alt obiect care se află în ghiozdan, de exemplu: *În ghiozdanul meu se află un sendviș umed și o trompetă ruginită*.

Fiecare jucător adaugă un obiect pe lista de obiecte aflate în ghiozdan și repetă toată lista.

Jocul dezvoltă capacitatea de a raționa, dezvoltă limbajul și memoria.

2. ***Succesiunea de povești*** - poate fi jucat de școlari, întrucât jocul necesită abilități de scriere.

Se stabilesc anumite tipuri de cuvinte, de exemplu; un adjectiv, numele unei personalități, un loc celebru, două cuvinte care descriu o femeie, o replică pe care o poți da unui bărbat, un răspuns pentru o persoană furioasă etc.

Fiecare jucător scrie toate acestea în ordinea stabilită, de exemplu: în prima rundă fiecare jucător scrie în partea de sus a paginii un adjectiv (frumos) apoi îndoaie foaia ca să ascundă cuvântul și o dă jucătorului din dreapta lui. Acesta adaugă numele unei personalități (Einstein), îndoaie foaia și o dă jucătorului din dreapta. Când fiecare jucător și-a primit foaia pe care a scris primul cuvânt, o desface și va obține un număr de cuvinte cu care formează o scurtă poveste:

Fericitul Einstein a ajuns în Panama unde a întâlnit o femeie minionă. Femeia a replicat:

- Tu ești faimosul Einstein?

Și Einstein i-a răspuns:

- Fii calmă că nu voi inventa nimic despre tine!

Jocul dezvoltă capacitatea de a raționa, dezvoltă limbajul, capacitatea de a pune în context și de a face asocieri gramaticale corecte.

3. ***Observă alfabetul*** – poate fi jucat cu succes în mașină, în natură, în casă.

Un jucător alege o literă a alfabetului apoi toți jucătorii trebuie să observe ceva (un obiect, un fenomen natural, etc) începând cu litera aleasă. Jocul trebuie să conțină toate literele alfabetului. Primul jucător care observă ceva care începe cu litera aleasă primește un punct. Câștigă jucătorul care, la sfârșitul jocului a acumulat cele mai multe puncte.

Jocul dezvoltă capacitatea de a observa și de a identifica cuvinte care se încadrează într-o anumită categorie (ex. cuvinte care încep cu litera „a").

4. ***Poveste fără sfârșit*** - poate fi jucat la orice vârstă, putând fi adaptat vârstei copilului. Este un joc de creativitate și dezvoltare a limbajului.

Un jucător începe o poveste spunând o frază inventată: *A fost odată un rege foarte trist care nu făcea altceva decât să privească ore în șir pe fereastră. Într-o zi ...*

Apoi primul jucător se oprește și ceilalți jucători, pe rând, adaugă câte o frază. Întotdeauna jucătorul care urmează se oprește la jumătatea frazei pentru a oferi posibilitatea celuilalt să continue

ideea. Jocul dezvoltă creativitatea, capacitatea de a emite raționamente, de a generaliza, de a rezolva probleme.

5. ***Nu spune „Da”*** - este un joc care presupune atenție și capacitate de a înlocui un răspuns închis.

De exemplu, un jucător pune celuilalt o întrebare (*Ție îți place să mănânci pizza?*) la care răspunsul este evident *Da*.

Jucătorul întrebat trebuie să răspundă, dar să nu folosească cuvântul „da”. Poate folosi un cuvânt afirmativ („bineînțeles”, „aproape adevărat”) sau o explicație („Ei bine, pizza este printre mâncărurile mele preferate”).

În cazul în care unul dintre jucători greșește și rostește cuvântul „da”, primește o pedeapsă haioasă: să bea un pahar de apă, să iasă desculț prin zăpadă/ploaie, să strige în gura mare (la ușă/fereastră) diverse lucruri (te iubesc; nu mi-e frică, am nevoie de un prieten, etc).

Jocul dezvoltă capacitatea de concentrare, atenția, vocabularul.

6. ***Jocul meseriei*** – este un joc care are triplu scop: identificarea unor meserii, dezvoltarea limbajului, acumularea de cunoștințe specifice anumitor meserii.

Un jucător se gândește la o meserie pe care ceilalți trebuie să o ghicească. El spune: *Eu sunt un/o.....*

Participanții la joc pun întrebări celui care a ales meseria. Aceste întrebări ajutătoare au rolul de a restrânge aria de identificare a meseriei respective:

- Lucrezi afară?
- lucrezi în echipă?
- Lucrezi la înălțime?
- Ai o unealtă în mână?

Jucătorul care și-a ales meseria răspunde cu „da” sau „nu”.

Jucătorii au dreptul la 10 încercări și pot numi oricând meseria pe care o bănuiesc a fi. Cele 10 încercări sunt atât întrebările cât și numirea meseriei. Dacă după cele 10 încercări nu a fost identificată meseria la care s-a gândit primul jucător, acesta o denumește și aduce explicații suplimentare, după caz.

7. ***Poți vedea...?*** - presupune un timp limitat pentru a găsi răspunsul cerut, de exemplu se stabilește un minut pentru fiecare întrebare. Este recomandat să fie jucat în locuri aglomerate, de ex. aeroporturi, stații de tren/autobuz, în trafic atunci când avem ambuteiaj.

Primul jucător începe cu o întrebare cum ar fi: *Poți vedea .... un bărbat cu pălărie neagră?*

Toți ceilalți jucători încearcă să identifice lucrul/persoana care a fost spusă. Primul care identifică acel obiect/persoană, primește un punct. Jucătorul care adună mai multe puncte, câștigă.

Jocul dezvoltă capacitatea de observare și limbajul, contribuind totodată la reducea tensiunii generate de situația statică în care ne aflăm.

8. ***Caută un/o.....*** - se joacă în mașină, atunci când copiii întreabă la fiecare 5 minute: *Mai avem? Cât mai avem?*.

Un jucător alege o literă iar toți ceilalți privesc pe geamul mașinii în căutarea de obiecte care încep cu litera respectivă, de ex: caută obiecte care să înceapă cu litera ,,b".

Primul jucător care vede un obiect a cărui denumire începe cu litera ,,b" anunță cu voce tare: *Am văzut un balon, o balustradă, o băltoacă, etc*.

Jucătorul care câștigă alege următoarea literă. Câștigă jucătorul care a câștigat cele mai multe runde.

Jocul are ca scop detensionarea atmosferei atunci când participăm la o călătorie lungă și obositoare, dezvoltă capacitatea de concentrare, capacitatea de observație și limbajul.

7. Model de atelier, propus de partenerul turc

Din momentul în care copilul se naște, el se regăsește în familie, care este o instituție socială. Din acest moment, educația lui începe cu sunetele pe care le aude, cu obiectele pe care le atinge și cu lucrurile pe care le vede. Se poate spune chiar că educația începe înainte de naștere, având în vedere că bebelușii ascultă sunete din exterior încă din luna a cincea în pântecele mamei. În acest sens, educația familială și preșcolară este foarte importantă în ceea ce privește dezvoltarea diferitelor abilități ale copiilor, în special abilitățile lingvistice, pentru că la vârsta de 0-6 ani, corpul, limbajul și dezvoltarea mentală progresează foarte rapid. Evoluțiile din această perioadă determină viața și viitorul copilului de mai târziu.

Abilitățile lingvistice ale copiilor pot diferi în funcție de condițiile de creștere, de mediul social și de viteza de dezvoltare a copilului. Deși viteza și forma de dezvoltare a fiecărui copil este unică, aceasta poate fi dezvoltată prin sprijin extern. În acest moment, responsabilitățile revin familiei, mediului social și educatorilor preșcolari, dacă există. Pe lângă sprijinirea însușirii limbajului de către copil, trebuie acordată importanță asigurării unei însușiri corecte a limbajului.

Ce pot face părinții pentru a sprijini dezvoltarea limbajului copiilor?

Vorbește în timp ce faci contact vizual

Unul dintre cei mai importanți factori în stabilirea unei comunicări sănătoase este menținerea contactului vizual cu persoana cu care comunicați. Este important să stabiliți contact vizual astfel încât copilul să vă înțeleagă, să vă asculte și să se vadă pe sine în comunicare. Dacă este posibil, este recomandat să te cobori la nivelul copilului tău și să faci contact vizual în timpul comunicării. Astfel, copilul devine capabil să comunice direct cu tine.

Nu utilizați resurse digitale precum televizoare și tablete în primii 2 ani.

Este destul de obișnuit ca copiii să folosească ecrane pentru a grăbi procesul de învățare, pentru a avea un timp plăcut și pentru a se distra. Cu toate acestea, dezvoltării mentale a copiilor ar trebui să i se acorde importanță la fel de mult ca și dezvoltării limbajului. Utilizarea ecranelor digitale în primii doi sau chiar 3 ani nu este potrivită pentru copii. Dacă conținutul digital urmează să fie oferit copilului până la vârsta de 2 ani, timpul trebuie limitat și acordat sub supraveghere parentală.

Utilizarea necontrolată și îndelungată a tabletelor, telefoanelor și televizoarelor provoacă probleme copiilor. La copii pot apărea probleme de concentrare și menținere a atenției, dificultăți de învățare, neliniște, agresivitate și hiperactivitate. În plus, copiii sunt expuși unei comunicări unilaterale în fața ecranului. Prin urmare, dezvoltarea limbajului și comunicarea la copii slăbesc ca urmare a utilizării necontrolate a ecranului.

Treziți curiozitatea, încurajați conversația pentru a sprijini dezvoltarea limbajului copiilor.

Copiii încep să întrebe despre tot ce văd în jurul lor, mai ales la vârsta de 1 an. Ei încearcă să învețe arătându-l mai întâi, luând-o în mâini și apoi întrebând „ce este asta?” Astfel, vocabularul lor se dezvoltă.

Copilului ar trebui să i se pună întrebări în care este folosit cuvântul corect, atât pentru a-și corecta pronunția, cât și pentru a-și îmbunătăți vocabularul. "Ți-e sete? Vrei să-ți aduc apă?" "Este o carte. O carte roșie. Vrei să-ți citesc această carte?" Prin urmare, pentru a sprijini dezvoltarea limbajului la copii, părinții ar trebui să aibă un rol care să trezească curiozitatea și să încurajeze conversația.

Citiți-i. Spuneți-i povești. Cântați împreună.

Puteți citi cărți cu imagini potrivite vârstei copilului, astfel încât copilul să poată vedea pozele. La vârste mai mici, sunt preferate cărțile ilustrate bogate, cu scrieri mici și mari. Povestirea poveștilor pe care copilul le va asculta și cântatul împreună sprijină și dezvoltarea limbajului.

Activități și jocuri pe care părinții le pot face cu copiii lor pentru dezvoltarea limbajului:

1. Ascultă podcasturi: Există multe podcasturi disponibile pentru copii care pot ajuta la dezvoltarea abilităților lor de ascultare și înțelegere.

2. Joacă-te cu păpuși: Păpușile pot fi folosite pentru a crea povești și pentru a încuraja copiii să-și exerseze abilitățile lingvistice.

3. Vânătoarea de cuvinte: În acest joc, copiilor li se oferă o listă de cuvinte și trebuie să găsească articole prin casă sau afară care se potrivesc cu fiecare cuvânt. Acest joc îi ajută pe copii să învețe vocabular nou și să-și îmbunătățească abilitățile de observare.

4. Simon Spune: În acest joc clasic, liderul dă comenzi începând cu „Simon spune", cum ar fi „Simon spune să îți atingi nasul". Acest joc îi ajută pe copii să învețe să urmeze instrucțiunile și să-și îmbunătățească abilitățile de ascultare.

5. Vânătoarea alfabetului: În acest joc, copiii trebuie să găsească în cameră elemente care încep cu fiecare literă a alfabetului, începând cu A și terminând cu Z. Acest joc îi ajută pe copii să învețe alfabetul și să-și îmbunătățească vocabularul.

6. Pictionary: În acest joc, o persoană desenează o imagine, iar ceilalți jucători trebuie să ghicească ce reprezintă. Acest joc îi ajută pe copii să-și îmbunătățească vocabularul și abilitățile vizual-spațiale.

7. 20 de întrebări: În acest joc, o persoană se gândește la un obiect, iar ceilalți jucători trebuie să pună întrebări "da" sau "nu" pentru a încerca să ghicească ce este acesta. Acest joc îi ajută pe copii să-și îmbunătățească abilitățile de întrebări și vocabularul.

8. Secvența poveștilor: În acest joc, copiii rostesc pe rând o propoziție pentru a crea o poveste. Problema este că fiecare propoziție trebuie să înceapă cu următoarea literă a alfabetului, începând cu A și terminând cu Z. Acest joc îi ajută pe copii să-și exerseze abilitățile de a povesti și de a recunoaște literele.

9. Vocabular Bingo: În acest joc, copiii își creează propriile cărți de Bingo cu cuvintele pe care doresc să le învețe. Apelantul strigă cuvintele, iar copiii notează cuvintele pe cardul lor de Bingo. Acest joc îi ajută pe copii să învețe vocabular nou și să-și îmbunătățească abilitățile de recunoaștere a cuvintelor.

10. Jocuri de dicție: În acest joc, copiii exersează rostirea unor cuvinte îmbârligate, cum ar fi fraze sau propoziții greu de spus. Acest joc îi ajută pe copii să-și îmbunătățească abilitățile de articulare și conștientizare fonetică.

11. Telefonul fără fir: În acest joc, o persoană îi șoptește un mesaj altei persoane, iar mesajul este transmis pe linie până când ultima persoană îl spune cu voce tare. Mesajul este de obicei foarte diferit de cel original, ceea ce face ca acest joc să fie distractiv. Acest joc îi ajută pe copii să-și exerseze abilitățile de ascultare și vorbire.

12. Povestea în lanț de cuvinte: în acest joc, o persoană începe o poveste cu o singură propoziție. Următoarea persoană trebuie să continue povestea cu o propoziție care începe cu ultimul cuvânt al propoziției anterioare. Acest joc îi ajută pe copii să-și exerseze abilitățile de povestire, vocabular și asociere de cuvinte.

13. Mima: În acest joc, o persoană interpretează un cuvânt sau o expresie fără să vorbească, iar ceilalți jucători trebuie să ghicească despre ce este vorba. Acest joc îi ajută pe copii să-și îmbunătățească vocabularul, creativitatea și abilitățile de comunicare nonverbală.

Acest proiect a fost finanțat de Comisia Europeană. Această publicație reflectă doar punctul de vedere al autorului. Comisia Europeană și Agenția Națională nu este responsabilă pentru nicio utilizare a informațiilor din conținutul ei.